

Najväčšia hodnota môjho života

I.diel - próza

**Internetová kniha kampane
ČERVENÉ STUŽKY**

1.december 2009

Milí priatelia,

kniha s názvom „Najväčšia hodnota môjho života” je druhou knihou kampane Červené stužky. Vznikla z príspevkov literárnej súťaže III. ročníka kampane, do ktorej boli pozvaní žiaci všetkých typov stredných škôl. Teší nás, že téma vyvolala pozitívnu odozvu v mladých ľuďoch (210 príspevkov zo SŠ a 20 príspevkov zo ZŠ). Aj vďaka tomu má kniha viac dielov: I. diel - próza, II. diel - poézia, III. diel - príspevky ZŠ a IV. diel - Drogám.

Bola uvedená téma v súlade s filozofiou kampane? Sme presvedčení, že áno! Ak mladý človek bude mať hodnoty, akými sú rodina, skutoční priatelia a pravá láska, na prvom mieste vo svojom živote, nájde aj svoj zmysel života a túžbu prežiť život naplno. Teší nás, že práve rodina, skutoční priatelia a pravá láska sa najviac objavovali v zaslaných príspevkoch. Teší nás aj záujem mladých ľudí písať o hodnotách života a vážime si hlavne tie práce, ktoré boli osobnou výpoveďou. Vyberáme z jednej zo zaslaných prác: *“Na túto tému sa mi dobre písalo. Hneď som vedela, o čom mám písať. Nebolo by zlé, keby sa ľudia k tejto téme vyjadrovali častejšie. Podľa mňa jej nikto nevenuje veľa pozornosti a často sa na ňu zabúda.”* Príspevky neprešli jazykovou ani literárnou korektúrou. Sú vložené do knihy v takej podobe, v akej boli zaslané.

Knihu by sme chceli venovať všetkým mladým ľuďom. Vám, ktorí ste otvorili svoje vnútro a predstavili nám svoje prežívanie. Ďakujeme. Knihu chceme tiež venovať absolventovi Gymnázia sv. Františka v Žiline Michalovi, ktorí leží po ťažkou úraze v FNŠP v Žiline. Je nám drahý a aj týmto spôsobom ho chceme sprevádzať v jeho utrpení.

PhDr. Anna Poláčková a PhDr. Marta Višňovská
za kampaň Červené stužky

Žilina 1. december 2009

Hodnota môjho života

Mladosť je veľmi zaujímavé obdobie nášho života. Otvárajú sa nám nové možnosti, často robíme šialené veci, ale takto to v mladosti chodí. Sme ešte neskúsení a tak majú s nami rodičia kopu práce aby nás vychovali. Veľa mladých ľudí chce byť dospelými, ale prečo si nevychutnať toto obdobie, keď ak sa staneme dospelými tak zas budeme spomínať na našu mladosť.

Je ťažké uvedomiť si v takomto mladom veku hodnoty života. Podľa môjho názoru by si každý mal stanoviť svoj životný cieľ a všetko preto urobiť aby ho dosiahol. Táto cesta nebude vôbec ľahká, ale musíme si veriť, že to dokážeme. Hlavnou črtou životnej cesty je úprimný záujem o druhých ľudí. Pri každom našom páde sa musíme postaviť a pokračovať s ešte väčšou chuťou. Najťažšie je v živote asi strata nášho blízkeho, vtedy si uvedomíme, že akí sú pre nás dôležití ľudia ktorí nám pomáhajú. Dôležité v živote je aj mať svoj sen, cieľ ktorý chceme dosiahnuť, ibaže občas je ťažké či už len stanoviť si ho. Jeden citát znie takto: „Život je hodnotný tým, čo z neho spravíme“. Myslí že tento citát hovorí úplnú pravdu. Každý má inú hodnotu života, pre niekoho sú to peniaze, iný uprednostní lásku a zdravie. Pre niekoho je dôležitá práca alebo zábava. Ale niečo nás všetkých spája, že každý chce byť šťastný a všetci si toto šťastie dosahujú iným spôsobom. Človek má byť otvorený a citlivý a tešiť sa zo sveta a ľudí okolo seba. Najväčšou hodnotou je to že, nám život dali a našou úlohou je len vychutnať si ho naplno. Nechápem ľudí ktorý si kazia a skracujú svoj život pitím alkoholu, fajčením alebo užívaním omamných látok. Každý sa narodil preto aby niečo v živote dosiahol a stal pre ľudstvo užitočným. Ku šťastiu potrebujeme aj kamarátov ktorí stoja stále pri nás a pomáhajú nám, bez nich by som si ja osobne ťažko vedela predstaviť krásny život.

Chcela by som vám povedať ešte jednu vec, že hlavné je poddať sa rytmom života a nechať na seba pôsobiť veci i ľudí je tak isto dôležité ako konať dobré skutky.

Krisztina Mériová

Najväčšia hodnota môjho života

Latinské príslovie hovorí: „ Život nám daný je krátky, ale pamiatka dobre prežitého života je večná“.

Čo je život? Život je dar Génia. Nezaslúžime si ho. Je to naša šanca prísť na hostinu.

Na začiatku bola myšlienka. Myšlienka darovať šťastie a radosť. A tak sme dostali pozvánku žiť. Spoznal som množstvo ľudí, ktorí mali v živote hojnosť materiálnych vecí. Neboli šťastní. Lesk diskotiek, cvengot peňazí ani omamná múdrosť nadali životu zmysel. Škoda mladých životov...

V živote potrebujeme vzťahy. Musíme byť milovaní a rozdávať lásku. Stáva sa však, že nás nikto nechápe a neopätuje našu lásku. Na duši ostávajú dlhoročne krvácajúce rany.

Ako som povedal, na samom začiatku bola myšlienka darovať šťastie. Jestvuje niekto, kto nás miluje. Je len na nás, či ho chceme spoznať. Je to Otec ľudstva, Boh lásky zjavený v Ježišovi Kristovi. On je príčinou a cieľom života každého človeka.

Nie vždy som toto poznal. Bol čas, keď som ho nepoznal. Spomínam si na to. Slzy, plač, strach z budúcnosti a beznádej bývalý mojimi spoločníkmi. Toto nebol život.

Do toho prišla zvesť o Ježišovi. O tom ako dokáže všetko zmeniť a dať nový život, ktorý je plný všetkého dobrého. Život naplnený poznaním Boha a Záchrancu Ježiša

Prijal som pozvanie. V živote nastala zmena. Vlastným pokoj, radosť, šťastie a spokojnosť. Mojou túžbou je, aby to okúsil čo najväčší počet ľudí. Robím pre to všetko. Ak poznáme pravdu, tak ju musíme oznámiť všetkým ľuďom. Boh daroval dostatok lásky pre to, aby sme to dokázali oznámiť každému. To je príčinou, podstatou, zmyslom a cieľom každého života. Sme stvorení pre šťastie a máme prinášať šťastie druhým.

Napriek všetkému krásnemu prichádza smrť. Život je len privítaním na hostine, stolovať začíname až potom. Ježiš povedal: „ Kto verí vo mňa, aj keby zomrel, bude žiť“. Božím darom je večný život. Naš život nekončí, on sa len prehĺbi. Vzťah s Bohom a vzájomne spoznávanie pokračuje ďalej.

Už je to jasné. Príčinou bola myšlienka urobiť šťastným na veky. Život má svoj začiatok, ale neskončí nikdy. Človek sa zjednotí s Bohom, ale aj celé ľudstvo ako celok sa zjednotí navzájom a zároveň s Bohom. Láska bude žiariť ako slnko, pretože žiadna tma tam nebude vpustená.

Pokúsím sa ešte o obrazné pomenovanie. Ľudský život je príklad, ktorý vymyslel Boh. Na začiatku daroval kladné hodnoty- život a pozvánku. Ďalej pokračuje človek. Ak chce prijať život a pozvánku, tak musí pridať kladnú hodnotu- „áno“ slobodnej vôle. Aký bude výsledok ? Po všetkých operáciách ostáva plus nekonečno. Život začal, ale neskončí nikdy.

Človek však môže odmietnuť. Stačí pridať jedinou zápornú hodnotu a výsledok nebude kladný. Ľudská vôľa je najdôležitejšia. Následkom odmietnutia života je odmietnutie pozvánky. Ak prijímame život, ale neprijímame Božie pozvanie, nasledujú záporné matematické operácie, až nakoniec pridáme o život. Zdá sa, že výsledkom je nula ale to je klamlivé. Boh do nás investoval aj určité prednosti, ktoré môžeme rozdeliť na fyzické a rozumové. My sme ich však nezveľadili. Spôsobili sme Bohu stratu. Aj smrť trvá naveky- výsledkom je mínus nekonečno. V oboch prípadoch na nás závisí, aký intenzívny bude konečný výsledok, pretože na nás je využité daných predností.

Všetko stojí a padá na našom rozhodnutí. Nesieme zodpovednosť sami za seba. Nasledujete ma a vyberte si správne!

Pavol Baláž

Najväčšia hodnota môjho života

Najväčšou hodnotou môjho života je láska, taká skutočná, v ktorú natoľko veríte, až sa napokon zhmotní. Samozrejme, nestačí to nechať iba v takomto ponímaní, pretože už oddávna je potrebné svetu, ľuďom čosi dokazovať. A pretože dokázať z pocitu skutok je zrejme nemožné, tak sa skutkami dokazujú pocity. Aj lásku dosvedčujeme úsmevom, objatím, bozkom. Každý deň máme množstvo príležitostí.

Čosi podobné mi povedal niekto, kto je jedinečným pozorovateľom toho, čo je vo svete neviditeľné. Až tu som pochopila, aké dôležité je hovoriť jednoduché, ale vzácne slovíčka: „Ďakujem“, „Mám ťa rád“ či „Prepáč“, ktorého som sa nedočkala od milovanej osoby potom, ako veľmi mi ublížila. Ak niekoho milujete, ste schopný urobiť pre neho čokoľvek, preto je zbabelé ak tomu zabráni pýcha alebo horšie, obyčajná hanba.

V ozajstnej láske nič neprichodí zaťažko. Nie je to len o bozkávaní sa, či držaní sa za ruky, o vonkajších prejavoch. Ide tu najmä o obetovanie sa jeden pre druhého bez toho, aby sme chceli niečo späť. Krásnym, možno i trochu úsmevným príkladom je mladá mamička volajúca do rozhlasovej relácie s podtitulom „Najkrajší skutok vykonaný z lásky“. Vrela o svojom manželovi. Nedávno sa im narodil chlapec. V noci sa rozplakal a ona ihneď vstala, aby ho šla utíšiť. Manžel ju zadržal a povedal: „Nechaj drahá, ja idem.“

Aké dôležité sú pre nás takéto maličkosti. Isteže, láska potrebuje aj veľké skutky, ale všetky veľké veci sú zložené z menších a nie naopak. Najväčším skutkom lásky je dať svoj život za život milovanej osoby. No koľkým z nás sa to prihodí, koľkí by to dokázali? Preto je dôležité začínať od malých gest, aby sme vo veľkých nesklamali.

Človek nie je dokonalý tvor, a tak ani jeho láska nemôže byť dokonalá. Nedokážeme milovať bez toho, aby sme aspoň raz neublížili. Dôležité je však úprimne sa ospravedlniť a začať znova, možno lepšie, aby pre nás raz večnosť nebola nudná a zdĺhavá, naopak, aby bola absolútnym nedostatkom času v spoločnosti milovanej osoby.

Kristína Káčerová

Asi minulý rok sme si na hodine ekológie hovorili, že púpava lekárska potrebuje k svojmu životu a ku všetkým procesom splniť viac ako 77 faktorov a podmienok. A to je to len obyčajná púpava, čo potom človek? Čo potrebuje človek k tomu aby rozkvitol? Nie je možné presne povedať, kto čo potrebuje.

Prosím, nepochopte ma zle, ja nehovorím o živote fyzickom, ten je oproti tomu duševnému jednoduchší. Telo stačí nakrímiť a je hotovo. No v prípade osobnosti je to o dosť zložitejšie. Povedzme, že osobnosť je rastlina. Potom naša duša sú korene, naše svedomie je stonkou a naša myseľ sú listy. To je podstatné si zapamätať. Osobitne nič z toho nemá význam, no spolu sú vzácnnejším ako človek sám, no nie vzácnnejším ako ľudstvo.

Duša, korene človeka, korene osobnosti. Na začiatku sme dostali korienok, niekto väčší, iný menší, no každý ho dostal aj so svojím kúskom zeme, z ktorej čerpáte živiny, absorbujete všetko, dobré i zlé a je na vás čo si ďalej vyberiete. Tí čo si vybrali to dobré, rastú ďalej, vyvíjajú sa k nebesiam a ich cieľom je slnko. No samozrejme sú tu takí, čo si nevybrali to dobré, ale naopak, tí sa plazia, nikdy im nevyrastie stonka a tak nosom ryjú v zemi, sú veľmi nebezpečný, lebo radi dusia slabé rastlinky, malé korienky si pripútajú k sebe bez možnosti úniku.

Tím ktorým sa teda podarilo vyklíčiť, pletú sa do cesty ďalšie možnosti ako skončiť v zemi. Najväčším problémom súčasnosti je asi zaslepenie osobným slnkom, alebo vedľajšou rastlinkou, pretože jej stonka je hrubšia a listy väčšie. Na obidva prípady však existuje jednoduchý liek....čo sa slnka týka, tak si treba zapamätať, že slnka sa nikdy nedotknete, a ak sa k nemu priblížite, zhoríte, alebo v lepšom prípade len uschnete, kde ešte stále vďaka koreňu môžete vstať. Nie je hanbou vstať, ale ostať ležať. No a susedná rastlina....tu nastáva problém, a to hlavne pochopiť, že vy ste originálom. Nehovorím, že nie je dobré mať vzory, to nie, je dobré mať niečo pred sebou, ja napríklad chcem mať také hlboké korene ako môj brat a tak širokú korunu ako moja sestra, no to neznamena, že chcem byť zlepeninou ich dvoch, to určite nie. Ja totiž viem, že len ja sám si určím pokiaľ budem rásť, nikto iný mi to nemôže prikázať.

Nakoniec by som chcel upozorniť na dva fenomény dnešnej doby. - Vyrubovanie duševných lesov. Už je problém nájsť pohromade viac jedincov vyvinutých a stále sa vyvíjajúcich, vývin duševný prestal byť v móde. Na to nadväzuje problém s „črepníkmi“, ktorý ten prechádzajúci ovplyvňuje. Veľa ľudí v posledných rokoch, sadí svoj život do črepníkov. Život je to síce pohodlnejší, no ich zdanlivý vývin je ovplyvnený, jedincami bez črepníka. Chcem veriť, že vlhkosť našej zeme a plnosť nášho koreňa, nebudú slnkom nášho života a cieľom nášho vývinu.

Tomáš Garaj

Najväčšia hodnota môjho života

Mladý človek to v dnešnej dobe nemá ľahké a jednoduché. Keď sa narodí, nik mu do vienka nevloží návod, ako prejsť celým životom bez problémov. Svoj život, ktorý musí zvládnuť so všetkým dobrým aj zlým, nemá nalinkovaný...

Pre mnohých ľudí sú najväčšou hodnotou peniaze. Sú dôležité, určite, ale...vedia poukázať na charakter. Čím ich má človek viac, tým je nenásytnejší.

Inou hodnotou je čistý charakter. Priamosť a pravdivosť počas rozhovorov. Aj toto sú dnes vzácne hodnoty a osvojuje si ich málo ľudí.

Ja si myslím, že najväčšou hodnotou môjho života a života ďalších mladých 21. storočia je život sám o sebe. Je takou hodnotou, ktorú si musíme vážiť, o ktorú sa oplatí bojovať a zároveň hodnotou, o ktorú sa treba v dnešnej dobe plnej stresu stále biť, aby sme mali pocit, že žijeme a dýchame. Dnes sa nám pokúša „ukradnúť“ náš život mnoho pseudohodnôt. O niektorých som už písala, ale je ich oveľa viac – zvlášť nebezpečné sú rôzne závislosti, ktoré úplne oberú človeka o pravý život a stáva sa z neho troska.

Každý deň je pre nás bojom – bojom s rodičmi, ktorí sa snažia, aby sme žili podľa ich predstáv a splňali ich nenaplnené sny a túžby (bolo to tak aj so mnou a mojou sestrou), bojom o vzdelanie, pri ktorom je najväčším nepriateľom lenivosť, bojom o prácu, ktorú chceme po ukončení školy získať. Sme cieľavedomí a chceme naozaj ŽIŤ.

Moju obrovskú hodnotu – život – dopĺňajú ďalšie krásne súčasti života. Je to láska, zdravie, partner. Práve ten je pre mňa veľmi dôležitý. Má byť súčasťou, oporou môjho života, aby som si mohla neraz povedať, že žiť sa naozaj oplatí. Práve vtedy, keď človek nežije egoisticky a sám pre seba, si môže povedať, že žiť sa oplatí.

Hodnoty sa v živote človeka často nemenia. Nejedna z nás má svoj rebríček hodnôt, ktorým sa riadi celý život a tie hodnoty určujú smerovanie mnohých ľudí počas životných skúšok aj v čase, keď majú pocit, že prežívajú raj na zemi.

Lucia Urbančíková

Ako bolí chodiť po zemi- kam kráčam.

Každý z nás sa ubera iným smerom. Niektorí žijú pre prítomnosť, niektorí pre budúcnosť a iní zase žijú minulosťou. Mnoho krát si to ani sami neuvedomujeme, ale je to tak. Ľudia sa tvária, že je všetko neuveriteľne ťažké, priam nedokázateľné, ale to vôbec nie je pravda. Každý z nás môže dokázať všetko čo len chce, ale nie je to až také jednoduché. Na každý stanovený cieľ existuje cesta, len treba nájsť tu správnu pre plnohodnotný život. Mnohým z nás sa to nikdy nepodarí, no iní zase naplnia svoje tajné túžby a priania. Nikto z nás si neuvedomuje ako ten druhý v skutočnosti žije, vidíme len to ,čo chceme, alebo to, čo chce ten druhý ,aby sme videli.

Ved' dnešný svet je taký neúprimný, plný klamstva a zla. Kráčame ulicami, sledujeme jeden druhého, v hlave uvažujeme o tom kto ten druhý vlastne je? Môže to byť človek, ktorého dnes pozorujem a myslím si o ňom, že je to niekto zlý ba až hlúpy a na druhý deň sa s tým istým človekom zoznámim a pochopím, že vlastne nie je taký ako som si myslel. Má zmysel pre humor a mnoho ďalších pozitívnych vlastností. A vtedy si uvedomím, že som sa mýlil, že vlastne nie je taký ako na prvý pohľad na mňa pôsobil. Teraz všetci rozmýšľate čo to má spoločné s danou témou. Ale neverili by ste, že takmer všetko. Čo som tým chcel povedať? Vlastne len to, že mnohí z nás robia v živote unáhlené závery skôr, než v skutočnosti zistia ako daná vec, situácia alebo čokoľvek na svete, je iné ako to vidia oni. Ak mám pravdu povedať v skutočnosti som sa ešte nikdy nezamyslel nad tým kam kráčam ja. Je to otázka, na ktorú je minimálne stovka odpovedí, no ako zistiť, ktorá je ta pravá? Ktorá je tá čo naplní môj život šťastím? Chceme, aby niektoré udalosti, naše skutky a činy dopadli tak, ako si to naplánujeme, no zväčša sa nám to nepodarí. Stane sa, že sa vyskytne malý problém, z ktorého je neskôr väčší a väčší problém. Keby bolo všetko jednoduché, tak by bol každý z nás šťastný a nemal by nikto problémy. Ale nešťastie tak ako aj šťastie, láska ako aj nenávisť, zdravie aj choroba, patria ku každodennému životu nás ľudí. Môžem Vám povedať akú prácu by som chcel v budúcnosti vykonávať, s kým by som chcel zvyšok svojho života prežiť aj to koľko by som chcel mať detí, ba aj to kde by som chcel bývať, ako by mal byť môj budúci domov zariadený, ale nemyslím si, že je to dnes dôležité, pretože viem,, že deň čo deň sa moja životná cesta mení. Možno ani vy ,tak ako ani ja si neuvedomujete, že na každej jednej maličkosti v živote záleží ktorý vykonáme sa odzrkadlí v našom živote. Možno nie dnes, nie zajtra ale raz áno. Nepáči sa nám keď nám naši rodičia, či učitelia dávajú kázne o tom ako sa a že každý jeden skutok, správame, že robíme to a tamto zle. Ja to poznám veľmi dobre. No taký je život. Tak ako oni dnes kážu nám, nedávno kázali ich rodičia a učitelia im, a tak budeme v budúcnosti kázať mi našim deťom. Dnes si vravíme, že nie, ale áno verte mi. Aj naši rodičia vraveli, že nám to nebudú robiť a vidíte, robia...

Na záver tohto všetkého by som len chcel napísať už len toto. Nikto ma nepozná, nikto nevie, aký som a ani ja sám to ešte presne neviem, tak ako to neviem ani aj o Vás.

Rudolf Kán

Priateľstvo

Ona bola zvláštna, on sa ju snažil pochopiť. Ona sa rada učila, on sa učil od nej. On hral rád futbal, ona ho hrať nikdy nemohla. Ona bola na vozíčku, on to nikdy nezažil. Jediné, čo ich spájalo, osudné stretnutie, ktoré rástlo do priateľstva na život a na smrť. Priateľstvo, ktoré bolo silné a krehké zároveň, no chápali ho len oni dvaja – Lucka a Majo.

Lucka sa narodila ako zdravé, ukričané dieťa s ružovými líčkami a anjelskou tvárou. Ako plynul čas, sama pochopila, že to v živote nebude mať ľahké. Nepoznala luxus, ale oveľa horšie bolo, že nepoznala význam slova láska. Bola ako ostatné strelené decká v jej veku, až kým sa to v jednom nešťastnom okamihu nezmenilo. Jedného dňa odchádzala zo školy na bicykli spolu so svojimi kamarátmi, no keď sa blížili k zákrute, Lucka nedávala pozor a narazilo do nej auto. Poranilo jej miechu a aj po mnohých neúspešných operáciách ostala ochrnutá. No ani táto zákerná skúsenosť ju neodradila od toho, aby sa tešila zo života. Naďalej sa usmievala, roznášala radosť, hoci v jej vnútri ju to trhlo na kusy. Veľmi nerada sa vracala domov, lebo tam to bolo iné. Ešte aj predtým, keď bola zdravá, ju rodičia nemali radi, ale po nehode to bolo ešte horšie. Rodičia ju nechceli a to jej dávali aj patrične najavo. Luckin otec bol alkoholik, no a jej mama na tom tiež psychicky nebola dobre. Často Lucka v noci počúvala rozhovory svojich rodičov o tom, že už s ňou nevládzu, že ju premiestnia nejakého ústavu alebo detského domova. A tak sa raz aj stalo. Raz, keď sa vrátila zo školy domov, pri ich dome stálo cudzie auto. Niekoľko ju zrazu schytil za vozík a ťahal ju preč. Chcelo sa jej kričať, no odrazu zbadala pri dverách svoju mamu a otca, videla ich, ako plačú. „Je to pre tvoje i naše dobro,“ nariekala mama, no pre Lucku to boli ich posledné slová v ich živote, ktoré od nej počula. Nikdy na ich tváre nezabudne, ani na to, že vtedy mala iba 12 rokov a poriadne nevedela, čo s ňou ďalej bude. Nikto jej nič nevysvetlil a ona mala strach. Luckou odviezli do detského domova. Prišla medzi ľudí, ktorých nepoznala, prišla do neznáma. Stačilo by urobiť prvý správny krok a možno by začala opäť žiť. Lenže začiatky bývajú ťažké a Lucka to pochopila. Chodila do normálnej školy pre zdravé deti. Každý deň sa stretávala s pohľadmi spolužiakov, ktorí na ňu ukazovali prstom a zakrývali si ústa. Lenže treba žiť ďalej! Tak sa začala jej nová etapa životom s názvom Šanca. Lucka bola aktívna, dobrá žiačka, ktorá sa rada učila a všetkému rozumela. Ani sa nenazdala a deti sa k nej začali samy ozývať, pomáhali jej, keď mala problémy, začala si jednoducho získavať priateľov. No začala si ich získavať svojou dobrotou a milým srdiečkom.

Ubíjali roky a vďaka svojim dobrým známkam sa Lucka dostala na svoju vysnívanú školu, aby študovala architektúru. Verila, že si vybrala správnu cestu. A zase všetko začínalo odznova. Noví

kamaráti, nové prostredie, nová šanca... Hoci sa bála, aj tu si postupom času našla priateľov, o ktorých si myslela, že ich nenájde. No boli chvíle, keď Lucka premýšľala o svojom živote a snažila sa pochopiť, prečo ju rodičia nechali napospas osudu. Veľakrát sa stalo, že sedela v noci nad stolom a písala listy plne otázok začínajúce slovom prečo. Rada by sa za svojimi rodičmi aj zašla, aby im ukázala, čo bez nich dokázala, ale nemala odvahy. Mala iba samu seba...

V deň, keď oslavovala 17.narodeniny,jej spolužiaci urobili oslavu v miestnej pizzerii bola tu fantastická atmosféra a plno ľudí, ktorí boli pre Lucku blízki. A tak si len Lucka musela v duchu priznať, že je to jej najšťastnejší deň života., ktorý sa ani zďaleka nezačal. Až neskoro večer ju spolužiaci odprevadili do detského domova. Tak im len zamávala na rozlúčku a pobrala sa do postele. Lenže práve vo chvíli, keď otvorila dvere domova, zazrela oči, ktoré boli plné smútku, oči človeka, ktorý bol zúfalý a sedel na schodoch. „Ahoj“ nesmelo pozdravil Lucku, ktorá v rozpakoch nevedela čo má robiť. „Ahoj“ odpovedala mu Lucka na pozdrav. Chlapec si utrel slzy, ani nemusel dokončiť, čo chcel povedať, lebo Lucka pochopila čo asi prežíva. To iste prežívala ona, keď mala 12 rokov a cítila, že jej nikto nerozumie. Len chápavo prikývla. Od toho osudného dňa sa stala jeho priateľkou. Človekom, ktorý jediný ho chápal. No nič netrvá večne. Osud si s ňou opäť kruto zahral. Jedného dňa odchádzali s domova na rybačku, na ktorú sa tak s Majom tešili. No stalo sa to, čo nikto nečakal. Práve vo chvíli, keď Majo prechádzal cez cestu objavilo sa tam auto a rútilo sa naňho. „Pozor“ kričala Lucka s plných pľúc. Rozbehla sa na vozíčku s krikom a úmyslom ho zachrániť. Našťastie sa jej to podarilo, ale to bol jej posledný dobrý skutok, ktorý urobila. Majo ostal ležať na zemi a videl ako sa krútiť kolesá prevráteneho vozíka a bezvládne telo Lucky. Vstal ako mohol a prišiel k nej, chytil ju za ruky, aby zistil či ešte žije. „Pomoc!,, kričal prosím otvor oči“ Lucka ich na chvíľu otvorila a spýtala sa čo sa stalo. Od bolesti tíško zastonala. „Pamätáš sa ako sme sa stretli? Sedel si na schodoch a plakal. Vtedy pribehla vychovávateľka a sanitka. V sanitke, ktorá ju odvážala sedel aj Majo, ktorý ju stále držal za ruku a upokojoval ,že všetko dobre dopadne. Ale jedno mi sľúb žiadala Lucka, že si na mňa spomenieš keď budeš slávny futbalista a budeš dávať víťazné góly. To boli jej posledné slová. Zomrela. Majo plakal, lebo stratil človeka, ktorého miloval ktorému veril ktorý ho chápal. Necítil nič len tupú bolesť a prázdno v srdci. Nemal dôvod žiť, lebo stratil priateľa. Ale ako hovorila Lucka, priateľ sa vždy nejaký nájde. V pamäti mu vždy ostane jej smiech, veď ona mu zachránila život, on žije vďaka nej. Z Maja sa stal známy futbalista. Pri strelení každého gólu si spomenul na úsmev dievčaťa, ktoré mu ukázalo, že život ma naozaj zmysel, keď človek verí sám sebe. A keď to dokáže môže sa dotknúť hviezd...

Silvia Weissová

Malá rebelka

Rada by som Vám vyrozprávala moju životnú skúsenosť, pri ktorej som sa aj dostatočne potkla, poplakala si a zároveň som si uvedomila, že to je fakt toho, že žijem a kráčam. Keď sa nad mojou skúsenosťou zamyslím, tak bolo to akoby nedávno a pritom ubehli odvtedy už tri roky. Mala som akurát nastúpiť na strednú školu, keď sa vo mne začal búriť akýsi druh rebelstva: vlastné názory, vlastný štýl – v obliekaní, či v správaní. Bez ohľadu na to, čo si ľudia a okolitý svet myslel, som brázdila deň čo deň v eufórii nezvyčajného rebelstva. Keď som nastúpila na nemenovanú strednú školu, tak do mňa vošli akési iné vnemy: zoznámila som sa s novými ľuďmi, prostredím... Aj napriek tomu, že mi už dopredu boli školou a mojou rodinou – hlavne mamou určené pravidlá, som si vytvorila tie vlastné, ktoré vznikli na základe mojich vnútorných pocitov. V škole som si vyberala predmety, ktoré ma bavili a tak som sa venovala len im, ostatné som ignorovala. Keď nastal napr. predmet: Pozemné stavitelstvo, tak som si zbehla do bufetu, tam som sa bavila s kamošom z triedy a s oneskorením som prišla na hodinu, ďalej som si debatila, smiala sa, počúvala hudbu z mp – 3ky, šaškovala, zabávala seba aj okolie, a keď ma upozornila profesorka, tak samozrejme ona bola tá najhoršia. Sebe som v tom období nikdy nedávala nič za vinu. Nastala prestávka a ja, keďže som musela neustále „lietať“ som si vybehla, napr. do najbližšieho baru pri škole na kofolu s partákmi bez ohľadu na to, či stihnem ďalšiu hodinu, alebo nie. Čiže moja aktivita v 1.ročníku nemenovanej strednej školy bola samá zábava a pohoda. Mama aj moji najbližší, ktorí videli na mne zmeny mali so mnou len konflikty. Od nikoho som si nedala poradiť. Nechcela som pripustiť, že robím niečo zlé. Vždy som si hovorila: „ Je to presa môj život a ja si s ním budem robiť čo chcem“. Väčšinou som si veľmi uvedomovala, že fakt raz zomriem a čo? Tak si užívaj a nezabíjaj čas v škole a pri povinnostiach! V podstate je to pravda, ale čo potom, keď sa budem musieť o seba postarať sama, keď sama budem matkou. Zmýšľala som rôzne, ale väčšinou a skoro stále som sa venovala zábave. Vlastne som žila naplno možno aj preto, lebo som prechádzala obdobím puberty, ktoré je typické svojim prejavom odporu k tým, ktorí nám chcú pomôcť . Bolo to veľmi zaujímavé a vzrušujúce, ale pre moju budúcnosť pravdepodobne neúspešné. Počas jedného školského roka som si vytvorila neuveriteľne veľa problémov po všetkých stránkach. Najviac ma doteraz mrzí, že som ubližovala mame, ktorá mi dávala a dáva všetko, čo mi vidí na očiach. Doteraz mi je to ľúto, že sa musela so mnou trápiť a znášať tie problémy, čo som si zbytočne mojou pochabosťou vytvárala. Medzičasom som sa v tom období stihla aj zaľúbiť, ale samozrejme aj tomu pocitu som sa vzoprela, lebo som to považovala za stratu času. Striedala som deň a noc a ani neviem ako nastal koniec školského roka. Až keď mi už priháralo za päťami, som si uvedomila, že treba niečo s mojim postojom

k životu niečo urobiť. Viac menej sa tá moja ľahostajnosť k povinnostiam ani nemohla inak skončiť, len slzami, ktoré vznikli zbytočne. Celé prázdniny som sa trápila, plakala po nociach, vyčítala si, že prečo to všetko. No čo už nič sa nedalo robiť.

A tak som prestúpila na inú školu, kde som musela začať odznova. Priznám sa, že začiatky boli pre mňa ťažké. Často so zaťatými zubami som prekonávala prekážky, ktoré znova nastali. Musela som sa prispôbiť novému prostrediu, kamarátom, ale už je to za mnou. Nikomu neubližujem, netrápim, robím čo je dôležité. A čo je najdôležitejšie? Viem presne čo chcem robiť v budúcnosti. Stanovila som si určité pravidlá, podľa nich sa riadim a darí sa mi. Konečne ma prešla puberta a našla som zmysel života. Pridávam hodnotu tom, čo je dôležité a pre pozemský život reálne. Odporúčam všetkým rebelom, aby vyšli z tej tzv. „dimenzie XY“, ako som si ju nazvala ja, lebo je to len dočasné. Je iné ísť na divokú party a iné žiť podľa nejakých pravidiel. Mohla by som toho ešte veľa popísať. Celý život je vlastne mozaika zložená z rôznych ľudských osudov, ktorí robia chyby, ale na vlastných chybách sa aj učia. Aspoň niektorí.

I napriek tomu, že som sa v živote potkla, kráčam ďalej so vztýčenou hlavou. Ved' o čom by bol život keby sa nám len darilo a bolo všetko dokonalé, a tak ako to má byť, tak sa v tom svete nedá žiť, ved' pred povinnosťami sa už teraz nedá skryť.

A tak i ja chcem kráčať ďalej, vynahradiť svojej mame všetku jej starostlivosť a opateru o mňa. Mami, stokrát ĎAKUJEM.

Veronika Trusková

Najväčšia hodnota môjho života

Každý z nás túži milovať a byť milovaný. Blízkosť drahej osoby nám dáva vnútorný pokoj a silu prekonať i tú najväčšiu prekážku. Jeden láskavý úsmev vie roztancovať srdce, stačí pár slov a máme pocit, že sme sa ocitli v tej najkrajšej časti neba. Zrazu nemožné sa stáva možným. Z ustráchaných ľudí sa stávajú hrdinovia, otvárajú sa večne uzamknuté dvere a ten najnedosiahnuteľnejší končiar sa zdá na dosah ruky. Láska nás premieňa na nových, lepších ľudí.

No prečo potom toľko ľudí trpí? Vari sa nájde človek, ktorý by nebol hodný aspoň kúska lásky? Áno, utrpenie vie veľmi poznačiť ba zruinovať ľudský charakter, ale to by nemal byť dôvod na zavrhnutie! Napriek tomu sú deti, ktorým odopreli právo na radosť, a ani sa nedá spočítať počet prebdených uplakaných nocí odmietnutých ľudí. Tak sa mi vynára otázka, či sme schopní skutočne milovať, milovať bez pokrytectva a nároku na zisk. Ako nesmierne vidno v našej modernej spoločnosti deficit nezištnej lásky, ktorá by sa dávala, slúžila a nie zabíjala tie najkrehkejšie city!

Predsa je tu však iskierka nádeje alebo vlastne nekonečný spaľujúci oheň Božej lásky – zdroj pokoja v zmätku, sily pri vstávaní po páde. To je pravá láska. Iba v nej nájdeme dokonalé uspokojenie. Iba skrze ňu budeme aj my môcť naozaj milovať. Keď sa nás dotkne, končí sa stereotyp života a objavíme nový rozmer bytia.

Bola som dievča stratené v princípoch a prioritách tohto sveta. Naraz však teplý uzdravujúci lúč Božej milosti prežiaril hĺbku môjho srdca. Vtedy som zistila, že po celý čas som bola milovaným dieťaťom ukrytým v dlaniach svojho dobrotivého starostlivého Otca.

Toto je najvzácnejší poklad, tá najväčšia hodnota, ktorá dáva zmysel a naplnenie môjmu životu.

Terezka Motyková

Najväčšia hodnota môjho života

Azda najväčšou hodnotou súčasného človeka je jeho život. Ved', keby sme nemali život, potom by sme ani nežili, ani nejestvovali. Život je však pominuteľný, a práve z tejto jeho nevýhodnej vlastnosti, pramení moje presvedčenie, že väčšmi než o život sa mám usilovať o svoje spasenie.

Čo to však spasenie je? Je skutočne cennejšie ako sám život? Ja ako kresťan rozumiem pod spasením záchranu duše i celého svojho bytia skrze Kristovu obeť. Vďaka Kristovmu spaseniu môže byť môj život požehnaný a naplnený mnohými ďalšími vzácnymi hodnotami ako sú láska, pokoj, radosť, istota... Keď teda dosiahnem v Bohu spasenie, získam nakoniec v jednej hodnote hodnôť celú zložku.

Dnešný človek si mnohokrát ani neuvedomuje o čo prichádza, keď sa sústreďí na žitie aktuálnej prítomnosti života, užívajúc si život nevhodným spôsobom, nemysliac vôbec na večnú budúcnosť, ktorá mu jeho lenivosťou a pohodlnosťou uniká. Človek akoby sa bál, že priblížením sa k Bohu si život len zbytočne skomplikuje, či sťaží. Verím však aj na základe vlastných skúseností, že opak je pravdou. Božia spása je záchranným kolesom hodeným do mora žitia. Božou spásou sa skutočný život len začína, a to život časný, ale i večný !

Spasenie môže získať každý a vyplývajú z neho mnohé výhody, preto je vhodné ho získať. Už sa oň usiluješ..?

Róbert Zacharovský

Najväčšia hodnota môjho života

Hodnota je niečo, čo je pre každého človeka dôležité. Mladí ľudia v tomto desaťročí majú rôzne hodnoty. Niektorí majú zostavený rebríček hodnôt, ale niektorí nie. Tí, ktorí ho majú zostavený, majú veľmi často na jeho vrchole kariéru, peniaze, ale aj lásku a rodinu. Tí druhí sa chcú len zabávať, pokiaľ sa dá.

Ja mám svoj vlastný rebríček hodnôt už zostavený. V mojom veku je mojou prioritou vyštudovať. To sa mi však nemusí podariť, ale keďže je to moja priorita, tak na to vyviním všetko úsilie. Zatiaľ sa mi to učenie darí na výbornú. Hodnotám treba napomáhať.

Niektó má na prvom mieste lásku. Láska je súčasťou života každého človeka, aj keď u každého v inej forme. U mňa patrí medzi tie najväčšie. Mladí ľudia ešte nevedia presne čo je to láska. Možno to ani ja neviem, ale neviem to posúdiť. Niektorí sú toho názoru, že láska prekáža im prednejším hodnotám, a preto sa jej vyhýbajú. Ale často si to nechcú priznať a hovoria, že ju prostě nepotrebujú.

Ďalšia moja hodnota je život v rodine. Nájsť si partnera, ktorý by mi vyhovoval je len začiatok. Pokročilý vzťah, ktorý mladí nazývajú chodenie, je potrebný na spoznávanie partnerových vlastností a prehĺbenie vzťahu do skutočnej lásky. Pre spoločnú budúcnosť je, podľa mňa, veľmi dôležité poznať partnera až do krajností.

Manželstvo je pre mňa ďalšia veľmi dôležitá hodnota. Pre mňa vzťah mimo manželstva nie je to pravé. Pre veriaceho človeka ako som ja, je to nevyhnutné.

Viera je teda ďalšia hodnota, ktorá je pre môj život potrebná. Som takého názoru, že by môj život bez viery nemal žiaden zmysel. Niektorí sú zasa toho názoru, že nie je dôležitá. Ale to je každého osobná vec.

Ďalšie moje hodnoty sú zdravá a šťastná rodina, pre ktorú budem žiť, práca, ktorá uživí mňa a moju rodinu a ak sa mi podarí vyštudovať to čo chcem, tak bude prospešná aj pre mnoho ďalších ľudí a teda aj kariéra. Je pre mňa potrebná, ale nie je na najpoprednejších miestach môjho rebríčka.

Tieto všetky hodnoty sú pre mňa najväčšie. Sú to rovnocenné hodnoty, len každá z nich platí pre inú dobu môjho života. Hodnoty sú teda súčasťou života všetkých ľudí. Život bez hodnôt, podľa mňa, nemá žiadny zmysel. To znamená, že človek nemá za čím ísť, teda nemá žiaden cieľ.

Ľudmila Cibulová

Dokonalý systém

Našu krásnu, modrú planétu obýva takmer 7 miliárd jedinečných bytostí – nás ľudí. Spolu tvoríme jeden celok, v ktorom má každý svoje miesto. Nikto nie je rovnakí, všetci sme iní, odlišujeme sa po fyzickej ale najmä po psychickej stránke. Každý človek má svoje vlastné myšlienky, pocity, názory, potreby a tiež aj vlastný pohľad na život a jeho hodnoty.

Keď som bola malá, vnímala som život ako jednu veľkú zábavnú hru, ktorá sa nikdy neskončí. Žila som si svoj bezstarostný život - hrala som sa s kamarátmi, keď som bola smutná, útechu a riešenie všetkých mojich problémov som našla u rodičov. No s odstupom času som si začala uvedomovať, že život nie je len hra, ktorú keď ma omrzí, môžem kedykoľvek prestať hrať. Pochopila som, že stačí veľmi málo, aby sa celý obrátil hore nohami. Zistila som, že sa skladá z maličkostí, ktoré si musíme vážiť, pokiaľ ich máme. Z maličkostí, ktoré sú základom šťastného života.

A čo je to šťastný život? Každý si pod tým predstaví niečo iné. Pre niekoho šťastný život predstavuje dobré auto, sľubná kariéra, množstvo peňazí. Pre iných sú šťastím, pre nás základné veci, ako voda, potrava, pocit bezpečia, dni bez bolesti. Áno, aj to je dôkaz toho, že život dokáže byť veľmi krutý a nespravodlivý. Prečo môže mať jeden tak veľa a druhý tak málo? No je človek, ktorý žije v prepychu skutočne šťastný? Dokáže sa tešiť z maličkostí?

Pre mňa šťastie predstavuje výsledok viacerých hodnôt. Je to predovšetkým zdravie, bez ktorého človek nemôže byť šťastný, nakoľko výrazne ovplyvňuje život samotného človeka aj jeho okolia. Ďalšie veľké hodnoty sú pre mňa láska, rodina a priatelia, bez ktorých by môj život nemal žiadny zmysel. Predstava, že by som bola zdravá a mala všetkého dostatok, ale nemala okolo seba ľudí, ktorých mám rada, o ktorých sa môžem oprieť, prežívať spolu s nimi všetky radosti i starosti života, je úplne nereálna. Všetky spomínané hodnoty sú pre mňa rovnako dôležité. Úzko spolu súvisia, nemôžu existovať jedna bez druhej. Všetko na svete má svoj zmysel a systém. Aj tieto hodnoty spolu tvoria dokonalú sieť, v ktorej keď sa jedna zložka naruší, negatívne sa ovplyvní chod druhej. Tak, ako rastlina potrebuje k svojmu životu rovnako vodu, pôdu aj Slnko, tak i ja potrebujem k svojmu šťastiu zdravie, lásku, rodinu a priateľov.

A čo som tým chcela povedať? Asi len toľko, že vážme si toho čo máme, pretože nikdy nevieme ako rýchlo o to môžeme prísť. Budme šťastní, radujme sa zo života a zároveň pomáhajme a podporujme tých, ktorí to potrebujú. Ved' odmenou nám bude krásny pocit a my budeme opäť o niečo šťastnejší. Už len preto sa oplatí žiť!!!

Natália Fodorová

Najväčšia hodnota môjho života

Raz v jeden slnečný deň prišlo malé dievčatko za svojou mamkou. Malo barbie a hralo sa s ňou.

„Obliekla som jej nové šaty, ktoré dostala pod stromček,“ usmiala sa bez predných zubov a s dvoma vrkôčikmi,“ ale Katka má tú barbie čo sa vie korčuľovať. Aj ja ju chcem,“ zosmutnela.

V dnešnej dobe je to každodennou realitou. Pri deťoch čo sa v obchodoch hádžu o zem ale aj pri dospelých. Doprajú si také auto, také, tretie... Čím viac ľudstvo napreduje, tým viac prestáva chápať čo je pravou hodnotou, zmyslom života. Priznávam. Aj ja niekedy zbytočne pokladám za prvoradé banálne veci, či mám ceruzku na oči, či mám mp3ku, či dostanem na Vianoce čo chcem, či pôjdem do kina na nejaký úžasný film. Keď mám písať čo je vlastne zmyslom môjho života, je to akoby mi niekto hodil tehlu do hlavy a zaplakal nado mnou. Až v takýchto chvíľach pochopíme, že ľudstvo je síce geniálne no zároveň upadáva. Keď počúvate starých ľudí, my mladí sa len pousmejeme.

„Jasné. Zastarané zmýšľanie, nekonečná minulosť.“

No v niektorých veciach majú úplnú pravdu. Nie v tom, že všetci mladí nič nerobia, sedia doma za počítačom, flákajú sa. Ale v tom, ako je rodina málo spolu, ako je viac nezhôd, viac rozvodov, mladí sa uchyľujú k pití, drogám, fajčiam. A podobne. Čo je zmyslom môjho života? Byť ako doteraz. Rodinu milujem. Mamku by som nevymenila za nič. Lepšie kamošky už od základnej školy som si ani nemohla nájsť. Nefajčím, nedrogujem, nepijem, nehreším. Moja temná stránka? Niekedy zabúdam, že čo je prioritou pre mňa, nemusí byť aj pre druhých. To mi povedalo viac ľudí. Som zasnená, píšem knihy, čítam, rodinu ľúbim ako aj kamarátov no ostatné akoby bolo odo mňa. Čiže doplním, že chcem byť ako doteraz, no pridať pár vecí. Prvou je myslieť na ľudí okolo mňa. Lebo si to zaslúžia. Druhou, viac si vážiť prírodu, keďže ako mestský človek ju mám najradšej za oknom. Tretie, vážiť si života. A nie len pri tejto téme AIDS. Je toho strašne veľa čo stojí za zamyslenie a povedanie si:

„Prečo je tento svet taký hrozný? Prečo je vojna? A najdôležitejšie, prečo ja s tým nič nerobím?“

Najhoršie je, keď si pomyslíte, že je to ľudské a idete ďalej. Ľudia, ktorých sa to týka sa takto zachovať nemôžu. Tak by sme sa im nemali obracať chrbtom. Už to robí osud a utrpenie. Je to ako tá barbie. Usmieva sa a o rok skončí na smetisku. Nič to nedá, len pocit krátkodobého naplnenia, že mám čo chcem. Bohužiaľ na úkor najdôležitejších vecí, ktoré nechávame za svojím chrbtom.

Petra Stolaríková

Najväčšia hodnota môjho života

Je mnoho hodnôt ktoré nadobúdame a strácame počas života. Každá z týchto hodnôt ma svoju cenu svoju tajomnu stránku ktorú objavujem a znovu strácame. Je mnoho ľudí ktorý sa často stratia vo svojom vlastnom sne vo svojom vlastnom živote. Keď som bola ešte malička túžila som po veciach ktoré v mojom útlom veku znamenali strašné veľa boli to hračky, rôzne babky a všetko čo sa aspoň trochu podobalo na niektorý z výplodov mojej fantázie. Teraz keď už dospievam prichádzam na veci ktoré boli premena v minulosti nepodstatne a nepochopiteľné. Často krát si kladiem otázku: „čo je najväčšia hodnota môjho života?“ A čoraz častejšie a častejšie prichádzam na odpoveď že už len to, že žijem, je a má byť pre mňa veľká hodnota. Život sám o sebe je pre mňa hodnotou so všetkým čo mám a čím som.

BABY MONOLOG: Každý ma svoje túžby, priania a žiadosti. A mojim najväčším prianím je: Vyrastať s mamičkou a oteckom ktorí mi dajú život, dajú mi lásku a vedia rozpoznať to čo je pre mňa najväčšia hodnota. Je to môj život a nechcem prísť o možnosť dať doňho to najviac. Chcem byť zdravé a nechcem trpieť za chyby ostatných. Chcem okúsiť to, čo okúsili ostatní. Žiť a radovať sa aj z maličkosti.

„Nedovoľme aby niekto pykal za naše chyby a za našu nerozvážnosť. Nedovoľme, aby mu bola vzatá možnosť žiť zdravý a krásny život. Bojujme proti tomu a s tým. Je to krok dopredu ruka v ruke v riešení problému týkajúceho sa aj nás. Tak si uvedomme nebezpečenstvo našej hry a dajme STOP AIDS.“

Dominika Kuchárová

POCIT

Pomaly sme kráčali cez park. Pofukoval mierny vetrík a popri hraní sa s mojimi vlasmi sa veselo hral aj s jesenným lístím. Všade naokolo to hýrilo nádhernými farbami, z ktorých som nešla spustiť zrak. Navôkol sa rozliehala vôňa napečených koláčov z neďalekej pekárne. Dnešok bol ako stvorený na prechádzku. Jesennému lístiu moju pozornosť nachvíľu ukradla obloha. Zastala som a zadívala sa na biele chumáčky, cez ktoré sa predieralo slnko. Zrazu ma premkla slabosť, zakrútila hlava a podlomili kolená. „Mali by sme už ísť domov.“ povedal, keď ma podoprel. Chvíľu som neostro videla. „Ešte nie, som v poriadku, len si poďme na chvíľu sadnúť na lavičku.“ prosebné som povedala. „Ale len na chvíľočku...“

Sadli sme si a silný vietor, ktorý zafúkal, ma prinútil primknúť si kabát bližšie k telu. Z lístia sa utvorilo niekoľko malých vírov a vzniesli sa vysoko k oblohe. „Teraz som šťastná.“ Vypadlo zo mňa ani neviem prečo. „Šťastná?“ zarazene sa spýtal. Chvíľu som bola ticho pokým som našla tie správne slová. „Som šťastná, pretože tu teraz môžem byť a to, že tu som si uvedomujem vďaka mojim pocitom. A preto som šťastná... Lebo cítim!“ posledné slovo som povedala s neochvejným presvedčením. Nechápavo sa na mňa pozrel. Vlastne ani ja som presne nechápala, čo som to povedala, ale tie slová vyjadrovali môj momentálny pocit, ktorý, ako som neskôr zhodnotila, bol nevyjadriteľný. „To akože päť zmyslov?“ Zamyslela som sa. „Nie, nie takto, mám na mysli to, že cítim na tvári studený vietor a zároveň slnečné lúče, to že cítim vôňu jesene so sladkastou arómou cukrárne v pozadí.“ Stále sa snažil tváriť, že nerozumie o čom hovorím a tak som pokračovala. „To, že cítim, keď sa ťa chytím za ruku, nie je to len obyčajný pohyb, je to gesto, ktoré vnímam, ktoré pre mňa znamená určité puto, spriaznenosť, priateľstvo... Som rada, že môžem vnímať a precíťovať veci tak ako ja chcem a dávať im význam, ktorý potrebujem pre to, aby som vydržala.“ Zistil, že sa už neoplatí na mňa hrať nechápavého. Na chvíľu sa odvrátil, myslím, že zosmutnel.

Na vzdialenejšiu lavičku si sadol starý pán. Z vrečka na bunde vylovil malý igelitové vrecúško a na zem rozhodil kúsky suchého chleba. Takmer okamžite priletel krdel' vrabcov. Pahltné sa pustili do hostiny a neprotivilo sa im ani hašteriť. Vyzerali celkom komicky, hlavne to ich neustále čvrikanie vzbudzovalo vo mne pocit, že spolu vedú veľmi vtipný rozhovor.

Znovu zafúkalo, tentoraz si chladný vzduch našiel cestu k telu zahalenému pod kabátom. Striaslo ma. „Predsa len by sme mali ísť.“ povedal. Prikývla som. „Ale poďme domov naokolo. Chcem sa prejsť cez lístie. Ešte aspoň raz cítiť a počuť ten šuchot pod nohami. Ešte aspoň raz...“ Zrazu som si všetko uvedomila a zosmutnel aj môj hlas. Nemám rada zimu, pomyslela som si. „Cez zimu už von nebudem môcť ...“ Po tých slovách mi pevnejšie stisol ruku, možno preto, aby som ju cítila, a možno len preto, lebo si myslel, že to potrebujem.

Prudko sa ochladilo a napadal prvý sneh. Prišla zima. Chlad. V tom parku opäť rozvoniavala omamná vôňa koláčov a na tú istú lavičku si prišiel sadnúť ten istý starý pán a kímil svojich utáraných priateľov. Na neďalekej lavičke sedel zamyslený chlapec. Bol sám. Teda nie úplne. Bola s ním spomienka na jedno dievča, ktoré sa bálo zimy.

Veronika Šípková

Najväčšia hodnota môjho života

Každý z nás ma vo svojom živote nejaký rebríček hodnôt, niečo je pre neho dôležité viac, iné menej. Určite to inak vníma mladý človek- zdravý, bezstarostný, zamilovaný, inak vekom poznačený, životom znavený a opustený, rozdielne bankár, maliar či kňaz. U väčšiny ľudí však na najvyšších priečkach dominuje zdravie a milujúca rodina. Tie sa nedajú kúpiť za žiadne peniaze, ani vyhrať v Lote, hoci by si to mnohí určite priali. Najväčšie poklady sú vždy ukryté hlboko v srdci a nemožno ich vidieť voľným okom.

Som jednou z tých šťastných, ktoré majú okolo seba hneď niekoľko láskyplných ľudí. Sú to v prvom rade moji skvelí rodičia, brat, starí rodičia a kopec úžasných priateľov, na ktorých sa môžem vždy vo všetkom spoľahnúť. Vždy sa mám kam vrátiť, s kým podeliť o svoje starosti a radosti, zveriť tajomstvá, poradiť sa, potešiť. Sú dni, keď pomôže jedine mamina teplá náruč, priateľkine povzbudivé slová, či iba starkej horúci medovkový čaj. Mnohí nemajú takéto šťastie. Nemá ich kto chytiť za ruku, pohladiť, potešiť strápenú dušu. Slzy sa mi tisia do očí pri pohľade na osamotených ľudí v domovoch dôchodcov, na nevinné očka odložených detí, pacientov v nemocniciach, ktorých nikto nenavštívi. Určite majú aj oni niekoho, s kým by chceli stráviť možno posledné chvíle svojho života.

Niektorí múdri raz povedali, že jediné, čo bude dôležité, keď odídeme, budú stopy lásky, ktoré sme tu zanechali. A práve preto kladiem na prvé miesto milujúcu rodinu. Tá pomôže prekonať aj tie najťažšie okamihy života. Kde vládne láska a porozumenie, tam je vždy nádej a viera v krajší zajtrajšok.

Andrea Bartošová

Najväčšia hodnota môjho života

Čo považujem za najväčšiu hodnotu môjho života? Niektorí by si pomysleli, že je ňou moja rodina alebo priatelia. Ale toto sú hodnoty, ktoré patria až na ďalšiu pozíciu rebríčka mojich hodnôt. Najväčšou hodnotou môjho života je Boh.

Prečo práve Boh? Pretože On je môj najväčší priateľ. Vždy ma vie pochopiť a rozumie mi. Preto každý večer pred spaním sa k Nemu utiekam. Nerozprávam sa s Ním tak, že vždy odriekam tú istú modlitbu. Rozprávam sa s Ním ako s hocikým iným. Porozprávam Mu svoje trápenia, svoje úspechy aj neúspechy. Ďakujem Mu za všetko, čo spravil nielen pre mňa, ale aj pre nás všetkých. Obetoval sa za nás, aby sme sa raz s Ním mohli radowať v Božom kráľovstve. No nie vždy sa moje modlitby aj splnia. Síce splnia, ale iným spôsobom, akým by som očakávala alebo až oveľa neskôr. Ale viem, že vždy ma vypočuje a pomôže mi. Keď poznám Boha a verím v Neho, nemám sa čoho báť, pretože On je stále so mnou. Bolo veľa momentov, keď som všetky svoje starosti hádzala na Neho. Dnes mi je to ľúto. Pretože viem, že Boh mi nikdy nechce zle. On sám najlepšie vie, prečo sa tak stalo. Ako sa aj hovorí: „Boh dopustí, ale neopustí.“ V Biblii sa píše jedno zasnúbenie, ktoré nám Boh nechal ako nádej na večný život. Je to verš (Ján 3, 16.): „Lebo tak Boh miloval svet, že dal svojho prvorodeného Syna, aby každý kto v Neho veril, nezahynul, ale mal večný život.“

Je na každom jednom z nás, ako sa k bohu postaví. Buď Ho prijíma alebo Ho odmieta. Ja som rozhodnutá kráčať s Ním, nech sa deje čokoľvek, pretože On je pre mňa najdôležitejšou hodnotou môjho života, na ktorú sa vždy môžem spoľahnúť.

Andrea Valovčanová

Najväčšia hodnota môjho života

Najväčšou hodnotou môjho života je môj život sám. Asi sa očakáva úvaha o добрote, priateľstve, šľachetnosti, láske a podobných vznešených hodnotách. Uznávam ich dôležitosť, no protiví sa mi predstava, že budem písať to isté čo každý, ktorý chce vyzeráť morálne a cnostne.

A teraz to hlavné. Prečo je môj život najväčšou hodnotou, ktorú uznávam? Dôvodov je mnoho. Na poprednom mieste je snaha mojej mamy priviesť ma na svet zdravú a udržať ma pri živote, nech si robí, kto chce, čo chce. Ona si ma nedá! Ak som hodná jej vrúcnych citov a sebaobetovania, ktoré každý deň dokazuje v úplných maličkostiach, ako napríklad, že zje pripálenejšiu časť koláča, len aby neprischla jednému z jej detí. Niekedy jej za to vyčistím žalúdok, pretože to vie prehnať, ale v konečnom dôsledku jej slová, gestá i pohľadovania vyjadrujú, že životy jej detí majú obrovskú cenu. Ak má môj život cenu pre ňu, ako by nemohol mať cenu pre mňa?

Tak ako si cením vlastný život, vážim si a cením i životy iných. Ako povedal istý pán Eliot: „*Ved' prečo by sme žili, keby sme nemali jeden druhému život uľahčovať...*“ Je to jeden z mojich najobľúbenejších výrokov. Netvrdím, že ľudia sa majú hneď a zaraz objímať, usmievať sa na seba a všetko si odpustiť. To sa nedá. Ale viete, čo sa dá? Robiť maličkosti. Robiť maličkosti, to sa ľahko povie, ale čo to vôbec znamená? Poviem vám, čo to znamená pre mňa.

Znamená to, že keď som na svojej obľúbenej internetovej stránke, ktorá sa zaoberá všetkým zo sveta fantastiky, robím niečo, čo ma baví už dva roky. Nájdem si, kto má narodeniny, kúpim virtuálny darček, ako napríklad strieborné papučky tkané morským pavúkom a odošlem ich oslávencovi. Robím to každý jeden deň. Vždy iný darček, vždy iný človek. Ročne odošlem množstvo blahoželaní a obratom dostanem mnoho odpovedí. Pár obsahuje stručné ďakujem, iné more populárnych smajlíkov. No za tie dva roky som ani raz túto pre vás možno nezmyselnú činnosť neolutovala. Veľkú zásluhu má na tom list od štrnásťročnej dievčiny, ktorý ma nesmierne potešil, a zároveň rozľútoval. Napísala mi, že som úplne cudzí človek, sediaci kdesi v inej republike za počítačom, a predsa som jediná, kto jej zablahoželal. Napísala mi, že jej celý deň bolo do plaču a v kútoch fňukala, kým si večer nesadla za počítač a neprečítala si moju správu. Takto vnímam Eliotov výrok ja. Jeden jediný pozdrav a človek si uvedomí, že tu nie je sám, že niekto mu môže pomôcť, i keď o tom ani nevie. Alebo situácia, keď sa usmejete na neznámeho okoloidúceho a on vám úsmev opätuje. A čo tak vzdušný bozk venovaný cudzincovi v okienku, keď sa vaše vlaky míňajú? Nepotešil by vás? Sú chvíle, keď sa stačí inému pozrieť do očí a jeho pohľad vám povie viac než milión slov.

To všetko je súčasťou života, ktorý je mojou najväčšou hodnotou.

Erika Johanidesová

Najväčšia hodnota môjho života

Jedno upršané ráno r.2009 sa zobudil človek. Prostý mladý neskúsený človek plný nezodpovedaných otázok, ktorý začal premýšľať o hodnotách svojho života. Nevedel sa rozhodnúť, ktorú hodnotu by mohol umiestniť na 1. miesto svojho rebríčka hodnôt.

Stretol som sa s množstvom ľudí, väčšinou v mojom veku a väčšina z nich považuje zdravie za najcennejšie. Zamyslel som sa nad ich odpoveďou. Áno, zdravie je dôležité. Ved', čo by som robil, keby ma po celý čas trápila bolesť hlavy, neustále angíny. Alebo keby som mal vážnejšiu chorobu a môj život by bol obmedzený.“

Vtedy si človek povedal, že už presne vie, čo je jeho najväčšou hodnotou. Bol šťastný, cítil sa byť dospelým človekom, ktorý presne vie, čo je pre neho najcennejšie. Bol vyrovnaný, spokojný sám so sebou. Avšak prišlo obdobie, kedy sa všetko stávalo pre neho stereotypné. Každodenné chodenie do školy, učenie sa...Bol zdravý, to áno, ale akosi mu chýbalo šťastie. Veľmi ťažko si to priznával, ale cítil sa byť sám a potreboval priateľa. Niekoho, kto by ho vypočul, rozprával sa s ním o všedných veciach, poradil mu či zdedil pár jeho tajomstiev. Vtedy si už nebol istý, či zdravie alebo šťastie je dôležitejšie.

Neviem, čo si mám o tom myslieť, znova som veľmi nerozhodný. Chcel by som byť zdravý a šťastný zároveň. Ale to asi nepôjde. Čo mám robiť? Na koho sa mám obrátiť?

Keď si kládol tieto otázky vychádzal z domu. Ešte stále pršalo. Zrazu mal divný pocit. Cítil akúsi silu, ktorá ho vedie, aby sa pozrel na nebo, okolo seba, na ľudí, prírodu...Videl život, naozajstný život, ktorý nám dal Boh. Vtedy zistil, že mal doposiaľ akoby zahmlené oči. Pozeral sa iba na seba, na svoje problémy a nezaujímal ho ostatní.

Aký som bol hlúpy, keď som sa nevedel rozhodnúť. Teraz už viem, že existuje akási nadprirodzená sila, ktorá riadi celý svet. A tou silou je Boh.

Vtedy človek umiestnil Boha na 1. miesto a bol si istý, že on je pre neho najväčšia hodnota v živote.

Romana Priehodová

Komunikácia ako Hodnota (Bájka)

V jednom peknom lese žili zvieratká. Šírla sa po ňom správa, že najväčší pán lesa, vlk, rozmýšľa, koho ten týždeň zožerie. Za vlkom sa prvý odvážil ísť myšiak, že sa spýta, či je to všetko pravda.

„Vlk? Je to pravda, že rozmýšľaš koho zožerieš?“ pýta sa myšiak.

„Áno, je to pravda.“ odvetil mu na to vlk.

„A chceš aj mňa? “

„Áno! “

Nasledujúci deň vlk myšiaka zožral. Ako ďalší sa za vlkom odvážil ísť lišiak.

„Vlk, je to pravda, že rozmýšľaš, ktoré zvieratá v lese zožerieš?“

„Áno, je to pravda.“ hovorí vlk.

„A zožerieš aj mňa?“ pýta sa lišiak.

„Áno!“

Na ďalší deň lišiaka vlk zožral. Tretí sa za vlkom odvážil ísť zajac.

„Vlk, je pravda, že plánuješ niekoho zožrat?“

„Áno.“

„A aj mňa sa chystáš zožrat?“ hovorí zajac.

„Áno!“

„A môžeš ma preskočiť?“ pýta sa vlka.

„Jasné, nie je problém.“

Ponaučenie: Komunikácia je základom úspechu.

Nikoleta Salanciová

Hodnota môjho života.

Každý človek má zmysel života niečo iné. Pre každého má hodnotu niečo iné.

Ale čo má zmysel pre mňa ? Materiálne veci ? Duševné , či citové veci ? Mnohokrát človek ani nevie čo vlastne chce, neváži si to čo má a neuvedomuje si že možno tým ubližuje iným. Ako pre každého tak aj pre mňa, majú určite hodnotu materiálne veci, ale niečím neoceniteľným je pre mňa láska.

Čo je pre mňa láska? Akú má hodnotu? Je krásna , alebo trpká? A existuje vôbec?

Každý si na takéto otázky odpovie za seba. Moja odpoveď znie : „Láska je niečo, čo nikto nevie vysvetliť ,ale každý ju chápe.“ Láska ma naučila pozeráť sa na svet z inej strany. Ona vo mne prebudila to, čo som ani netušila, že v sebe mám. Vášeň, túžbu po poznaní nepoznaného...

Bola krásna, nežná , láskavá a obetavá. Vtedy človek chce, aby to trvalo večne. „ Ale aj pekné veci sa musia skončiť preto, aby mohli prísť krajšie.“ Nieкто si pod slovom láska predstaví milovanú osobu, nieкто bolesť a smútok. Nie je vždy len krásna a bezstarostná... Láska má aj druhú tvár. Zrazu zaboľela a ranila. Vtedy sa človek cíti oklamáný celým svetom. Spozná tú najväčšiu bolesť, akú ešte nepoznal.

Vytráca sa všetko to pekné čo bolo. Zabúda na ten pocit, keď celé telo zaleje nádherné teplo, spôsobené len dotykom dlane. Vytráca sa ten dotyk pier, ktorý bol taký nežný. V srdci zostávajú len spomienky a bolesť. Spomienky, už len spomienky a pocit prázdna, strach a úzkosť! Čo bude ďalej?

„Láska sklamala, alebo my sme sklamali lásku? Malá nádej na nový začiatok, aj keď zo strachom v očiach a s bolesťou v srdci, nedôvera a strach ľúbiť znova...

No láska ma naučila aj padať a znovu vstávať z kolien na rovné nohy a kráčať životom v pred, „lebo jediná vec, ktorej dovoľujeme aby nám ubližovala je práve ONA!“

Láska je pravým šťastím človeka. Je veľkým šťastím aj pre mňa. „ To nie je o tom nájsť niekoho s kým budem žiť, ale nájsť si niekoho, bez koho nemôžem žiť!“ „Naučila ma nevzdať sa, lebo prehraté je len to, čo už dopredu vzdáme.“ A ja sa vzdať nechcem, aj keď sa hovorí, že láska je malá epizóda v živote muža a veľká história v živote ženy.“

„ Som dosť stará na to, aby som pochopila, že život nás vlastne naučil trpieť, znášať sklamania, precítiť všetko a stále vrúcne kráčať svojou cestou vpred aj napriek všetkým prekážkam čo nám dáva pod nohy.“

Zuzana Tužinská

Najväčšia hodnota Eleninho života

Ráno sa mi vždy vstáva ťažko, pomyslela som si, keď som sa ospalá štverala z postele. Pomaly som sa dopravila do kúpeľne, aby som zo seba spravila akého - takého človeka. Pozrela som sa do zrkadla a úplne som sa zhrozila. Svoje tmavé, po pás dlhé vlasy som mala v akomsi čudesnom hniezde. Vzdychna som si: „No, kamarátka moja, nedá sa nič robiť.“ Zobrala som si hrebeň a žehličku na vlasy a o pár minút nebolo po hniezde ani stopy. Nechala som si ich však rozpustené, lebo po tom boji sa mi s nimi už nič nechcelo robiť. Umyla som si zuby a pomaly sa vrátila do izby. Otvorila som skriňu a obliekla si prvé, čo mi prišlo pod ruky.

Prešla som do kuchyne a keďže bola nedeľa, všetci boli doma. „Dobré ráno!“ pozdravila som sa a sadla som si za kuchynský stôl. Mamina predtým mňa položila tanier s raňajkami. S chuťou som zahryzla do obloženého chlebička. „Ideš dnes do toho kina?“ spýtala sa ma. „Nie, lebo som sa pohádala s Mišou.“ L'ahostajne som povedala. „A prečo ste sa pohádali?“ spýtala sa ma znova. „Lebo sa na mňa vykašľala kvôli Markovi. Ved' vieš, ako sme sa dva mesiaca dopredu tešili na to otváranie novej koncertnej sály. Nechala ma dve hodiny stáť pred budovou a zavolať mi až večer, že vraj ju to veľmi mrzí. Ha, to jej neverím!“ vyliala som si srdce. „A čo ak na to mala nejaký dôvod?“ obraňovala ju mama. „Tak to ťažko! Ja som v jej hlase vycítila, že ju to nemrzí,“ húdla som si svoje.

Mamina to teda nechala tak a už to viac nespomenula. Miša sa mi celý deň snažila dovolať, no ja som jej nezdvihala. Celý deň som zabíjala čas čítaním knihy a mobil asi po piatich hodinách prestal zvonieť. Myslela som si, že ju to omrzelo. No asi o šiestej večer mi mobil opäť zazvonil. Pomyslela som si, že sa len pozriem, kto volá a ako je to ona, nezdvihnem.

No keď som sa pozrela na displej, blikalo tam telefónne číslo jej mamy. Rozhodla som sa, že radšej zdvihnem. Čakala som, že sa ozve Miša, no bola to predsa len jej mama. Myslela som si, že mi bude vyčítať, že nezdviham jej dcéru mobil, no keď sa ozvala, vycítila som, že plače. Zarazila som sa. „Eli, Miša je... ona je... je mŕtva. Zrazilo ju auto,“ vytisla so seba. Mobil mi vypadol z ruky. Čože? Nie, nie, NIE! To nemôže byť pravda. To musí byť nejaký hlúpy žart za to, že som jej nebrala mobil., keď v tom som počula ako niekto kričí. Bolo to z mobilu: „Eli! Eli!“ Rýchlo som ho zodvihla zo zeme. „Áno?“ vyjachtala som. „Hovorím ti pravdu. Stalo sa to keď... keď išla za tebou, aby sa ti ospravedlnila a vysvetlila ti ten včerajšok,“ vzlykala. Cítila som, ako sa mi zrútil celý svet, slzy sa mi rútili dolu tvárou.

Odvtedy som sa na seba nedokázala ani pozrieť. Znenávidela som sa, lebo som zapríčinila smrť najlepšej kamarátky. Neskôr som sa dozvedela, že išla za Marekom, lebo mu zomrela stará mama a potreboval pomoc. No ja som kvôli svojej tvrdohlavosti, že ma zradila, prišla o jedno z toho najcennejších zo svojho života...

Ale to, čo je pre nás najcennejšie, často zistíme až vtedy, keď to stratíme. Ja som si uvedomila, že najväčšie hodnoty môjho života sú rodina, priatelia, láska a zdravie.

Dominika Káposztásová

Odsudzovaní svetom

Ja? Ako? Prečo? A je to tu. Ďalšia osoba nakazená smrteľnou chorobou nazývanou AIDS. Na rad prichádzajú prvé výčitky, prvé otázky a obavy, strach, bolesť, smrť... Táto choroba dokáže zabiť ročne viac ako 200 000 ľudí. Epidémiu AIDS, rozšírenú dnes po celom svete, sprevádza strach. Strach z ľudí, ktorí sú nakazení, spôsobuje nedorozumenia a neznášanlivosť medzi zdravými a nakazenými ľuďmi. Je to už len a len na človeku, aký postoj k tomu zaujme.

Čo je vlastne AIDS a aké sú jeho príznaky? Je to anglická skratka názvu acquired immuno deficiency syndrom, znamená syndróm získaného zlyhania imunity, vyvolaným vírusom HIV (human immuno deficiency virus). Imunita je pre človeka veľmi dôležitým mechanizmom obranyschopnosti organizmu. Prenos tejto choroby môže byť rôzny: pohlavným stykom, krvou, z infikovanej matky na novorodenca. AIDS je ako tichá smrť, stále berúca si nevinné ľudské životy každý, každúcky deň.

Ako prežívajú svoj život infikovaní ľudia? Podľa môjho názoru sú najhoršie na tom deti, ktoré si dokážu vážiť to, čo majú. Žijú však s myšlienkou, že to všetko sa čoskoro skončí. Ešte horšie sú na tom deti, ktoré stratia svojich rodičov hneď pri ich narodení alebo počas života. Približne polovicu obyvateľstva tvoria mladí ľudia, mnohí sú sirotami. Rodičovská láska je veľmi dôležitá pre človeka, no tieto deti ju už mať nebudú. Nedostanú pusy na dobrú noc, nikdy sa im nepodariť prekvapiť matku svojou prvou jednotkou v škole, nikdy nebudú počuť od matky: „Lúbim ťa“. Takýto krutý osud prežívajú deti, ktoré sú na tomto svete samy bez matky, bez otca. Ich posledné spomienky sa možno spájajú s týmito obrazmi: chytila ma za ruky, usmiala sa a už jej nebolo...

Mňa táto téma veľmi zaujala. Keď som si o AIDS čítala základné informácie, tak ma zaujal jeden príbeh. Kniha opisovala príbeh mladého 17-ročného dievčaťa, ktoré sa liečilo z anorexie. V tomto istom liečebnom ústave sa liečil aj chlapec, ktorý mal AIDS. Časom sa obaja dobre spoznali a preskočila medzi nimi iskra. Chlapec jej písal zamilované básne, listy, chcel si získať jej srdce. No prišla tá osudná noc... Po nej sa dievčaťu úplne zmenil život. Chlapec, ktorý bol nakazený svoje ochorenie zatajil a kvôli nemu umrie jedno nevinné dievča. Ona to za krátky čas zistila a vyčítala mu, že jej zničil celý život. No výčitky jej už nepomôžu a klamstvo v tomto prípade zabíja.

To, že je človek nakazený, neznamená, že má ďalej rozširovať túto chorobu. Musí sa s tým zmieriť a byť zodpovedný, lebo je to na ňom, či kvôli jeho nezodpovednému prístupu umrie ďalší človek.

Nebojme sa prijať ľudí, ktorí sú nakazení HIV alebo AIDS. Nebojme sa odlišností, bojme sa svojho strachu odlišnosť prijať. Buďme radi, že máme ľudí a organizácie, ktoré o tom otvorene diskutujú a snažia sa čo najviac pomôcť týmto ľuďom. Dajme im šancu...

Pitlaničová Zuzana

AIDS

V súčasnosti sa o chorobe AIDS hovorí dosť často. V tejto dobe je to jedna z najčastejších chorôb ľudstva. Dokonca ani v 21.storočí, kedy veda a technika dosahuje vrchol, sa nenašiel liek, ktorý by mohol túto zákernú chorobu vyliečiť.

V preklade AIDS znamená syndróm získaného zlyhania imunity. Prenáša sa najmä pohlavným stykom, krvou, prenášačmi boli zo začiatku tiež homosexuáli, hemofilici, ďalej ľudia užívajúci drogy, ktoré si vpichovali injekčnými ihlami, no vyskytli sa už aj prípady prenosu slinami alebo slzami. Ďalším prenášačom choroby je aj promiskuita.

Chorobu spôsobuje vírus HIV, ktorý je v porovnaní s ostatnými vírusmi zvlášť zákerný, pretože je schopný úplne narušiť práve mechanizmus obranyschopnosti organizmu tak, že človek infikovaný vírusom HIV, u ktorého prepuklo ochorenie AIDS, môže zomrieť na chorobu, na ktorú sa bežne nezmiera, napr. na chrípku alebo zápal pľúc. Choroba sa prejavuje obvykle v podobe chrípky, no príznaky s časom miznú, ale choroba stále viac a viac oslabuje imunitný systém.

Tento vírus sa 1 - krát objavil v roku 1969, vtedy ešte z neznámych príčin zomrel 15 ročný chlapec, no neskôr vedci zistili, že išlo o chorobu AIDS. V tomto období je len v USA známych okolo 86 000 prípadov tejto choroby. AIDS najviac postihuje krajiny ako USA (San Francisco, New York), východnú a južnú Afriku a karibskú oblasť. Choroba Slovensko zasahuje len zriedkavo, taktiež v Európe bolo zaznamenaných málo prípadov.

Slovo AIDS sa skloňuje veľmi často, no nikdy som si to takto neuvedomovala. Vedela som o chorobe, aj o jej následkoch, ale nepozastavovala som sa nad tým. Až doteraz. Nedávno ma oslovil film, ktorý som videla. Bol o malých afrických deťoch, ktoré boli nakazené. Uvedomila som si, že tieto deti nikdy neprežijú plnohodnotný život, aký prežívajú ostatné zdravé deti. Tieto nakazené deti prežívajú chorobu veľmi statočne aj vďaka tomu, že majú okolo seba takých ľudí, ktorí sa o nich starajú a pripravujú ich na „Stretnutie s Ježišom.“ Ja osobne si neviem predstaviť, ako by som žila s tým pocitom, že o niekoľko mesiacov – rokov zomriem. Obdivujem tých ľudí, ktorí sa o nich starajú s takou láskou a nehou, akoby boli ich anjelmi, len s tým rozdielom, že nemajú krídla.

Teraz sa už proti tejto zákernej chorobe bojuje na celom svete. Vznikajú rôzne organizácie, programy, ktoré pomáhajú krajinám, ktoré túto pomoc nutne potrebujú. Takouto krajinou je napr. Afrika. Už aj na Slovensku sú humanitné zbierky, do ktorých sa môžeme zapojiť aj my a pomôcť tým, ktorí to najviac potrebujú. Pomôcť môžeme nielen finančnými príspevkami, ale aj tým, že budeme viac hovoriť o tejto problematike, pretože tento problém sa netýka len nakazených, ale týka sa nás všetkých, a aj preto je vyhlásený 1. december za Deň boja proti AIDS.

Marianna Štofirová

Najväčšia hodnota môjho života

Keby som sa spýtala každého človeka na svete na jeho najväčšiu životnú hodnotu, odpovede by boli rôzne. Mnohé by sa však určite opakovali. Najmä tie, bez ktorých by ľudský život nemohol fungovať. Asi tie najzákladnejšie hodnoty pre väčšinu z nás by boli rodina, láska, priateľstvo, zdravie, práca... Hodnotový rebríček dnešných mladých ľudí, teda tínedžerov, by asi vyzeral inak..... alkohol, drogy, partia, stanovačky.... Niekedy je to až dych vyrážajúce, ale realita je, bohužiaľ, taká . Hodnoty sa v priebehu života menia tým, že človek nadobúda iný pohľad na svet vedomosťami alebo skúsenosťami.

Mojou najväčšou hodnotou života je, samozrejme rodina, ktorá súperí s priateľstvom. Som extrovert , mám rada spoločnosť a ľudí. Rada spoznávam nových ľudí, ktorí sa po čase stávajú mojimi priateľmi. Držím sa však pravidla: priateľ je ten, „kto ťa v žiali pohladí, ale nikdy nezradí“. Pri nadobúdaní nových vzťahov som však opatrná, nikdy nehľadám priateľov iba na jeden večer, ale vždy na celý život.

Nemám však rada priateľov dvoch tvárí, ktorí zradia v každej mozgnej príležitosti a kopnú práve tam, kde to najviac bolí... Nevyhľadávam ani takzvaných „karieristov“, ktorí sa učia sa chybách svojich priateľov a pekne sa vyšplhajú až na vrchol, odkiaľ vám pyšne zakývajú... Sú však veľmi rýchli a tichí. Medzi priateľmi sa určite nájde jednotlivec s veľkým srdcom. Človek priamy a jednoduchý. Je niekedy ako vaše druhé JA. Pokladáte ho za člena rodiny. Je schopný vám pomôcť v akejkoľvek situácii a chvíli. Je nenahraditeľný. Tohto priateľa môžete prirovnať k búrke a povedať mu čokoľvek. Môžeme sa mu vyplakať na rameno hocikedy, vždy si nájde čas. Je vašou súčasťou, keď plačete alebo sa smejete, radujete. Je práve vtedy pri vás, keď ho potrebujete. A keď nie je pri vás, určite ho zastihnete, keď mu zavoláte.

Takýto priateľ je vždy iba jeden. Priateľ na život a na smrť. Vzťahy sú prepletené zvláštnou niťou, ktorá by sa nikdy nemala pretrhnúť. Stať sa to môže, iba ak prestanete jeden druhému dôverovať.

Nájsť takéto priateľstvo je však veľmi dlhý a únavný proces, ale výsledok určite stojí za to. Prajem každému, aby neúnavne hľadal a našiel. Pri tomto hľadaní sa treba nielen pozerieť, ale mať hlavne otvorené svoje srdce pre iného človeka.

Gabriela Gaňová

Najväčšia hodnota môjho života

Láska... krásne, no na prvý pohľad obyčajné slovo, a predsa tak veľa znamená! Bola tu skôr ako my, no nikto nevie, odkiaľ za vzala, ani prečo prišla. Nikto ju nedokáže vysvetliť, no predsa ju každý tak nádherne chápe. Láska sa nedá kúpiť ani vyhrať v lotérii.

Mnoho ľudí ju už zažilo. Či už je to láska k rodičom, príbuzným, priateľom a priateľkám, zvieratám, či iným ľuďom alebo veciam... Každý zablúdil pohľadom na niekoho, kto sa mu páčil. Ale čo je to teda láska? Je to cit, túžba alebo droga? Mohli by sme bez nej existovať?

Definícia lásky neexistuje. Každý ju chápe po svojom. Zaľúbenému človeku sa naplní srdce šťastím, zrazu vyplní prázdno v jeho vnútri. Zistí, že je to niečo nové, niečo nepoznané, a predsa také krásne. Poznám ten pocit, a dobre viem, aké to je krásne, keď vám človek povie

„milujem ťa “ . Nie je nič krajšie na svete ako pocit a myšlienka, že tieto slová vychádzajú z úst človeka, ktorý vás nadovšetko miluje, a zniesol by vám aj modré z neba. Človeka, ktorého ste tak dlho hľadali, snívali o ňom. Je zrazu tu pri vás! Máte niekoho o koho sa môžete oprieť v ťažkých situáciách , kto vám poradí a pochopí vás, kto vás rozosmeje a pripomenie vám, že sa oplatí žiť. Cítite sa ako v raji a nechcete aby sa tá rozprávka skončila. Máte srdce plné radosti a túžite to povedať celému svetu... Aby boli všetci práve takí šťastní ako vy.

Láska je nádherná hlavne pre dvoch navzájom sa milujúcich ľudí – muža a ženu.

Láska nás mení, stávame sa šťastnejšími, rozdáваме úsmevy na každú stranu.

Niekedy to však trvá hodnú chvíľu, kým tú ozajstnú pravú lásku nájdeme. Niekedy zažijeme veľa bolesti a trápenia, kým sa k pravej láske dostaneme. Hoci sa často popálime a bolí to, život ide ďalej. A pravá láska je tam niekde vonku, čaká na okamih, keď sa chopíme šance a objavíme ju.

Niekde som čítala, že „ láska je mocnejšia ako smrť “. Láska dokáže oživiť smutné zlomené srdce, ale dokáže aj človeka veľmi zraniť, ba až zabiť. Zraniť natoľko, že človek stráca všetko, zmysel života, chuť žiť... Preto by sme si lásku mali vážiť, kým ju máme a nikomu neubližovať. Inak sami na vlastnej koži zbadáme, čo to znamená trpieť pre lásku. Láska je nákazlivá a nikto sa jej neubráni.

Napriek všetkému sa pre lásku určite oplatí bojovať za každých okolností a riskovať!

Pre lásku sa oplatí žiť!

Lučanová Veronika

Najdôležitejšia hodnota môjho života

Pre mňa je veľmi dôležitá moja rodina, priatelia a s nimi súvisiaca láska a zdravie. Keď sa hlbšie zamyslím, odpoveď je jednoznačná - Boh. Porozprávam vám príbeh, v ktorom som si uvedomila hodnotu života a naučila sa žiť a nielen prežívať. A to práve vďaka Bohu.

Mala som 10 rokov, keď som sa presťahovala do malej dediny v Nízkych Tatrách. Ešte som netušila, čo ma čaká a neminie. Chlapec, ktorý bol odo mňa o deväť rokov starší, ma veľmi zaujal. Cítila som z neho vyžarujúce dobro a pochopenie. Začali sme sa stretávať, rozprávať sa o rôznych problémoch, ktoré nám nedali spávať. Vzájomne sme si pomáhali. Postupom času sa z nás stali najlepší priatelia, skutoční priatelia na život a na smrť. V jeden osudný večer som sa prechádzala s dobrou kamarátkou. Na ceste sme zbadali tieň osoby, približujúcej sa k nám. Bol to ON, môj najlepší priateľ. Vtedy sa to všetko začalo. Videla som, že sa mu moja kamarátka zapáčila na prvý pohľad. Zavolať si ma nabok a povedal: „Mám pocit, že ona je pre mňa tá pravá“. Nepohnute som stála na mieste a nezmohla som sa ani na slovko. Boli to zmiešané pocity... Plynul deň za dňom, mesiac za mesiacom a jeho záujem sa zmenil na neopísateľnú lásku. Ja som medzičasom spoznala chlapca, ktorý sa mi páčil a začali sme spolu chodiť. S mojím najlepším priateľom sme si mysleli, že naše šťastie, ktoré sme vtedy obaja pociťovali, bude trvať dlho. Boli sme na omyle. Zistila som, že chlapec, s ktorým som začala chodiť, nebol pre mňa ten pravý... Nedokázala som mu to však povedať a rozísť sa s nim... Vedela som, že ma veľmi ľúbi a nechcela som mu ublížiť. Láska môjho najlepšieho priateľa nebola opätovaná a psychicky ho ničila. Spolu sme prežívali svoje trápenia a skoro každý deň sme si poplakali ako deti. Nebolo to ľahké obdobie. Je naozaj neuveriteľné, čo dokážu úľutosť a láska urobiť s ľuďmi. Jedno júnové ráno po prebudení som sa dozvedela nepríjemnú správu. Môj najlepší priateľ sa pokúsil o samovraždu. Nevedela som, čo mam robiť, cítila som sa bezmocná. Nemohla som sa pred ním rozplakať. Musela som byť statočná a pomôcť mu v najťažších chvíľach jeho života. Ale kto pomôže mne? Večer som si skormútená ľahla do postele a začala sa modliť. Vtedy som pociťovala neopakovateľnú úľavu. Začala som prosiť o pomoc. Neuveriteľné, ale ani si neviete predstaviť, ako mne a kamarátovi modlitba pomohla. Uvedomili sme si, ako máme pokračovať ďalej. Budem navždy vďačná Bohu za to, že vrátil chuť do života môjmu najlepšiemu kamarátovi a mne dal silu žiť. Je krásne mať niekoho, kto vám vždy dodá energiu a ma vás rád takého, aký ste. Dokázala som sa rozísť s priateľom a kamarát postupne zabúda na svoju lásku, ktorá mu rozbila srdce na pár kúskov. V tejto dobe som veľmi šťastná, lebo mám okolo seba priateľov, ktorým verím. A ako sa hovorí: „priateľ je ten, ktorý prichádza, keď ostatný odchádzajú“. Presne takých priateľov mám a to vďaka Bohu. Preto milujte život, uznávajte vieru a nezabúdajte, že nádej zomiera posledná.

Veronika Lukášová

Najväčšia hodnota môjho života

Ľudských hodnôt je veľmi veľa: láska, priateľstvo, rodina, peniaze, zdravie... Na každého z nás vplýva dospievanie, telesné a duševné dozrievanie, výchova, prostredie, v ktorom žijeme. Spolu s tým sa mení aj hodnotový rebríček každého z nás.

Keď sa tak zamýšľam nad najväčšími hodnotami môjho života, sú nimi jednoznačne zdravie a priateľstvo. Ako študentka 4. ročníka na Strednej Zdravotníckej škole v Liptovskom Mikuláši praxujem v nemocnici s poliklinikou. Dennodenne sa stretávam s chorými ľuďmi, ktorých priviedlo do nemocnice podlomené zdravie. Nie sú to len starší ľudia, ale široká paleta ľudí rôzneho veku. Na vlastné oči mám možnosť vidieť všelijaké reakcie na chorobu. Nádej znova sa zaradiť po liečbe do bežného života a „fungovať“ ďalej im nikto nevezme. Zdravie má teda pre mňa neuveriteľne veľkú cenu a úplne to vystihuje nasledujúci výrok: „Zdravý človek má veľa prianí, chorý iba jedno.“ Byť chorý znamená ostať od niekoho závislý, od nejakej blízkej osoby, ktorá sa s láskou postará, uvarí teplý čaj... Nemám rada, ba priam nenávidím ten pocit, keď ochoriem a zostanem doma. Po návrate do školy je pre mňa problém dobiehať zmeškané učivo. Niet nad vysvetlenie učebnej látky samotným pedagógom. A nielen to, choroba nás núti ostať doma, obmedzuje nás jednoducho vo všetkom. Nemôžeme si ísť s kamarátmi posediť do obľúbeného podniku, zašportovať, ísť niekam na prechádzku do lesa na čerstvý vzduch. Človek je tvor spoločenský, preto mu to blízkosť iného človeka po čase začne chýbať.

Každý z nás má svojho najlepšieho priateľa alebo priateľku. Nejakú osobu, ktorá nás vypočuje, keď máme problémy, prípadne poradí a podrží v ťažkých chvíľach. „Priatelia sú ako puzzle. Ak stratíš čo len jediný kúsok, nikdy nebudú úplné“.

Existuje veľa druhov priateľstva... Dokonca aj také, z ktorého sa neskôr vyvinie láska. Bez lásky by tu mnoho z nás nebolo, lebo aj láska je určitý druh priateľstva. Veď každý z nás chce niekoho milovať a túži, aby bol milovaný. A tá pravá láska je priateľstvo na celý život. Ale aby sme si takéto dobré priateľstvá udržali, musíme byť aj my dobrými priateľmi tým, ktorí nás majú radi a záleží im na nás.

Ja si svojich priateľov nesmierne vážim. Vždy, keď nájdem v človeku priateľa, poteším sa. Ale ako každý, aj ja sa najskôr presvedčím, či už mám jeho plnú dôveru. Ak to tak nie je, snažím sa, aby som ju rýchlo získala. Pretože ak chceme byť priatelia, musíme si plne dôverovať a pomôcť si v ťažkých chvíľach. Pre mňa je priateľ ten, ktorý ma vypočuje, keď ma niečo trápi, zotrie slzu, ktorá sa mi skotúľala po líci a prinúti ma usmiať sa... Priateľ je aj ten, ktorý sa so mnou smeje vtedy, keď som šťastná.

Ľubica Medvecová

Najväčšia hodnota môjho života

„Zdravie je vec, o ktorej človek prakticky nevie, až kým ho nezačne hnevať.“

prof. MUDr. O. Poupa

Už od útleho detstva som neustále počúvala od svojich rodičov, babky, dedka a celej mojej rodiny, aby som si dávala pozor na svoje zdravie, ktoré je to jediné, čo mám. Ako malá som tomu neprikladala dôraz. Postupom času som však zistila, že pokiaľ človek nemá zdravie, nemôže si vychutnávať život plnými dúškami. Preto na to najdôležitejšie, čo v živote máme, veľmi rýchlo zabúdame. A tým je zdravie. Človeka, ktorý je zdravý, nič nebolí, nemá žiadnu chorobu, žije úplne inak ako človek, ktorý je neustále prenasledovaný chorobami. Každý si uvedomuje, že zdravie sa kúpiť nedá, ale málokto sa podľa toho aj správa. Veľakrát si ho ničí sám: alkoholom, drogami, návykovými liekmi, stresovými situáciami, zlou životosprávou. I keď súhlasím s názorom, že výnimka potvrdzuje pravidlo, nájde sa veľa takých, ktorí sa o to nepričinili vlastnou vinou. Každý deň sa stretávam s ľuďmi, ktorí sú iní, jedineční. A nie každý sa môže pochváliť niečím takým podstatným, ako je zdravie. Často sa rozprávam s ľuďmi, ktorí sú nešťastní, nechce sa im usmievať, nemajú radosť z maličkostí a trápia sa len nad tým, prečo sú chorí. Čo pre mňa teda zdravie znamená? Zdravie je nehmotný abstraktný pojem, ktorý sa nedá vyjadriť slovami. Všetci vieme, že zdravie je pre nás veľmi dôležité a napriek tomu sa stáva, že len malým nedopatrením oň často prichádzame. Každý človek by mal myslieť na svoje zdravie, starať sa oň, strážiť si ho ako oko v hlave. Lebo ako sa vraví, zdravie sa kúpiť nedá za žiadne poklady sveta. Aký je môj recept na pevné a dlhodobé zdravie? Teplo sa obliekať v nepriaznivom a chladnom počasí, jesť veľa ovocia a zeleniny, prípadne „papať“ doplnkové vitamíny, ako napríklad celaskon. V určitých prípadoch si však choroba nevyberá, prepadne nás neohlásene, zaskočí nás a v najhorších prípadoch sa končí život človeka neúprosne, smrťou. Vedci považujú zdravie za pocit šťastia a duševného vyrovnania. Preto si myslím, že na uspokojenie života potrebujeme zdravie. A kde bude zdravie, budú aj šťastie a láska. U niektorých ľudí upadá zdravie aj vďaka tomu, že si namýšľajú choroby, ktoré v skutočnosti vôbec nemajú. Prejavuje sa u nich negatívna energia, takzvaný zákon príťažlivosti, ktorý spôsobuje stres, úzkosť, únava, vyčerpanosť, dehydratácia a neskoršie zhoršenie zdravotného stavu. Čím máme viac pozitívnej energie, tým viac zdravia môžeme očakávať. Tešme sa zo života, budme pozitívne naladení, zdravie nám to všetko raz spočíta!

Barienčíková Katarína

Najväčšia hodnota môjho života

Ten deň bol úplne obyčajný, taký ako každý jeden, ale len do chvíle, kým sa nestretla s ním. Rozprávali sa, ona rozprávala o svojich problémoch doma. On počúval, sem-tam prikývol, pohladkal ju po vlasoch. Ako tak rozprávala, z očí jej vyhrkli slzy, ale pokračovala. Rozprávala o svojej mame, ktorá sa o ňu vôbec nezaujíma, o svojom otcovi alkoholikovi, ktorý ju len bije a o tom, ako okrem neho nemá nikoho. Keď prestala plakať, išla do mesta, kde sa kvôli maličkosti pohádali. Tá maličkosť nabrala také veľké rozmery, že sa skoro rozišli. Ona sa plačúci vracala domov, do pekla. Len čo tam prišla, otec ju bezdôvodne zbil, opäť pil. Utekla pred ním do kúpeľne. Zamkla sa a vytočila číslo svojej jedinej kamarátky. Tá jej ako naschvál nezdvíhala. Toto číslo vytočila zo desaťkrát ale nikto jej nezdvihol. Bola z toho úplne zúfala. Sadla si na vaňu a hlava jej klesla do dlaní. Z vedľajšej izby počula otcov krik na mamu, ako sa jej vyhráža, že ju zabije a tresknutie dverí.

V byte nastalo ticho. Také ticho, že ste počuli aj muchy. Vtom dvere treskli druhýkrát. Dievča sa rozochvelo, ale keď nezačula žiaden krik, pochopila, že to odišla jej matka. Určite išla k susedke požičať si cigarety. To bola jej chvíľa. Rýchle vošla do svojej izby, do malého ruksaka zbalila 5 vecí, vzala rámček s fotografiou a vyskočila z balkóna! Bývali na prvom poschodí, a tak dopadla na rovné nohy. Rozbehla sa ďaleko, preč od tohto (ne)domova. Už dlhšie nemohla znášať tie bitky, ignoranciu, bolesť a nenávisť zo strany jej rodičov. Vedela, že musí ísť preč, navždy, ale nevedela kam. Blúdila mestom, až si nakoniec sadla na lavičku, pred akúsi bytovku.

Opäť vytiahla mobil a snažila sa dovolať kamarátke. Nedvíhala. Nechápala, prečo keď ju najviac potrebuje, tu nie je. Prečo pri nej nestojí v tejto ťažkej chvíli. Kamarátka, ktorú mala radšej ako rodičov, ako celý svet a teraz, teraz už radšej ako priateľa, alebo si to len namýšľala? Bola by ochotná za ňu aj zomrieť. Keby povedala, že stráca zrak, dala by jej svoje oči. Ak by mala haváriu a ochrnula by, s veľkou láskou by jej darovala svoje nohy. A ak by povedala, že jej prestáva biť srdce, neváhala by ani sekundu a dala by jej to svoje. A keď sa s ňou teraz potrebuje len porozprávať, teraz tu nie je.

Sedela tam úplne sama. Len ona a jej bolesť. Ma to vôbec význam? Kládla si túto otázku už dlho. Vedela, že to sama nezvládne, ale kde ma hľadať pomoc? Alebo pomoc už neexistuje? Nikto si na ňu nespomenie, jej existencia je zabudnutá, tak, ako zabúda už aj ona. Jediné, čo ju drží pri živote, je rámček s fotkou. Fotka, ktorá jej dokáže vyčariť úsmev na tvári, ale tiež smútok v srdci. Strčila rámček do tašky a pohla sa ďalej, začalo sa rozvidnievať. Nevedela, kam ísť, čo robiť. Za normálnych

okolností by išla do školy, ale nechcela sa tam ukázať, keďže aj jej priateľ chodil do tej istej školy. A načo jej je vlastne škola, keď cítila koniec svojho života? Keď nevidí v ňom žiadnu iskičku nádeje? Pozrela na mobil, ale zistila, že je vybitý. Teraz, keď to je to jediné, čo má....

Tma opäť sadla na zem a koruny stromov sa strašidelne hýbali. Už nevládala ďalej. Ruky, nohy, mozog, všetko ju už opúšťalo. Celý deň sa túlala v meste a neprišla na nič. S nikým sa nemôže spojiť ani nikto s ňou. Alebo všetci už na ňu zabudli? Z ruksaku vytiahla fotografiu. Krátko sa na ňu dívala. Keď vietor rozfúkal jej vlasy, svet navôkol sa schladil. Chcela kričať, ale načo? Aj tak by ju nik nepočul. Prichádzal jej koniec. Z ruksaka vytiahla nôž ostrý ako britva, zadívala sa na fotografiu a do temnej noci zašepkala: PREPÁČ! Nôž priložila k zápästiu, v srdci odpustila všetkým, ktorí jej niekedy ublížili a...

...niekto sa jej dotkol ramena. Prudko sa otočila a nôž držala pred sebou. Najprv v tej tme, nemohla rozoznať osobu, ale potom, bol to On. Prv, než niečo povedala, prehovoril chlapec. Povedal jej všetko, ako ju celý deň hľadal, a že je neuveriteľne šťastný, že ju našiel. Ospravedlnil sa jej za včerašok, že to tak nemyslel. Dievča ničomu nechápalo. Pustilo nôž na zem, sadla si na lavičku a rozplakala sa. Chlapec si prisadol k nej. *Prečo si ušla a neozvala si sa mi? Vieš, ako som sa o Teba bál a teraz, keď som ťa tu našiel s tým nožom. Chceš ma tu nechať samého? Kto by bol potom môj Anjelik?? Slniečko?? Sľúb mi, že sa už o to nikdy nepokúsiš.* Nemohla sa na neho ani pozrieť, lebo sa cítila veľmi zle. Až teraz pochopila, čo pre neho znamená. Objala ho a len prikývla hlavou.

Prečo si mi hneď nezavolala? Ja viem, že sme sa trochu pohádali, ale ... Už mi konečne niečo povedz a hlavne sa na mňa pozri! Pomaly zdvihla hlavu, váhala, čo mu má povedať, až nakoniec sa jej pery dali do pohybu. *Musíš ma pochopiť. Nevieš si predstaviť ako sa teraz cítim...cítim sa...ako keby som už dávno zomrela, no pri tom stále dýcham. Pri mojom narodení ma pochovali do truhly aj napriek tomu, že som stále živá. Chápeš, ako to myslím? Ja chcem žiť, ale už dávno som zomrela! Už nezvládam to peklo vôkol mňa.* Povedala mu to, čo ju už roky trápilo. *Viem, ale ty to zvládneš si silná. Nenechávaj ma tu samého, ja tu bez Teba neprežijem!* Slová, ktoré si hovorili boli silné, lebo prúdili z ich čistých srdiec, ale ona mala stále pochybnosti. *A keď nie? Čo bude keď sa cez to nedostanem?* Opýtala sa ho. Ani jeden z nich nevedel, čo bude ďalej, ale On vedel jednu vec! *Neboj sa, určite sa z toho dostaneš, ja Ťa pomôžem. Som tu stále pre Teba. Počuješ? Stále! Nikdy ťa neopustím, a tak, prosím ťa neopuť ani ty mňa, lebo Ťa MILUJEM!*

Marianna Kawaschová

Najväčšia hodnota môjho života

Dlho som sa chcela vyhnúť tejto téme, keďže som presadzovala názor, že sa o láske dá písať veľmi veľa, veľmi ľahko a že je to jednoduchá téma.

No keď som sa zamyslela, uvedomila som si, že táto téma je veľmi otvorená a každý sa na ňu môže pozrieť z inej strany, iným uhlom pohľadu, iným okom. Tak Vám ponúkam pohľad mojich očí.

Láska znamená?

Pri tomto slove si každý predstavuje niečo iné, ale určite sa to zhoduje v tom, že je to krásne. Pri slove láska sa každému vynárajú z mysle len tie najkrajšie zážitky, chvíle s milovanými ľuďmi, chvíle ktoré nám vyčaria úsmev na tvári.

No nie je to len slovo, nie je to len cit, nie je to len puto medzi dvoma ľuďmi. V skutočnosti je to ten najväčší poklad, to najcennejšie čo človek v živote má, vlastní.

Prečo?

Pretože Boh je láska. Tak teda, keď v našom živote láska veľa znamená, mal by pre nás veľa, ba až to najviac znamenať Boh. Božia láska je, dá sa povedať naopäťovná, ale ak veľmi chceme, tak mu to môžeme aspoň trochu opäťovať, aspoň trochu sa k nemu priblížiť.

Ale prečo to tak nie je? Prečo lásku dávame na piedestál nášho života a Boha nie? Nemôžeme predsa lásku a Boha rozdeliť, pretože je to jeden úžasný celok.

Vieme že láska je trpezlivá, dobrotivá, nezávidí, nevypína sa, nevystatuje sa, nie je sebecká, neteší sa z neprávosti ale raduje sa z pravdy...

Ale keď deti nevychováme v láske, vo vzťahu k rodine. Keď v priateľstve nie je ta pravá láska, ktorej neoddeliteľnou súčasťou je Boh, potom to je presne naopak a odzrkadľuje sa to na živote celého ľudstva,

celého sveta.

Vojny, nepokoje, rozvody, nepriateľstvo, hádky, nenávisť, atentáty, mladí ľudia upadajú do mlák plných alkoholu a drog...

Nemôžem nikoho ovplyvniť svojím názorom, ale moje srdce hovorí a je presvedčené, že bez pravej lásky a Boha, život na zemi nemá zmysel.

J. Bartošová

Život

Najdrahšie čo mám, je život. Je mi daný len raz, a preto robím to, čo sa mi páči. Život je ako nakrúcanie filmu. Scenár je daný, ale záleží na nás, ako ho zahráme. Nie však vždy hráme, akoby sme chceli.

Najdokonalejší človek je ten, ktorý miluje všetkých svojich blízkych. Bez rozdielu, či sú dobrí alebo zlí, bohatí alebo chudobní, „čierni“ alebo „bieli“. Tak sa stáva jeho život ľudským zlatom pre ostatných. Žiť život pre druhých - to je moja najvyššia hodnota. Je to ale v dnešnom svete vôbec možné? Sme slobodní alebo neslobodní v činnosti konať dobro pre tých druhých? Aké sú naše možnosti? Sme pripravený prijať zodpovednosť za svoj život a za životy blízkych?

Môj život nezodpovedá životným cestám rovesníkov. Azda preto, lebo som zažila skôr, akoby to bolo možno vhodné, nie jednoduché životné situácie. Možno k môjmu konaniu ma vedie niečo celkom iné... Verím, že skutočný pravý život jestvuje mimo ľudský čas a priestor. Verím, že po smrti sa zmení len jeho forma, ale nemôže byť zničený.

Dostali sme život, dostali sme slobodu. Kde je však zodpovednosť? Tá akoby ticho dnes šepkala z temného väzenia: „Život, príď po mňa.“ Zdá sa mi, že žijeme v dobe, kde ľudskosť znamená len niekoľko charitatívnych akcií. Bez toho známeho - miluj blízkeho svojho ako seba samého - to jednoducho nejde. Ľudí, s ktorými ma život zblížil úprimne milujem. Ved' život môže existovať len vďaka zmierlivosti a zhovievavosti.

Môj život - moja prvá hodnota. Žiť ho však chcem pre druhých. Začínam s tým každé ráno. Chcete vedieť ako? Úsmevom pre druhých. Nechcete sa pridať?

Eva Krakovská

Najväčšia hodnota môjho života

Hodnota. Priorita. Prvenstvo. Tieto slová sú azda synonymami, ktorými možno označiť niečo, čo pre mňa v živote najviac znamená, čo ma robí šťastnou a silnou. Každý človek má v živote iné priority. Iné hodnoty. Niektorí žijú pre lásku, iní pre peniaze a nájdu sa aj takí, ktorých najväčšou životnou hodnotou je úspech v práci. Ale čo ja?

V mojom živote sa toho nájde naozaj mnoho, čo ma robí šťastnou, často sú to len maličkosti. Lebo aj tie mi dokážu vyčariť úsmev na tvári. Keď sa mám priznať, je ťažké zodpovedať na túto otázku. Čo je mojou najväčšou hodnotou...? Je to skutočne otázka na zamyslenie, kedy si človek zrekapituluje svoj doterajší život a uvažuje nad tým, čo má pre neho najväčšiu cenu. No nech uvažujem akokoľvek, myslím, že to nebude iba jedna jediná vec. Začnem asi takto. Moja rodina je skvelá. Od malička som dostávala mnoho lásky, skvelej výchovy. Nezdédila som po nich len tmavé oči, veľký nos či tvrdohlavosť. Oni sú ľuďmi, vďaka ktorým som teraz taká, aká som. Ja som vlastne ich obrazom. Prežila som po ich boku krásne detstvo a aj teraz pri mne stoja vždy, keď to potrebujem, často vo mne vidia oveľa viac, než vidím sama na sebe. V kruhu rodiny sa cítim bezpečne. Viem, zachráni ma. A aj napriek ťažkému obdobiu, ktorým teraz prechádzam, si ich nesmierne vážim, s vedomím, že oni tu pre mňa budú naozaj vždy. Som vo veku, ktorý však nepraje pozitívnemu vzťahu s rodičmi. A prvoradejší sú pre mňa priatelia. Tí, s ktorými sa smejem, plačem, trápim, no najmä rozprávam. Nedá sa slovami ani len opísať, čo všetko pre mňa znamenajú. Zatiaľ čo rodičia vo mne vidia len to zlé, oni ma vidia z úplne iného uhla pohľadu, vidia mi skutočne do hĺbky duše, poznajú každú krivku mojej tváre, či ma niečo ťaží alebo plávam bezstarostne životom ako spokojná ryбка v mori. Ak potrebujem, aby ma niekto podržal, úprimne objal, cítiť, že naozaj za niečo stojím, utekám za nimi. Sú mojou bütľavou vŕbou, stĺpom. Viem, že teplo domova je dôležité, ale ak sa v ňom začínam dusiť, viem kam mám ísť, kto mi utrie slzy stekajúce po lícach. Sú to oni. Moji priatelia.

Ako tak píšem tieto riadky, začínam si uvedomovať, čo je pre mňa tou najdôležitejšou hodnotou v živote. Sú to ľudia, ktorí okolo mňa stoja, vďaka ktorým sa cítim šťastná, pocit, že nie som sama, že je tu niekto, kto si ma váži. Je ešte mnoho veľmi veľa dôležitých hodnôt, ako napríklad zdravie, uznanie, uspokojenie v živote. Ale pre mňa je to všetko ako kvet bez vody. Samotný kvet neprežije, potrebuje vodu. A ja potrebujem svoju rodinu a priateľov. Oni sú moja voda. Môj chlieb. Môj život. Mám mnoho cieľov, ktoré chcem dosiahnuť, som mladý človek, ktorý ešte možno netuší, čo tam vonku na neho čaká. Ale jedno viem isto. Že každý môj krok bude stopercentný, len ak budem cítiť, že sú tu ľudia, ktorí ma chytia, keď by som náhodou strácala rovnováhu

Martina Zemanová

Najväčšia hodnota v mojom živote

„Rodina je základ“, táto veta je pre mnohých mladých ľudí, len nič nehovoriacou frázou, no ja sa s nimi nestotožňujem. Význam rodiny som si uvedomila minulý rok, keď môj starý otec bojoval o život, našťastie tento boj vyhral. Videla som, akú obrovskú úlohu pri jeho zotavovaní zohralo to, že mal okolo seba nás – svoju rodinu. Človek je v mojich predstavách strom, ak sú jeho korene pevné a zasiat hlboko v zemi, dokáže odolávať všetkému, či už silnému vetru, alebo snehovej víchrici. Akým stromom som ja? Síce nie ešte veľmi vysokým, ale s pevnými koreňmi a všetkými predpokladmi, aby som sa stala stromom statným, veľkým a odolným. Je to hlavne vďaka mojej mame, ktorá mi nikdy striktne neurčovala pravidlá, ale naučila ma vedieť kde sú a napriek tomu, že ma od malička vychováva sama, mi nikdy nič nechýbalo. Nehovorím len o materiálnych veciach, ale aj emočných, preto sa pre mňa stala búľavou vrbou. Dopomohli tomu veľkým dielom moji starí rodičia. Moja stará matka je ako stále kvitnúca čerešňa, už len to, že ste v jej prítomnosti vám pohladí srdce a vyvoláva vo vás pokoj. Vďaka nej sa viem do ľudí vcítiť a snažím sa pochopiť ich konanie. Môj starý otec je múdry a pevný dub, pre mňa je symbolom inteligencie, diplomacie a rozvahy, od môjho útleho detstva je náš vzťah veľmi silný, bol pre mňa tou najlepšou náhradou za môjho otca. Stále ma posúva ďalej a ďalej a verí, že dokážem v živote veľa. Moja sestra Laura mi pripomína brezu, je veľmi krásna a pôsobí krehko, ale ja viem že je silná a vždy v nej nájdem pochopenie a bude mojou oporou. Dôležitým človekom je pre mňa aj teta Karinka. Je tak výnimočná, že mi pripomína tis, ktorý nikdy neopadáva a jeho ihličie nie je tak pichľavé ako sa zdá a stala sa pre mňa prirodzenou autoritou. Z celej mojej rodiny by mohla byť alej plná rôznych stromov, ktorou každý rád prechádza a určite si ju zapamätá. Som hrdá, že som jej súčasťou.

Karolína Volková

Najväčšia hodnota môjho života

Život je krátky, a preto si ho treba na plno užívať, pretože nikdy nevieme, či dnešný deň nebol pre nás tým posledným.

Málokto z nás si uvedomuje, čo je to zdravie. Dnes sme zdraví, zajtra nemusíme! Celý život sa stále niekam ponáhľame, stresujeme, nezdravo sa stravujeme, nedodržiavame správnu životosprávu, fajčíme, pijeme alkohol a iným spôsobom hazardujeme so svojim zdravím aj so životom. Zdravý človek si neuvedomuje krásu dňa, jasnosť slnka či spev vtákov. Ak sme zdraví vnímame len stereotyp bežného života – ráno vstanem, ponáhľam sa do práce (školy), prídem z práce, znova sa venujem svojim povinnostiam. Keď ochorieme, čudujeme sa, ako je to možné? Prečo práve ja? A vtedy si rýchlo a nahlas povieme „STOP“. Kam sa stále ponáhľam? Prečo to všetko robím? Ved' čo môže byť najväčšou hodnotou nášho života, ak nie život sám?

Najväčšími hazardérmi so zdravím a so životom dnešnej doby sú mladí ľudia. Prečo? S dospievaním prídu prvé problémy (pre nás tie najväčšie a nevyriešiteľné), prvé neúspechy, prvé lásky, sklamania, presadzovanie sa v skupine, vzdor, odmietanie pravidiel, odmietanie všetkého a všetkých. Mnohí mladí ľudia sa riadia heslom: „Nikto sa nás nepýtal, či sa chceme narodiť, tak nám teraz nehovorte, ako máme žiť!“ Ale nie vždy si vedia svoj život „ustriechnuť“ a ísť tým správnym smerom. Niekoľko nesprávnych rozhodnutí, neuvážených činov nám môže zmeniť a zničiť život až do konca nášho bytia. Mladý človek tak povediac mávnutím ruky príde o to najcennejšie, čo v živote má, o svoj život. Ľutovať už býva väčšinou neskoro.

Práve takémuto hazardu so zdravím a životom sa treba vyvarovať. Musíme myslieť pozitívne a nikdy sa nevzdávať! Musíme si určiť životné priority a žiť svoj vlastný život, nenechať sa ovplyvňovať. Musíme sa naučiť žiť tak, aby každý deň stál za to a nemuseli sme ľutovať žiadne z našich rozhodnutí.

Katarína Mitterková

Najväčšia hodnota môjho života

Každý jeden z nás sa už určite niekoľko krát zamýšľal nad tým, čo je najväčšou hodnotou jeho života. Niektorí ľudia považujú za najväčšiu hodnotu života majetok, kariéru, iní rodinu, priateľov či zdravie. Samozrejme, k plnohodnotnému životu a bytiu je potrebné zo všetkého niečo. Avšak, podľa mňa, rodina a spoločnosť blízkych a zdravie je v dnešnom uponáhľanom svete to najcennejšie, najkrajšie a najhodnotnejšie, čo v živote máme.

Dnešná civilizácia je natoľko zaneprázdnená budovaním si kariéry, alebo túžbou finančne sa zabezpečiť, že často stavia rodinu a blízkych až na posledné priečky v rebríčku hodnôt.

Zamyslime sa. Prečo mladí ľudia v problémových situáciách veľa krát nehľadajú pomoc a porozumenie u rodičov ale u úplne cudzích ľudí, alebo u takzvaných priateľov? Možno je to tým, že sa cítia v tomto spoločenstve akosi stratení. Majú pocit, že ich vlastní rodičia ani nepoznajú, nechcú poznať ich názory, neakceptujú, že aj dieťa je jedinečná osobnosť s vlastnými názormi a potrebami, alebo na nich nemajú čas pre pracovnú zaneprázdnenosť. A reakcia mladých ľudí? Keď absentuje rodina, prichádzajú takzvaní kamaráti, rôzne spolky, drogy, promiskuita, hazardné hry, krádeže. Miesto, kde sa dotýčný môže presadiť, kde ho „akceptujú“, kde sa necíti sám a stratený a šialene túži zažiť niečo výnimočné a neopakovateľné. Nad všetkými výstrahami mávne iba rukou. Nevedomosť, nevidomosť a neinformovanosť väčšiny dospelých je v mnohých takýchto prípadoch až zarážajúca.

A pritom stačí tak málo.

Ja mám šťastie, žijem v úplnej rodine. Samozrejmosťou sú u nás dlhé rozhovory, akceptovanie každého člena rodiny, jeho názorov, potrieb, spoločné výlety, dovolenky. Pre mňa je veľmi dôležitý ten pocit, že sa s akýmkoľvek problémami, radosťami či otázkami môžem s dôverou obrátiť na svojich rodičov a blízkych.

Pri nedávnej diskusii v našej triede na tému „Rodina“ a následne „Najväčšia hodnota môjho života“ som si uvedomila, že najväčšou hodnotou môjho života je práve moja rodina.

Paulína Masaryková

Najväčšia hodnota môjho života

Určite sa už každý z nás dostal do situácie, ktorá ho prinútila zamyslieť sa čo je našou najväčšou hodnotou života. Bolo to ťažké vybrať si len jednu vec. No podľa mňa je to rodina a priatelia.

Práve tí, by mali byť najdôležitejšou hodnotou pre každého z nás. Iba títo ľudia sú s nami stále. Stoja pri nás či v zlom alebo v dobrom, smejú sa s nami a tiež aj plačú a počúvajú naše problémy a prosby. Dá sa na nich kedykoľvek obrátiť s vedomím, že mi pomôžu.

No sú ľudia, pre ktorých sú podstatnejšie veci, ako napríklad peniaze, zábava a bezstarostný život. Popri tom zabúdajú komu môžu za to ďakovať. A to v prvom rade rodičom, ktorí nám dali život, zázemie a výchovu. Starali sa o nás ako mohli, vedeli a nič si za to nepýtali. Vždy sa na nás s láskou usmievali, aj keď im samým bolo do plaču. Chceli len, aby sme sa netrápili, a boli šťastný a spokojný.

Ďalej do najväčšej hodnoty môjho života zaradujem priateľov. Niektorých poznáme už od detstva, iných získavame postupne počas celého života. Tí priatelia, skutoční priatelia, sú v každej dôležitej chvíli pri sebe ako rodina. Sú si vždy nápomocní a nikdy na seba nezabúdajú. Nie je umenie iba prijímať pomoc, šťastie alebo radosť od iných, ale vedieť ju vrátiť späť. Pokúsme sa aspoň trochu nad tým popremýšľať, či je naozaj dobré myslieť len na seba a svoje potešenie a zabúdať popritom na rodinu a svojich priateľov.

Všetko to závisí len na osobnosti človeka, každý sme individualista a máme právo myslieť si čo chceme.

Dominika Bachratá

Najväčšia hodnota môjho života

Každý z nás má iný rebríček hodnôt, pretože sme individuálne a rozličné bytosti. Pre jedného sú najväčšou hodnotou peniaze, láska, priatelia, či zdravie. Je veľmi ťažké vybrať si len jednu možnosť.

No s určitosťou viem, ktorá hodnota nie je podľa mňa vôbec dôležitá, hoci má na celom svete veľkú moc. Sú nimi peniaze. Len málo kto z nás si uvedomuje, že za peniaze si nemôžeme všetko kúpiť. Môžeme si kúpiť oblečenie, krásne domy, ale nie zdravie, pokoj v rodine a lásku. Tieto veci by mali byť najdôležitejšou hodnotou pre nás všetkých. Avšak môžem si vybrať len jednu možnosť a tou je zdravie.

Zdravie sa dá definovať rôzne, či už z odborného alebo laického hľadiska.

Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) definuje zdravie ako: „absolútny stav psychickej, fyzickej, sociálnej a pracovnej pohody a nie len neprítomnosť choroby“. Táto definícia je vskutku obtiažna, ale naozaj vystihuje, čo zdravie znamená. Byť zdravým neznamena nemá žiadne ochorenie, či trpieť bolesťami, ale byť aj v psychickej pohode, aj keď v tejto hektickej dobe je to priam nemožné. Od všadiaľ na nás doliehajú stresy z práce, školy a rodiny. Dá sa povedať, že ak sme zdraví sme aj šťastní. Zdravie by sme mali považovať za to najcennejšie čo v našom živote máme, pretože je len jedno a tiež sa vystríhať všetkému, čo nám škodí. Ak chceme žiť naozaj plnohodnotný život bez akýchkoľvek problémov, mali by sme sa zamyslieť, ako sa o svoje zdravie čo najlepšie starať a vážiť si ho ako svoju najcennejšiu vec v živote.

Simona Häckelová

Najväčšia hodnota môjho života

Čo je to, čo má pre človeka najväčšiu hodnotu? Myslím, že na túto otázku neexistuje jednoznačná odpoveď. No, najčastejšie by to bolo asi zdravie, či šťastie alebo láska. Pre niekoho sú najdôležitejšie peniaze, majetky ... Ale ako sa hovorí: „Do hrobu si majetok nevezmem, skôr nás ten majetok do hrobu dostane.“

Peniaze. Prostriedok ľudstva. Vďaka nim si môžeme dopriať mnohé veci. Od tých základných, ako je chlieb alebo mlieko, až po tie „luxusnejšie kúsky“, či už je to napríklad Bugatti Veyron (najdrahšie auto sveta). A je skutočne hodnotné? Určite, veď stálo mnoho peňazí, ale ani tá suma nám „hodnotnosť“ nezaručí. V mojom živote by tou najväčšou dôležitosťou určite nebolo.

Vravieva sa, že: „Ak je človek zdravý je aj šťastný, tak má to najdôležitejšie.“ No aj zdravý človek, ktorý nie je zahrňaný láskou, šťastný nebude. A kto nie je šťastný, nemôže byť ani zdravý, prinajlepšom po psychickej stránke, ktorá je mnohokrát dôležitejšia ako tá fyzická. A keďže človek je tvor komplikovaný, psychika jednoducho a rýchlo ovplyvní zdravie. Zdravý už nie je, ba ani šťastný.

Ostáva mu kapitál, za ktorý sa vraj dá kúpiť všetko, okrem zdravia, šťastia a lásky. Vo chvíľach, ktoré ohrozujú náš zdravotný stav človek pričasto reaguje „skratovo“. Nemyslí na dôsledky svojich činov a myslí na to, čo by ho z jeho trápenia vyslobodilo. Je presvedčený, že priatelia sú na tento problém prikrátky a tak sa obracia na alkohol. Ak ho aj ten omrzí, okúsi drogy a všeličo iné. Jeho zlý zdravotný stav sa viac skomplikuje a on sám zisťuje, že za tými niekoľkými večermi v parku, keď jeho najbližšou a najvernejšou priateľkou bola injekčná striekačka pohodená v tráve, sa ukrývala kvapôčka krvi. Kvapôčka, ktorá ukrývala desivé tajomstvo. Obsahovala vírus HIV. Pochopí, že stratí úplne všetko?

Nalomené zdravie sa dochráme úplne, opustia ho priatelia, minie aj posledné peniaze na to, aby sa dostal do polohy, keď sa na svet díva ružovými okuliarmi. Spadne na úplne dno, psychicky, fyzicky ...

Pravý čas oceniť najdôležitejšiu hodnotu v živote. Ľudská bytosť svoje hodnoty chvíľami mení a upravuje tak, aby všetko podstatné bolo v akejsi rovnováhe. Ale jedna cennosť, by mala ostať na pevnom mieste. Myslím, že schopnosť veriť si, je tou rozhodujúcou hodnotou v mojom živote. Veriť predovšetkým sebe, až tak ostatným. Iba ak je človek vnútorne silný, tak dokáže všetko!

Mariana Janočková

Najväčšia hodnota môjho života

Neuveriteľné, ale takýchto hodnôt je v mojom živote viac.

Sú to hodnoty, ktoré dosiahli aj mne blízke osoby, akou je i moja sestra. Dokázala sa osamostatniť od rodičov a to takmer bez pomoci iných. Teraz sa snaží doštudovať, vydala sa a má v spoločnosti rešpekt a uznanie. Existujú osobnosti, ktoré si vybudovali v živote rešpekt, úctu, prácu a rodinu, všetko to zvládli, aj preto ich obdivujem.

V mojom živote majú tieto hodnoty svoje miesto, preto ich chcem dosiahnuť postupne, v istom období môjho života. Súčasťou mojou silnou túžbou je doštudovať. Štúdium sa dostalo momentálne na prvé miesto. Uvedomujem si, že ak nevyštudujem, nemôžem uskutočniť ďalšiu hodnotu (cieľ) môjho života, akou je práca učiteľky v materskej škole. Uplatnenie sa v tomto odbore a vybudovanie si silnej profesionálnej osobnosti pedagogičky, dosiahnutie uznania, to by ma vnútorne naplňalo. Práca je silnou hodnotou môjho života, a preto viem, že by ma naplňala. Mala by som pocit užitočnosti a radosti z vykonanej práce. Niektorí sa môžu pozastaviť nad tým, prečo dievča v primeranom veku sa nevydáva, ale jej prvoradým cieľom je práca. Sama to vidím rovnako a myslím si, že také dievča je rozumné, pretože vie, že láska je síce dôležitá, nenahradiťelná, ale láska nezabezpečí živobytie.

Samozrejme ak budem mať dosiahnuté všetky vyššie spomínané hodnoty, tak si založím rodinu. Rodinu, ktorá bude jedinou cennosťou môjho života. Aký prázdny by to bol život bez lásky, ktorú by som nemala komu dávať a nemal by mi ju ani kto vrátiť. Celá moja pozornosť bude sústredená na starostlivosť o ľudí, ktorých si nosím v srdiečku. Venovanie lásky každému členovi rodiny rovnakým dielom, spoločné trávenie voľných chvíľ dokáže naplniť môj život plnohodnotne. Rodina bude skutočne najväčšou hodnotou, pretože iba tá môže naplňovať úplne a dostatočne, jedinečne a neopakovateľne, stálym no „ušľachtilým“ pocitom. Cítiť skutočné, láskyplné, bezpečné miesto a vedieť kam sa vždy môcť vrátiť, to bude dostatočnou odmenou pre každého jedného z nás.

Mojou skutočnou hodnotou je byť šťastná a robiť šťastných aj iných okolo mňa.

Gabriela Hrušková

Najväčšia hodnota môjho života

Dlho som uvažoval, nad tým, čo je pre mňa najdôležitejšie. Nakoniec som dospel k tomu, že najväčšou hodnotou môjho života je moja rodina. Rodina. Jedno slovo, a predsa znamená tak veľa. Položil som si otázky: Je rodina dôležitá? Má rodinu každý? Môže byť niečo dôležitejšie ako rodina? Odpovede som však rýchlo našiel.

Ešte ako malé dieťa som si nevedel predstaviť môj život bez rodiny. Prišlo mi to ako úplná samozrejmosť. Vrátim sa zo školy, zo škôlky a doma ma čaká milujúca mama, otec i moji súrodenci. No ako som rástol, začal som vnímať okolitý svet ináč. Začalo mi byť, že rodinu nemá každý, že to čo je jednoznačné, je pre iných neznáme, možno nedosiahnuteľné. Nemajú ju. Rodina je dôležitejšia ako mnoho iných vecí. Vlastne je najdôležitejšia. Veď človek môže mať obrovský dom, najnovšie auto, milióny na bankovom účte, lebo v tom dome, v aute, na dovolenkách bude sám. Nebude tam nikto, s kým sa môže podeliť, o koho sa môže oprieť, komu sa môže vyrozprávať. Každý deň sa vráti do prázdneho domova.

Ako rastiem a dospievam, pochopím mnoho vecí ináč. Svet sa mi zdá iný. Naisto už ale viem jednu vec. Na moju rodinu sa môžem kedykoľvek spoľahnúť. Keď ma niečo trápi, keď som smutný, keď som šťastný, ale aj keď len túžim po troške pochopenia a lásky. Oni sú tí, čo ma nesklamú. Tí, ktorým sa nebojím dôverovať. Viem, že im môžem povedať čokoľvek a stále sa mi pokúsia pomôcť a pochopiť ma. K mojej rodine cítim obrovskú lásku a úctu a som im za všetko veľmi vďačný.

Jozef Lelič

Najvyššie hodnoty života

Rodina, život, zdravie, peniaze, kariéra, láska, viera, vzdelanie. Toto všetko sú hodnoty života každého človeka, ale ktorá je najdôležitejšia? Na túto otázku je veľa odpovedí, ale všetky sú len dočasné. Keď sme zdravý našou najvyššiu hodnotou je kariéra, peniaze... . Keď nás postihne ťažká choroba všetky hodnoty sa menia, potom túžime len po zdraví a veríme v naše uzdravenie. V tej chvíli nikto ani nepomysli na kariéru, luxus a iné hmotné, zbytočné veci.

V staroveku mali presne určené hodnoty života, ktoré im boli úplne jasné. Na prvom mieste bolo náboženstvo, viera, potom bola rodina a nakoniec boli ostatné hodnoty. Doba, technika idú dopredu a preto aj naše hodnoty sa menia. S hodnotami súvisí aj náš vek. Najprv chceme vyštudovať, potom mať vysnívanou kariéru, ktorá zahŕňa dostatok až nadmerné množstvo peňazí. Neskôr príde rodina. A v starobe túžime po zdraví a láske. Myslím si, že najväčšou hodnotou môjho života je sám život, ktorý zahŕňa mnoho úspechov, neúspechov, radosti, sklamaní, víťazstva... .

Pavel Mikita

Najväčšia hodnota môjho života

Rok 2009, 21. storočie. Obdobie, kedy svetom hýbu peniaze a bohatstvo. Všetko v živote ľudí sa meria hodnotou peňazí. Má však najväčšiu hodnotu vec, ktorá je najdrahšia?

Mnoho ľudí tieto dva pojmy stotožňuje. No každý sa jedného dňa presvedčí o tom, že najdrahšie a najcennejšie je práve to, čo si nikto z nás nemôže kúpiť, zaplatiť. Všetko samozrejmé, bežné, každodenné. Neuvedomujeme si dôležitosť týchto vecí do chvíle, kým o ne neprídeme. Pre mňa je to moja rodina a zdravie. Najväčšie hodnoty v mojom živote. Keď viem, že sa každý deň vrátim domov, kde ma čakajú moji blízki, ktorým na mne záleží, na ktorých záleží aj mne. Bez nich by môj život neznamenal veľa. Žiadne peniaze sveta mi nemôžu nahradiť ich prítomnosť. Rovnako je to aj so zdravím. Najkrehkejší a najvzácnejší dar, ktorý si musíme vážiť.

Je už len na každom z nás, ako sa k svojmu životu postavíme, aký rebríček hodnôt si vytvoríme.

Miloš Jurčíšin

Najväčšia hodnota môjho života

Ťažko povedať slovami, skôr citmi. Všetko sa začalo jedného krásneho večera na salaši, u Franka. Bol úžasný večer, chcel som sa prejsť a šiel som po ceste k benzínke. Mal som smutnú náladu, ale hneď sa to napravilo, lebo môj zrak a pohľad sa stretol s krásnym pohľadom neznámeho dievčaťa. Pohľad, na ktorý nikdy nezabudnem, ktorý vyvolal vo mne pocit zamilovania. „Uf“, naše pohľady nás nevedno akým spôsobom pritiahli k sebe, boli sme ako zhypnotizovaní. Vtedy som pocítil a vedel, že osobu, ktorú som stretol, musím spoznať. Pomaly som začínal horieť, srdce sa mi prudko rozbúchalo a hlas sa mi zachvel. Nič som takmer nevnímal, iba ju! Začali sme sa rozprávať, ani neviem, kto rozhovor začal. Keď už sme museli od seba odísť, prerušiť očný kontakt, tak mi bolo veľmi smutno a neustále som myslel len na jej pohľad snov.

Po čase sme sa znova stretli a časom sa stalo, že na moje narodeniny sme sa dali dokopy. Začali sme spolu chodiť. Je to už istá doba, čo sme spolu a čím viac času prejde, tým viac sa máme radi.

Na svete je veľa zlého a nie je nič krajšie, ako byť zamilovaný. Mat' niekoho veľmi rád, krásny pocit, najväčšia hodnota môjho života.

Michal Lapšanský

Najväčšia hodnota môjho života

Za najväčšiu hodnotu môjho života považujem jednu osobu. Túto osobu som si vybrala práve preto, lebo pre mňa veľmi veľa znamená. Napĺňa ma od malička a pri pohľade na ňu sa mi rozžiari srdce a myslou sa mi premietajú tie najkrajšie zážitky s ňou.

Tento človek je môjmu srdcu veľmi blízky. Poznám ho od narodenia a nikdy ma nesklamal. Nemal najľahší život, ale vždy sa povzniesol nad všetky prekážky, ktoré mu život kládol pod nohy, a to vďaka jeho pozitívnemu mysleniu a často opakujúcimi sa vetami ako napríklad: “Aj ten najdlhší beh sa začína obyčajným krokom.” Najviac si na ňom vážim to, že je v jeho živote prvoradá rodina. Je mojim vzorom a osobou, ktorú najviac obdivujem. Ešte som nestretla nikoho, kto by vedel rozdať okolo seba toľko lásky ako on. Je to človek, ktorý ma vždy podporoval a podporuje dodnes. Naučil ma pozeráť sa na svet z tej krajšej stránky, pozeráť sa naň cez ružové okuliare, pripomínajúc mi tieto slová: “Nikdy nepochybuj o svojich schopnostiach len preto, že o nich pochybujú iní.” Pri pohľade na neho mi tvár žiari šťastím a radosťou. Naučil ma snívať. Najviac ma povzbudzovali tieto slová: “Nesnívaj svoj život, ale ži svoj sen!” Je to osoba, ktorá ma vždy vie rozosmiať. Nie je umenie vedieť sa smiať, ale vedieť rozosmiať iných a to on vedel každopádne. Deň, čo deň ďakujem Bohu že mi do života priviabil to najcennejšie čo mám. Táto osoba, ktorú opisujem a ktorú si tak vo svojom živote vážim je môj ocko. Ani na chvíľku som nezaváhala o tom, či je on ten praví o ktorom písať, o ktorom môžem povedať, že je najväčšia hodnota môjho života. Vďaka jeho pozitívnym slovám, ktoré ma posúvali a stále posúvajú ďalej som sa v živote nestratila.

Naše spoločné motto znie: “Sme taký, akými chceme byť, ľudí z nás nerobí oblečenie či vystupovanie, ale práve to, čo cítime v sebe a dokážeme to podať ďalej niekomu, kto to práve potrebuje.”

Erika Turcsányiová

Najväčšia hodnota môjho života

Aká najväčšia hodnota môže byť pre človeka, ktorý je v období dospievania?

Sú to priatelia, bez ktorých si nevie predstaviť život č už naňho pôsobia kladne alebo záporne?

Je to škola, v ktorej naňho vplyvajú učitelia a kolektív, alebo najväčšou hodnotou je vzdelanie v nej?

Taktiež považujeme za najväčšiu hodnotu zdravie, šťastie?

Tak a teraz čo?

Každý z nás je osobnosťou, ktorá sa odlišuje od iných, a preto pre každého je dôležité niečo iné.

Keďže som vo veku dospievania mám viacero hodnôt, ktoré považujem za najväčšie. Prvoradé je u mňa zdravie, pretože či už je človek chudobný alebo bohatý a má veľa peňazí, zdravie si nekúpi. Na svete existuje toľko chorôb, že ich číslo je nehorázne. Ak by som nemala ani to šťastie, ktoré je tiež veľmi dôležité, nemala by som nič, pretože u každého z nás slovo šťastie znamená niečo iné. Niektorí by boli šťastní, keby vyhral veľké množstvo peňazí, alebo naopak keby mal šťastie v láske alebo rodinu takú, akú si želá. Moje najväčšie šťastie je, že mám skvelých rodičov. Rodičov, ktorí sa snažia pochopiť moje problémy a pomôcť mi. Mám rodičov, ktorí ma vždy usmernia, že toto je správne a toto zase nie. Taktiež mám pri sebe sestru a hľbu priateľov, s ktorými prežívam veľa zábavy. Šťastím je aj to, že som sa dostala na školu, ktorej základné vzdelanie budem potrebovať pre svoje budúce povolanie.

Veľa ľudí pri pomyslení na slovo šťastie si vybaví niečo, čo oni ešte nepocítili. Každý jeden z nás hoci si to neuvedomuje má šťastie pri sebe. Nie je to len o tom, že som nevyhrala v stávke, že nemám šťastie v láske, alebo som neurobila dôležitú skúšku.

Šťastím je aj to, že žijem v krajine, ktorú netrápia ničivé choroby, alebo utekanie z domova len preto, že naše obydlia zaplaví vlna niekoľko metrov vysoká. Som šťastná, že večer si môžem ľahnúť do postele s myšlienkou, že sa nezobudím na búchanie, krik a plač ľudí, ktorých odnášajú teroristi. To jednoduché slovo znamená toľko veľa, že si to nevieme ani predstaviť. Nevieme si predstaviť a uvedomiť to, že ono je vždy pri nás.

Neuvedomujeme si ani to, že keď ho potrebujeme vo veľkom množstve, že príde ale len toľko, koľko uzná za vhodné.

Preto jedine „šťastie“ považujem za tú najväčšiu hodnotu môjho života. Pretože bez neho by som si nevedela predstaviť svoj život.

Nikola Lobová

Najväčšia hodnota môjho života

Pretože viem čo je to byť vážnejšie chorá tak poviem vám prečo si zdravie najviac cením ja. Ešte minulý rok tiež mohol byť november viem že bol piatok som prišla zo školy a ako vždy som sa šla prezliecť naučiť sa niečo do školy naobedovať a tak podobne . No šetko bolo v poriadku ale asi hodinu po príchode som zacítila tupú bolesť skoro v oblasti pravého podpazušia no keď som sa toho dotkla, zacítila som tam niečo čo tam pred tým určite nebolo. Bola to nejaká taká mala guľatá hrčka alebo guľička. najprv som to nechcela povedať mame pretože som sa bála že čo to je a taktiež som sa bála že to je niečo vážne. Viem že rakovina je sa prejavuje aj vo forme nejakého malého nálezu napr. V takom tvare ako som si našla aj ja tu hrčku . Celý víkend som to nikomu nepovedala trpela som sama. ale v pondelok som to už nevydržala a musela som to povedať mame pretože nevedomosť že čo to vlastne je ma privádzala do „šialenstva“. A tak mam zavolala ku doktorke na aby sa na to pozrela že čo to je a že či to je také vážne ako sme si obe z mamou mysleli. Tak ma objednala doktorka na piatok večer keď tam nieje toľko ľudí. Zo začiatku som tam vôbec nechcela ísť, som sa bála že čo a ako to tam vlastne bude . Tak nakoniec som strach prekonala ako tak aspoň s častí aby som tam išla . No to čakanie na vyšetrenie v čakárni bolo asi nekonečne . Keď som už vošla tak potom zase mi prišli na um pochybnosti o tom že čo to je . Doktorka ma tam zapísala že som tam bola spravila mi kartu a prešla na vyšetrenie. Vyšetrla ma poslala ma ešte na kopu iných testov na zistenie pôvodu z čoho to vzniklo a čo to je presne . Atak som asi týždeň behala po doktoroch ktorý mi robili rôzne testy vyšetrenia a podobne, cítila som sa ako pokusný králik samozrejme len pre moje dobro všetko robili aby som sa vyliečila. Keď som už mala šatky výsledky testov v rukách išla som ich zaniest' zase doktorke ktorá ma vyšetrovala ako prvá, aby určila presnú diagnózu. Pred spracovaním všetkých výsledkov ma ešte raz skontrolovala že či sa to zmenilo . Podľa nej sa za tie dva týždne čo som behal po doktoroch nič nezmenilo tak osom i tak na štvrtku vydýchla. No nastal dlhá chvíľa napätia a určenie presnej diagnózy. Nebolo to nakoniec to čo som si myslela že to bude bola úplne neškodná cysta ktorá bola pod kontrolou. od vtedy som chodila pravidelne ešte pol roka a každý mesiac na kontroly. Teraz už nič nemám ani naznak niečoho že by tam bolo. Už som sa od vtedy veľmi poučila že zo zdravím sa nemám zahrávať a brat ho na ľahkú váhu pretože na to môžem doplatiť. A preto mojimi najväčšími hodnotami sú rodičia a zdravie .

Bez rodičov by som tu nebola a taktiež bez nich by som nemala ani to zdravie.

Monika Šarmírová

Dážď v duši

Daniela od svojich šesnástich rokov žila sama s mamou a dvoma bratmi. Osud sa s nimi neľahko zahral. Znášala to veľmi ťažko. Jej mama, aby užívala rodinu, musela veľa pracovať. Výchova dcéry sa je postupne vymykala spod kontroly. Daniela takmer celé dni a noci strávila medzi ľuďmi, ktorých jedinou prioritou života bol alkohol.

Jeden novembrový večer sa vybrala s partiou na diskotéku. Keď tancovala s priateľmi, zbadala tam JEHO. On si tiež všimol jej pohľad. Prišiel k nej a začal s ňou tancovať. Pri tanci si jeden druhému šepkali slová, ktoré dovtedy nepovedali nikomu inému. Takto spolu strávili asi dve hodiny. Vymenili si telefónne čísla a pobrali sa domov. Cestou kráčala s príjemným chvením. Bola opäť šťastná. Zamilovala sa. Peter bol od tej chvíle jediným svetlom v jej živote. Keď jej zavolať, srdce sa jej veľmi rozbúchalo. Nevedela sa dočkať, až ho znovu uvidí. Ich stretnutia boli čoraz častejšie. Dlhé zimné večery si spríjemňovali nekonečnými rozhovormi. Povedal jej o sebe všetko. Len jedno zamlčal...

Daniela, zaslepená láskou sa rozhodla, že mu dá to, čo jej už nik nevráti. Najväčší dôkaz lásky. Milovala ho z celého srdca a nedokázala si predstaviť, že by toto svetlo v jej živote zhaslo.

Až raz Peter neprišiel. Nemala o ňom žiadne správy. Nedvíhal telefón. Prázdny tón v jeho mobile ju zabíjal. Po nejakom čase sa dopátrala k tomu, že jej milovaný leží v nemocnici. Rozhodla sa ho navštíviť. Tam sa dozvedela šokujúcu správu. Peter je pozitívny na HIV. S plačom prišla k nemu a zaliala ho výčtkami. „Prečo si to spravil? Prečo si nič nepovedal? Ako si len mohol? Ako?“ Peter jej neodpovedal. Nedokázal odpovedať na jej otázky. Ved' ju tak miloval. Nevedel o tom, že ich lásku zabiť. Zomieral, zomierala láska v ňom. Ako jej to povedať? Čo je povedať? Nenachádzal slová. Rozhodol sa pre ticho. Hľadel von oknom a na ňu ani nepozrel. Vystrašená a nahnevaná odišla. Cestou jej v hlave vírili rôzne myšlienky. Myslela hlavne na to, že sa už nikdy nevylieči. V zápale myšlienok nevnímala nástrahy vonkajšieho sveta. To sa jej stalo osudným. Pri prechode cez cestu ju zrazilo auto. Prebrala sa až o niekoľko dní v nemocnici. Pri posteli sedela mama. Daniela jej s veľkou námahou všetko vyrozprávala a potom tíško vydýchla. Vydýchla poslednýkrát.

Rozlúčka so životom, ktorý tak milovala. Rozlúčka s človekom, ktorý bol pre ňu všetkým. Všetko zrazu tak rýchlo zmizlo. Tak, ako prišlo.

Ale čosi len predsa zostalo. Rana na mŕtvej duši.

Veronika Kubaščíková

Najväčšia hodnota môjho života

Slovo hodnoty nie je u nás mladých obľúbené. Neriešime takéto veci, chceme prežívať svoj život naplno, spoznávať všetko, čo ponúka svet. Je to výsada mladosti. Niekedy však osud veľmi kruto zasiahne do života a vtedy začíname rozmýšľať, prečo sa to stalo mne, kde sa stala chyba, prečo...

Mala som to šťastie, že som spoznala úžasného človeka. Volal sa Martin. Bol veselý a večný optimista. Mal svoje sny a snažil sa ich realizovať.

Raz, keď sme boli spolu vonku, mi povedal, že sa zaľúbil. Potešilo ma to a držala som mu palce, aby mu jeho vzťah vyšiel. S Monikou chodili asi tri mesiace. Ona bola trochu realistická, čo Martina obmedzovalo v jeho snoch. No inak boli veľmi pekný pár. Rozumeli si a mali sa radi, čo je vo vzťahu asi to najhlavnejšie. Monika bola pre Martina celý jeho svet.

Zrazu prišiel osudný deň a ona mu povedala, že sa s ním rozchádza. Vysvetlila mu to tak, že ich vzťah už nemá zmysel. Martin sa z toho zrútil. Prestal chodiť von a stretávať sa s priateľmi. Snažila som sa mu pomôcť, ale nič nezaberalo. Musela som sa pozerieť na to, ako sa trápi.

O niekoľko mesiacov sa mi priznal, že Monika mu zanechala darček. Myslela som si, že to bola nejaká retiazka alebo niečo podobné. No to, čo mi povedal, ma zamrazilo. Pamätám si tento okamih doteraz. Okamih, kedy mi povedal, že má AIDS. Bola som z toho v šoku, nevedela som, čo mu mám na to povedať. Chvíľu mi trvalo, kým som to spracovala. Od tej chvíle, ako sa mi zdôveril, sa všetko zmenilo. Nikdy sa nevedel zmieriť s tým, že má takú zákernú chorobu. Jeho depresia všetko zhoršovala. Stáli pri ňom jeho rodičia, kamaráti, no nikto z nich mu nedokázal pomôcť s jeho trápením. Asi o dva roky dostal chrípku. Pre zdravého človeka nie chrípka žiadny problém. No pre človeka s AIDS môže byť smrteľná. Každé banálne ochorenie sa môže skončiť katastrofou a nie je šanca, že by sa to raz zmenilo. Nikdy by som sa s jeho smrťou nezmierila. Taktiež doteraz nemôžem pochopiť, prečo si takým trápením musel prejsť práve taký úžasný človek, akým bol Martin.

Týmto by som sa vás chcela opýtať: „Stojí vám sedem sekúnd rozkoše za život bez nádeje?“

Veronika Kováčová

PATRIK

Život je ako cesta vlakom. Len raz do toho vlaku smieš a keď z neho vystúpiš, niet už cesty späť.

Bola krásna chladná jeseň. Chodievala ďaleko za mesto k malému jazierku. Ako tam tak sedela a rozmýšľala nad zmyslom svojho života, oprel sa o ňu horúci lúč slnka vychádzajúci spoza veľkého oblaku. Vtedy pochopila, že na ceste svojím vlakom nemá spolusediaceho, lebo keď jej z vagóna predčasne vystúpila jej mama, zostala úplne opustená. Až raz priesvitná hrejúca žiara slnka dopadla na zasneženú lúku plnú hrajúcich sa detí. Vtedy to začula. Nevedela, čo to presne je, no keď uvidela jeho, pochopila, že je čas. Bol to ten najúžasnejší človek, bol to jej ideál. Stretnutie si vysvetľovala ako osudové. Patrik bol muž, po akom túži každá žena, bol pozorný, starostlivý, múdry a láskavý. Dlhé rozhovory smerovali stále k tomu, čoho sa tak veľmi bála, nebola si istá, či chce niekoho vpustiť na voľné sedadlo v jej vagóne. V duši mala nádherný pocit pokoja, istoty, že sa nemôže nič stať. Keby hneď pochopila, že táto nádhra sa rozplynie ako ranná hmla, možno by bola opatrnejšia. Patrik sa snažil byť milým, pozorným, láskyplným. Zahŕňal ju teplými slovami, ktoré jej dodávali pocit cítiť sa silnou. Ich obyčajný život, ktorý žili bok po boku, bol síce jednoduchý, ale krásny. Po čase sa začal Patrik, akého ho poznala, strácať. Každým dňom bol zákernejší. Už veľa krát chcela utiecť, často sa pristihla, ako myslí a rozvod. Jeho neutíchajúca túžba viac nesmerovala k nej, ale k alkoholu, ba čo viac k drogám. Jeho časté stretávanie sa s kamarátmi prezrádzalo veľa a jeho bledá tvár značila, že je závislý. Keď sa mu chcela brániť, pocítila hroznú bolesť a potom už nič. Prebrala sa až v nemocnici. Zotavovala sa pomerne rýchlo. Život jej sám ukázal cestu vo chvíli, keď oň skoro prišla. Nedokázala sa na neho hnevať, nepodala na neho ani trestné oznámenie. Keď ju prepustili do domácej liečby, staral sa o ňu, ako keby to nebol ani on. Dobrovoľne sa zo všetkým priznal, podstúpil testy na HIV a odvykaciu kúru v liečebnom ústave. Tak veľmi sa báli, aby tie testy neboli pozitívne. Patrik pochopil, že to čo spôsobil bolo zlé. Zmenil sa na nepoznanie a začali plánovať rodinu.

Láska je sila, ktorá nás spája v časoch dobrých aj v zlých. Jej vlak uháňa po koľajniciach ďalej, v ústrety novému životu, ale miesto vedľa nej je natrvalo obsadené.

Mária Seková

LUCIA

Stála som v ústraní ďalej od davu smútiacich. Cintorín bol plný smútku. Z masy ľudí oblečených v čiernom som spoznávala pár starých známych. V ruke som držala červenú ružu, dávala som pozor na trne a čakala som, kedy všetci odídu. Chcela som sa s Luciou rozlúčiť sama.

Na konci leta 2008 sme sa s Luciou vybrali na dedinský jarmok. Na jarmoku sme sa mali stretnúť s ostatnými z partie a cestou sme sa rozprávali o tom, ako rýchlo nám ubehlo leto. S kamoškami sme za chvíľu prešli všetky stánky a vtedy nás zavolať kamarát, či nechceme ísť piť za kultúrny dom. Ja som pila len trošku, pretože som musela ísť domov a mala by som „prúser“, ak by to rodičia zistili. Rozlúčila som sa s Luciou a šla som domov. Na druhý deň sme sa s Luciou stretli a celá šťastná mi povedala, ako sa zoznámila so super chalanom a priznala sa mi, že s ním prišla o panenstvo. Bola som prekvapená, pretože som si myslela, že chce počkať, ubezpečila ma však, že jej sa to páči a nič neľutuje. Keď som sa jej spýtala, či použila ochranu, tak mi povedala, že nie, ale vraj sa nebojí. On vraj určite nič mať nebude a užila tabletku „po“, ktorú jej dala kamarátka. Po týždni sa po dedine začali šíriť reči, že chlapec, s ktorým Lucia spala je HIV pozitívny a Lucia dostala strach. Na dedine sa klebety veľmi rýchlo roznesú a za chvíľu to každý vedel. Všetci ju ohovárali a Lucia to neznášala dobre. Stratila mnoho kamarátok, ale tie pravé s ňou zostali. Jej rodičia o ničom nevedeli, ale ja a aj ostatné kamarátky, ktoré pri nej zostali sme ju presviedčali, aby im všetko povedala. Nechcela to urobiť, pretože sa bála, ako to prijmu. Trvalo dlho, kým sme ju presvedčili, aby im to povedala, lebo by bolo horšie, keby sa to dozvedeli od niekoho iného. Na testy sa dá ísť až po troch mesiacoch a dovtedy na to mnohí zabudli a riešili novšie klebety. Lucia sa zatiaľ pripravila na možnosť, že sa nakazila a hľadala informácie, ako sa dá s HIV žiť, čo musí robiť a na čo si musí dávať pozor. Na testy išla do Bratislavy. Po týždni jej prišlo oznámenie, že je HIV pozitívna. Veľmi nás to prekvapilo, lebo sme všetci verili v opak. Lucia však pôsobila vyrovnaná a vyzeralo to, že sa s tým zmierila. Jej otec v tom čase dostal ponuku na prácu v zahraničí. S Luciou sme si sľúbili, že si budeme písať a na prázdniny ma príde pozrieť. Časom sme si však písali čoraz menej. Potom som o nej ešte občas niečo počula, ale to bolo všetko, až kým som sa nedozvedela, že zomrela.

Mrzí ma, ako sa mladí ľudia nezodpovedne stavajú k ochrane svojho zdravia a mali by sme si ho vážiť a chrániť si ho, pretože to, aké je zdravie dôležité, zistíme často krátko až potom, ako ho stratíme.

Tatiana Morvayová

BEN

Keď som nastúpila na univerzitu, vonku bolo sychravé chladné októbrové počasie. Moje prechádzky po parku sa zmenili na dlhé hodiny presedené v knižnici. Keďže som chcela niečo v živote dokázať, pristupovala som k štúdiu zodpovedne. Nechýbala som ani na jednom seminári. Vyznamenania a uznanie- to bola pre mňa samozrejmosť. Raz keď sa mi akosi nechcelo odísť z knižnice, stretla som tam zaujímavého človeka. Bol to Ben. Štíhly a urastený Afričan. Dokázala som ho počúvať celé hodiny, aj keď jeho slovenčina nebola najlepšia. Už som viac nevysedávala v knižnici nad skriptami, ale na internáte pri laptope. Jeho krásna tvár ma každodenne vítala na monitore. Vyzeral – no to sa nedá slovami opísať! Tužila som po jeho nekonečných rozhovoroch viac a viac. Jedného dňa sa to však zmenilo, naše rozhovory prekonala túžba. Bolo to také nádherné, len on a ja a všade mnoho horiacich sviečok. Vtedy som si ešte neuvedomila, že čoskoro aj môj život vyhorí ako čajová sviečka. Na druhý deň som bola naplnená neskutočnou energiou, taký pocit som mala naposledy asi v škole pri mojej prvej láske. Všade som sa ho pokúšala nájsť, no nikde ho nebolo. Nakoniec som sa dozvedela, že sa vrátil späť do Afriky. Ani sa so mnou nerozlúčil! Moje telo zaliala veľká bolesť, vzápätí sklamanie. Po niekoľkých týždňoch sa môj život radikálne zmenil. Tehotenský test potvrdil, že som tehotná. Testy, ktoré som musela podstúpiť ukázali to, čo sa mi nesnívalo ani v tom najhoršom sne. Nakazila som sa dnes ešte stále neliečiteľnou pohlavnou chorobou AIDS. Padala som do hlbokej čiernej jamy, z ktorej už nebolo cesty späť. Padala som a kričala, no nik ma nepočul. Bolesť som si niesla so sebou a v tej jame neexistoval stupienok, o ktorý by som sa zachytila. Nik ma nechápal. Rodina ma odvrhla, zrazu som nemala nikoho. Bola som len ja a moje boľavé srdce. Keď ma hospitalizovali, človek by očakával, že aspoň tam sa stretne s pochopením. Rôzne narážky na moju adresu som počúvala dennodenne. Všetci mnou opovrhovali. Nakoniec som stála pred veľkým rozhodnutím, na ktoré som bola sama. Prešiel dlhší čas, čo som čakala bábätko. A ja som sa mala rozhodnúť. Bola som odhodlaná bojovať. Donosila som krásne zdravé dieťa. Moje rozhodnutie bolo správne.

Dnes to už viem. Moja budúcnosť je nejasná, ale pomyslenie, že s mojím dieťaťom prežijem krásny zvyšok môjho života, mi dáva silu žiť. Budem sa snažiť byť mu dobrou mamou. Som pod stálym lekárskeym dozorom a mám veľkú nádej vidieť svoje dieťa rásť a dospievať.

Mária Seková

Aká je najväčšia hodnota môjho života?

Čo je pre človeka najväčšia hodnota? Každý človek, ktorému by ste položili túto otázku, by vám dal na ňu inú odpoveď. Pre jedného by to bola láska, pre iného šťastie, zdravie, rodina...Keby sme mali zostaviť poradie hodnôt, čo by bolo na prvom mieste?

Som kresťan a pre mňa je na prvom mieste Boh. On je na d všetkými hodnotami v mojom živote. Mnohým cestu k Bohu ukázali tí najbližší, rodičia. Moja cesta bola o niečo ťažšia. Ja som Ho hľadal sám. Priviedla ma k nemu davová psychóza. Kamaráti sa prihlásili na náboženskú výchovu, a keďže som ich nechcel zradiť, prihlásil som sa aj ja. Cez tieto hodiny som v Bohu našiel poklad. Do môjho srdca bolo zasiate semienko viery, ktoré rastlo. Počúval som o láske Boha k nám a rozmýšľal nad tým, kde človek dokáže nájsť silu , aby miloval aj svojich nepriateľov. Aby odpúšťal a dokázal podať pomocnú ruku. Presvedčil som sa, že Boh miluje a čaká na moju lásku. On miluje všetkých. Praje si, aby sme sa milovali navzájom. Rozhodol som sa nasledovať Ho a snažiť sa plniť jeho prikázania. Niekedy je to ťažké a človek sa potkne. Boh ho volá k sebe a dáva mu druhú šancu. Chce, aby človek v sebe objavil dobro a to dobro šíril. Kto v neho uverí, naplní ho pokoj. V Bohu som našiel priateľa, ktorý je vždy po mojom boku a pomáha mi.

Boh však nie je Pán, ktorý by si tvrdo vynucoval poslušnosť. Necháva nás, aby sme sa dobrovoľne rozhodli, za akým šťastím pôjdeme. Či za takým, aké ponúkajú lákadlá sveta, alebo aké nám pripravil. Je na každom človeku, aby sám hľadal hodnoty, ktoré budú tvoriť pilier jeho života. Ak na prvom mieste nie je Boh, všetko sa zosype.

Pavel Šustek

HODNOTA ŽIVOTA

Pod pojmom „hodnota“ si mnohí z nás predstavia cenu niečoho alebo majetok.

„Hodnota života“ však spočíva v niečom úplne inom, v niečom, čo sa z každým jedným človekom mení. Každý z nás má vlastnú „hodnotu“ či už svojho života, alebo života niekoho iného. Pre niekoho je hlavnou hodnotou a podstatou života práca, pre niekoho sú to samotné peniaze, majetky, moc... Sú aj ľudia, pre ktorých je skutočnou hodnotou života ich rodina a domov, čiže zázemie, v ktorom majú svoje útočisko a v ktorom sa cítia bezpečne. No, existujú aj takí, pre ktorých má najväčšiu hodnotu ich samotný život. Takíto ľudia podľa mňa majú skutočne správny a najlepší názor. Život, ale hlavne jeho hodnota sa nedá kúpiť ani predať, nedá sa povedať, že život jedného človeka je cennejší ako život iného človeka. Každý život, či už je to život chudobného, či bohatého má vždy rovnakú hodnotu. Každý môže svoj život prežiť „po svojom“ a v tom mnohí vidia tú pravú „hodnotu“ života. A preto nepochopím ľudí, ktorí sa neustále sťažujú, že ich život nemá cenu, pretože nemajú všetko čo chcú a nemôžu si kúpiť všetko, čo sa im páči. Kvôli týmto „maličkostiam“, si veľmi často niektorí ľudia siahnu na život. Pre tieto, v podstate, malichernosti, si vezmú to najcennejšie čo majú. A pritom stačí tak málo na to, aby bol život šťastnejší. Treba si však uvedomiť tú skutočnú hodnotu! Prečo niekomu stačí málo na plnohodnotný a šťastný život, a niekto potrebuje hrbu?

- Pretože si neuvedomuje v čom je život naozaj cenný. A to v tom, že môže žiť! Mnoho ľudí, ktorí si to uvedomujú, túto možnosť už nemá, alebo ju pomaly, ale iste stráca. Napríklad ľudia postihnutí chorobou AIDS. Mnohí povedia „môže za to sám“, áno, mnoho nakazených si za túto chorobu, ale hlavne za nakazenie môže samo, napríklad narkomani, prostitútky a mnoho ďalších. Ale sú aj mnohí nakazení ľudia, ktorí si za nákazu, a za to, že

trpia, nemôžu. Sú to najmä deti a znásilnené ženy, ale mnoho ďalších podobných ľudí.

Títo ľudia a kopa ďalších ľudí trpiacich nevyliciteľnou chorobou, si „hodnotu života“ mnohokrát tú „skutočnú hodnotu života“ uvedomí až vtedy, keď sa začne pomaly strácať, čiže keď zistí, že zomiera. Vtedy si mnohí uvedomia, že to najcennejšie mali po celý čas, čo možno priahli po bohatstve a moci. Mohli žiť a už len tým že žili, mali to najcennejšie. Nie len pre seba, ale aj pre ľudí okolo. Ľudí, pre ktorých môže byť ich život veľmi dôležitý. A preto, zamyslime sa nad tým, čo je naozaj cenné a nad tým, čo má pre nás najväčšiu hodnotu. Pretože sa môže komukoľvek z nás stať, že keď to konečne zistíme, bude neskoro AJ PRE NÁS!!!!

Petronela Kunšteková

Hodnota môjho života

Pod výrazom „hodnota môjho života“ sa mi vybavilo zdravie ako položka v rebríčku hodnôt. A v mojom živote je zdravie dôležitou hodnotou – ak človek nie je zdravý je v ohrození. Dokonca môže byť v ohrození života. Myslím fyzické zdravie, samozrejme aj duševné zdravie je dôležité. Naše telo je len telesnou schránkou a ak ju nemáme, neexistujeme. Zosta-ne len duša. Ale koľko ľudí verí, že vedomie prežíva? Nevieme. Ja v to verím napriek tomu, že sa smrti bojím.

Ak chcem žiť, musí mi záležať na mojom zdraví. A nie len to. Musím si ho chrániť. Musím si umyť ruky, keď prídem zo školy, z obchodu, po prirodzenej potrebe... vždy po kontakte s niečím, kde môžu byť nebezpečné baktérie. Ak by som to nerobila, nakazila by som sa žltou horúčkou (známa aj ako choroba špinavých rúk). Existuje proti nej očkovanie, ale ja ho nemám. Existujú aj nebezpečnejšie choroby. Choroby, na ktoré sa umiera. Napríklad rakovina, alebo AIDS.

Rakovina je dedičná choroba, ale čím skôr ju odhalíme tým sú väčšie šance na uzdravenie. A potom budeme aj žiť, síce pod lekársym dohľadom, ale budeme. AIDS je naozaj vážna choroba. Vlastne je to smrteľná choroba, ktorú spôsobuje vírus HIV. Táto choroba je tu už pomaly tridsať rokov a neexistuje na ňu liek ani očkovanie. Kto sa nakazí, dostane sa na čiernu listinu smrti - to je krutá pravda s ktorou sa musíme zmieriť.

V konečnom dôsledku je to práve choroba, ktorá nás najčastejšie pripravuje o život. Aj cirhóza pečene je choroba. Je to choroba konkrétneho orgánu, ale tiež je to choroba. Choroba je často posledným bodom ku smrti. Napríklad pri alkoholizme. Alebo drogovej závislosti.

Jeden metalový spevák, ktorého menovať nebudem, povedal: „*Tieto veci sú dobré a život je veľký dar. Ale spadnúť do pasce tvrdej závislosti, to je zlá vec. Tým som si už prešiel. Nara- zil som hlavou do steny, ako to urobí väčšina muzikantov. Mal som určité rysy osobnosti, ktoré som neobjavil, dokiaľ som sa nestal závislým na alkohole a drogách. Ovpľyňovalo to veci, ktoré som na hudbe najviac miloval, pretože mi to ničilo hlas a tak som s tým v januári 1986 začal niečo robiť. Teraz vidím ľudí môjho veku a ďakujem bohu, že takto nevyzerám.*“

Alkohol a drogy nie sú podľa mňa jednoznačne zlé. Nič nie je čierne alebo biele. Je to však vec názoru každého z nás. Ja nepijem, neberiem drogy, ani nefajčím. Desí ma to, bojím sa toho. Záleží mi na mojom zdraví a nechcem zomrieť mladá, pretože smrť zanecháva smútok a žiaľ...

Lenka Landgrafová

Najväčšia hodnota môjho života

Volám sa Jozef a som žiakom odborného učilišťa. Po ukončení štúdia budem kuchárom. Už sa teším na ten deň, keď budem vedieť pripraviť rôzne chutné jedlá a nápoje. Najviac sa teším tomu, že pripravím niečo chutné aj mojim rodičom a sestre. Zaslúžia si to.

Väčšina z vás iste pozná ten pocit, keď vníma prítomnosť blízkeho človeka. Pociťuje teplo domova a má sa o koho oprieť. Ja ten pocit dôverne poznám. Žijem spolu s rodičmi, mamou, otcom a sestrou v skvelej rodine. Domov je pre mňa to najcennejšie, čo v živote mám. Doma som v bezpečí. Doma sa mi nemôže nič zlého stať. Rodičom, aj sestre sa môžem zdôveriť so všetkými problémami. Vždy mi poradia a pomôžu.

Nie každý má však také šťastie ako ja. Keď sa niekedy pozriem von oknom, vidím na našom sídlisku mladých ľudí. Niektorí z nich sa potulujú až do neskorého večera. Často som premýšľal, prečo sú tak neskoro ešte na ulici? Veď predsa doma sa cíti človek najlepšie. Ako som tak rozmýšľal, prišiel som na to, že týmto mladým ľuďom asi doma niečo chýba. Možno ich doma nečaká milujúca mama, otec a skvelá sestra. Možno nepoznajú ten pocit šťastia a bezpečia, ktorý dáva rodina. Títo mladí ľudia sa cítia lepšie na ulici. Kupujú si alkohol a fajčia. Počul som, že niektorí fajčia nielen cigarety, ale aj drogy. V podnapilosti a drogami omámení potom nevedia čo robia. Vykrikujú v noci a robia neporiadok. Striedajú často svojich partnerov. Nemyslia na to, že môžu ohroziť svoje zdravie a svoj život. Viem zo školy, že človek sa ľahko môže nakaziť rôznymi chorobami. Infekčnou žltčkou, pohlavnými chorobami, aj chorobou najstrašnejšou - AIDS. Myslím si, že keby každý človek mal taký domov ako ja, na ulici by sa v noci nikto netúlal. Podľa mňa len nešťastný človek hľadá zabudnutie v alkohole a drogách. Ja mám veľké šťastie, že napatrím medzi nich.

Lutujem všetkých mladých ľudí, ktorým chýba pravý domov. Želal by som si, aby každý človek mal úplnú rodinu a svoj domov, z ktorého by nemal dôvod utekať. Rodina je predsa najväčším šťastím v živote človeka. Pre mňa je domov tá najväčšia hodnota môjho života.

Jozef Kanaloš

NAJVÄČŠIA HODNOTA MÔJHO ŽIVOTA

Určite každý z vás pozná ten pocit, keď vníma prítomnosť blízkeho človeka, keď pociťuje teplo domova a má sa o koho oprieť. Samozrejmosťou je láska, pokoj, porozumenie v rodine. Ale nie každý má to šťastie prežiť čosi také neobyčajne krásne.

Ja patrím medzi tie deti, ktoré tejto lásky majú dostatok. Žijem spolu s rodičmi – mamou, otcom a sestrou v skvelej harmonickej rodine, ktorá ma obklopuje z každej strany láskou, oporou a citom, ktorý vedia dať len rodičia.

Možno si ešte tak celkom ani neuvedomujem skutočné hodnoty života. Vyjadriť to a opísať je priam nemožné. Z hmotných vecí som si istý, ktoré sú to. Tak ako aj pre iných. Ťažšie je to už pri duchovných hodnotách človeka. Pre mňa je teda najdôležitejší domov. Domov nie sám o seba ako priestor, ale ten pocit toho, že sa mám kam vrátiť a hlavne ku komu. K mojej mame, ktorá mi dodáva hlavne radosť a šťastie, nech sa deje čokoľvek. Za každých okolností. Nič nie je asi dôležitejšie, ako fakt, že sa mám kam vrátiť a skloniť hlavu aj keby som odišiel na druhý koniec sveta.

Niekedy si to neuvedomujem a dávam prednosť veciam, ktoré nemajú až taký význam. Občas sa mi zdá, akoby ľudia okolo mňa mali srdce z kameňa. Nevšímajú si nič naokolo. Len seba a svoj cieľ bez zábran a čas letí, až neskôr po nejakej udalosti si uvedomia, tak ako ja, čo je to najdôležitejšie. Nevravím, že práve domov je pre všetkých to najdôležitejšie, alebo rodina. Pre niekoho to môžu byť priatelia, no asi to má ten istý význam, hlavný význam. Svojim spôsobom je mi mojim domovom aj škola, internát a atmosféra v nich. Dokáže ma uspokojiť už len tým, že môžem svoje pocity, nálady a nápady vyjadriť do niečoho, čo môže mať skutočný význam len pre mňa. Je to miesto, ktoré ma posúva ďalej a formuje do niečoho alebo niekoho, kým chcem byť a čo bude súčasť, vlastne obrovská súčasť môjho života. A to pre mňa znamená domov. Ten pocit uspokojenia a dôvery. Domov je pre mňa najväčšia, najdôležitejšia a najcennejšia hodnota môjho života. Beriem to ako samozrejmosť, no bez domova by som nebol tým, čím som.

Bariová Nikoleta

Najväčšia hodnota môjho života

Ľudia majú rôzne hodnoty. Niektorí považujú za hodnotu peniaze, materiálne veci, no iným sú prednejšie trochu iné, podľa mňa dôležitejšie veci. Najväčšia hodnota môjho života je moja rodina.

Rodina je čosi nesmierne dôležité pre každého z nás. Veď všetci sme sa narodili v nejakej rodine, v nej sme vyrastali. Práve v rodine je podstatná časť prípravy na život a na povolanie. Otec a matka nás od útleho veku živili, šatili, zahŕňali nehou a dobrotou, všestranne sa o nás starali. Viedli naše kroky a usmerňovali nás, aby sa z nás mohli stať čestní, statoční, charakterní ľudia.

Aké sú rodiny v súčasnosti? Podobajú sa aspoň trochu tej mojej?

Rodina, v ktorej ja žijem a vyrastám, patrí medzi tie, ktorých je v dnešnej dobe málo. Moja rodina je bohatá na lásku a duchovné dary. Rodičia mi vybudovali rodinné prostredie, v ktorom vládne láska a porozumenie. Rodičia sú mi vzorom vo viere, v práci, v kresťanskom i spoločenskom živote. Ukazujú mi správny smer a sprevádzajú ma najlepšou cestou. Otec je ochrancom rodiny, milujúcim manželom, starostlivým otcom. Miluje moju mamu, a tak dáva príklad lásky nám – deťom. Je starostlivý a pevný v rozhodnutiach, aby v rodine nechýbala hmotná a hlavne duchovná opora. Mama vytvára príjemný domov, vedie ma k správnym návykom, vstúpuje mi úctu k otcovi, je mi dobrou pomocníčkou, naplňa rodinu svojím pokojom a materinskou láskou. Rodičia mi odovzdávajú to, čím sú sami obdarovaní. Vedia, že každé slovo má váhu, ktorá sa nedá merať, ale dá sa zakúsiť, môže raniť i potešiť. Preto veľmi dbajú na to, aby z ich úst nevyšlo zlé slovo, aby ich slovo nezranilo, ale aby všetkým prinášalo radosť a milosť.

Verím, že aj mne sa raz podarí vytvoriť takú rodinu, ako je aj tá moja biologická. Hovorí sa, že človek si rodinu nevyberá. Ale ak by som si ja mohla vybrať, nemenila by som za nič na svete. Lebo rodina plne uspokojuje všetky moje potreby, poskytuje mi pocit istoty, bezpečia, tepla domova. Poskytuje mi ruky, na ktorých sa môžem vyplakať a anjelské krídla, ktoré ma skryjú pred každým nebezpečenstvom dnešnej doby. A to je dar od Boha, to dobre viem, preto mu za to nikdy neprestaneme ďakovať.

Všetci členovia rodiny vieme rovnakým dielom rozdávať i prijímať lásku. Delíme sa o všetko, čo máme.

Nielen o svoj majetok, ale aj o svoje city, myšlienky, radosti, starosti, nádeje, obavy.

Rodina ma naučila byť zodpovednou voči sebe, rodičom, okoliu, robiť čo najlepšie pre rodinu i blízkeho, nezneužívať rodičovskú lásku a starostlivosť, byť sama sebou a preberať zodpovednosť za seba a svoje skutky. Naučila ma spoznávať toho druhého, prijímať názory druhého, jeho povahu, úspechy i neúspechy. Samozrejme, prišli aj trápenia, neúspechy, poklesky, ale ani v týchto ťažkých chvíľach sme nezúfali a stále sme boli šťastná rodina, lebo sme pochopili, že kríž treba prijať dobrovoľne, ochotne, s odvahou a niest' ho spoločne.

Pre nás je nesmierne dôležité prežívanie spoločných chvíľ. Prežívanie toho, že máme na seba navzájom čas, ktorý nám často v dennom zhone chýba, že si takpovediac užívame rodinnú pohodu.

Moja rodina by mohla byť príkladom pre všetkých tých, ktorí žijú v rozvrátených rodinách, v ktorých vzťahy nefungujú tak, ako by mali.

Často si kladiem otázku. Bude môj život naplnený rodinným šťastím i potom, keď si založím svoju vlastnú rodinu? Verím, že áno. Tá moja mi bude príkladom.

Andrea Sliacka

Zmysel môjho života

Už mnohokrát sa diskutovalo, čo je zmyslom života. Ako sa hovorí, sto ľudí, sto chutí. Podľa jedného je to rodina, pre ďalšieho kamaráti, iný si zas myslí, že bez peňazí by to nešlo, niekto môže byť názoru, že to, prečo vlastne žije je práca.

Ja si však myslím, že zmyslom života (a nielen môjho, ale každého) je LÁSKA. Bez lásky by to jednoducho nebolo ono, Vlastne, bez lásky by to ani nešlo. Predsa každý túži po tom, aby ho mal niekto rád, aby ho niekto ľúbil. Ved' už aj malé deti sa túlia ku svojim rodičom, keď im je smutno alebo sa boja a tí ich neobklopa ničím iným než láskou. Naši zvierací miláčikovia sú nám tiež verní, ochraňujú nás, vítajú s vrtiacim chvostíkom. Zamysleli ste sa niekedy nad tým, PREČO? Predsa preto, lebo nás majú radi a prejavujú tak lásku k nám.

Láska je všade vôkol nás. Stačí sa pozrieť von z okna. Usmiata maminka hrdo kočíkuje svoju čerstvo narodenú dcérku, ocino naháňa malého synka, dvaja zaľúbení sa držia za ruky a vymieňajú si zaľúbené pohľady, vtáčiky si veselo hrkútajú, dedko s babkou spolu sedia na lavičke v parku a spomínajú na mladosť, malé dievčatko trhá kvietky a vzápätí uteká za svojou mamičkou a dáva jej ich. Kamarátky sa pri stretnutí objímu. Takže lásky máme okolo seba dosť, len si ju musíme dokázať vážiť, lebo raz príde čas a všetko bude preč. Všetci tí, ktorí nám lásku dávali, pomáhali nám sa „otočia chrbtom“, lebo lásku nemôžeme len prijímať, ale aj rozdávať. Môže sa stať, že keď si to uvedomíme bude už neskoro. Našťastie sa vždy nájde aspoň jeden človek, ktorý nám podá pomocnú ruku.

Je zaujímavé, že „falošné“ zmysly života sa môžu jednoducho stratiť. Z práce nás môžu vyhodiť, rodina nás môže zavrhnúť, kamaráti odísť, peniaze sa dajú ukradnúť, alebo jednoducho ich len minieme, ale lásku nám nemôže nik vziať. Láska, ktorú prijímame a rozdáваме, je len a len naša, nikoho iného.

Láska má takú schopnosť, že aj to, čo sa raz rozdelilo dokáže spojiť, vie človeka vytiahnuť z pasce, do ktorej spadol, je schopná z ľudskej trosky vytvoriť opäť človeka. Môžeme jej ďakovať za všetko, pretože bez lásky by sme tu vôbec neboli. Nebyť lásky medzi našimi starými rodičmi, neboli by naši rodičia. Keby neboli oni a neľúbili by sa, neboli by sme ani my. Vlastne - bez lásky by neexistoval život.

Preto spomeňme si na všetkých, ktorých máme radi, na ktorých nám záleží a povedzme im to. Ved' slová : „MÁM ŤA RÁD“ nestoja ani cent a ešte nás to aj obohatí. Hoci len úsmev, ktorý vyčaríme na tvári človeka, nám dá silu na ďalší život plný lásky.

Silvia Šildeková

Najväčšia hodnota môjho života

Ľudské túžby, želania i hodnoty sú veľmi rozmanité. Sú veľké i malé, lacné i drahé či splniteľné alebo nie. Je ich toľko, že často by človeku nestačil ani celý život, aby si ich splnil. Niekedy sa ich zase jednoducho vzdávame práve preto, aby sme svoj život naplnili inými – zmyselnejšími hodnotami.

Každý človek má nejaké hodnoty, či už materiálne alebo hodnoty v láske a šťastí. Bez hodnôt by nebol ani človek človekom. Bol by iba akýsi chladný chodiaci tvor bez duše.

Mojou najviac dominujúcou hodnotou sú priatelia. Sú to ľudia, nám veľmi blízki, ktorí sprostredkujú naše kroky spolu s nami. Sú to bytosti, pre ktoré ste schopný nemožného. Sú ako anjeli, ktorí nás podržia, keď naše krídla zabudnú lietať. Priateľom je ten, kto prichádza, keď ostatní odchádzajú.

Pre mňa je veľmi významnou hodnotou rodina. Čo by to bol za život, bez tepla domova, bez zázemia, v ktorom vás vždy vrúcne privítajú? Bez rodinného krbu, ku ktorému sa viažu nádherné spomienky, bez krabice so starými fotkami, na ktoré sa tak radi pozeráme. Nebol by to život. Bola by to prehra!

V rebríčku hodnôt je tretou v poradí hodnota lásky a života. Hovorí sa, že tieto dve hodnoty spolu úzko súvisia a nadväzujú na seba. Hovorí sa: „Láska je život, ak premrháme lásku, premrháme život.“ Tieto slová majú niečo do seba, nešťastná láska je horšia ako zlý život. No naopak, pravá láska, tá nám pomáha neutralizovať následky chýb, ktorých sme sa dopustili. Bez nej by sme boli len živé figúrky s kamenným srdcom.

Hodnote, ktorej sa budem venovať, sú prekážky. Možno znie zvláštne, prečo práve prekážky, prečo neuznávam napríklad také šťastie alebo zdravie. Áno, ale tieto hodnoty sú pre mňa tak samozrejmé, že som necítila potrebu ich sem zahrnúť. Pýtate sa, prečo práve prekážky? Zamyslite sa... Sú to úskalia, ktoré nás nútia k ich prekonaniu, čo si vyžaduje väčšiu silu, a tým sa čoraz viac posúva kladka náročnosti vyššie a vyššie. Jednoducho, čím väčšia prekážka, tým vyšší level nášho života. Prekážky nám pomáhajú prekonať svoje JA, samého seba – vykročiť z tieňa.

Tak ako každý človek, aj ja chcem mať v budúcnosti šťastný život, ale otázka znie, či sa dá chytiť šťastie v tomto až príliš reálnom svete? Je to ako v prírode, len silní prežijú.

Síce mám ešte nesplnené túžby, ale aj svoje hodnoty, podľa ktorých sa odohráva môj život. Pretože každý deň je ako ťah štetca, ktorým maľujeme obraz vlastného života.

Katarína Paulusová

Čo je najväčšia hodnota v mojom živote?

Určite je veľmi ťažké pre každého z nás, určiť len jednu hodnotu vo svojom živote, ktorá je najdôležitejšia zo všetkých. Je to tým, že každý sme iní, individuálna osobnosť s vlastnou hierarchiou hodnôt. U niekoho je na prvom mieste v rebríčku práca, u iného škola či kariéra. A tak zisťujem, že ani pre mňa toto rozhodnutie nebude vôbec jednoduché.

Dlho som nad tým uvažovala a na začiatku som dospela k záveru, že v mojom živote sú najdôležitejšie hodnoty asi všetky. Ved' človek musí byť predsa v živote zdravý, vzdelaný a aj úspešný. Nemyslíte? Myslím, že moje rozhodovanie ovplyvnil i fakt, že neviem, čo od života ešte očakávam, ale i malé životné skúsenosti sa podpísali na tom, že moja pyramída hodnôt sa neustále mení. Avšak teraz už viem, že tie zmeny sa netýkajú hodnoty, ktorá je na samom vrchole. Je to láska. Toto na prvý pohľad jednoduché slovo nesie v mojom ponímaní tak veľa významov a prívlastkov. Pretože láska k rodine, k priateľom, teda k osobám tým najdôležitejším v mojom živote, či i láska k zdraviu je pre mňa tým, čo si najviac cením.

Viem, určite je láska v každom z nás vysoko, ale podľa mňa by ju nikdy nemalo nič zatieniť a posunúť o stupienky nižšie v našich životoch. Ved' načo by nám bola úspešná kariéra v práci, či dobré vzdelanie, keď nemá kto pri nás stáť, podržať nás, usmiať sa na nás, či čakať, keď sa vraciame domov?

Preto na záver len dodám, že nie je nič horšie v živote človeka, ako ostať sám. Tak si vážme každého, kto je okolo nás a obklopuje nás, pre mňa to naj hodnotou, láska.

Zuzana Babušiaková

Najdôležitejšia hodnota môjho života

Rozmýšľali ste niekedy nad tým, čo je pre vás najdôležitejšia hodnota? Určite väčšina z vás áno. Ak niekto ešte doteraz nevie, čo ho v živote naplní či povzbudí, je práve ten čas zamyslieť sa nad tým.

Je veľa ľudí, ktorí považujú za svoju najvyššiu hodnotu peniaze alebo iné materiálne veci. Myslíte si, že je to správne?

Žiadna materiálna vec nám nedá to, po čom túži naše srdce. Tí, ktorí majú veľa peňazí vo svojom živote, sú síce „šťastní“, však čo potom, keď sa peniaze pominú? Mnoho bohatých ľudí, ktorí ochudobnejú, stráca zmysel života. Doteraz žili hlavne pre peniaze, a keď ich stratili, odrazu boli stratení oni sami, lebo bez peňazí si už ani nevedia predstaviť svoj život.

Stačí spomenúť známu literárnu postavu, Molierovho Harpagona z divadelnej hry Lakomec, ktorý by bol schopný dať popraviť vlastné deti a zabiť sa aj sám, ak nenájde svojich jediných „priateľov“, svoje milované peniaze, ktoré sú jediným zmyslom jeho života a jeho jedinou láskou.

Akákoľvek materiálna vec je len chvíľkovou radosťou pre človeka, ale nemôže byť skutočným zmyslom života. Ak zmyslom života človeka nie je jeho rodina a priatelia, je taký človek veľmi nešťastný, aj keď si to nechce priznať. Skutočným zmyslom života je úprimné priateľstvo, lebo skutočný priateľ nás nikdy nesklame a stojí pri nás i vtedy, keď ostatní „priatelia“ pri nás ostat' nedokázali.

Skutočným zmyslom života je rodina, domov, miesto, kam sa môžeme vždy vrátiť, kde sú ruky, ktoré pohladia a utriú slzy, miesto, kam vedú všetky cesty, po ktorých v živote kráčame.

Skutočným zmyslom života je láska, najkrajší a najcennejší dar, ktorý môžeme dostať i rozdávať a bez neho život skutočne zmysel nemá, lebo je len kráčaním v tmavom tuneli beznádeje.

Stanoviť skutočne najdôležitejšie hodnoty života určite nie je ľahké a je to u každého človeka iné. Rodina – pre mňa to najdôležitejšie pevné zázemie, bez ktorého si život ani neviem predstaviť, hoci nie je úplná.

No koľko mojich rovesníkov takéto šťastie nemá. Namiesto tepla rodinného krbu a miesta pokoja a lásky sú to chvíle prežívané v strachu a obavách, kedy príde otec z krčmy a rodina bude musieť utekať do nočných ulíc, aby sa vyhli jeho agresivite. Iní namiesto materinského pohladenie poznajú len krik, nadávky, trestanie, ba i výčitky, čo všetko mohlo byť, keby neboli oni. Žiaľ, ani takéto „rodiny“ nie sú výnimkou.

Priateľstvo – moji priatelia sú pre mňa skutočnou oporou. Pri nich môžem byť sama sebou, nemusím sa pretvarovať, lebo viem, že ma majú radi a nikdy ma nebudú súdiť. Ale koľko je falošných „priateľov“, ktorí zneužijú vašu dôveru, vašu úprimnosť, vaše priateľstvo. Ako veľmi musí bolieť takéto sklamanie?

Láska – verím, že na mňa ešte len čaká, tá veľká, životná láska, o ktorej sníva každé dievča. Láska na celý život. No keď sa obzrieme okolo seba, vidíme, ako z mnohých úžasných lások ostali len rozbité črepy a boľavé srdcia. No nechciet sa zaľúbiť z obavy pred sklamaním tiež nie je tým správnym rozhodnutím.

Je pravdou, že niekedy nám ublížia aj naši blízki, ľudia, ktorých máme radi a ktorým dôverujeme, ale ak si uvedomíme, že to nebolo zámerne a ak nás poprosia o odpustenie, mali by sme im dať šancu, lebo ani my nie sme dokonalí, aj my robíme chyby, aj my často ublížime iným, hoci možno aj nevedome.

Čo je teda skutočnou najdôležitejšou hodnotou v živote – mojom, tvojom, každého z nás? Je to človek – človek, ktorý je naším blízkym či naším priateľom. Človek, ktorý pomáha nám už len tým, že je a ktorému musíme pomôcť aj my, ak to bude potrebovať. A našu pomoc môže potrebovať aj niekto neznámy.

Michaela Vojteková

Človek a jeho podoby

Poznáme rôzne podoby ľudí, každý z nich je iný, jedinečný. Ani si neuvedomujeme, aký krásny a pestrý je svet pripomínajúci čokoládový raj na zemi. Chvíľkami horký, no zväčša sladký. Navzájom sa spoznávame - „ochutnávame sa“, no ako sa vraví: „Koľko ľudí, toľko chutí.“ A tak ako čokoláda má rôzne druhy a podoby, tak aj ľudia, jedni sú sladkí, iní horkí. Robíme medzi sebou rozdiely, porovnávame sa. Ale nemyslíte, že je to tak lepšie, keď sme každý iný? Veď nie všetkým chutí rovnaká čokoláda. Aký by bol svet fádny a nezaujímavý, keby ste sa stretávali s ľuďmi, ktorým by ste sa podobali. Ani si neuvedomujeme, koľko podobného máme my ľudia s touto sladkou dobrotou. Tak ako čokoláda, aj my všetci máme svoje zloženie. Skúste sa teraz pozrieť na človeka, ktorý je pri vás. Nič nevravte nahlas, len si sami pre seba povedzte v duchu: „Aký je?“ Je milý, chápavý, navzájom si rozumiete, máte sa radi? Blahoželám, máte pri sebe sladkú čokoládku ☺ No je tu aj opak sladkého. Nepričetný, arogantný človek, ktorému vôbec nerozumiete, takéhoto človeka môžeme prirovnať k horkej čokoláde. Sami vidíte, že je veľa podôb ľudí. Je len na nás, ku ktorej podobe chceme mať my bližšie. Tak ako čokoláda má svoje zloženie, má aj svoju farbu. A aj tým je podobná ľuďom. Každý máme iný odtieň pleti, jedni sú tmavší, iní svetlejší. Vo svete je častým problémom to, že ľudia sa navzájom neznášajú kvôli sfarbeniu pleti. Bieli odsudzujú čiernych a čierni bielych. Ale myslíte, že je to tak dobre? Niektorí sa nad tým ani nezamýšľajú, iných by aj potešilo, keby sme nerobili medzi sebou rasové rozdiely, ale nevedia, ako na to. A čo si o tom myslím ja? Nepozerať sa na druhých, lebo potom nevidíme, čo robíme my sami. Svet sa môže zmeniť len vtedy, keď sa zmením ja, ty a my všetci. Začni od seba! Nerobme rozdiely medzi sebou. Nielen vo svete, ale aj na Slovensku, v našom regióne, v našich mestách a dedinách. Jediné, čo môžeme zmeniť, je naše vlastné myslenie! Tak ako čokoláda má svoje zloženie, farbu a chuť aj my ľudia sme jej tým podobní. A čo na záver? Uvedomme si, že od každého človeka, s ktorým sa stretneme, sa môžeme vždy niečo naučiť. Bez ohľadu na výzor, farbu pleti, farbu vlasov či štýlu obliekania. Každý sme iný, každý sme originál!

Čo je teda skutočnou hodnotou života? Človek - ktorého stretáva každý deň v jeho rozmanitých podobách. Človek, ktorý sa usmieva i plače, ktorý sa ponáhľa za svojím cieľom. Zmysel života nie je vo veľkých veciach, lebo svet sa skladá z maličkostí. Ak naším cieľom bude človek – taký, aký je, nedokonalý a s chybami, ktoré máme všetci, vtedy náš život bude mať zmysel a na jeho konci si môžeme povedať – Stál za to!

Anna Spišáková

Najväčšia hodnota môjho života

Hodnotou môjho života je môj pes. Zdá sa vám to čudné ? Mne nie. Určite sú na prvých miestach aj ďalšie hodnoty, ktoré v živote mám, a tými sú rodina, priatelia a ľudia, ktorí mi veria a podporujú ma. No pri prečítaní názvu témy som pochopila, že možno bez toho, aby som si to uvedomila, mi veľmi pomáha môj pes. Volá sa Lynda, je malého vzrastu a má čiernu srst'. Pýtate sa, prečo práve ona ? Tak čítajte ďalej. Lyndu som dostala za výborné vysvedčenie v prvom ročníku na základnej škole. Mám ju veľmi rada a nedala by som ju nikomu za nič na svete. Spolu sme už pekných 11 rokov a za tento čas sme spolu zažili veľa pekného. No ako to v živote chodí, aj zlým sme si prešli. Na um mi prichádza množstvo zážitkov, ktoré som s ňou zažila. Ako malá som sa s ňou, s bratom a kamarátkou hrala na skrývačky. Celé nadšené sme sa utekali schovať a brat ju zatiaľ držal, aby sa nepozerala, kam ideme. Zakaždým nás našla a my sme pri tom výskali, keď na nás radostne skákala. Vždy bola mojou spoločníčkou pri prechádzkach a očividne ju to veľmi tešilo a mňa tiež, keď som videla, ako šťastne máva chvostíkom sprava doľava a naopak. Nebola len mojou spoločníčkou pri prechádzkach, ale aj dobrou, ba skvelou poslucháčkou. Nikdy sa nestážovala na to, aký mám dlhý monológ, nehnevala sa, keď som sa potrebovala vykričať, neodišla, keď som potrebovala niekomu povedať, čo práve cítim, prežívam. Vždy si pozorne sadla vedľa mňa a načúvala môjmu hlasu. Keď sa už chýlilo k tomu, že ju stratím, vrúcne som sa modlila k Bohu, aby mi ju ešte ponechal a dnes po toľkých rokoch si uvedomujem, že nám bolo súdne byť spolu, pre to všetko, čo sme zažili a pevne verím, že ešte veľa zažijeme. Nikdy by mi nenapadlo, že raz budem o nej písať na tému „hodnota môjho života“. Ale cesty osudu sú nevyspytateľné a nikdy neviete, čo sa stane. S Lyndou som rástla a prežívala rôzne obdobia môjho života. Tak ako ona, tak aj ja starnem, dospievam. Hoc už sa s ňou nehrám tak ako niekedy, ešte vždy cítim, že je súčasťou môjho života, že k sebe patríme. Mám teraz menej voľného času, ako som mala v detstve, no je naďalej pre mňa rovnako dôležitá. Vždy si ku mne sadne, pribehne ku mne, keď prichádzam zo školy, a tak ako vždy, radostne zamáva chvostom. A ja sa na ňu usmejem a zabudnem na všetky problémy. A preto všetko je ona hodnotou môjho života, no to môže pochopiť len ten, kto má vzťah k zvieratám.

Anna Spišaková

Najväčšia hodnota môjho života

„ To, že mám problém som zistila našťastie včas. ” vysvetľuje mladá Barbora neznámym ľuďom sediacim v kruhu na stretnutí anonymných alkoholikov. „ Alkoholická už síce nie som, ale som tu preto, aby som vás ubezpečila, že prestať sa s tým dá. ” hovorí s miernym úsmevom. „ Najväčšou oporou mi bola moja mamina. Tá zistila hneď, že sa so mnou niečo deje. Najhoršie však bolo, že to pokladala za svoju vinu. Neničila som len seba, ale aj ju. Teraz to už viem a som jej veľmi vdčná za to, že pri mne vždy stála. ” zabočila pohľadom k dverám. Stála za nimi staršia kópia Barbory - jej mama. Priviezla ju autom. Nevidela ju, veď dvere nie sú priesvitné...aj tak cítila, že za nimi ešte stále stojí. „ Piť som začala, tak ako väčšina z vás, aby som utiekla z reality. Nevedela som zniesť predstavu, že sa naši rozídu... Brat to bral po svojom. Športoval vždy, keď mal chvíľku voľna. Úplne sa oddal futbalu. Ja som však hľadala cestu inde... Nákupy, hudba, televízia, krúžky, ...Dokonca aj spev, pre ktorý ma susedia už nemajú veľmi v láske. ” zachichotala sa. Akoby telepaticky sa Barborina mama pousmiala tiež. „ Až raz na oslave u mojej údajnej priateľky bol na stole alkohol. Ochutnala som pohár. Dala som si ďalší. A ďalší. Najprv mi bolo trochu zle. Potom prišla úľava. Svet bol zrazu krajší, ja neviem prečo. A v tom ” inom ” svete, ” Barbora ukázala pomocou prstov znak úvodzoviek, „ sa všetko točilo iba okolo mňa a nie okolo problémov, na ktoré riešenia som dostatočný počet buniek v mozgu nemala. Neskôr sa však začalo točiť všetko. ” „ Všetko? ” Opýtal sa z kruhu ľudí muž, viditeľne poznačený vekom, starosťami a najmä tými, pre ktoré sa všetci spolu zišli. „ Áno. Všetko sa rozmazávalo, lepšie povedané, zmazávalo. Zmazávala som z veľkého zoznamu tam hore, ” Barbora nadvihla oči k stropu predstavujúc si nebo, „ hore u Boha svoje meno. Pomaly ale isto... ” „ Ako to myslíte? ” ozvala sa tentoraz žena v strednom veku. „ Tak, že chýbalo málo a jeho pomoc by som už nebola potrebovala. Tak, že by ma zmazal zo zoznamu ľudí potrebujeúcich jeho pomoc. A tak, že by svieca môjho života zhasla. ” V miestnosti bolo neprerušené dlhé ticho. Mama za dverami spozornela. „ Rovnako ako ma opúšťala viera v záchranu rodiny, ma opúšťali aj priatelia. Iba mama pri mne zostala. A urobila tým pre mňa to najviac, zachránila mi život, aj keď o tom sama nevedela. Možno intuitívne vycítila, že ju potrebujem. V jeden víkend musela odísť. Zostala som doma sama. Úplne sama. Veď sme v byte boli už len dve... Odišla. Samozrejme, otvorila som si fľašu. Bola som závislá. Za jediný glg by som bola dala aj celú zbierku svojich kinder hračiek, z ktorej mi mimochodom chýbajú iba dve edície. ” Barbora šibalsky zdvihla obočie, chcela pôsobiť milo, v stúpiť im do svedomia. „ Ak som nepila, triasla som sa. ” pár ľudí reflexívne prikývlo na znak súhlasu. „ Ak by som sa vtedy nenapila, zomrela by som. Iba na to som myslela. Utopená v problémoch... Nakoniec sa opak

stal pravdou a ja by som bola zomrela práve preto, lebo som sa napila a " utopila " v alkohole. " tentoraz sa Barborina tvár zvrátila v úplne vážnu, bez žiadnej známky veselosti. „ Ležala som doma rovno vedľa postele. Hľadela na strop a rozmýšľala o ... " sklopila zrak až k zaprášenej dlážke. Prechádzala po nej očami a zastala pri prahu dverí. Videla v nich známe topánky. Topánky na vlas rovnaké ako tie jej, len o dve čísla väčšie. Kúpili si ich s mamou minulý rok na dovolenke v Taliansku. Vo dverách stála Barborina mama. Hneď sa cítila lepšie. „ Keď som už myslela na to najhoršie, počula som nejaké nejasné zvuky. Bola to mamina. Vošla do izby a pozrela sa na mňa, rovno do očí. Pocítila som tú najhoršiu bolesť svojho života. Píchala, páčila a donútila moje srdce " krváčať ". No moja mama ma " vykrváčať " nenechala. Ani nikdy nenechá, teraz to už viem. " usmiala sa v rovnakom zlomku sekundy ako mama. „ Volala sanitku. Mala som otravu krvi. Pár dní som strávila v nemocnici. Na izbe som bola s teraz už mojou dobrou kamarátkou Lindou, s ktorou spolu zvládame to ťažké bremeno - a to myšlienku na to, akú bolesť sme našou chybou spôsobili blízkym. A predsa nás podržali. Ublížila som im viac ako sebe. Videla som to, keď ma prišli navštíviť do nemocnice. Trápili sa viac ako ja. Už viem, že našich dokopy nedám, ale aj to, že ma majú bez ohľadu na to, či sú spolu alebo nie, rovnako radi. Viem to, každým dňom mi to dokatujú. Som v poriadku a začala som nový život. Spojilo to mňa a moju rodinu, najmä však mamu a mňa. Začnite aj vy nový život. Určite je niekto, kto o vás stojí, a ak neviete, kto by to mohol byť, začnite hľadať. Hoci aj tu a teraz. Sme predsa všetci prepojení spoločnou zlou skúsenosťou. Chyťte sa šance začať odznova, využite ju. Nikdy neviete, či sa ešte nejaká naskytne. Ďakujem mame, ktorá je pre mňa tak dôležitá. Ďakujem Bohu, že si ma zo zoznamu neškrtol. Ďakujem za najväčšiu hodnotu môjho života - zdravie, ale hlavne zdravý rozum, ktorý už našťastie mám. "

Hyková Nikola

Zmysel života

Môj život je krátky, aby som v ňom dokázal objaviť akúsi jeho hodnotu, akýsi zmysel, pre ktorý sa oplatiť žiť. Avšak na túto otázku si nedokážu jednomyselne zodpovedať ani najmúdrejší filozofovia sveta, a pre mňa je teda ťažké priblížiť sa k nim aspoň tak, že budem riešiť túto záhadu. V každom období sa môj názor na najväčšiu hodnotu života mení, teraz som zúfalo zamilovaný, a aká je tá tajuplná hodnota? Dosiahnuť ukojenie mojej ľúbosti, môcť pobožkať stvorenie, ktoré milujem. Je to zmysel života? Je to jeho najväčšia hodnota, tá krásna hodnota, ktorú človek chce poznať? Nikdy, hoc ako úprimný v hĺbke duše som, nedokážem si odpovedať. Keď som bol ešte dieťa, také neskazené čisté dieťa, veril som v česť ľudí. Mojm najväčším snom bolo bojovať. Bojovať hrdinsky, postaviť sa nepriateľovi sťa rytier, uchopiť meč a hrdo padnúť v boji, položiť ten môj život, za život blízkych, viete, ten pocit, ten úchvatný pocit hrdinstva, keď vy umriete za niekoho, koho milujete. Teraz však viem, že by som to nedokázal, nestratil som odvahu, stratil som detskú naivitu, ktorá ma naplňovala takýmto rojčením. Táto krásna idea sa zaraz vytratila z mojej mysle, keď mi jeden múdry človek povedal krátky príbeh. Bol o dvoch priateľoch v časoch vojny, obaja boli poslaný do boja na rovnaký front, obaja bojovali po svojom boku. Jeden zachránil toho druhého, keď ho vlastným telom ochránil pred guľkou, Položil život za ten jeho, aby on naďalej žil a bolo priam jeho povinnosťou prežiť, on musel prežiť, však preňho jeho blízky umrel! Keď chlapec videl mŕtveho priateľa, v zúfalstve vzal zbraň a zabil sa. Chápate to? Teda tá obrovská obeta bola márna, on musel žiť, avšak akoby si nevážil priateľovu obeť, zabil sa, zabil sa pod rúškom výhovorky, zabil sa zo zúfalstva. Priam ma striaslo, keď som si uvedomil, čo mi mudrc chcel povedať. Hrdinské myšlienky ma opustili. Stratil som teda detský a naivne chápaný zmysel života. V láske som našiel ďalší, úchvatný a rozkošný zmysel života, milovať dievča. Keď som tak dumal nad láskou, nad tým večným žriedlom inšpirácie, priam ma zamrazilo aké len rúhavé myšlienky ma ovládli. Boh vraví, že je láska. Ten istý Boh vraví, že je nekonečne milosrdný, prečo ma potom ľúbosť tak často bolí? Hádam Boh klame, hádam nie je bohom milosrdenstva, ale bohom mučiteľa? Či je láska démonom, a či anjelom?

Láska teda, je zmyslom môjho života, áno, ten ohnivý cit večne záhadný, taký krásny a zároveň taký hrozný. Najväčším tyranom, je tento ušľachtilý cit a pritom jediným spasiteľom sveta. Každý človek si raz uvedomí, že jedine láska nás zachráni, jedine tento cit tvorí v dušiach šťastie, jedine čistá, rýdza a ušľachtilá láska, je zmyslom života a najväčšou hodnotou, toho môjho.

David Horváth

Najväčšia hodnota môjho života.

Najväčšia hodnota môjho života? Je ich určite viac. Za chvíľu sa chystám s kamarátkami do kina a vonku je mimoriadne slnečný deň, teplomer (zle nastavený alebo pokazený) ukazuje pár týždňov pred Vianocami 30 stupňov – asi pre toto (?) všetko som sa rozhodla písať o úprimnosti (aj keď ma napadli viaceré naozaj dôležité a možno i viac tradičné hodnoty).

Úprimnosť. Tú zdravú úprimnosť nevidieť takmer nikde. V dnešnom extrémne oklamanom svete sa stáva, že aj to najväčšie a najokatejšie klamstvo sa stáva takou pravdou „až sa hory zelenejú“. Napríklad často počujem vetu: „Vieš, ja to robím naozaj úprimne“ alebo „hlavne aby to bolo úprimne, zo srdca“. Krásne vety. A naozaj si ich cením od ľudí okolo mňa, ale v niektorých situáciách som zistila, že úprimnosť nestačí. STOP! Nerobte si o mne nejakú „predčasne zbúchanú“ mienku na základe týchto riadkov. Čítajte, prosím, ďalej, pokúsím sa vám to vysvetliť.

Predstavte si človeka, ktorý robí niečo s MAXIMÁLNYM nasadením, MAXIMÁLNE úprimne, CELOU dušou i telom, ale je MAXIMÁLNE MIMO.

Možno sa snaží niekomu pomôcť najlepšie ako vie, a robí to úplne „od vecí“ - možno iba nepochopil situáciu človeka, ktorému pomáha, alebo nenašiel to správne riešenie...

Možno by sa môj názor – úprimnosť nestačí – dal dobre ilustrovať na vzťahu s Bohom. Niektorí žijú s Bohom každú minútu svojho dňa a snažia sa aj druhým povedať o tom, čo Boh pre nás urobil. Niektorí si úprimne myslí, že Boh od neho chce jednu hodinu za týždeň, ďalší si v tom najúprimnejšom postoji myslí, že Bohu postačia 2-3 hodiny na Vianoce a Veľkú noc a iný zase pokladá za vrchol Božej spokojnosti s jeho životom skutočnosť, že doteraz nikoho neokradol a nezabil. A to si z nich nechcem robiť srandu ani hovoriť s iróniou. Všetci to robia vo veľkom presvedčení, že to robia správne a zo srdca – nikoho sa na to nepýtali, nešli za tým hlbšie, nehľadali to, čo Boh od nich chce.

Chcela by som teraz svet oboznámiť s jednou mojou osobnou, práve vymyslenou ale štrnásťročným životom odskúšanou definíciou. Podľa mňa je kamarátstvo pocit určitého zázemia, možno potreba cítiť uznanie a pochopenie od blízkych ľudí, a určite aj nejakou životnou poistkou, i príjemnou „výplňou času“. Ale čo, keď zlyhá táto poistka? Čo potom? Spomenula som si na výrok jedného vojaka: „Nie všetko je ružové ako voda so sirupom“. Ja si síce momentálne vychutnávam jesennú eufóriu (veľký kontrast ku všade prítomnej jesennej melanchólii), ale viem, že veľa ľudí nemá ideálne rodiny fungujúce na báze už spomínanej ružovej vody. Ja mám to šťastie, že keď zlyhá kamarátsky vzťah, mám za kým ísť a porozprávať sa. Viem, že ten pohár so sirupom, ktorý stratil idealistickú ružovú farbu, nemusím „piť“ sama. Tu už hovorím o ďalšej hodnote, bez ktorej je život asi veľmi ťažký – rodina. Moja rodina mi dáva určitú životnú „korekciu“, oboznamuje ma s názorom na svet, ktorý je viac objektívny ako ten môj – a tak sa postupne snažím byť stále menej „mimo“.

Teraz zistujem že najlepšia kombinácia je dobrá rodina a úprimní priatelia. A ešte...

...ešte sa mi do mysle i do pera tlačí veľa ďalších slov, veľa hodnôt, ktoré v mojom živote stoja na prvých miestach...Ale ako viete, idem do toho kina. Do tých ostatných hodnôt sa určite tiež niekedy pustím. Raz určite napíšem knihu, tam si to prečítate...

Betka Zemančíková

Najväčšia hodnota môjho života

Každý človek má vo svojom živote nejaké hodnoty, ktorým verí, podľa ktorých žije, záleží mu na nich a majú preň osobitý a mimoriadny význam. A takúto hodnotu vo svojom živote mám i ja.

Pre mňa je touto hodnotou koník menom Pavosz. Je to nádherný veľký tmavý hnedák s bielou hviezdikou na čele a bielymi nôžkami. Tohto koňa mám veľmi rada a pokladám ho preto za najväčšiu hodnotu v mojom živote, pretože zasiahol priamo moje srdiečko a žiaden iný kôň ho až doteraz nenahradil.

Jedného dňa som zistila, že k nám do stajne na SOŠ v Šali, kde študujem, pribudol nový koník. Hneď som sa šla na neho pozrieť. Nepáčil sa mi. Mal veľkú oblúkonosú hlavu a bol strašne vysoký. Aj môj prvý dojem z jazdenia na ňom nebol príliš dobrý. Nevedel poriadne chodiť, ohýbať sa. No aj napriek tomu, keď som z neho zosadla, zmocnil sa ma zvláštny, neopísateľný pocit. Bol to pocit, ktorý môjmu srdiečku niečo napovedal. Čosi také, ako že ten kôň je niečim výnimočný, iný ako ostatné kone. A tak som si položila otázku: „Ale prečo?“ . Nevedela som sama sebe na túto otázku odpovedať, iba som vedela, že patríme k sebe a ja sa ho už nevzdám. Začala som na ňom jazdiť čoraz častejšie a častejšie. Postupom času sme si začali rozumieť viac a viac. Nik iný na ňom jazdiť nechcel a nevedel. Ľudia naň nadávali, no ja som vždy povedala: „Tomuto koníkovi treba rozumieť!“ . Chvilu s ním mi stále častejšie chýbali. Chodila som za ním každé ráno pred vyučovaním, nosila som mu jabĺčka a on si ich vždy s chuťou a vďačnosťou zobral. Časom na môj hlas reagoval radostným erdžaním. Ak sa stalo, že som na jazdenie dostala iného koňa, urazene sa natlačil na box a otočil sa zadkom k dverám. Vtedy som pochopila, že Pavosz je súčasťou môjho života, že je niečo, čo síce nepatrí mne, no patrí môjmu srdiečku. Áno, bol to on, vysoký hnedák s najkrajšími očkami na svete a s úžasnou povahou.

Môj osobný názor je taký, že hodnoty v živote nepredstavujú materiálne veci, napríklad auto, ale mať niekoho, niečo rád, s láskou sa o to starať. A presne toto pre mňa znamená tento koník.

Potom som prerušila štúdium a po návrate do školy, som márne hľadala môjho koníka. V stajni nebol. Jedného chlapca som sa spýtala, kde je Pavosz. Keď mi povedal, že v Trenčíne, moje srdiečko skoro puklo. Predstava, že mi ho vzali, bola pre mňa taká bolestivá, ako keď matke zoberú dieťa. Moje dni v škole už neboli také veselé. Nemala som chuť chodiť do maštale, kam som predtým chodila tak rada. Pohľad do boxu, kde stával, bol strašný pre mňa i moje srdiečko. Bol tam iný kôň.

A prečo je pre mňa tento koník najväčšou hodnotou môjho života? Pretože je jediný, ktorý dokázal v mojom srdci prebudiť a otvoriť niečo, čo v ňom bolo po celé tie roky pri koňoch skryté. Dnes môj koník stojí v boxe v Prievidzi. A jediné čo ma utešuje je fakt, že je u niekoho, kto ho má rád, stará sa o neho, rozumie mu.

Teraz jazdím iné kone. Sú dobré, láskavé, no ja viem, že už nikdy žiadneho koňa nebudem mať tak rada, ako som mala Pavosza. Zle som napísala slovko „mala“. Ja ho mám stále rada, i keď je teraz ďaleko. A raz bude stáť u mňa doma a budeme si spolu užívať krásne chvíle života. Urobím pre to všetko.

Toto bol príbeh o krásnom vzťahu človeka a koníka. A ja verím, že každý z nás má nejakú najväčšiu hodnotu svojho života a že to nie sú peniaze a hmotné veci, ale že je to láska a dobro. A pre mňa je tou hodnotou môj Pavosz.

Daniela Peszekiová

Najväčšia hodnota môjho života

„ Na to, aby sme pochopili, čím sme, musíme zachytiť myšlienky a sny svetov, ktoré nás stvorili a ktoré nás videli len vo svojich predstavách.“

George Byrne Shaw

Najväčšou hodnotou života môže byť pre človeka hocičo. Líši sa to od človeka k človeku. Sme jedinečné individuálne bytosti, a preto máme každý svoje vlastné priority. Pre niekoho môže byť najväčšou hodnotou života ľubovoľné odvetvie umenia, maliarstvo, sochárstvo, literatúra. Ďalší si zas môže nadovšetko ceniť nejaký predmet, výtvor, či konkrétnu osobu alebo ľudskú vlastnosť. Pre mnohých môže byť najväčšou hodnotou života samotný život. Stál by však život skutočne za to bez mnohých iných vecí?

Preto pokladám za najväčšiu hodnotu svojho života lásku. Bez lásky by jeden nemohol milovať napríklad umenie, nemohol by teda o umení ani rozprávať ako o svojej hodnote nad všetky hodnoty. Bez lásky k svojmu dielu by spisovateľ nenapísal knihu. Láska je základný a univerzálny cit, od ktorého sa odvíjajú ostatné.

Sú rôzne formy lásky. Od lásky dvoch milencov, materinskej lásky, počnúc nenávisťou. Bez lásky by sme v dnešnej podobe nemohli jestvovať. Pretože práve láska nás poháňa vpred, prináša, okrem iného, aj pokrok. Preto je láska najväčšou hodnotou môjho života.

Juraj Kapsa

Najväčšia hodnota môjho života

Často si kladiem otázku, čo je najväčšia hodnota môjho života, Som dvadsaťročný sluchovo postihnutý mladík. Najväčšia hodnota môjho života je a v budúcnosti aj bude moje zdravie, práca a dúfam, že aj moja rodina. Dnes sú ňou moji priatelia a rodina, ktorí ma majú radi takého, aký som.

Rodina pomôže, poteší, povzbudí, keď je svet vôkol tvrdý a záľudný. Áno, tvrdý je život takého chlapčeka, ktorý namiesto hry, zábavy a voľnosti musel trpieť po lekárskejších vyšetreniach, po operácii prežíval nevoľnosť. A to nie raz alebo dvakrát, ale mnohokrát.

Potom sa učil žiť medzi zdravými deťmi a nájsť si tam kamarátov. Takýto mladík si váži iné hodnoty, ako ostatní rovesníci.

V živote človeka sa hodnoty menia. Keď je malý, tak hra a hračky sú to najcennejšie. Život je bezstarostný. Ako vyrastá, tak sa mení aj životná hodnota. Niekomu záleží iba na práci, niekomu na peniazoch, a niekomu záleží aj na osude iných ľudí. Starat' sa o ľudské vzťahy, o kamarátov.

Hodnoty môjho života som už spomenul. Nemôžem povedať, ktorá z nich je najväčšou. Nevieť si predstaviť svoj život bez zdravia, rodiny a práce. Najlepšie by bolo, keby sa rodina, zábava, práca, priatelia a zdravie spojili do jedného celku a vytvorili by Môj život.

Tibor Pácz

Najväčšia hodnota môjho života

Najväčšiu hodnotu má pre mňa kamarátstvo. Kamaráti sú ľudia, ktorí ma vedia v ťažkých chvíľach podržať. S nimi dokážem všetko prekonať. Snažia sa, aby som bola šťastná a netrápila sa vecami, ktoré nie sú podstatné pre môj život. Svojich kamarátov považujem za moju druhú rodinu. Môžem im povedať také veci, ktoré svojej rodine nemôžem. Sú to často veci dosť zlé alebo divné. S kamarátmi som prežila veľa svojho času a v poslednom roku som s nimi častejšie ako s mojou rodinou. Prežili sme veľa pekných vecí, no niekedy boli aj zlé časy, ale spolu sme všetko prekonali. Chodili sme sa vonku poprechádzať, porozprávali sme sa, dosť často sme sa chodili zabávať do podnikov, kde sa dalo tancovať. Vybláznili sme sa a pritom sme zabudli na starosti. Keď je teplo, najradšej chodíme do parku, prejsť sa, sadnúť si k vode. Najradšej sme mali miesta, kde nebolo veľa ľudí, pretože niekedy treba od všetkého ujsť a uvoľniť sa a byť viac sám so sebou a relaxovať. Kamarátov mám dosť, lebo sa rada stretávam a zoznamujem s novými ľuďmi. Byť v dobrej spoločnosti je fajn. Mojimi najlepšimi priateľmi je iba pár ľudí, za ktorých by som dala život.

Napríklad Lenka. Je to dievča s ktorých sa poznám už od malička a bola spolužiačkou mojej staršej sestry. Je z našej dediny a hoci je o rok staršia, veľmi dobre si rozumieme. Prežili sme spolu veci, na ktorých sa smežeme, ale aj také, na ktoré nerady spomíname. Vždy sme sa snažili všetko hneď vyriešiť, aby sa naše kamarátstvo nepokazilo.

Druhá kamarátka Peťka, tú nám pred rokom predstavila iná kamarátka. Najprv sa mi veľmi nepozdávala, ale dnes si výborne rozumieme. Aj keď je vonku nuda, keď sme spolu my dve, vieme sa zabaviť a nič nám nechýba. Chodí k nám každý druhý víkend, ale sme stále v kontakte cez Internet. Priateľstvo je jedna duša v dvoch telách. Na nás to úplne platí, lebo sa nikdy nehádame a nekričíme na seba. Chodíme na discotéky a stojí za to vidieť nás dve v akcii.

Nesmiem zabudnúť ani na moju už bývalú spolužiačku Sašku. Vždy ma pochopí a pomôže mi. Namiesto nej k nám do triedy prišla Silvia. Je s ňou sranda hlavne na hodinách, je veľmi zlatulinká a dobrá. Mám ju veľmi rada.

Svojich kamarátov by som nevymenila. Lúvim ich každého inak. Viem, ako sa mám ku každému z nich správať a čo komu môžem povedať. A oni vedia, že mne sa môžu zdôveriť, ja nezárdzam, ako to iní vedia.

Karolína Zvolenská

Hodnota života?!

Pre každého človeka je hodnota života iná. Pre mňa je najväčšou hodnotou môj brat, ktorý stál pri mne v tých najťažších chvíľach. A verte mi, boli naozaj ťažké.

Ked' som mala 16 rokov, bývala som s mamou, jej priateľom a bratom. Nič mi vtedy nechýbalo, až kým som sa nedozvedela, že nás matka opúšťa a vracia sa k bývalému manželovi, ktorý nás predtým 7 rokov týral. Ja a môj brat sme s ňou nešli, lebo sme tie stresy nechceli zažívať znovu. Mama sa nám vyhrážala sociálkou, lebo sme neboli ešte plnoletí. Mala som strach a brat tiež, len to nedával najavo. Vedeli sme, že keď ostaneme spolu, tak to ako-tak zvládneme. Najhoršie bolo, keď nám mama neposielala peniaze. Myslela si, že keď budeme hladovať, tak sa k nej vrátíme. Nevedela som, čo mám robiť, vedela som, že môj plat z brigád nevystačí. Všetci mi hovorili, že to bude čoskoro lepšie. No ja som tomu už prestávala veriť. Brat ma vždy upokojoval a objal, aj keď cítil to isté, čo ja. Držal to v sebe. Jeden bez druhého by sme nevydržali ani týždeň. Takto sme prežili tri mesiace. Vtedy som potrebovala stále rozprávať, ale nedokázala som povedať ani slovo. On si to všímal a vždy mi vykúzlil úsmev na tvári. Vydržali sme. Dnes už je to oveľa lepšie. Našli sme si spôsob ako prežiť. Brat si našiel priateľku a ja som si našla priateľa, ktorý mi dáva tú najväčšiu lásku. Ked' som pri ňom, ovláda ma zvláštny pocit. Začnem sa chvieť a mám po celom tele zimomriavky. Vtedy sa modlím, aby sa to nikdy neskončilo. Teda už nie som sama, mám dve lásky - brata a priateľa. Títo ľudia sú pre mňa najdôležitejší v živote.

Ale môj braček je predsa moje najväčšie šťastie života, nevymenila by som ho za nič na svete. Položila by som za neho život, a to isté by urobil aj on pre mňa.

Silvia Simonová

Najväčšia hodnota môjho života

Chcel by som Vám chcel povedať, že najväčšia hodnota môjho života je rodina.

Rodina je v spoločnosti jedna z najdôležitejších sociálnych buniek. V súčasnosti rodina zohráva veľkú a hlavne dôležitú úlohu. A to už od ranného veku až po samotnú dospelosť človeka.

Rodina, tak ako priatelia, ktorí vytvárajú človeku prostredie, v ktorom človek žije, vyrastá a dospieva, charakter človeka formujú.

Počas života sa toho mnoho naučíme, a preto v našich životoch zohrávajú významnú a dôležitú úlohu, rodičia. Pretože práve oni nás mnohým veciam priučia a dokážu nám svojim rozprávaním, vystupovaním a dohovaraním, vstúpiť do svedomia. Oni patria k tým ľuďom, ktorí strávia s nami mnoho času. Práve oni zodpovedajú čiastočne za to, čo z ich dcéry alebo syna vyrastie, aký život budú viesť, aký životný štýl budú preferovať a v nekonečnom rade po celej namáhavej a náročnej príprave dieťaťa do života, môžu posúdiť, či má šancu byť úspešným človekom, aj keď to, či bude úspešným, záleží len na ňom.

Rodina dnes zohráva veľkú úlohu a možno ešte väčšiu ako kedysi predtým, pretože dnes je doba, kedy sa mnohokrát stáva, a určite aj vy ste sa s tým stretli, že dieťa vyrastá bez rodičov, pretože jeho rodičia sa rozviedli, alebo sa medzi nimi stalo niečo, čo zapríčinilo odlúčenie členov rodiny.

Strata rodiča, alebo rodiny je pre dieťa ťažká, ťažko prekonateľná. Dieťa trpí, keď vidí, že jeho rodičia si navzájom ubližujú, dieťaťu na rodičoch záleží. Takéto dieťa má aj častokrát problémy, a to hlavne v škole, kedy môže podávať slabšie výsledky ako doposiaľ, alebo môže mať taktiež problémy nadviazať s niekým nový kontakt, môže mať problémy vyrovnáť sa s tým, čo môže viesť k uzavretosti. Môže sa oddeliť od skupiny rovesníkov nepozorovateľne. Častokrát si dieťa ani neuvedomí, že je uzavreté. Vtedy je dôležitá a veľmi potrebná stála podpora. No keďže v takej situácii rodičia zabúdajú na dieťa alebo nemajú častokrát na neho čas, končí aj to smutne. Dieťa takto môže mať dlhodobé následky.

Na záver by som chcel zdôrazniť, že rodina je veľmi podstatná, a že aj o tento článok v živote je dôležité sa starať, udržiavať ho funkčný a spoľahlivý.

Róbert Voško

Najväčšia hodnota môjho života

Táto práca je o zmysle môjho života. Najväčšou hodnotou môjho života je rodina. Rodina je najväčšou hodnotou nielen môjho života, ale myslím si, že aj viacerých ľudí na celom svete.

Narodil som sa do úplnej rodiny, mal som otca, mamu a na svete bola aj moja staršia sestra. Od malička naša rodina fungovala tak ako má, ale potom sa niečo pokazilo, ani neviem, čo sa stalo, a odrazu som žil len s mamou a sestrou. Zistil som tak, že rodina je v každom prípade najväčšou hodnotou v mojom živote spomedzi všetkých hodnôt v celom mojom živote.

Rodina je najväčšou hodnotou práve preto, lebo dokáže poskytnúť mnohé veci, ktoré sa nedajú dostať v inom prostredí ako je rodina. Rodina je podľa mňa to najcennejšie, čo v živote človeka existuje, a treba si ju vážiť. Vážiť si treba tiež všetko, čo rodina ponúka, ale na druhej strane je potrebné aj čosi do rodiny vrátiť.

Dnešní mladí ľudia si rodinu nevedia vážiť, a preto sa s rodičmi hádajú a skúšajú rôzne, im neprístupné veci, aby rodičom ukázali, že nemajú pravdu. Tieto veci sa najčastejšie stávajú v neúplných rodinách, ale môžu sa stať aj v tej najlepšej alebo úplnej rodine, v ktorej má mladý človek prístup ku všetkým jemu neprístupným veciam, a takto sa snaží rodičom priťažičť.

Aj keď si mnoho ľudí v mojom veku myslí, že rodičia nikdy nemajú pravdu, ja sám na sebe vidím a časom začínam chápať, že moja mama mi nikdy nechcela zle. Vždy sa mi snažila poradiť a pomôcť, aby som cestu životom prešiel bez chýb. Vždy chcela pre mňa to najlepšie. Rodina už od svojho vzniku, až do teraz spĺňa svoju funkciu, ale niekedy sa to prosto nepodarí. Ľudia musia riešiť veci, ktoré sa života priamo týkajú, ako napríklad ubytovanie, živenie rodiny, a s tým spojená práca a rôzne iné problémy, či už rodičov alebo aj ich maličkých ratolestí, ktorým sa podarí vždy nejaké problémy urobiť. S tým sa spája život v rodine.

Byť rodičom síce nie je ľahké, no ja si myslím, že za tie rodinné momenty to stojí. K mojím najkrajším momentom patria rôzne rodinné oslavy, výlety s rodinou, alebo keď sme sa nasťahovali do nového domu a rôzne iné momenty.

Rodina je hodnotou, pre ktorú žijem a dýcham. Rodina dokáže pomôcť, podporiť a v ťažkých momentoch stojí a verím, že bude stáť za mnou.

Rodina je základnou a najväčšou hodnotou môjho života a bez mojej rodiny by som určite nedokázal žiť.

Martin Dolák

Najväčšia hodnota môjho života

V živote človeka môže dominovať mnoho hodnôt, ale jedna je pre každého tá najdôležitejšia. Najväčšia hodnota môjho života je, že som svoj život odovzdala Bohu.

Myslím si, že najlepšia vec, ktorú môže človek v živote urobiť, je jeho rozhodnutie sa pre Ježiša Krista. Vo svete je veľa bohov, ale iba jeden je Svätý. Môj Boh je Boh Abraháma, Izáka a Jáкова.

Do svojich sedemnástich rokov som žila zlý život. Bývala som často chorá, učila som sa zle, a ani ma to nezaujímalo. Ako mladé dievča som mala aj viacerých priateľov, ale oni to so mnou však nemysleli vážne, takže som bola aj veľakrát zranená z lásky. Dobré vzťahy som nemala ani doma, vo svojej rodine. Z tých všetkých problémov a ešte aj pre zábavu som holdovala alkoholu. Rodičia o tom nevedeli, pretože som sestrám zakázala povedať im to. A jednak, aj sme mali dohodu o tom, že to nepovedia, pretože ja som nepovedala to, keď vystrájali sestry. Avšak mojím správaním, bezohľadnosťou, drzosťou a tvrdosťou srdca som sestrám spôsobila bolesti a trápenia. Niekedy sme sa aj zabávali, trávili spolu dobré chvíle, ale inokedy kvôli mne vyronili slzy. Veľakrát sme sa hádali. Myslím si, že keby som už skôr svoj život odovzdala Bohu, tak by bolo menej hádok a nenávisti. Ale Boh to všetko obrátil na dobré. V lete v roku 2007 som sa rozhodla pre Ježiša Krista, pretože si myslím, že nie je v živote človeka dôležitejšie rozhodnutie. Áno, sú veľmi dôležité pozemské veci, ako je napríklad dom, auto, rodina, ale podľa mňa je dôležitejšie to, kde budeme tráviť večnosť. Takže pre mňa najväčšia hodnota môjho života je žiť život podľa Božej vôle.

Ľudia majú mnoho názorov na to, aký je Boh. Ale ja mám na to taký názor, že Boh je neopísateľne veľký, stále robí niečo nové – je proste nevyčerpatelný. Boh zmenil môj život. Odkedy som mu odovzdala svoj život, tak sa udialo mnoho pozitívnych vecí v mojom živote. Boh premenil celé moje zmýšľanie a obrátil môj život na dobré.

Myslím si, že každý človek by mal vo svojom živote urobiť to najlepšie rozhodnutie pre seba. Mal by sa na chvíľu pozastaviť nad tým, či je jeho život plnohodnotný, a či vo svojom vnútri necíti nejaké prázdno. Boh dal človeku život a dal mu slobodu rozhodnúť sa, čo bude jeho najväčšou hodnotou.

Miroslava Kampczyková

Najväčšia hodnota môjho života

Asi pred 2 mesiacmi som rozmýšľal, čo je najväčšou hodnotou môjho života.

Výsledok môjho rozmýšľania na túto tému bol asi taký, že najväčšími hodnotami sú: zdravie, rodina, priatelia. Nie vždy si zdravý človek uvedomí, akým veľkým darom je práve to, čo považuje za samozrejmosť, teda zdravie. Ja si to uvedomujem veľmi dobre, keďže viac ako polovicu svojho detstva som strávil v českých a slovenských nemocniciach (Brno, Košice, Spišská Nová Ves,...). Z týchto mojich pobytov väčšina súvisela s nejakou operáciou. Práve preto si veľmi vážim to, že moje zdravie je aspoň také, aké je. Zdravie si vážim aj preto, lebo osobne poznám veľmi veľa ľudí, ktorí sú na tom oveľa horšie.

Ďalšou veľmi dôležitou hodnotou v mojom živote je rodina. Je to dobrý pocit, keď viete, že vás má kto podporiť v ťažkých situáciách, a že sa máte s kým podeliť o svoje starosti, radosti, zážitky. Raz mi môj brat dal na narodeniny hrnček, na ktorom je napísané: „Niekedý je vec taká vážna, že ju treba brať s humorom.“ A to je pravda, lebo keby som všetko, čo som doteraz musel prežiť bral vážne, tak by som tu dnes už asi nesedel. Nie raz, keď si spomeniem na všetky tie problémy, pobyty v nemocniciach, prakticky po celom bývalom Československu, tak sa sám seba pýtam: „Ako som ja toto zvládol?“ Odpoveď na túto otázku je veľmi jednoduchá. Pomohli mi to prežiť rodičia, súrodenci a vlastne celá rodina. Podporu od rodiny cítim aj teraz, keď som začal športovať. Rozhodol som sa pre lukostreľbu. Zo strany rodičov je to veľká obeta, keď otec ide so mnou na tréning namiesto toho, aby išiel niečo robiť v garáži, alebo aby si išiel oddýchnuť na záhradku.

Nepochybne jednou z najväčších hodnôt sú aj moji priatelia, ktorých mám po celom Slovensku a nevidíme sa až tak často, ako by sme chceli. Preto sa vždy teším na rôzne akcie, keď sa s nimi môžem stretnúť. Medzi takéto akcie patrí napríklad aj tábor, ktorý sa organizuje každý rok v lete na chate Slovenského zväzu telesne postihnutých športovcov, alebo každoročná dovolenka pri Egejskom mori v Grécku. Práve tam som spoznal väčšinu svojich kamarátov, na ktorých sa už teraz veľmi teším, keďže táto akcia sa bude organizovať aj v roku 2010, a ja tam, ak mi to zdravotný stav dovoľí, nebudem chýbať.

Som síce na vozíčku a moje končatiny ma málokedy poslúchajú a robia to, čo chcem, no viem, že hoci je moje telo choré, moja hlava a srdce sú zdravé a plné radosti aj lásky. Chuť do života ma nikdy neopúšťa. A myslím si, že veľkú, veľmi dôležitú úlohu v tom zohrala a zohráva moja rodina, ktorá je spolu so zdravím mojou najväčšou životnou hodnotou.

Martin Mlynár

Život čaká na nás, my čakáme na život

Zamysleli ste sa niekedy aký majú ľudia pozitívni na AIDS v Afrike ťažký život? Trpia nevyliciteľnou chorobou, na ktorú sa ešte nevynašiel liek. Ved' každý má právo na život prečo by nemohli mať aj oni?

Určite každý z nás rozmýšľa nad tým ako by sa jeho život od základu zmenil keby sa nakazil. Ľudia by sa nám vyhýbali a ukazovali na nás prstom. Obchádzali zďaleka oblúkom, aby sa nenakazili. Lenže u ľudí v Afrike je to úplne inak. Nikto tam na nich neukazuje prstom skôr im pomáhajú žiť s touto chorobou a starajú sa o nich. Každý deň im robia lepším a krajším, snažia sa im aspoň o kúsok vylepšiť ich život než ich dostihne táto choroba. Každý z nich sa bojí, či každé ráno otvorí oči. Deň sa snažia prežiť tak ako keby bol ich posledný. Už maličké detičky chápu čo sa s nimi stane. Ale veria, že budú ako anjeličkovia, ktorí sa dostanú do neba. Na ich malých tváričkách sa predsa stále objavuje úsmev. V ťažkých chvíľach im v tom pomáhajú misionári, ktorí to robia s láskou a nehou. Aj títo ľudia pozitívni na AIDS chcú pocítiť pohladenia a lásku, lebo ich rodiny ich zavrhnú. Keď zistili, že je niekto nakazený zavrhnú ho ako keby bol len „odpad“. Neuvedomujú si, že aj oni sami nestačia na to aby sa s touto chorobou vysporiadali. Chcú, aby aspoň ich vlastná rodina ich v tom podporovala, aby na to všetko neostali sami. Čakajú niekde v kúte, kým ich dostihne no iní sa to snažia riešiť aj keď vedia, že je to nevyliciteľná choroba.

V Afrike existujú zariadenia kde ich prijmu s láskou, aj keď vedia, že jediná cesta odtiaľ je na cintorín. Každý, každý deň zomrie stovky dokonca aj tisícky ľudí, ktorým bol odoprené právo na život. No niektorým stačí im len malé pohladenie a oni cítia, že aspoň niekto ich má rád a rád sa o nich stará. Každý deň vstávajú s nádejou, že sa ich život obráti k lepšiemu. Lepšie sa im táto choroba znáša, keď každý deň prežívajú s úsmevom na tvári a snažia si ho, aj keď len maličkosťami spríjemniť. Misionári to robia s veľkou láskou, aj keď pohľad na umierajúce dieťa na AIDS nie je vždy pekný. Aj keď im choroba robí škody na tele, no oni stále majú v očiach nádej. Nádej na lepší život, aký im bol vybratý. Ani ich sa nikto nepýtal ako by chceli žiť no choroba si toto právo vybrala bez rozdielu na názor. Aj maličké detičky nemôžu za to, že sú nakazené no napriek tomu čakajú na život. Kým sa u nás odohrá nejaká udalosť v Afrike na tú chorobu zomrie stovky nakazených aj mladých ľudí, pred ktorými je celý život. Celý život im zoberie choroba.

Nikdy si nezaložia rodinu, nikdy nebudú môcť vychovať svoje vlastné deti, nikdy neuvidia svoju mamu, otca. No stále dúfajú že sa ich život obráti k lepšiemu. Že budú môcť každý deň prežívať nové a nové zážitky, že sa dostanú do školy a navštívia rôzne krajiny. Ani tie maličké detičky to celkom

nechápu, ale veria že sa do nebička a tam sa skončí ich utrpenie a bolesti pred smrťou. Preto ich aj my podporíme či už prostredníctvom nejakou zbierkou alebo nosením červenej stužky. Ukazuje, že aj iným ľuďom na svete záleží na týchto chorých ľuďoch a treba im dať pocítiť, že nie sú na to sami.

Keď sa pozrieme na oblohu a na hviezdy, ktoré predstavujú milióny detí, ktoré každý deň zomierajú na AIDS.

Magdalénka Košťalová

Aká je najväčšia hodnota života?

Mám jednu otázku. Prečo sa ľudia vo svojom živote zaoberajú bohatstvom, slávou a vzdelaním? Preto, aby im druhí mohli závidieť alebo preto, lebo chcú mať pocit, že aspoň niečo v ňom dosiahli? O čom je vlastne podstata života, keď všetci sa nenávidia a trápia? Aká je vlastne hodnota života? Ľudia často prichádzajú na tú správnu cestu života, až keď niekoho blízkeho v ňom stratia. Potom začnú uvažovať: „Na čo bolo všetko to bohatstvo, tá sláva, vzdelanie, keď aj tak som prišiel o to najvzácnejšie?“ Ľudia sa často pozerajú do minulosti, ale môj názor je taký: „Ak sa príliš pozeráš za minulosťou, prehráš budúcnosť.“ V mojích hodnotách života je tento výrok na prvom mieste. Lebo aj ja som sa často pozerala do minulosti, pretože prísť o najvzácnejších ľudí vo vašom živote, nie je nič príjemné. Preto nechápem ľudí, ktorí majú veci, o akých by sa niektorým mohlo len snivať a aj napriek tomu si to nevážia. Príde mi to ľúto, keď vidím, že považuje za dôležité tie nesprávne hodnoty života, chce v živote len bohatstvo, slávu a moc. Prialo by som každému, aby mal, po čom túži. Ale, aby nezabudol, kto bol a aké hodnoty mal, keď bol tam, kde bol.

Martina Jagnešáková

Začiatok konca

Zrazu vybehol z kliniky. Pohľad mal nepríčetný, akoby videl ducha. Rozbehol sa. Ani sám nevedel kam. Chcel čo najrýchlejšie preč. Preč od reality. Niekam, kam by sa ukryl. No pred správou, ktorú sa práve dozvedel, už niet úniku.

Nevedel, čo s ním bude ďalej. Má predsa celý život pred sebou. Len pred pár dňami oslávil svoje osemnásť narodeniny. Jediné, na čo v tej chvíli myslel, bola tá prekliata noc, prekliata hodina, minúta... Okamih, ktorý navždy zmenil jeho život. Jeho spomienky boli neúplné, boli to len nejaké útržky, ktoré sa mu postupne vynárali v mysli. Ako každý piatok, aj v ten osudný šiel s kamarátmi von. V meste bol jeden skvelý klub, v ktorom alkohol tiekol potokmi, barman nevidel žiadny problém v predávaní alkoholu mladistvým. Často sa tam pohybovali zvláštni ľudia, no on si ich nevšímal. Mal všetko, čo v tej chvíli potreboval. Svojich „kamarátov“. Ďalšia spomienka bola trochu hmlistá. Pamätal si, ako k nemu a jeho priateľom prišiel jeden z tých zvláštnych ľudí. Postupne všetci spozorneli a zadívali sa na jeho ruku. V dlani pevne zvieral injekčnú striekačku. Z ďalšieho vrečka vytiahol ihlu. Potom jednému z nich potichu povedal, že má pre nich niečo pripravené. Niečo, s čím prežijú chvíle, na ktoré nikdy nezabudnú. Stačí, ak pôjdu za ním. Postupne sa pozrel na každého z nich pohľadom, ktorý všetci pochopili. Nasledovali ho von. Kráčali niekoľko metrov za ním. Viedol ich tmavou uličkou. Zrazu zastavil. Otočil sa k ostatným. Pritom niečo hľadal. Zrazu sa usmial a z vrečka postupne vytiahol striekačku, ihlu a malú ampulku.

Zvyšok noci si pamätá už len ako nejasné útržky. Všetci stáli v kruhu a postupne si podávali injekčnú striekačku. Každí z nich si pomaly pichal ihlu priamo do žily. Až prišla k Nemu. V tej chvíli si uvedomil, že to, čo sa chystá práve urobiť, nie je správne. No nakoniec podľahol naliehaniu ľudí, o ktorých si myslel, že sú jeho priatelia. A to bol ten okamih, ktorý navždy zmenil jeho život. Točil sa s ním celý svet, až nakoniec padol na zem. Takto to bolo ešte pár dní. Napokon sa rozhodol ísť na kliniku. Na chvíle, počas ktorých čakal na výsledky testov, nikdy nezabudne. Myslel si, že sú to najhoršie chvíle v jeho živote. No tá najhoršia chvíľa ho ešte len čakala. Zrazu sa pred ním objavil lekár. So smútkom v hlase mu oznámil, že je nakazený vírusom HIV. Ihla, ktorú si pred pár dňami všetci tak bratsky požičiavali, bola infikovaná.

Oči mu postupne zaliali slzy. Bežal. Zrazu zastal. Ostal sám. Sám na brehu rieky. V hlave sa mu vírili myšlienky, akoby bol na kolotoči. Čo bude ďalej? Ako to povie rodičom? Všetci ho budú odsudzovať. Chcel so všetkým skončiť, no v tom okamihu sa v ňom niečo zlomilo. Už sklamal ľudí, ktorým na ňom záleží. Znovu ich sklamať nechce. Zaťal päste, otočil sa. Pomaly odkračal vpred odhodlaný bojovať do posledných síl.

Janka Makúchová

Hrozba menom AIDS

Prečo hrozba? Pretože táto choroba menom AIDS patrí medzi tie najhoršie choroby na celom svete.

Je to nevyliciteľná choroba, ktorou sa môže rýchlo nakaziť veľa ľudí pre našu nepatnosť alebo pre chyby iných.

Slovo AIDS, ktoré ešte pred rokmi nikto nepoznal, je zrazu v ústach všetkých. AIDS sa totiž dotýka nás všetkých. Žiadna iná choroba moderného veku nepriniesla so sebou toľko obáv ako táto.

Mala som príležitosť vidieť ako ľudia a hlavne deti trpia touto krutou chorobou.

Úprimne? Veľmi sa ma táto téma dotkla pretože som citlivá osoba a bolo mi tých detičiek a ľudí veľmi ľúto. Veľmi by som si želala, aby sa toto ochorenie už nerozširovalo, lebo umierajú aj nevinné detičky. Túto chorobu už pozná asi každý na svete a to len kvôli tomu, že je veľmi nebezpečná a najviac rozšírená. Človek, ktorý je nakazený touto chorobou musí byť veľmi psychicky zničený z toho, že si uvedomuje, že umiera. A obdivujem aj na nich tu ich statočnosť ako to dokážu zvládnuť. Je to hrozný pocit. Nikdy by som takýto pocit nechcela zažiť a dúfam, že ani nezažijem a ani moja rodina a priatelia. Ľudia, ktorí sú pozitívne nakazení majú slabú obranyschopnosť organizmu proti choroboplodným baktériám. Človek nakazený týmto vírusom sa stáva náchylný na rôzne choroby a môže zomrieť aj na obyčajnú chrípku alebo zápal pľúc.

Prečo táto choroba musela vzniknúť? Túto otázku si položí aspoň každý druhý človek. Lenže na túto otázku odpovede niet. Preto si musíme dávať na seba pozor, aby sme nemuseli byť na zozname tých, ktorí budú umierať.

Andrea Kuklová

Najväčšia hodnota ľudského života – Anjeli

Na svete sú miliardy ľudí, ktorí sú zdraví a nevážia si to, ale sú aj milióny ľudí, ktorí by za maličkú nádej do ich života dali to posledné. AIDS choroba, ktorá je neliečiteľná a jedinou cestou z tohto utrpenia je cesta na cintorín. ÁNO, je to tak, možnože si povieť, že je to kruté ale bohužiaľ takáto je pravda a my s tým bohužiaľ nič nenarobíme..... len keby, nie. To by sme sa museli najskôr zobudiť s toho sna, že nás sa to netýka, začať počúvať tých, ktorí vedia, čo táto choroba prináša a pomáhať tým, ktorí s touto chorobou zápasia. Niektori si povie, že tu píšem nepravdivé veci, pretože väčšina nakazených ľudí, si za túto chorobu môže sama. Možnože máte pravdu ale nie je to úplne tak. Neľutujem ľudí, ktorí najprv spávajú s každým, kto podľa nich stojí za to, neľutujem ľudí, ktorí, aj keď vedia, že sú nositeľmi tejto zákernej choroby žijú si ďalej akoby sa nič nestalo a nakazia ďalšie desiatky ľudí a potom čakajú pomoc. A začo???? a ani neľutujem tých, ktorí sa odvrátili od týchto ľudí, aj keď neviem ako by som sa na ich mieste zachovala ja. Ale medzi takýmito ľuďmi sa nachádzajú práve tí, ktorí sa stali akýmisi obeťami toho všetkého zla. Akýmsi terčom na vybíjanie všetkej tej zlosti, ktorá sa nahromadila, kdesi v strede toho všetkého. Napríklad si predstavme malé dieťa, ktorého matka bola nositeľom AIDS aká je pravdepodobnosť, že nezomrie? Aká je pravdepodobnosť, že osloví svoju matku mama? a aká je pravdepodobnosť, že svoju matku vôbec spozná? V Európe sa možnože bude liečiť, prevažnú väčšinu svojho života strávi v nemocnici ale aspoň začne žiť. V Afrike je to úplne inak. Tam slovo AIDS je nositeľom smrti. Je to bežná choroba ako u nás chrípka. Je bežné, že malé deti zostanú sirotami, lebo ich matka zomrie práve na AIDS, nie však na dlho, pretože skôr, či neskôr idú za nimi aj oni. Asi nie je medzi nami človek, ktorý by si pri pohľade na malé dieťa, ktoré sa zmára v bolestiach neutrel slzu z očí. Ale to nestačí. Je to pekné gesto, ale za to nenakúpia potrebné lieky, nenakúpia potrebné vybavenie a bohužiaľ nezaplatia pohreby, pretože tých je asi najviac, aj keď je to smutné a nespravodlivé. Musíme preto aj niečo robiť, veď možno medzi nami sa nachádzajú ľudia, ktorí sú nakazení a boja sa o tom hovoriť. A prečo? Pretože sa boja odsúdenia, pretože sa boja, čo by povedali susedia alebo sa boja, že choroba AIDS, by ich razom zaškatuľkovala, ako keď židov označovali žltou hviezdou. Nie je to smiešne, že v 21. storočí, keď je veda na takej úrovni, že vieme, predpovedať takmer všetko a máme toľko dostupných informácií o tejto chorobe, bojíme sa čo i len prehovoriť s takouto osobou. Áno, je to nepochopiteľné. Deti v Afrike vedia o tom viac ako si len my obyčajní „blbí“ Európania vieme predstaviť. Každé dievčatko a každý chlapec ktorý zomrie na túto nevyliciteľnú chorobu je akýmsi malým anjelikom, ktorý žiari na nebi. Je akousi malou hviezdou na nebi, ktorá nám ukazuje svetlo na ďalšiu cestu. Sú to oči detí, ktoré zomreli na AIDS, sú to oči všetkých tých, ktorí aj keď vedeli, že zomierajú bojovali do posledného dychu. Sú to oči aj všetkých našich priateľov, ku ktorým sme sa postavili chrbtom len preto, aby nás tí druhí, ktorí tvrdia, že majú charakter a svedomie neodsúdili. Načo to všetko? Veď každý z týchto ľudí má právo na dôstojnú smrť, má právo na to aby sa liečil má právo na to aby na neho, keď prejde po ulici neukazovali prstom. Rodičia hovoria svojim deťom, že nie je pekné vysmievať sa svojim spolužiakom kvôli ich výzoru, kvôli oblečeniu, kvôli tomu, že nemajú všetko to, čo majú oni, ale nerobia to aj oni ale horším spôsobom? A vraj dospelí ľudia, nie podľa mňa sú to len úbožiaci, podľa ktorých vek 18 rokov je vekom zrelosti, ani nevedia ako sa mýlia. Každý z nás by si mal uvedomiť, že na mieste tých ľudí, ktorí sú teraz odsudzovaní môžeme stať my, môže stať moja sestra, brat, mama, otec, deti.... a aj vtedy sa im odvrátíme chrbtom? Že vraj nie, tomu neveríte ani vy sami a je na každom z nás si podľa vlastného svedomia všetko zvážiť a rozhodnúť sa. Ale keď sa budeme rozhodovať pozrime sa na oblohu plnú hviezd, pretože každá jedna hviezda nám bude pripomínať všetkých tých, ktorí zomreli na AIDS, ešte len zomrú a trpia, kvôli takým ľuďom ako sme MY.

Zuzana Balúnová

Otvorme oči!

AIDS! Ako vlastne vznikla táto choroba? Je to len obranný reflex prírody, či nevydarený pokus vedcov? A prečo na ňu toľko ľudí už zomrelo? A koľko detí? Ako sa môžeme chrániť?

AIDS tak ľahko sa vyslovuje a obsahuje toľko utrpenia, bolesti, slz! Napadá mi veľké množstvo otázok, ale dá sa na ne vôbec odpovedať? A ma zmysel hľadať odpoveď? Veď výsledok ja stále rovnaký SMRŤ!

Táto choroba už zabila nespočetne množstvo ľudí a predsa na ňu ešte stále nie je účinný liek. V dnešnej dobe je to až nepochopiteľné. Toľko výdobytkov v technike, v telekomunikácii, vo vesmíre, ale liek na AIDS nie je!

Už malí novorodenci sú postihovaní touto chorobou. A to len preto, že ich matka je pozitívna na HIV. Prečo by mali tieto novorodeniatka trpieť? Pre nepozornosť, lenivosť, neinformovanosť a nezáujem dospelých? A môže za to len jeden človek? Nie môže za to celá spoločnosť zatvára oči pred skutočnosťou. A tí ľudia čo aj by chceli pomôcť nevedia ako by mohli. A ľudí pozitívnych na HIV stále pribúda. Spoločnosť odsudzuje takých to ľudí. A aký sú to vlastne ľudia? Urobili sme nad nimi súd bez obhajoby. Niektorí, ľudia sa nepričinili o to aby boli tými, ktorí sú nakazení. U niektorých je na príčine vláda pre nedostatok hygieny, pitnej vody atď., iní sa nakazili pri transfúzií krvi, iní odhodanou, použitou injekčnou striekačkou, ktorú odhodil narkoman a nestarajúc sa o to, či tým niekomu ublíži. On si len potreboval užiť svojich päť minút slasti. Ľudia by sa mali zobudiť a začať hľadať účinné prostriedky na to, aby sa ľudom, ktorí sú už pozitívni na túto chorobu pomohlo. Spoločnosť by ich nemala odsudzovať, považovať za menejcenných. Sú to ľudia, ktorí chcú tiež prežiť plnohodnotný život aj s touto chorobou a majú na to rovnaké právo ako my. Ale čo ak nemôžu? Nemajú dosť prostriedkov na potraviny a nie to aby si ešte platili lekárske vyšetrenia a lieky proti bolesti. Mali by sme hľadať účinné prostriedky ako zabrániť prenášaniam tejto choroby. Často je na príčine neinformovanosť mladých, nechránený sex, znásilnenia, prostitúcia, ale veľmi často aj náhoda. Nikdy nevieme ako nás táto choroba môže prekvapiť. Otvoríme oči, keď je už príliš neskoro.

AIDS nie je chrípka, na ktorú stačia antibiotiká a pár preležaných dní v posteli. Je to smrteľná choroba, zmení celý život. Už nikdy to nebude ako predtým! Dni bez bolesti a utrpenia, život bez slz si títo ľudia nevedia predstaviť. A preto by sme im mali ukázať, že tu nie sú sami. Nikdy nevieš kedy to zasiahne teba! Môžeš to byť ty čo sa nakazí, čo touto chorobou nakazí ďalšieho človeka. Tu je už zbytočné vraviť si „Mňa sa to netýka...týka a veľmi! Len si to nechceme pripustiť. Zakrývame si oči do poslednej chvíle! A keď ich otvoríme je už neskoro, príliš neskoro. Neskoro na plač, hnev, hľadanie vinníka.

A kto tým vinníkom vlastne je! My! Sme to mi koho máme obviňovať!

Grofčíková Simona

Život ako najväčší dar

Čo je to vlastne život? Je to najdôležitejšie čo máme. Život nám dali naši rodičia s nádejou, že sa oň budeme čo najlepšie starať a vážiť si ho. Život je obrovský a vzácny dar a tento dar nám nikto nemá právo vziať. Takisto ako my nemáme žiadne právo siahnuť na život niekoho iného a skrátiť mu tak jeho životnú cestu. Vziať niekomu to najdrahšie čo má je veľmi závažný trestný čin, ktorý sa nedá ničím ospravedlniť ani odčiniť. Ľudia zomierajú rôznymi spôsobmi. Dôvodom smrti môže byť nejaká choroba, vážna dopravná nehoda, či rôzne druhy úrazov so smrteľnými následkami.

Jedným zo smrteľných ochorení je aj choroba AIDS. Je to ochorenie, na ktoré lekári nenašli lieky, aby ho mohli zastaviť. Východisko odtiaľto už neexistuje. Na túto chorobu zomrie ročne stovky ľudí. Šíri sa pohlavným stykom, krvou alebo prenosom z matky na jej dieťa. Je veľmi veľa ľudí, ktorí vôbec netušia o tom, že sú HIV pozitívni. Zistia to až vtedy, keď sa choroba začne prejavovať. Sú však aj takí, ktorí o svojej chorobe vedia no nerozprávajú o nej. Možno majú dobrý pocit z toho, keď do ich „klubu nakazených“ pribudne aj niekto ďalší. Možno si povedia: “Prečo by som mal touto chorobou trpieť len ja? Prečo nie aj ostatní?”

Je veľmi smutné, že na túto strašnú chorobu zomiera aj veľké množstvo malých a nevinných detí, ktoré si svoj život ešte ani nezačali užívať. Je veľmi smutné vidieť ako veľmi trpia. Zamyslíme sa teda nad tým, aký vzácny je náš život. Skúsme porozmýšľať aj nad tým, ako by sa dalo znížiť počet nakazených AIDS alebo aspoň nad tým ako by sa dalo ich utrpenie znížiť a spríjemniť posledné roky, mesiace, dni či dokonca hodiny ich života.

Chráňme a vážme si to čo máme a neodsudzujme tých, ktorí také šťastie „byť zdravý a užívať si život plnými dúškami“ nemajú. Život je len jeden a je náš!!!

Slávka Fajčáková

Najväčšia hodnota ľudského života

Najcennejší dar na celom svete je darovať život. Zrodenie sa nového života je niečo krásne a veľmi cenné. Narodenie sa malého človečika na túto zem je od začiatku sveta až po súčasnosť veľkým zázrakom pre všetkých ľudí. Žiadni vedci, ba ani tí najväčší bádatelia nedokážu umelo vytvoriť ľudský život. Život je niečo nepochopiteľné, ale predsa tak krásne. Po celé stáročia je rovnako cenným pre celé ľudstvo. Život je daný od Boha, a preto nám ho Boh môže aj vziať.

Boh má s nami určité plány, ale nemôže za to, že niektorí ľudia si svoj život ničia a skracujú samy. Najhoršie na tom všetkom je, že ho ničia aj iným ľuďom, ba dokonca aj nevinným stvoreniam ako sú deti. Deťom v rôznom veku, dokonca aj tým čo sa ešte nenarodili.

Je pohoršujúce a hrozné to, že ľudia sa nedokážu uspokojiť s určitým a stálym sexuálnym partnerom. A keď to aj nedokážu tak dobre, ale nech sa aspoň chránia. Nikoho mi nie je tak veľmi ľúto ako ešte nenarodených detí. Veď tieto deti sú malí anjelikovia, ktorí idú na túto zem čistiť a nevinní priamo z neba. Je hrozné, že ešte ani neuvidia svetlo sveta a už sa pred ním zatvoria všetky brány. Deti narodené HIV pozitívne majú už dopredu svoje dni zrátané. Boh im dal život, každému jednému a obyčajný človek im ho zničil a skrátil. Je veľmi smutné ako sa tieto deti trápia a zažívajú vo svojom živote iba bolesť a odsúdenia. Akoby ani nemali právo na život. Veď sú to tiež také isté živé bytosti ako my, tiež cítia a potrebujú lásku ako my ostatní. Tieto choré deti dávajú dokonca ešte viac lásky ako zdraví. Viac si vážia nežný dotyk, pohladenie a pochopenie.

Ale samozrejme na tomto svete nie sú len malé detičky nakazené touto chorobou, ale aj ostatní ľudia. Čo mne osobne veľmi trhá srdce je, že niektorí ľudia, ktorí trpia touto chorobou nakazia aj druhých ľudí, ktorí o tom samozrejme nevedia.

Vo svete sa stávajú dokonca aj také prípady, že druh ženy, s ktorou žije zneužíva jej deti a ešte ich k tomu nakazí touto smrteľnou chorobou. Mnohé z týchto dievčat veľmi trpia a poznačí ich to na celý život, ktorý im ešte zostáva po nakazení touto chorobou. Veľa takýchto zneužitých a nakazených dievčat ostane tehotných. Je strašné predstaviť si, že dieťa, ktoré nosí matka pod svojím srdcom je už nakazené. Poväčšine prípadov sú tieto deti nechcené. Najviac ľudí na AIDS zomiera práve v Afrike. V tejto krajine sa šíria mnohé choroby. Je tam slabá hygiena a hlad. Muži sa k svojim ženám správajú ako k handre. Nevážia si ich. Často ženy musia samé vychovávať svoje deti a pre nedostatok finančných prostriedkov matky musia robiť prostitútky, aby si aspoň nejako zarobili peniaze a uživilí svoje deti. Veľakrát sa aj stane, že sa nakazia touto chorobou a rýchlo zomierajú a nechajú svoje deti samé.

Vďaka Bohu i všetkým dobrým ľuďom, ktorí existujú majú takéto nechcené a nakazené deti i dospelí trpiaci touto chorobou zriadené rôzne centrá pomoci. Ľudia, ktorí sa starajú o týchto nakazených ľudí v ich posledné dni života sú anjelmi chodiacimi po zemi. Títo chorí ľudia potrebujú veľa lásky a pohladení, ktoré im títo anjeli dávajú a nič za to nechcú. Ja osobne veľmi obdivujem takýchto ľudí, ktorí dajú kus svojho srdca do svojej práce a dokážu sa jej naplno venovať. Veď každý deň zomiera na AIDS veľa ľudí. Je hrozné, že na túto chorobu sa ešte nevymyslel liek.

Myslím si, že ľudí nakazených touto chorobou by sme nemali odsudzovať už len, preto že nevieme čo sa môže stať v živote nám. Existujú aj prípady, že ľudia po haváriách alebo po rôznych nešťastiach stratia veľa krvi a vtedy im pomôže práve darovaná krv. Nikdy s istotou nevieme či tá krv nemôže byť infikovaná. A či sa práve mi nenakazíme touto chorobou. Veď veľa tých ľudí je nevinných, nemôžu za to a musia žiť s touto chorobou ďalej s pocitom, že na tomto svete už nebudú dlho žiť.

Zuzana Turacová

AIDS

Je to skutočne tak? Naozaj sa nedá zdravie kúpiť ? Dnes ešte nie. Ak sa zamyslím nad hodnotami terajšej spoločnosti, tak v prvom rade ide každému o peniaze.

Každý sa naháňa za majetkami, mocou a prestížou. Ten kto má peniaze má moc, môže si kúpiť aj prestíž, lenže zdravie si kúpiť nemôže.

Naše zdravie by sme si mali chrániť a mali by sme si uvedomovať situácie ako sa touto chorobou môžeme nakaziť, stačí málo a môže sa nám zrútiť celý svet.

Strach nie je k ničomu, musíme vedieť, ako sa chrániť pred chorobami a zvlášť pred chorobou AIDS.

Strach z AIDS má určite každý. Je to rozšírená choroba po celom svete a sprevádza zo sebou strach. Strach je negatívna emócia a ako ochrana pred AIDS veľmi neúčinkuje. Strach z ľudí, ktorí sú nákazou postihnutí, spôsobujú nedorozumenie a nepriateľstvo medzi zdravými a postihnutými ľuďmi. Strach z ochorenia pritom ovplyvňuje žiaducim smerom správanie človeka len do určitej miery. Ak nie je podporovaný dostatkom poučenia, môže v nás vzbudiť inú nežiaducu emóciu. AIDS predstavuje jednu z najzávažnejších chorôb minulého a tohto storočia. Pri tejto nákaze zlyháva imunitný systém človeka. Pre tento vírus stačí málo aby sa rozšíril. Stačí ak niekto má malú otvorenú ranu alebo mu ide krv a nainfikovaný človek sa ho dotkne a poruší povrch kože už je nakazený ale najčastejšie sa prenáša nechráneným pohlavným stykom. Takýto ľudia v nás vzbudzujú strach.

AIDS sa dotýka nás všetkých. Žiadna iná choroba neprináša toľko obáv, strachu, odporu, zdravotníckych a spoločenských problémov ako táto. Človek môže žiť dlhé roky ale už mu nič nepomôže ak je nakazený. AIDS sa prejavuje ako chrípka, bolesti brucha, kĺbov...

Je mi ľúto malých detí, ktoré sa len narodia a už sú nakazené. Oni za to nemôžu. Myslím si, že každým rokom stúpa počet nakazených ľudí mladých či starých alebo detí. Mali by sme brať naše zdravie vážne a nie len tak na ľahkú váhu. Náš život je najdôležitejší prvok vo vývoji Zeme a preto by sme si ho mali vážiť a chrániť. Neviem a ani nechcem si predstaviť, že by niekto z mojej rodiny alebo okolia trpel touto chorobou. Pre mňa by to bolo strašné a už nehovorím o niekom kto by bol nakazený. Ten človek by sa cítil hrozne. Bolo by mu to ľúto a už by nemal „chuť do života“. Dával by si pozor aby nenakazil iných ľudí alebo naopak, robil by to naschvál aby nebol jediný a aby sám netrpel. Určite by sa zamýšľal nad tým ako sa to mohlo stať a kládol by si otázku prečo vlastne on. Nakazených ľudí neodsudzujem. Niektorí ani za to nemôžu, že sa nakazia. Je smutné, že lekári doteraz nevynašli liek proti tejto chorobe.

Lenka Sitáriková

Najcennejší dar ľudského života

„Najväčšia hodnota ľudského života“. Čo tento výraz znamená pre mňa? Mnohí by videli na túto tému odpovedať, no každý by mal svoj názor, čo si pod tým predstavuje. Premýšľala som aj ja nad týmto výrokom „Najväčšia hodnota ľudského života“, a hovorí o tom čo je najcennejšie v našom živote. Čo je pre nás najcennejšie v živote? Každý z nás má svoju odpoveď, čo pokladá za najcennejšie. Aké odpovede by zazneli? Možno kariéra, sláva či peniaze. Existuje množstvo odpovedí, ktoré by sme vyriekli. Ale chcem povedať taktiež, čo ja pokladám za to najcennejšie. Môj názor najväčšiu hodnotu v ľudskom živote je „zdravie“. Je to ten najcennejší dar pre mňa, ktorý sme dostali od Boha, pretože keď som zdravý, môžem mať aj kariéru, peniaze i slávu. Ale čo chorý človek? Ako to on vníma? Človek, ktorý je chorý, svet vníma inak a pokladá Zdravie ako to najcennejšie v ľudskom živote. Chorí ľudia si viac vážia zdravie ako tí zdraví ľudia. Každý z nás by chcel byť zdravý, ale to naše zdravie si musíme vážiť a chrániť. Ale položme si otázku koľkí z nás si uvedomujú že zdravie je to najcennejšie? Mnoho ľudí si to neuvedomuje no nájdú sa ja takí, ktorých svoje zdravie nezaujíma. Ako si chránim svoje zdravie? Ja si svoje zdravie veľmi vážim a snažím sa oň dobre starať. No ale chránime si svoje zdravie všetci? Tento svet nerozmýšľa o svojom zdraví a ani si ho veľmi neváži. Veľa ľudí je na svete, ktorí si ničia svoje zdravie drogovaním, pitím alkoholu, fajčením, zlým stravovaním či pohlavným nechráneným stykom. Koľko ľudí na svete si neváži svoje zdravie?, odpoveď znie: veľmi veľa ľudí! Pomysleli sme niekedy aj na tých ľudí, ktorí sú veľmi chorí? Ved' títo ľudia strácajú svoje zdravie deň čo deň a nikto nevie zastaviť tú veľkú búrku v našom tele. Zdravie sa ničí, organizmus slabne a nakoniec taktiež aj rýchlo zlyháva. Existujú ľudia, ktorí trpia zákernými chorobami. Medzi najväčšie patrí ochorenie AIDS , na ktorú zomiera niekoľko miliónov ľudí. Medzi týchto chorých patrí veľký počet ľudí. Na túto chorobu zomiera veľký počet malých detičiek po narodení. A teraz si položme otázku: čo je najcennejšie v našom živote? Odpoveď by znela „zdravie“. Ved' pomysleli sme na ľudí, ktorí sa veľmi trápia v živote kvôli zákernej chorobe? Ved' my môžeme byť veľmi radi, že sme zdraví, a že môžeme svoj život žiť na úplnom vrchole, a tak uskutočňovať svoje sny a túžby do budúcnosti. No ale ako zabrániť týmto chorobám? Ako pomôcť týmto ľuďom? Mali by sme myslieť aj na druhých, nie len na seba. Ved' ľudia si majú pomáhať aj v tých najťažších chvíľach života. Ja som pochopila to, čo je najcennejšie v ľudskom živote, a že je to vlastne „zdravie“. Preto si vážme svoj život, ktorý máme ved' na svete sme len raz. Ak máme zdravie, všetko ostatné je dosiahnuteľné v živote, je to náš dar myslíme naň!

Monika Protušová

Sme my vôbec ľudia?

Neustále prebieha kolobeh, v ktorom sa ľudia rodia a umierajú.

Kedysi to bolo pre obyčajný zápal pľúc, neskôr mor, či iné podobné ochorenia. Postupne sa však vyvíjali nové technológie a aj medicína, ktorá dokáže často zázraky. Môžeme však aj o nás ľudí tvrdiť že sa vyvíjame smerom dopredu? Aj keď si to často nechceme priznať, stále máme niečo spoločné s našimi predkami. Je to boj o nadvládu. Z generácie na generáciu sa to stupňuje a s tým aj ľudský egoizmus. Keď človeka postihne nejaké šťastie, má okolo seba zrazu toľko „priateľov“ ako nikdy predtým. Ak je to však opačne a človeka zasiahne nešťastie, ostáva často sám so svojimi problémami. Tak je to aj s ľuďmi, ktorí sú postihnutí vírusom AIDS. Je to ochorenie súčasnej doby, na ktorý zatiaľ nebol nájdený žiadny proti liek. Aj, keď je to ochorenie, ktoré sa prenáša krvou, pohlavným stykom, či z matky na dieťa, ľudia postihnutí týmto ochorením ostávajú často sami. Okolie ich vníma ako niečo, čomu by sa mali čo najviac vyhnúť. Veľa z nakazených však za to nemôže. Často sú obeťami nevinné deti, ktoré mohli mať pred sebou skvelú budúcnosť. Všetko sa však zrúti ľudským sebeckom a neopatrnosťou. Našťastie sú na svete aj ľudia, ktorí ešte nezabudli, čo je solidarita a sú vždy tam, kde je to potrebné. Sú to takí „chodiaci anjeli“, ktorí aspoň trošku zmierňujú bolesti HIV pozitívnych. Aspoň nachvíľu majú pocit, že nie sú na tomto svete sami a majú dôvod žiť ďalej. Škoda však, že takýchto „dobrých anjelov“ je na svete málo.

Všetci by sme si mali uvedomiť, že aj keď nie sme rovnakí, sme si rovní. Život máme iba jeden a mali by sme si ho vážiť a spolu s ním aj životy ostatných okolo nás.

Mária Murínová

AIDS preveruje lásku

AIDS čo si predstavíme pod pojmom AIDS? Strach, bolesť, utrpenie, smrť. Odpoveď nie je jednoduchá. AIDS nie je obyčajný vírus, je obzvlášť zákerný. AIDS sa dotýka nás všetkých. prináša všetkým strach. AIDS pre pár rokmi toto slove ešte nikto nepoznal no teraz je nám všetkým známe až dosť. V minulosti sa jej hovorilo choroba homosexuálov takže myslím si, že tým mysleli sexuchtivých jedincov. Ale už dávno to nie je záležitosť čisto len homosexuálov. AIDS je choroba tohto storočia. Je aktuálna viac než moc tak by sme sa všetci mali zamyslieť ako sa správať.

Dnes má AIDS už aj malé novorodeniatko, to sa týka hlavne Afriky. Pretože AIDS sa dostane z matky na novorodeniatko. No a pritom zbytočne. Ak s tým niečo nespravíme AIDS zožerie celý náš svet ako telo nakazeného AIDS. Naše telo sa nedokáže brániť proti AIDS to znamená, že si nedokáže vytvoriť protilátky a tak AIDS pomaly a zákerne ničí telo. Je to nevyliciteľná choroba, na ktorú neexistuje protilátka no a úprimne si myslím, že ani nikdy nebude. Je to strašné, keď niektorí ľudia vidia umierať malé detičky, ktoré za nič nemôžu. Prečo to tak musí byť keď každý jeden človek čo umrel na AIDS mal tak isto šancu na život ako my ostatní. Asi nie je nikto kto by mi dokázala odpovedať na moju otázku. My ľudia sme príliš zahľadení do seba a neobzeráme sa. Svoje problémy považujeme za najhoršie a najťažšie a pritom sú to úplné maličkosti. Mnohokrát vidíme alebo počujeme koľko umrelo ľudí na AIDS a vtedy si povieme, chvála Bohu, že nie som medzi nimi. A takisto malé deti, ktoré umreli na AIDS, možno by to skončilo úplne inak keby sa narodili niekde úplne inde. Väčšina prípadov týkajúcich sa AIDS sa odohrá v krajinách TRETIEHO SVETA. Obdivujem ľudí, ktorí dobrovoľne opustia náš dokonalý svet bez problémov a idú pomáhať ľuďom, ktorí už nemajú nič a prídu ešte aj o to najvzácnejšie čo majú o svoj život. V médiách je to stále, ale nikoho to nezaujíma. Na svete je plno ľudí, ktorí majú peňazí viac než dosť a ani to s nimi nepohne za pár korún čo by venovali by možno ľudia čo sú nakazení AIDS zlepšili ich trápenie. No, ale česť výnimkám. Takisto by sme si mali uvedomiť zodpovednosť, na ktorú by sme mali myslieť pri pohlavnom styku. Nevravím, že to nesmieme robiť. Na sexe nie je nič zlé no treba myslieť na dôsledky, ktoré sú veľmi veľké. V dnešnej dobe si každý povie sex sem - sex tam čo je na tom. Ale na tom je veľa, strašne veľa. Všetci to dobre poznáme ako to chodí v dnešnej dobe ohľadom sexu, veková hranica sa čoraz znižuje. A však sa povie užijem si a bude dobre, ale nikdy nevieš s kým si práve užívaš, keď sa správaš takto. No a takto sa to šíri ďalej a ďalej. No a potom si povieš, čo som to urobil, prečo som bol taký hlúpy.

No a na záver chcem povedať, že keď dostaneš AIDS nie je žiadny liek ani žiadna operácia je iba jedno východisko a to smrť. Zamyslime sa a buďme opatrní.

Michal Klimčí

Najväčšia hodnota môjho života

Vždy som sa cítila takto - sama, opustená, na prahu, jednak nového (moderného) sveta, či toho zaostávajúceho (konzervatívneho). Prečo sa niektorí ľudia cítia takto?

Netuším, lež viem, že im chýba to, čo mne. Vždy som sa cítila ako ten vlak, čo zmešká vlastný príchod.

Mýlim si slovo nikdy so slovom niekedy, slovo vôbec so slovom možnože.

Pozerám do prázdna hľadajúc tam nejakú odpoveď. Azda si nemyslím, že ju tam nájdem?

Kto alebo čo mi môže alebo vie pomôcť?

Človek často býva sám až do chvíle, keď sa mu jedného neuveriteľne krásneho dňa nevkradne do srdca cit - teplý a hrejivý, ten, čo dá človeku pocítiť, že nie je sám, že sa nám oplatí žiť. Ten cit sa volá láska. Krásny pocit byť niekým milovaný. Je to také krásne mať niekoho rád. Prežiť krásne chvíle, dni, roky a či aj celý život v náručí lásky.

Bolestivé a smutné však je, keď sa do toho krásneho vkradne to kruté a tragické, čo dokáže zlomiť srdce. Čo napríklad? Zákerná choroba. Prečo? Lebo to tak musí byť? Lebo je to osud?

Život nás vodí mnohými skúškami, ktoré musíme podstúpiť. Otázkou je však, či ich podstúpime, lebo tým berieme na seba veľké riziko. Netreba sa vzdávať, ale kráčať vpred, za svojím cieľom. Nebáť sa toho, čo ma čaká a čo neminie. Veriť v seba, v tých, čo stoja pri mne v to, čo uznávam. V hodnotu, ktorú si mnoho ľudí cení viac než akékoľvek materiálne hodnoty.

Láska je pre mňa dôležitá a hlavne teraz, keď ju mám. Som šťastná...

Veronika Medešiová

Najväčšia hodnota môjho života

„Krásny piatok,“ pomyslela som si a ďalej spolu s celou triedou nás unášal prúd hudby. Už sa blížila polnoc, čo pre každého z kolektívu znamenal odchod domov, čiže večná cesta preplneným autobusom. Blížili sme sa k nástupištiu, keď som zrazu začula Michala. Sťatý alkoholom ako každý týždeň, stál podopretý pri Suveníroch. No pre zmenu bol fakt bledý. Mrmlal si tú svoju nekonečnú song a popritom sa neustále kýval nad zemou. Na prvý pohľad by bolo každému jasné, že má problém a cíti sa naozaj zle. No pre mňa bolo skutočne veľmi nepochopiteľné, ako každý spokojne nastupoval na bus. Prichádzajúc k nemu posledný autobus už odchádzal a Mišo sa pomaličky sypal na zem. V tej sekunde som bola naozaj šťastná, že operátori nespoplatnili hovory na Linku záchrany. Mala som pred sebou bledého dvojmetrového chlapa, stres som cítila v každom kútiku môjho tela a pritom som si v duchu opakovala prvú pomoc...

Teraz stojím pred tabuľou a už pár minút hľadím uprene do očí až tridsiatim štyrom ľuďom, spolužiakom, vraj priateľom, a stále sa nič nedeje. Žiadna reakcia, žiadne city, žiadne slová. Náš kamarát leží v nemocnici na ARO s otravou krvi, zlyhávajúcou pečenosťou a alkoholizmom na krku, a ja pri každom kroku v našej triede cítim antipatiu voči nemu. Pričom by stačila jedna návšteva, sms či pár povzbudzujúcich slov od priateľov, za ktorých sme sa celé roky považovali.

Celá táto situácia je veľmi zvláštna. Neustále počúvam reči o blížiacej sa stužkovej, ale o Mišovi nepovie nik dobrého slova. Však celé sa to začalo nevinnou návštevou Pivárne po Bažantskom, keď Michal chcel byť súčasťou kolektívu. No pre chalana z dediny to bola veľká výzva popíjať pivečko. Za tie tri roky nakoniec vzniklo z malého dvojdecáka niekoľko litrov tvrdej pijatiky.

Počas tejto hodiny si veľmi želám, aby si každý uvedomil, že Mišo mohol byť v inom stave. Dúfam, že každý si priznáva zbabelé správanie, keď v ten večer myslel len na seba, nepodal pomocnú ruku a utekal na autobus, len aby bol čím skôr v teplej posteli a nemusel sa hádať s rodičmi. Dali sme mu aspoň malinký kúsok zo seba? Aspoň jednu myšlienku na neho?

Ešte stále tam pred nimi stojím a snažím sa im prehovoriť do duše. Kde je tá trieda s titulom „Naj kolektív na škole“? Ved' každý dobre vie, že pomoc od priateľov v ťažkých chvíľach je tá najväčšia nevyčísliteľná hodnota.

Zvoní. A ja si kladiem sama sebe otázky, no nenachádzam odpovede. Kde je ten duch priateľstva? Kde je naša zodpovednosť? Len vstávajú, automaticky zdvíhajú stoličky a bez odvahy pozrieť mi do očí utekajú opäť na autobus.

Anna Ovsáková

„Najväčšia hodnota môjho života “

„Prečo práve ja ! Čo som komu urobila ? Nesnažím sa snáď dosť ?! Tak prečo mi to robí? Prečo je ku mne taká ? Ved’ nefajčím , nepijem a ani nedrogujem !! Bože, či ju neznášam !! Ani ju , ani jeho ! Chcem zomrieť! Prosím pani smrť, nech si už po mňa príde ! Ja už nevládzem žiť ! Jednoducho nevládzem . Dusím sa tu ! Dusím !!!“ Slzy, plné trápenia jej stekali po tvári ako jesenný dážď s chladnou maskou na nebi. To volanie o smrť bolo také ubolené a úpenlivé, že sám život od sklamaní plakal . Prečo také mladé dievča túži po smrti viac ako ktorýkoľvek iný zomierajúci človek ?

Bola zima a chladná noc. Nik však netušil, čo sa v nej odohrá. „Prestaň! Už mám toho dosť! Nestaraj sa do mňa ! Som tvoja matka , tak sa takto so mnou nerozprávaj !“ Po doznení posledných slov a v návale rozzúrených emócií sa jej ruka prehnila a silným treskom udrela Kristíninu tvár. Facka. Vec, ktorá rozpútala v Kristíninej duši absolútne rozhodnutie ukončiť svoj mladý život . Neutíchajúci plač a bolesť na srdci rozhodli o osude Kristíny . „Dnes večer. Dnes večer to spravím !“

Sú tri hodiny ráno a Kristína je presvedčená svojou tvrdohlavosťou , pomaly zatvára dvere na byt , aby utiekla do tmy ,čo by jej nohy stačili. Vie, že potrebuje niečo, čím by prehliadla „kosti“. A tak jej prvé kroky vedú do nepretržite otvoreného obchodu . Alkohol. To j elixír, ktorý momentálne potrebuje . Pre ňu neznáma vec ju vo chvíli neistoty posilňuje k dokončeniu svojho diela. A aj sa jej to podarilo . Jej bezvládne telo ležalo na studenom , prachom a špinou pokrytom betóne bývalej verejnej pracovne. Tak ako si to priala , smrť ju vypočula a osobne si po ňu prišla .

Smutné ráno zvestuje ešte smutnejšiu správu jej ustráchaným rodičom . „Vaša dcéra bola nájdená v starej pracovni , ležiac v kaluži jej vlastnej krvi . Je nám to tak veľmi ľúto .“ Tieto slová akoby zastavili čas. Bôľ a plač zaplavovali celý panelák , ba aj celý vesmír. Ten deň , ten nešťastný deň , bol presiaknutý slzami. Plakala rodina, plakal život . Až teraz si Kristína uvedomila, ako veľmi ublížila ľuďom , ktorí ju nadovšetko milovali. V tom momente sa zmohla len na jednu otázku. „Čo bolo v mojom živote najdrahšie ? Rodina či kamaráti ? ...“ So slzami v očiach si odpovedá : „ Moja milovaná rodinka .“

RENÁTA KRUPINSKÁ

Najväčšia hodnota môjho života

Každý máme svoje hodnoty. Tie moje by som dokázala zrátať na jednej ruke. A niektorí možno ani na jednej. Čo je ale veľmi smutné, pretože si myslím, že človek, ktorý žije s určeným rebríčkom hodnôt, žije oveľa krajší a hodnotnejší život. Poznám množstvo mladých ale aj starších ľudí, ktorí ani nevedia, čo sa ich človek pýta, keď im položí otázku: Aké sú tvoje priority? Alebo hodnoty života? A mnoho z nás odpovie jedno slovo: NEVIEM. Ale ja to viem a rada sa s vami o to podelím.

Prvé miesto? U niekoho peniaze, šťastie, láska, kariéra, úspech, rodina, priateľstvo alebo mnoho ďalších hodnôt postavených na rôznych princípoch, na tom čo sme prežili a ako nás rodičia vychovali. No u málokoho nájdeme to najdôležitejšie, najcennejšie a najpodstatnejšie. A to naše zdravie.

Načo by mi bolo kopec peňazí, keby som nemala zdravie? Za prachy si predsa zdravie nekúpim. A načo by mi bola kariéra, keby som bola stále chorá? A načo by mi bola láska, keby som sa len veľmi ťažko ráno prebúdzala, pretože by som čakala na smrť. Zamyslime sa nad tým. Dá sa žiť bez peňazí? Dá! Aj keď ťažko, ale dá. A dá sa žiť bez kariéry? Dá! Tiež ťažšie ale dá. A dá sa žiť bez zdravia? Asi sotva. Ten, ktorý povie, že áno je podľa mňa riadny blbec. Takže na prvom mieste by to jednoznačne malo byť zdravie.

Zdravie, o ktoré sa každá stará sám a ktoré má každý vo svojich rukách. V dnešnej dobe je veľa ľudí, ktorí si nevážia ten najcennejší dar. Veľa z nás si ho kazíme popíjaním alkoholu, ktorý je možno chutný, ale veľmi nebezpečný. A nie nadarmo sa hovorí: ALKOHOL-NEPRIATEĽ ČLOVEKA. Alebo sa spýtajme okolo seba, kto neokúsil drogy. K cigaretám sa ani nevyjadrujem. No bohužiaľ, je to tak. Dokonca aj mnoho lekárov, ktorí by nám mali byť vzorom, si radi zapália tú cigaretu a nalejú za štamperlík. Často sa nad tým zvyknem zamýšľať, prečo to robia. A keď sa nad tým tak zamyslím, tak sa vlastne ani nečudujem, prečo je zdravie tam kde je.

V mojom okolí sa stretávam s mnohými vážne chorými ľuďmi, ktorí by dali aj život za to, aby mohli byť zdraví. A verím tomu, že mnohí z nich neraz plakali a nadávali na seba prečo boli takí blbí a nedali si väčší pozor.

Aj ja sama si priznám, že tiež nie som najlepší vzor pre moje okolie. Ale aspoň sa snažím a otvorene sa o tejto téme rozprávam s mojimi priateľmi. Stalo sa mi, že ma vysmiali za moje reči. Ale ja sa aj tak nedám a budem bojovať za to, aby si každý uvedomil, čo je zdravie a že život bez zdravia nie je život.

Martina Laššanová

Najväčšia hodnota môjho života

„Dobrý deň, začíname so šokujúcou správou. V Bratislave sa pokúsilo šestnásťročné dievča o samovraždu. Našťastie, duchaprítomní rodičia zavolali ihneď odbornú pomoc...“ hlási moja obľúbená moderátorka a ja nespúšťam oči z televíznej obrazovky.

Čo také strašné sa jej mohlo stať? Aj keď je človek na úplnom dne, mal by rozmýšľať. Nad všetkým. Neverím, že siahnuť na **to najdôležitejšie- ľudský život**- je jediným riešením. Často si sami privádzame pocity beznádeje. Avšak, stále sú tu ľudia, ktorí nás podvihnú zo zeme, keď tam, spadneme. A práve na tých by sme mali myslieť.

Rodičia. Ľudia, ktorí videli náš prvý smiech, krok aj slzy. Pre ktorých sme boli vždy tými najkrajšími pod Slnkom. Vraví sa, že najhoršie je prežiť svoje vlastné dieťa. Myslím si, že rodič v tom momente krváca spolu so svojím dieťaťom a chuťou žiť ďalej. Takisto sú tu kamaráti, súrodenci a všetci známi, ktorí sa nestačia čudovať, prečo niekto mladý chcel ukončiť niečo, čo ešte poriadne ešte ani nezačalo.

Každý mladý človek sníva. Či už je to rodina, budovanie kariéry alebo cestovanie po svete. Neverím, že niekto sníva o svojej smrti alebo o zákernej chorobe, ktorá ho dovedie k samovražde. Vždy sú tu aj iné možnosti. Samozrejme, jednou z nich je aj vzdať sa. Na druhej strane sú tu ľudia na onkologických oddeleniach, žijúci na ulici alebo v neustálom strese, ktorí bojujú a vedia, prečo treba žiť.

Niektorú múdry raz povedal, že vzácne veci si uvedomíme až vtedy, keď ich stratíme. Nemôžem nesúhlasiť. Samozrejme tento človek asi nemyslel prsteň, ktorý keď stratíme, hneď si uvedomíme, že nám chýba na prste. Myslel podlomené zdravie, zákerné choroby, stratu chuti žiť alebo stratu blízkeho. Títo ľudia cítia „pocit prázdna“. Rozmýšľajú a ani nevedia nad čím. Činnosti sú vykonávané iba mechanicky, bez záujmu. Bohužiaľ, nie každý si toto uvedomí predtým, ako sa rozhodne dobrovoľne odísť zo sveta, pričom zanechá za sebou toľko nezodpovedaných otázok...

Zamyslela som sa, či by som si dokázala vziať svoj vlastný život. Určite nie. Stačilo by mi pomyslenie na nespočetné množstvo vrážd vo svete, kde zomierajú ľudia, ktorí ešte chceli žiť. Stačilo by mi vidieť všetky páry sveta, ktoré chcú mať deti a nemôžu. Bola by som odsúdeniahodná. Zato, že v priebehu niekoľkých sekúnd idem zničiť niečo, o čo sa oni pokúšajú už niekoľko rokov. Život. Ľudský život.

Neverím, že každý má v rebríčku hodnôt na prvom mieste svoj život. Aj keď by mal. Čo tam iné môže byť? Peniaze? Láska? Úspech? Neviem. Ale viem, že bez plnohodnotne prežitého života a zdravia si tieto veci žiadny človek nedokáže vychutnať naplno...

ZUZANA NEHAJOVÁ

Moja najväčšia hodnota života

Moja najväčšia hodnota života je rodina. Práve ona poskytuje ľuďom domov a teplo, ktoré častokrát stačia na vyrovnaný duševný ľudský život. Pokiaľ nie sú zabezpečené tieto potreby, stretávame sa s rôznymi konfliktmi a problémami v rodine. Všetci členovia rodiny by mali držať spolu a presne o to sa snaží môj otec a mama, ktorí sa mňa a môjho brata pokúšajú priučiť riešeniu problémov bez konfliktu.

Pre mňa je život v rodine veľmi dôležitý, pretože práve on ma učí úcte k iným ľuďom. Ved' ako inak, ako bez úcty k iným sa mám stať plnohodnotným človekom? Väčšina ľudí si pod pojmom rodina vybaví tých skutočne najbližších, akými sú rodičia. No mnoho detí si predstaví najmä svojich obetavých a láskavých starých rodičov, ktorí majú pre ne vždy dobrú radu a čas na vyriešenie každého problému. Ja si pod týmto pojmom spomeniem aj na môjho súrodenca, s ktorým sa snažím vychádzať čo najlepšie, i keď práve s ním sa hádam najčastejšie. No každé zlo je na niečo dobré, a preto sa snažím poučiť z každej hádky. Takýto nevinný konflikt medzi súrodencami nemôže nikdy príliš uškodiť.

Horšie je to keď sa hádajú rodičia. Tí veľa ráz zabúdajú na svoje deti, ktoré sa často bojazlivo prizerajú týmto konfliktom vedúcim niekedy až k týraniu matky a následnému rozvodu. Pri týchto hádkach si deti všímajú najmä argumenty rodičov, podľa ktorých usudzujú, v čom má otec alebo mama pravdu. Aj podľa toho si deti ctia svojich rodičov. No i napriek všetkým konfliktom sveta by sme nemali zabúdať na to, že naši rodičia sú ľudia, ktorí nás splodili s láskou. Túto myšlienku zahŕňa nespočetné množstvo citátov.

Filip Volárik

Najväčšia hodnota môjho života

Najväčšia hodnota môjho života? Tak to je pre určite veľa ľudí veľmi ťažká otázka. Naopak mnohí v tom majú úplne jasno. A moja najväčšia hodnota života? Je toho viac. Či už život sám, rodina, alebo vzdelanie. No najdôležitejšou a najväčšou hodnotou môjho života je priateľstvo.

Priateľstvo. Na prvý pohľad úplne obyčajné slovo. No keď sa každý z nás zamyslí, zistíme, že aj vo vnútri tak obyčajného slova sa skrýva niečo veľké. Niečo neopísateľné čo robí človek človekom. A čo to vlastne je? Čo to znamená? Priateľstvo nieje iba rozmar. Je to niečo oveľa viac. Nie každý človek má to šťastie a vo svojom živote spozná pravého priateľa. Nie každý dokáže niekoho vnímať ako človeka, ktorému môže zveriť aj tie najtajnejšie tajomstvá. A keď sa zdá, že prišiel niekto kto je tu len pre teba, keď si myslíš že je to on, tvoj pravý priateľ, keď máš pocit že zrazu sa všetko zmenilo, len v krátkom okamihu sa môže na prvý pohľad dokonalé priateľstvo zmeniť na ukážkový podraz. A aj keď to znie kruto, až vtedy spoznáš skutočné priateľstvo u toho, kto ťa práve v takýchto ťažkých chvíľach dokáže podržať. Moja mamina hovorí, že neexistujú cudzí ľudia, len priatelia, ktorých sme ešte nespoznali. práve na tieto slová si spomeniem vždy v akejkoľvek ťažkej chvíli. A verte či neverte, keby si aspoň každý druhý človek na tejto zemi raz za deň povedal túto vetu, svet by bol krajší. Ved' predsa stačí tak málo a môžeme zmeniť svet. Ale ako je to v skutočnosti? Prečo sa v tejto dobe skoro každý iba sťažuje a vymýšľa si rôzne výhovorky len pre to aby sa náhodou nemusel stretnúť so starým priateľom? Azda sa bojí, že po toľkých rokoch si nebudú mať čo povedať? Alebo má strach z toho, že priateľ už nieje priateľom? Aká je to doba, keď každý iba kritizuje chyby druhých a na seba sa vôbec nepozera? Ved' práve tie najväčšie priateľstvá vznikajú tým, že dokážeme byť jeden je voči druhému úprimný. Však pravý priateľ je predsa ten, kto sa dokáže vcítiť do situácie toho druhého a aj napriek tomu, že je to občas tvrdé nemá problém zamyslieť sa nad sebou a snažiť sa zmeniť.

Položme si každú otázku. Som dobrý priateľ? A na chvíľu sa zamysli či máš niekoho kto je dobrý priateľ tebe a komu si dobrý priateľ práve ty. Pretože priateľstvo je cenná vec, ktorú keď stratíme, môžeme stratiť úplne všetko.

Lucia Sirotová

Najväčšia hodnota môjho života

Za najväčšiu hodnotu môjho života pokladám svoju rodinu. Je to môj poklad. Poskytuje mi teplo domova. Cítim sa tu príjemne a hlavne bezpečne.

V našej rodine držíme všetci pohromade. Keď má niekto problém, snažíme sa ho riešiť spoločne. Ako sa vraví: „Jeden za všetkých, všetci za jedného“.

Rodičia ma učia, ako sa mám správať k starším ľuďom, ako im prejavovať úctu, ako sa mám brániť voči ľuďom, ktorí mi ubližujú a sú nepríjemní. Som šťastná, že mám svoju rodinu a vyrastám práve v nej. Veď si predstavte, že niektoré deti také šťastie nemajú. Opustia ich po čase rodičia alebo ich matka po pôrode uloží do hniezda záchrany. Neskôr putujú tieto deti do detského domova alebo do náhradnej rodiny. Ani to nie je výhra. Veď nie každá náhradná rodina je k týmto deťom milá. Niektorí sú vypočítaví a berú si deti do náhradnej starostlivosti len z vypočítavosti. Majú rôzne výhody, dostávajú príspevky. V ojedinelých prípadoch to myslia náhradní rodičia úprimne.

Mám pocit, že to sú len tí, ktorí nemôžu mať vlastné deti a túžia po nich.

Som šťastná, že nie som jediné dieťa mojich rodičov. Mám staršiu sestru, s ktorou si výborne rozumiem. Ona je mojim vzorom vo všetkom. Dokonca študujem na tej istej škole ako ona. Keď mám s niečím problém, vždy mi pomôže alebo aspoň poradí. V súčasnosti študuje na vysokej škole v Bratislave. Odchádza v nedeľu a prichádza len na víkend. Bez nej mi je doma smutno. Ešte že sú také vynálezy ako mobilný telefón alebo internet, cez ktoré sme často v spojení.

Keď je sestra v škole, zastupuje ju Dasty. To je náš pes – miláčik rodiny. Dostali sme ho do daru práve na podnet mojej sestry. Najprv som nebola nadšená, lebo sa bojím psov. Po čase sa môj strach stratil a teraz Dastyho nevymením za nič na svete. Vie ma potešiť, keď som smutná. Je strašne milý a za láskavú opateru sa nám vždy odvdáči. Vie sa pritúliť a tým nám dáva najavo svoju vďačnosť. V našej neprítomnosti stráži byt. Po príchode domov ma milo privíta. Krúti chvostíkom okolo mňa až kým ho nepohladáme.

Neviem si predstaviť život v rodine, kde dominujú hádky a podráždenosť. Som naozaj šťastná, že vyrastám práve v tejto rodine, kde prevláda pokoj a pohoda.

Verím, že aj ja si založím rodinu, keď príde na to vhodný čas a bude sa sčasti podobat' na tú, v ktorej práve vyrastám.

Monika Malá

Najdôležitejšia hodnota môjho života

Aká je najdôležitejšia hodnota môjho života? Láska? Priateľstvo? To určite nie. Z vlastnej skúsenosti viem, že tieto hodnoty väčšinou nie sú dlhodobé. Mojou najdôležitejšou hodnotou je preto moja rodina. Rodina sú naši najbližší ľudia. Ľudia, ktorým môžeme veriť a ktorí nám pomôžu v akejkol'vek situácii. Moji rodičia a sestra sú pre mňa tí najdôležitejší ľudia na celom svete. Kvôli nim by som dokázala spraviť čokoľvek, a verím, že aj oni pre mňa.

Rodinu veľmi pekne vystihol L. N. Tolstoj svojím výrokom „Rodina je jedným z najnevyhnutnejších článkov šťastia.“ Bohužiaľ, nie každý to šťastie má. Ako sa asi cítia ľudia, ktorí sa v ťažkých situáciách nemajú na koho obrátiť? Zamýšľame sa niekedy nad tým a dokázali by sme si predstaviť seba na ich mieste?

Väčšina mojich rovesníkov pochádza z neúplných alebo rozvrátených rodín. Tieto deti sú často problémové, príliš skoro sa osamostatňujú, myslia si, že sú na všetko pripravení a preto si robia čo chcú. Rodičov berú skôr ako svojich kamarátov a nemajú pred nimi žiadnu úctu. Ak ale nemajú úctu voči svojim rodičom, ako budú vychádzať s ostatnými ľuďmi a kam až budú schopní zájsť?

Rodičia sa snažia svoje deti dobre vychovať a dostatočne ich pripraviť do budúcnosti, kedy si oni sami založia vlastné rodiny. Niekedy sa nám rodičia možno zdajú byť prekážkou, ale oni vedia čo robia, a my postupom času sami zistíme, že pre nás chceli len to najlepšie.

Môj vzťah s rodičmi neustále naráža na množstvo nezhôd a hádok, ktoré sa vždy nejako vysvetlia a na ktoré sa veľakrát zabúda. Náš vzťah je založený na vzájomnom rešpektovaní a priateľstve zároveň. Viem, že moji rodičia nie sú dokonalí, ale som rada že ich mám a za nič na svete by som ich nevymenila.

Júlia Fričová

Najväčšia hodnota ľudského života

Je ťažké povedať čo je najväčšia hodnota ľudského života. Niektomu možno ani nerozumie. Prípadne každý človek to pochopí inak. Tak som na tom aj ja. Ani moc tomu nerozumiem, čo vlastne mám na túto tému písať a zároveň keď si poviem slovo AIDS tak mi napadne toho zrazu veľa.

Slovo AIDS či už HIV sa mi spája s Afrikou a hneď potom so smrťou. Ja viem, teraz tu píšem, že je to iba slovo ale toto slovo zabilo niekoľko miliónov ľudí a detí, ktoré za nič nemôžu. Tieto detičky, každého veku sú v tom nevinne. Sú to malé a zároveň obrovské obete nerozvážnosti ich rodičov či už náhodných partnerov. Táto nevyliciteľná choroba sa prenáša napríklad aj pohlavným stykom. Je to tak príjemná vec, ktorá môže zapríčiniť pri neopatrnosti veľké zdravotné problémy, ale bohužiaľ nevyliciteľné. A prečo sa mi vlastne Aids spája s Afrikou? Samozrejme, že v každej jednej krajine sa nájde aspoň jeden človek, ktorý je HIV pozitívny. A Afrika je to len preto, že je to svetovo známe, že práve tam je najväčší počet nakazených ľudí touto rakovinou. Neviem povedať prečo. A pravdu povediac, je mi to strašne ľúto. Neviem či je to nezodpovednosťou... Najsmutnejšie je to, keď nakazený muž či žena preniesie túto chorobu na opačné pohlavie naschvál, aby v tom nebol sám alebo len kvôli pomste.

Pozerala som krátky dokument o Aids v Afrike. Obdivujem ľudí, ktorý sa starajú o tých, ktorý sú touto chorobou nakazený. Toto sú ľudia obetaví a ochotní pomôcť. Koľko žien ani netušilo, že práve ich manželia nakazili a dokonca si to ani nevedeli vysvetliť ako je to možné. Proste netušili, že ich muži majú ešte aj iné ženy. Tam to vraj tak funguje normálne. Ja si to v mojom živote ani neviem predstaviť. Pripadá mi to akoby som žila v inom svete, v ružovom svete. Dobré viem, že aj v mojom okolí žijú ľudia, ktorý majú napríklad viac žien, len si to akosi neuvedomujem. Možno to bude tým, že tu si asi dávame viac pozor na zdravie. A možno len neviem celú pravdu.

Obeťami tejto zákernej choroby nie sú len dospelí, ale aj malé deti. Bolo mi veľmi smutno, keď som sa na ne pozerala a zároveň smiešne ako boli veselí a nechápali čo sa s nimi deje. Boli to detičky v istom ústave, kde sa o ne starali sestry. Boli úžasné v tom ako týmto deťom vysvetlili, že pôjdu do nebička a tam budú anjelíkovia. Tie dievčatá a chlapci boli krásni! Prečo je to také kruté? Prečo trpia malé deti, nevinní ľudia? Keď si tak predstavím moje detstvo a začnem ho porovnávať, mám chuť plakať. Maminka s ockom ma vychovali z lásky, dali mi všetko. Som zdravá, za čo môžem len ďakovať Bohu. A pritom koľko ľudí si neváži svoje zdravie. Koľko mladých berie drogy z frajeriny. Oni si ubližujú sami, a pritom im každý chce pomôcť. A kvôli čomu? Ved' si to zapríčinil úplne sám. A kto pomáha HIV pozitívnym deťom? Im pomáha málo, veľmi málo ľudí. Predsa tie detičky nemôžu za to, že sa narodila s touto chorobou. Alebo v horšom prípade, keď dievčatká sú znásilňované a to nielen raz. Prečo tam neexistujú zákony, ktoré by týmto ľuďom pomohli? Všetci sú to rovnakí ľudia ako my. Teda musím sa priznať, že naozaj netuším ako to beží v Afrike, ale asi to ani nebude veľmi dobré.

Som šťastná, že som zdravá a budem si vážiť svoje zdravie, pretože ho mám len jedno. Táto úvaha mi naozaj pomohla uvedomiť si čo je dôležité a ďakovať za zdravie. 1. december je známy ako deň boja proti HIV/AIDS. V tento deň budem nosiť červenú stužku, aby som dokázala, že aj mne záleží na ľuďoch, ktorý sú HIV pozitívni. Teraz ma tak na konci napadlo, že už asi tuším čo je pre mňa najväčšia hodnota ľudského života. Je to zdravie!

Veronika Pisarcíková

Najväčšia hodnota ľudského života

Na svete žije stovky ľudí. Každého z nich čaká dlhý pekný život, a preto by sme si ho mali viac vážiť. Väčšina ľudí na tomto svete trpí chorobou AIDS. Všetci dobre vieme, že je to zákerná choroba, no najhoršie na tom je, že táto choroba je nevyliečiteľná.

Každý človek sa jej bojí, pretože sa na ňu zomiera. Človek mal možno toľko toho v živote naplánované, no musel sa toho všetkého vzdať. Ľudia majú strach aj z iných vecí, ale tá najhoršia je asi smrť. Čaká to každého z nás, ktorí tu sedíme. Či chceme, či nechceme raz to príde. No my neviem kedy. To čo sa stane na tomto svete vie len jedine Boh. Človek, ktorý trpí touto chorobou, to nemá v živote vôbec ľahké. Možno ani on sám nevie že je nakazený. Ako sa asi môže cítiť? A čo si potom myslia ostatní ľudia keď už len okolo neho prejdú? Určite to nie je pre neho dobrý pocit. Dennodenne sa stretávame s ľuďmi, ktorí sú nakazený a my o tom nevieme. Možno že to nevedia ani oni sami a možno sme si s niekým aj podali ruky. Mnohí odsudzujú takých ľudí, ale väčšina z nich za to nemôže. Medzi takýto prípad patria mladé dievčatá, ktoré sú znásilnené. Človek si užíva život plný radostných chvíľ a prežité s tými najbližšími. No všetko sa to môže zmeniť keď sa zrazu dozvie, že práve on má AIDS. Možno je nakazený nevinne, alebo si za to môže on sám. Vtedy človek nemá ani chuť ďalej žiť. Niekedy je lepšie, keď sa radšej človek o ničom nedozvie. V duchu si položí jednu otázku „ Prečo práve ja? “ Tak na túto otázku ja už odpoveď neviem. Život je niekedy ku nám nespravodlivý, ale to je náš osud. Tak to má byť a my sa musíme s tým zmieriť. Najviac ohrozenou skupinou sú mladí ľudia, pretože sú vo veku, kedy sa dostávajú do problémov spätých s pohlavnými chorobami. Väčšine ľudí sa nepáči aspoň jedna malá vecička na sebe, a snaží sa ju zmeniť. Či ide už o to ako ten človek vyzerá, alebo sú to už iné prípady. Pýtam sa prečo? Môžu byť radi, že sú ešte stále medzi nami, čo zatiaľ iní ľudia zomierajú na AIDS. Netreba pozeráť na to ako vyzerá druhý človek a hneď to chceme aj mi, ale vďačiť za to, že sme zdraví a máme sa v živote dobre a hlavne že nám nič nechýba. Máme okolo seba tých najbližších, ktorí nám pomôžu vždy keď to najviac potrebujeme. Vieme, že sme v bezpečí a nemusíme sa ničoho báť. Ale čo chýd'atká tí ľudia nakazení touto chorobou? Niektorí sú odlúčené od ich rodičov, rodiny alebo už ani žiadnu rodinu nemajú.

Na túto tému sa mi dobre písalo. Hneď som vedela o čom mám písať. No nebolo by zlé, keby sa ľudia k tejto téme vyjadrovali častejšie. Podľa mňa jej nikto nevenuje veľa pozornosti a často na ňu zabúda.

Alena Vrábľová

Najväčšia hodnota ľudského života

Aká je najväčšia hodnota ľudského života? Tuto otázku si každý z nás položí aspoň raz za život . Pre niekoho sú to peniaze no pre väčšinu ľudí a samozrejme aj pre mňa je to určite zdravie. Zdravie je to najcennejšie čo máme a preto si ho máme chrániť. Niektorí ľudia také šťastie nemali a trpia nejakou zákernou chorobou. Jedna z najzákernejších chorôb je pre mňa aj AIDS. Tato choroba na svete denne zabíja stovky ľudí a nie len dospelých ale aj malé deti , ktoré sa s ňou už narodili. Tato choroba postihuje všetky vekové kategórie starých ľudí , dospelých aj deti. Postihuje našu imunitu a postupne sa z ľudí stávajú trosky .Ľudia ktorí majú nechránený pohlavný styk alebo narkomani ktorí si pichajú drogy sa rýchlo nakazia. Ale sú aj takí ktorí sa zo svojou chorobou radi „podelia“a robia všetko pre to aby ju ďalej rozširovali aj takýto ľudia sú na svete. Všetci pred touto chorobou zatvárame oči a hovoríme si, „nám sa nič také nemôže stať“, no klameme tým len sami seba pretože nikdy nevieme kedy sa nám môže stať nejaká nehoda a budeme nakazený . A preto by sme sa mali pokúsi pomôcť tým ktorí to potrebujú. Koľko je na svete ľudí ktorí nevedia čo z peniazmi? Stovky. Tak prečo neurobiť niečo užitočné a pomôcť ľuďom chorým na AIDS? V Afrike denne zomierajú nevinne deti alebo sa stanu sirotami keď ich rodičia podľahli tejto chorobe, pretože nemajú peniaze na vakcíny. Aj keď je tato choroba nevyliečiteľná s pomocou liekov a podpory sa s ňou dá žiť aj niekoľko rokov. Tak nezatvárajme oči a pomôžme!

Kludia Štefaňáková

AIDS

Hoci je človek korunou tvorstva, nedokáže si všetko podmaniť, so všetkým bojovať a už vôbec nie nad všetkým zvíťaziť. Takou vecou, čo človeku stále uniká, a s ktorou si nevie dať rady je AIDS.

AIDS je choroba, za ktorú si môže vlastne sám človek. Je to strašná choroba, ktorá zabila už mnoho ľudí. Jej sila stále rastie a nikto ju nedokáže zastaviť. Síce sa vynášlo už mnoho liekov, ktoré zmierňujú príznaky tejto choroby a predlžia náš život o malý kúsok, no ani jeden liek nedokáže nad ňou úplne zvíťaziť, aj keď sa o to pokúšali a stále pokúšajú už mnohí vedci. Často sa pýtam samej seba: „Prečo, je na svete toľko zla?“ Odpoveď je ale jasná: „za všetko si môžeme sami“. Máme mnoho informácií ako sa chrániť pred touto chorobou, no aj tak sa nedokážeme poučiť. Najhoršie je to asi v otázkach pohlavného styku. Všetci veľmi dobre vieme, že by sme sa mali chrániť a to najmä, keď máme pohlavný styk s osobou, ktorú vôbec nepoznáme, alebo ju poznáme len krátko. Možno vieme o koho ide, ale nepoznáme jeho zdravotný stav, a to že má aids nám určite nepovie. Neviem čím to je, možno tým, že pri tom vzrušení už nedokážeme myslieť na nič iné. Stalo sa už veľa prípadov, keď niekto úmyselne infikoval druhého človeka, možno z pomsty, pretože jeho tiež niekto nakazil hoci o tom vôbec nevedel a už vôbec to nebolo jeho želanie.

Mladí ľudia sa veľmi radi zabávajú vo svojich obľúbených podnikoch. No ani netušia, že tam sa môže ich cesta šťastného života skončiť a to pre niekoho, kto je zatrpknutý, možno plný bolesti a jediné čoho robí šťastným je to, že keď nakazí niekoho iného už v tom „nebude sám“. Podľa môjho názoru, aj keď je to možno kruté, aby takýchto ľudí, hoci to naše zákony nedovoľujú, mali odsúdiť na trest smrti. A aby kvôli nim už netrpeli zase ďalší ľudia.

Ale sú aj takí, ktorí zato vôbec nemôžu – malé deti, ktoré sa už s touto chorobou narodila. Nikdy nič zlé neurobili a zomierajú bez toho, aby spoznali aké krásne je žiť. A hoci žijú čo len chvíľu prežívajú nepredstaviteľné bolesti. Tak toto si fakt nezaslúžia.

Najhoršie je to v Afrike, kde je táto choroba najviac rozšírená, ale majú o nej asi najmenej informácií. Je tam vysoká prostitúcia. Prostitútky urobia za peniaze všetko. Možno nevedia, že sú nainfikované, a možno aj keď vedia je im to jedno, veď potrebujú peniaze, a ako sa inak uživia, ak nie prostitúciou, a keď sú choré ony, prečo by nemohli byť aj druhí.

Je to kruté, čo všetko sa robí vo svete, No keby som ja mala takúto chorobu, určite by som nechcela, aby kvôli mne niekto trpel. A ten krátky čas, ktorý by mi ostával, by som sa snažila využiť čo najlepšie ako by som vedela. Snažila by som sa byť čo najviac pri svojich blízkych a tešiť sa čo najviac zo života.

Monika Jašicová

AIDS

*„Smrť sa neustále približuje. Ale skutočnosť, že nikdy nevieš,
kedy Ť tebe príde, akoby uberala na význame skutočnosti,
že život má svoj koniec“.*
(PAUL BOWLES)

AIDS. Čo v nás evokuje toto slovo? V každom niečo iné. V niektorých ľútosť nad osobou, ktorá túto chorobu má v iných odpor, ba priam hnus.

Vieme si vážiť ľudský život? Vieme pomôcť blížnemu v tak ťažkej chorobe? Straníme sa človeka s touto chorobou?

Myslím si, že človek, ktorý ma chorobu zvanú AIDS sa trápí, prežíva muky či už psychicky alebo fyzicky. Psychicky sa trápí pre ľudskú hlúposť, pre odmietanie, pre vylúčenie zo spoločnosti.

Prečo ľudia nedokážu komunikovať s ľuďmi bez predsudkov? Akoby sa oni cítili kebyže majú túto chorobu a všetci na nich kašľu? Prečo im nedokážu pomôcť? PREČO?

Keď som videla film o deťoch žijúcich v Afrike, ktoré trpeli touto chorobou. Vo filme bolo poukázané ako choroba prebieha a aj na to, ako maličké a bezmocné detičky pripravujú nato, že raz, jedno ráno sa už nezobudia v postieľke, do ktorej ich večer ukladali, ale na mieste zvanom nebíčko, kde im bude omnoho lepšie, kde ich nebude trápiť bolesť, smútok, ale budú šťastné, budú mať veľa hračiek, kamarátov a kde sa stretnú so svojou mamičkou a oteckom. Takto deti pripravujú na tú „krásnu“ vec, zvanú SMRŤ.

Myslíte si, že to robia správne? Podľa môjho názoru áno. Určite každý z nás sa teší ísť na miesto, o ktorom počujeme toľko dobrého.

Deti sa netrápia tak ako by trpeli, kebyže nemali žiadnu predstavu o tom kam pôjdu potom čo....

Mária Hvol'ková

Život

„Žiť je tá najkrajšia vec na svete.“ (Marcus Tullius Cicero)

Je život hodnotou? Čo ju vytvára? Zdravie? Láska? Peniaze? Rodina a priatelia? Sú tieto čiastky vyčísliteľné, alebo je to nekonečný rad? Hodí sa za matematický znak „rovná sa“ výraz: samozrejmosť? Tieto skutočnosti sú pre mnohých istotou, ale človek pochopí, čo mal, až keď to stratí. A následná cesta je hľadaním náhrad, ktoré originál nikdy nevyvážia!

Moja najväčšia hodnota života? No predsa samotný život! To on nám prináša všetky hodnoty. A má toľko chutí! Život jedinečný, krásny, plný túžob, a predsa niekedy tak nevyspytateľný, až krutý. Raz sme hore a raz dole. Každý človek si nesie svoj vlastný príbeh. Čo sa tebe môže zdať ako neprekonateľný problém, pre iného človeka je to len obyčajná malichernosť. Treba si uvedomiť, že život máme len jeden, a preto si ho treba chrániť, milovať, rešpektovať a robiť veci tak, aby sme ich nikdy neľutovali.

Na život nemáme žiadne príručky. Vraví sa, že život je iba nezmyselný príbeh, ktorý rozpráva blázon, ale tými bláznami sme práve my.

Nuž a môj postoj k životu je jasný! Žiť ho naplno tak, ako to len pôjde. Milovať tých, čo ma na svet priviedli, tých, čo stoja pri mne aj v najťažších chvíľach. A nehanbím sa povedať, že milovať i samu seba. Nikto nebude žiť život za mňa, a preto sa musím spoliehať na seba. Keď spravím chybu, musím niesť následky a poučiť sa z nich. Keď budem mať úspech, musím byť vdáčná, lebo úspech netrvá večne. A ešte: chrániť si zdravie. Ak mu ubližujeme fyzicky alebo psychicky, pomaly zabíjame sami seba. Nikdy nám ho nikto nevráti späť, podobne ako život.

Pre niekoho môže tento názor vyznieť ako čistý sentiment, ale chcela by som vedieť, ktorý človek sa aspoň raz nezamýšľal, prečo je na svete. Či tu má svoje miesto alebo má vôbec zmysle žiť? Nuž a kedy si kladieme podobné otázky? Väčšinou vtedy, keď sa prihodí niečo zlé a prehodnocujeme naše hodnoty no väčšinou je už neskoro. A vtedy sa strácame. Ale nezabúdajme: pokiaľ sme živí, ešte vždy môžeme vyhrať! Padli sme síce na dno, dno dáva šancu odraziť sa!

Život nemôžeme brať ako samozrejmosť, netrvá večne a raz aj my odídeme. Skúsme odísť so ct'ou, spokojní a s vedomím, že sme ho prežili tak, ako sme chceli!

Janka Berešíková

Hodnota môjho života

Skutočne žijem. Som šťastná, nič mi nechýba. Môžem sa zabávať, mať všetko, čo chcem, po čom túžim, čo potrebujem. To mi stačí.

Odchádzam na víkend s priateľmi. Rodičia mi chcú dať len obyčajnú pusu na líčko. A ja? Prosím vás, nebud'te trápni, to sa sem nehodí, už som dospelá. Ja nepotrebujem viac tieto prejavy, veď o dva dni som zas doma.

Odchádzam s pohľadom na ich smutnú tvár. Príde po mňa partia a ja s veľkým nadšením nastúpim do auta plného teenagerov. Otvorí sa fľaška alkoholu a začne pre nás zábava.

Rozmýšľam vôbec, čo robím? Uvedomujem si, že doma sú dve smutné osoby, ktoré ma ľúbia nadovšetko a boja sa, či som v poriadku? NIE! Myslím si, že som už „veľká“ a viem, čo robím.

Cesta sa mi zdá zábavná, krúti sa mi svet a zrazu... nič len ticho! Čo sa stalo? Kde som? Mami, otec, pomôžte! Ležím, nepočujem. Len otvorím oči a vidím okolo seba veľa veľa cudzích ľudí, ktorí sa mi snažia pomôcť.

Preberiem sa a zistím, že sme mali autonehodu. Dve kamarátky sú mŕtve a dvaja v bezvedomí. Ja žijem. Ale prečo práve ja? Prečo som nepočúvala rodičov...výčitky...

Mama a otec ma chytia za ruku, plačú. Prečo plačete, mami, oci? Som na tom dosť zle. Cítim sa slabšie a slabšie... Zomieram? Chcem povedať rodičom, ako veľmi ich ľúbim a ako ma mrzí, že som ich nepočúvala. Chcem ich ubezpečiť, nech sa netrápia, že ich budem strážiť zhora a budem si pamätať každé pohladenie, pomoc, úsmev i slzy. Nezabudnem na nich. Ako ich presvedčiť? Necítim kvapku sily.

Ale predsa, jemný pohyb mihalníc... akési svetlo... Len výdych alebo aj slová? „Ľúbim vás!“ A myseľ upadá do jedinej istoty: pravá láska je najväčšou hodnotou a silou!

Krišicová

Najväčšia hodnota môjho života

Aká je najväčšia hodnota môjho života? Je to sám život? Zdravie, láska, každý prežitý okamih? Alebo sú to peniaze, drahé vily, autá? Pokúsim sa odpovedať.

Vždy som snívala o svojom vlastnom domove. Domove, v ktorom ma bude každý deň čakať milujúca mama, dobrý otec a všetci súrodenci. Budeme spolu. Šťastní, zdraví. Ja poznám najväčšiu hodnotu svojho života, ale je dosiahnuteľná? Skúste mi dať odpoveď, ja totiž žijem od malička v domove, ktorý má ale taký prívlastok „detský“.

Nedávno ma osud zaviedol na novú cestu. Moje sny nadobudli „nečakaný“ rozmer. Ocitla som sa v zvláštnej situácii. Osudovej. Život to tak nejako zariadil. Zistila som, že najväčšia hodnota môjho života rastie vo mne a o chvíľu príde na svet. Áno, je to maličký zázrak, ktorý zmenil môj pohľad na život. Zo dňa na deň som sa musela prestať dívať na svet detskými očami. Musela som zavrieť knihu snov a otvoriť dvere do ozajstného života, za ktorými sa neskrýva žiadna rozprávka, ale sám osud. Reálny, neúprosný.

Moje myšlienky patria teraz dieťaťu. Chcem, aby sa narodilo zdravé a malo rodinu. Áno, rodinu, domov. Paradoxne domov, o ktorom ja sama ešte snívam. Poznám najväčšie hodnoty svojho života, preto musím bojovať zo všetkých síl, aby moje dieťa pochopilo, že ono sa nachádza na samom vrchole rebríčka hodnôt. Avšak pritom nesmiem zabúdať aj na iné veci. Musím dokončiť strednú školu, potom pracovať, aby dieťaťu nič nechýbalo. Najviac sa však bojím toho, že mojou najdôležitejšou úlohou je vytvoriť dieťaťu ozajstný domov, kde ho vždy bude čakať milujúca mama, dobrý otec ... Možno ma osud skúša, možno môj život bude ťažký, ale ja sa len tak ľahko nevzdám. Hoci som mladá, mám dosť síl, aby som zvládla náročné situácie. Chcem byť oporou svojmu dieťaťu v každej chvíli a hlavne chcem ho mať pri sebe, aby netrpelo nedostatkom materinskej lásky. Áno, tej materinskej lásky, ktorá mi chýba najviac v týchto ťažkých chvíľach. Samozrejme, nesmiem zabúdať aj na svoje zdravie a zdravie dieťaťa.

Aká je najväčšia hodnota môjho života? Odpoveď je jednoznačná, priamočiara: život v zdraví so svojím dieťaťom v ozajstnej rodine. Žiadam veľa alebo málo? Skúste mi dať odpoveď.

Darina Bocková

Najväčšia hodnota môjho života

Málokedy sa zamýšľam nad tým, čo je pre mňa dôležité, prvoradé, najhodnotnejšie. Som už stredoškôľáčka a možno práve teraz je ten správny čas stanoviť si priority v živote, pochopiť, čo má pre mňa najväčšiu hodnotu.

Zdravie je k plnohodnotnému životu veľmi potrebné. Keby som nebola zdravá, tak by bol celý svet nanič a všetky veci v ňom by neboli vôbec dôležité. Zdravý človek je plný elánu, baví ho žiť, teší sa z maličkostí. No chorý človek túži iba po jednom: byť zdravý. Môže mať všetko bohatstvo sveta, ale nič ho nepoteší viac než zdravie a radosť zo života. No prichádzajú mi v tejto súvislosti na um rôzne otázky: Prečo mnohí ľudia hazardujú so svojím zdravím? Prečo si vedome ničia to najcennejšie, čo majú, keď fajčia, berú drogy, nadmerne užívajú alkohol? Núti ich niekto k tomu? Logických odpovedí sa asi nedočkám.

Svoj život si neviem predstaviť bez rodiny a priateľov. V rodine mám oporu, lásku a porozumenie. Keď som chorá, mama sa o mňa bojí, celé noci pri mne bdie. Takýmto spôsobom mi dáva najavo, že jej na mne záleží. Rodina je útočisko, môžem sa na ňu obrátiť v zlom aj v dobrom. Súčasťou môjho sveta sú aj priatelia. Bez nich by to nebolo ono. Kamaráti mi vždy pomôžu v ťažkých chvíľach, je s nimi zábava a to je tiež podstatné. Oni pomôžu mne a ja pomôžem im. Keby som na svete nikoho nemala, bol by môj svet veľmi smutný, cítila by som sa opustená, osamelá. Nemala by som sa na koho obrátiť, komu zdôveriť, koho potešiť.

Ľudská láska, dobrosrdečnosť a úprimnosť, to sú takisto hodnoty, ktoré majú miesto v mojom živote. Láska je krásne slovo a ešte krajší cit. Bez lásky by bol svet zlý a pustý. Každý človek potrebuje niekoho ľúbiť. Jednoducho povedané, bez lásky sa nedá žiť. Úprimnosť je tiež veľmi dôležitá. Mám rada ľudí, ktorí sú úprimní, dobroprajní a neklamú do očí, povedia rovno, čo si myslia. No ale takých je dosť málo.

K životu patria aj iné veci, ako sú peniaze, šaty.... Ak by sme nemali peniaze, nemohli by sme si kúpiť jedlo ani oblečenie. Sú azda v živote peniaze najdôležitejšie? Tešila by som sa však z nich, keby som ležala chorá v nemocnici a nikto by ma nenavštívil? Znamenalo by to, že ma asi nikto nemá rád, nikomu na mne nezáleží. Stali by sa v danej chvíli peniaze mojimi najlepšimi „priateľmi“? Cítim, že nie. Určite by som túžila čo najskôr vyzdraviť, rozbehnúť sa domov k rodičom a priateľom, cítiť vôkol seba lásku a dobrosrdečnosť.

Uvedomila som si, ktoré hodnoty môjho života sú pre mňa najväčšie. Bez nich by bol môj život zlý a pustý.

Eva Dlugopolská

NAJVÄČŠIA HODNOTA MÔJHO ŽIVOTA

Čo je vlastne najväčšou hodnotou môjho života? Viacerí by povedali, že to určite bude najnovšie auto na svete, super silný počítač, kopec peňazí a veľa takýchto hmotných vecí. Je pekné mať veľa peňazí, ale na čo sú človeku, keď nie je zdravý? Na čo sú mu, keď nemá ozajstnú rodinu? Verte mi, viem, prečo to tvrdím. Pre mňa je rodina najväčšia hodnota môjho života.

Rodina bude pri mne stáť v zlých časoch, keď budem chudobný či chorý. Keď budem v chudobe, podá mi pomocnú ruku a zase na oplátku, keď si ja nájdem nejakú dobrú prácu a budem mať viac peňazí, pomôžem svojim blízkym. V každej rodine by mal takýto systém fungovať. Členovia rodiny by si mali pomáhať navzájom v zdraví aj v chorobe.

Zdravie si tiež treba vážiť, pretože sú choroby, pri ktorých nepomôžu ani peniaze, ani rodina. Takouto chorobou je napríklad rakovina. Veľa ľudí na ňu umiera a doteraz vedci neprišli na to, ako ju vyliečiť. Určité typy rakoviny sa vraj liečiť dajú. Nevyliečiteľných chorôb je ešte stále dosť. Ani peniaze nepomôžu chorému človeku. Na druhej strane sú také choroby, ktoré sa dajú liečiť, ale liečba je veľmi drahá. Nie každý si môže dovoliť takéto zákroky. Vtedy môže pomôcť rodina. Veď aj ja sám som prišiel na to, aká je rodina dôležitá, aj keď prvé roky môjho života tomu nenasvedčovali.

Do piatich rokov som sa nemal veľmi dobre kvôli otcovi, ktorý holdoval alkoholu, bol agresívny a až príliš žiarlivý na moju mamku, aj keď na to vôbec nemal dôvod. Keď som prišiel o svojho brata, tak som sa cítil najhoršie. Mamka sa po čase rozviedla s mojím otcom, ktorý nás navyše bil, vyjadroval sa vulgárne, veľa fajčil. Akurát potom mi trochu odľahlo. Rodina sa stala pre mňa skutočnou oporou. S alkoholom a s cigaretami nechcem mať nič spoločné.

V novej rodine nikto nefajčí a ani nepije. Momentálne som šťastný, mám nového ocka, naučil ma veľa vecí, ktoré sa mi v živote zídu. A teraz mám aj malého bračeka, ktorý má viac ako jeden rôčik, a stále je s ním veľa zábavy, pretože začína rozprávať a zbierať rozumček.

Rodinu si treba vážiť, pretože ju máme iba jednu a keď o ňu prídeme, tak sa nám naspäť nevráti. Keď stratím peniaze, tak pôjdem do práce a zarobím si ich, no to ale neznamená, že mám míňať peniaze na každom kroku, pretože aj tie sú dôležité, ale nie tak ako rodina a zdravie.

Matúš Vavrek

Najväčšia hodnota môjho života

Otázky typu „Najväčšia hodnota môjho života,“ nie sú práve to orechové pre ľudí môjho veku. Mám iba 16 - sť. Nerada by som odhalila vnútro mladého človeka , ale tak trochu ho iba pootvorím. Chcela by som dospelým ukázať, že to, čo sa im zdá navonok, teda nejaká tá suverenita, to je len „pozlátko“, a často sa pod ním skrýva citlivý , rozumný a mladý človek.

Mám hlavu plnú snov , ideálov , ktoré sa možno ľuďom z môjho okolia zdajú nereálne a nespľniteľné. Práve ideály ma asi ženú dopredu, aby som mohla niečo dosiahnuť a dokázať sebe aj druhým, že vo mne niečo je. Ja viem, povieť si mladý pochabý človek, ktorý vidí všetko ružovo. Často to počujem aj od svojich rodičov. Mnohokrát ma to nahnevá, lebo ja to vnímam, ako niečo, čo je práve pre nich nezaujímavé alebo nazveme to ako „blbosť“. Pre mňa je táto vec dosť dôležitá a chcem ju dosiahnuť. Dopracovať sa ale k vytúženému cieľu je ťažké. To si ale my mladí veľmi neuvedomujeme. Ja patríam ku šťastlivcom, ktorí sú zdraví, majú teplý domov, milujúcich rodičov, ich lásku, materiálne veci, ale aj duchovno. Práve to mi rodičia prízvukujú čoraz častejšie. Žeby sa o mňa báli, že odbočím z cesty? Určite áno. Záleží im na mne a na mojom šťastí. Šťastie je krásna vec - ako sa spieva v jednej piesni, ale nedá sa kúpiť a hlavne si ho treba tvrdo zaslúžiť.

Určite pohľad na hodnoty v živote sa mení, keď človek zažije niečo smutné, bolestné – či už stratu blízkej osoby, vážnu chorobu seba alebo ľudí v svojom okolí, bolestný pád, alebo úder „pod pás“ od priateľa. Zatiaľ takéto veci neriešim, a ani si neuvedomujem, že sa im určite v živote nevyhnem.

Ale späť k hodnotám. Zažila a zacítila som menšie intrigy, ktoré trochu boleli, dravosť priateľa, ktorý bezhlavo šiel za svojím cieľom. Nie veľmi príjemným spoločníkom je bezcharakterný, necitlivý a ctižiadostivý človek. Spomínam si aj na význam slova chamtivý, pyšný a panovačný. Všetko to, čo som vymenovala sú črty, ktoré sa mi nepáčia a trochu sa aj bojím situácie, keď bude treba s takýmito ľuďmi žiť alebo pracovať. Keďže sa chcem vyvarovať nepríjemných vecí, dôležité je správne sa v danej situácii zachovať.

Práve teraz som vyjadrila aká nechcem byť, a preto sa snažím riadiť podľa pravidiel : „Nerob druhým to, čo nechceš, aby oni robili tebe“.

Veronika Hrindová

Mojej láske

Človek vyjadruje svoje pocity spôsobom sebe vlastným. Slová sú a vždy budú silnou zbraňou, ktorou sa vyhrávajú boje, ale aj zraňujú srdcia. Vypovedať to, čo vlastne človek cíti, spôsobom, aby s ním iní súcitili, je v tomto uponáhľanom svete náročné. Náročné je slovami vyvolať v ľuďoch akýkoľvek pocit...

Pomaly si uvedomujem, čo je pravé umenie... Človek, ktorý namaluje obraz, napíše báseň či zloží pieseň, a dokáže vyvolať v ostatných ľuďoch vlnu pocitov, presne takú istú ako v sebe samom, je umelec.

Umenie je vytvoriť niečo, čo ľuďom umkne v pamäti a na dlhú dobu sa vryje do ich srdc. Umenie je milovať a odovzdávať sa láske aj napriek mnohým nástrahám dnešného skazeného sveta. Človek navzdory tomu, že padá, snaží sa znova vstať, odpúšťať a plnohodnotne milovať.

Róbert Illeš

Najväčšia hodnota môjho života

Dlho som premýšľala, čo je najväčšou hodnotou môjho života. Myslím, že je to nádej.

Nádej je viera. Viera v lepšiu zajtrajšok, viera, že vyzdraviem, viera, že sa mi otvorí padák, keď to budem potrebovať, že mi niekto podá pomocnú ruku, ak skončím na dne.

Podľa mňa aj ľudia, ktorí tvrdia, že žijú len pre dnešok, dúfajú, že tých zajtrajškov bude ešte nespočetne veľa. A určite veria viac v dobré než v zlé.

Ak človek stratí nádej, nemá prečo žiť. Kto by predsa chcel žiť vo svete, kde jej už niet, vo svete, kde už nemá v čo dúfať, v čo veriť?

Potrebuje ju v každom okamihu svojho života. Aj malé deti, keď sa učia nové veci - bicyklovať, čítať, písať či počítať - veria, že sa to naučia a pôjde im to. Majú nádej. Nik by sa nepokúšal priviesť k životu svoje zmeravené údy po nejakej ťažkej nehode, keby neveril, že to dokáže.

Nádej. Bez nej by človek nemohol veriť ani v Boha...

Čítala som raz o jednom zvláštnom príbehu. Fotograf a cestovateľ sa vybrali na dobrodružnú cestu na vrch vysokej hory. Nepoznali sa, no po niekoľkých kilometroch sa stretli a dohodli, že na ten vrch vystúpia spoločne. A to bolo správne, lebo jednej noci cestovateľa zavalil kameň. Bol príliš ťažký a nevládali ho ničím zdvihnúť. Fotograf musel ísť späť dole po pomoc a cestovateľa nechať tam. Musel stihnúť loď, ktorá plávala na ostrov len v určité dni, aby z nej zavolať pomoc. Cestovateľovi neostávalo nič iné len veriť, že fotograf to stihne včas. Podarilo sa mu to napriek tomu, že cestovateľ prišiel o nohy od kolien dole. Naučil sa však žiť s protézami a dodnes zdoláva ďalšie vrcholy. Nestratil nádej...

Nádej, že to dokáže. Že dokáže vstať, oprášiť sa a ísť ďalej. Tak je to vždy, keď nás postretne nešťastie v akejkol'vek podobe. Cez čierne mraky vykuknú lúče slnka iba v podobe nádeje...

A tak aj ja verím, že za každým dnes príde zajtra, že sa na mňa niekto usmeje, že keď ma čosi zrazí na kolená, postavím sa, pomaly alebo rýchlo, aby som každému človeku na tejto zemi mohla poslať kúsok nádeje...

Ivana Kováčová

Nádej

Sedel som na malom kresielku blízko okna, ktoré bolo tak perfektne vyčistené, že som tam zazrel seba. Čo som vlastne videl? Ničotu, čo z môjho tela odhryzovala život, až nezostalo nič len sebaľútosť. Vinil som ju, celý svet a napokon aj seba. Vedel som, že to bola moja vina, určite som to vedel, ale bol som príliš veľký slaboch, aby som si to priznal.

Pamätám si to ako dnes, keď som začul tupé kroky opäťkov. To dievča, ktoré som to zazrel, išlo priamo ku mne. Na kresielko, čo sa nachádzalo oproti môjmu, položila najprv kabát, až potom seba. Dlho a záдумčivo na mňa hľadela, až potom jej srdečný úsmev zažiaril v ponurej miestnosti. „Diana,“ povedala a podávala mi ruku. Svoj zrak som preložil z okna na ňu. Vtedy som nevedel, čo to bolo v jej očiach. No teraz to už viem. Bola to nádej. Stratil som slová. Ona bola ako voda v púšti, ja som bol ako piesok v púšti, ona ako chladivý vánok, ktorý neublíži, no pomôže, keď vonku je horúco, ja ako víchrica. Pomaly, ale isto, ma nakazila svojou energiou.

„Robo,“ vyjachtal som.

Bolo mi jasné, že toto dievča tu nie je len tak. Prišla preto, prečo aj ja. Takpovediac aj ona bola pokusným králikom Dr. Lukasa. On a tím ľudí sa totižto domnievali, že vynašli liek proti AIDS. Na internete som čítal, že 90% myší sa uzdravilo po pravidelnom aplikovaní liekov. Niekoľkokrát som si položil otázku, čo sa stalo s tými 10 percentami, no odpoveď som dostal skôr, ako som predpokladal. Dvere sa otvorili. Privítal nás malý, trochu plešatý chlapík. Mal koziu briadku, ktorou pravdepodobne chcel vzbudiť mladší dojem. Nepodarilo sa mu to.

„Len dvaja? Nikto nie je na záchode alebo neodbehol niekam?“

„Sme tu sami,“ povedal som.

„Zľakli sa,“ povedal ticho. „Dáma má prednosť, takže Diana môžete vojsť.“ Pomaly vstala a odkráčala do záhadnej miestnosti. Od chvíle ako odišla, ma myseľ zaviedla pekne ďaleko. Nebol som si istý, či to, čo som si vymyslel, je celkom správne.

Diana vyšla z dverí. Ešte stále sa usmievala. „Môžeš ísť, čaká ťa,“ oznámila veselo.

Chabo som sa usmial a vkročil do izby plnej diplomov a ocenení. Na stole sa nevystavovali fotky rodinných príslušníkov ako v tret'otriednych amerických filmoch. Už len za to mal u mňa plus.

„Posaďte sa. Aby sme to urýchlili, výskum bude prebiehať jeden mesiac. Počas neho budete chodiť od pondelka na terapiu. Cez sobotu a nedeľu nedostávate lieky, aby sme organizmus zbytočne nezaťažovali. Prvý týždeň vám urobia vyšetrenia. Ostatné informácie vám povedia zajtra. Dnes ste tu, aby ste podpísali tieto papiere,“ predložil pred mňa haldy papierov, ktoré som po prísnom upozornení musel dôsledne preštudovať.

„Čo keď sa to nepodarí?“

„Pozrite, vždy sú tu nejaké riziká. Výskum ukázal, že pokusné krysy so slabším imunitným systémom umreli. My vám ale budeme robiť testy, no vy ste za seba zodpovedný, preto podpisujete všetky tie papiere,“ zasmial sa. Desilo ma to. Vtedy som nevedel, že patríam medzi krysy so slabším imunitným systémom.

Podpísané papiere som odovzdal. Stal som sa jeho oficiálnou krysou číslo 2.

Pre Dianu...

Ďakujem ti za to, že si ma vtedy čakala pred nemocnicou, za tie chvíle, čo sme strávili spolu si mi stihla opraviť dušu. Si nádej a keď sa raz prstom dotkneš nebies, budem tam.

Bodgana Micovčinová

Najväčšia hodnota môjho života

Neviem či tomu rozumiem správne, ale myslím, že najväčšia hodnota života je to, čo maximálne sme v živote získali. Podľa toho si myslím, že ak sa mnohí ľudia pozastavujú nad touto vecou, tak si vlastne ani nevedia vybrať z tých mnohých krásnych vecí, čo ich za ich dlhý život stretli. Aj ja patríam medzi takých ľudí. Za môj stredne dlhý život ma postretlo veľmi veľa príjemných vecí a ľudí. Ale nakoniec po veľmi dlhom premýšľaní som došiel k tomu, že tesne nad všetkým vedú moji priatelia.

Pre mňa osobne znamená veľa aj rodina, ktorú by som nevymenil za nič na svete, no priatelia zasahujú do môjho života predsa len o niečo viac. Priateľov má však každý jeden človek, ba dokonca i zvieratá a pre mnohých znamenajú doslova všetko. Sú to ľudia s ktorými sa človek cíti príjemne a nepozná s nimi nudu. Ja mám veľa takých priateľov ale predsa sú pre mňa dôležitejší tí najlepší. To sú tí, ktorí mi vo všetkom poradia, pomáhajú riešiť každodenné problémy a ktorým sa môžem so všetkým bezpečne zdôveriť. Od čias kedy som začal chodiť do školy som bol častejšie v ich spoločnosti ako v spoločnosti rodiny. Keďže sú takmer všetci približne v mojom veku tak mi dokonale rozumejú. S našou partiou nikdy nepoznáme nudu a máme medzi sebou rovnako vyvinutý humor, ktorému by rodina, ale aj iní ľudia možno ani nerozumeli. Aj napriek občasným hádkam sme nerozlučná partia a život bez nich by som si ani nevedel predstaviť.

Môj názor je, že bez priateľov sa žiť nedá. Každý musí mať nejakého toho svojho bez ohľadu na odlišnú vieru, pohlavie, farbu pleti a postavenie spoločnosti. Ja tých svojich mám a myslím že si zaslúžim synonymum najväčšia hodnota môjho života.

Róbert Hil'ovský

Najväčšia hodnota môjho života

Život nám ukazuje, že si svoje hodnoty uvedomujeme, až keď ich stratíme. Týka sa to všetkého, či už lásky, zdravia alebo rodiny.

Každý človek má svoj rebríček hodnôt. Tento sa počas života mení. V skorom detstve si mladý človečik ešte nič neuvedomuje. Jeho život riadia dospelí. Najťažšie je to v období dospievania. Človek sa krátky čas veľmi mení. Menia sa naše nálady, pocity a celkový náhľad na život. Často sa chceme skoro osamostatniť. Sme plní ideálov a snov, ktorých sa len ťažko chceme zdať. Je veľmi ťažké zvládnuť, keď ako mladý študent mám školu, koníčky, veľa kamarátov a nebodaj nový vzťah. Najväčšou hodnotou môjho života je úspešné ukončenie strednej školy. Neskôr uvidím. Čas ukáže. Zmysel života vidím momentálne vo všetkom čo ma obklopuje. Rodičia, spolužiaci, moja dobrá partia. Keby som si mal vytvoriť vlastný rebríček, asi by som na prvé miesto uviedol zdravie. Hovorí sa, že jedine zdravie si za peniaze nekúpiš. Je to pravda. Dostal som ho od rodičov do vienka a je to len na mne ako s ním budem zaobchádzať. Veľa ľudí, ktorí majú všetko na čo si pomyslia, nie sú šťastní, lebo sú chorí, nebodaj postihnutí na celý život. Verím, že tí by radšej svoje peniaze vymenili za zdravie. Neostáva im však len veriť na nejaký zázrak.

Dúfam preto, že v zdraví prežijem celý svoj život. Budem mať z neho len radosť a v starobe budem mať na čo spomínať.

Ladislav Kučera

Najväčšia hodnota môjho života

Určite to všetci poznáme. Každodenný zhon, stres a neustále zvyšujúce sa požiadavky od našich blízkych, okolia. Človek sa snaží do siahnúť čo najviac, no keď to najmenej čaká zasiahne ho tá najväčšia rana. V nasledujúcich vetách by som Vám v krátkosti chcel priblížiť tragický príbeh môjho kamaráta futbalistu, ktorý za svoj koníček zaplatil tou najväčšou daňou.

Pet'ó bol obyčajný chalan, nijak nevytrčal z radu svojich rovesníkov, no predsa bol iný. Jeho životnou láskou bol futbal, miloval ho, obetoval mu všetok svoj voľný čas. Nikdy som si nenechal utiecť jeho dôležité zápasy. Bolo leto tak sme sa s rodinou vybrali na menší výlet. Mne sa veľmi nechcelo, keďže v ten deň mal Pet'ó dôležitý kvalifikačný zápas. No nakoniec som zvolil rodinu. Deň s nimi bol úžasný, ako sme už boli na ceste domov, zvedavosť mi nedala, ihneď som zavolať Pet'ovi. Zaujímal ma skóre zápasu. Nedvíhal! Prišlo mi to trochu čudné, no pomyslel som si, že asi oslavuje výhru. Ako sme došli domov ihneď nás cez plot privítala klebetná suseda s nešťastnou novinou. Vraj na futbale zomrel nejaký chalan. V tej chvíli mi telom prešiel tuhý mráz a zachvátili ma myšlienky. Čo keď to bol on? Ihneď som bežal k nemu domov. Tam ma už s plačom prekvapila jeho sestra. Silno ma objala, nepovedala ani slovo. Ja som ju pomaly hladil po vlasoch a v duchu ma zaplavovali myšlienky. Kde? Kedy? Ako? Po nejakej chvíli pozvala do vnútra, kde sa mi s plačom nárekom pokúšala vysvetliť situáciu, veľmi jej nebolo rozumieť. Podala mi správu od privolaného lekára, v ktorej sa písalo, vo veku 17 rokov zomrel v dôsledku zástavy srdca. Príčinu tejto nešťastnej udalosti lekár pripisoval neustálemu stresu a preťažovaniu organizmu.

Štyri dni po jeho smrti sa uskutočnil jeho pohreb. Pri pohľade na jeho bezvládne telo sa mi roztriasli kolená, obledol som a hrdlo sa mi stiahlo ako nikdy predtým. Jeho smútiaca rodina hlasite nariekala a pýtala sa prečo? Ostatní sa len ticho prizerali.

Od jeho smrti ubehli už dva roky, no jeho smrť ma desí v mojich snoch dodnes. Za tú dobu sa vo mne veľmi zmenilo. Na chvíle prežité s ním nikdy nezabudnem. Už viem, že občas neuškodí trochu spomaliť. Môže Vám to zachrániť život. A žiť sa veru oplatí.

Pavol Kababik

Najväčšia hodnota môjho života

V mojom živote je pár veľkých hodnôt, ktoré by som nechcel stratit' ako je rodina, priateľka, kamaráti, zdravie aj nejaké tie materiálne hodnoty, ale keď tak premýšľam tou najväčšou je v tomto období môjho života moja priateľka Sonička.

Je ňou hlavne preto, že ma berie takého aký som, nemusím sa pred ňou na nič hrať, podrží ma vždy keď to potrebujem a vie si pre mňa vždy nájsť čas aj keby mala nabitý program na deň do poslednej sekundy. Než sme sa spoznali, nemal som veľmi šťastný život, odsťahovala sa od nás sestra, veľmi mi chýbala, nemal som sa s kým doma poriadne porozprávať, no všetko sa zmenilo keď sme sa spoznali. Bolo to cez internet, už tam sa mi zdala sympatická. Je veľmi krásna, múdra a hlavne ukecaná, také dievča som vždy chcel. Par krát sme sa potom stretli už to išlo ako po masle. Sme spolu už 6 mesiac a keď som s ňou nemyslím na zle veci, ktoré sa stali v mojom živote ani na problémy v škole ani na tie doma. Ona je moje svetlo v tme, vždy s pri nej usmievam aj keď nemám dôvod a mam vždy dobrú náladu keď som s ňou a keď ju nemám vždy príde. Stretávame sa takmer každý deň ale pri tom mi stále chýba, často na ňu myslím a viem, že aj ona na mňa. Pomáhame si navzájom s našimi problémami hovoríme o nich, radíme si keď viem ako ďalej a vždy máme o čom rozprávať a keď nemáme tak sa deju iné veci . V živote ma už stretlo veľa prekážok ale odkedy mam ju všetko mi pripadá a ľahké v pohode nič ma netrápi. Musím povedať, že som rád, že sme sa spoznali, a že ju mám.

Milujem ju a viem, že aj ona mňa, to mi stačí. Verím, že nám to vydrží ešte veľmi dlho , takto ako to je a budem šťastný až do konca života.

Miroslav Hunyor

Relikvia starej mamy

Sedím pri okne za stolom a pohľad mi skĺzol na ošúchanú krabicu. Už niekoľko rokov ju pohadzujem zo skrine na skriňu. Mama ju už dávno chcela vyhodit' ku kontajneru na našom veľkom sídlisku. Vždy sa pre ňu pohádame. Čo je však dôležité – víťazom som ja. Pohládzam ju nielen očami, ale aj rukami. Pomaly ju otváram a v mysli sa mi vynárajú spomienky na to najdrahšie, čo som v živote mala. Maja stará mama.

Toto mi z nej ostalo. Pred smrťou mi odovzdala to najcennejšie čo mala a na čo som vždy hrdá. Slovenský kroj. Ten od starkej je dobrý aj mne. Občas na slávnostné príležitosti si ho oblečiem a som hrdá na to, čo na sebe mám. Samozrejme, nenesím ho do spoločnosti, ale ani medzi spolužiakmi by som chváľu nedostala. Do školy som ho zobrala až teraz, keď som v maturitnom ročníku. Predstavila som jeho časti v rámci prejavu na hodine slovenského jazyka a literatúry. A...zaujala som.

Základnou časťou ženského odevu na sviatočný deň bol rubáš, ktorý sa obliekal priamo na telo. Šil sa z nebieleného konopného plátna a skladal sa z dvoch častí. Vrchnú časť driečok tvoril obdĺžnik plátna siahajúci až pod ramená, ktorý sa vpredu zašíval. K vrchnej časti bola prišitá sukňovitá časť, vzadu od bokov nahusto naplisovaná. Rubáš slúžil ako plisovaná košeľ. Na rubáš sa obliekali plecá, čiže krátka košielka, na ktorú sa našívali oplecká bohato vyšívane zlatou alebo striebornou niťou cez karty kartónu. Zlaté a strieborné výšivky nahradili pôvodne staršie žlté a červené výšivky. Oplecká sa pred praním museli vždy odpárat' a po opraní košielky znovu našit' na plecá. Vrchnú časť tvoril pručlík, ktorý bol ušitý z brokátu s bohatým kvetinovým vzorom, pretkávaný zlatou alebo striebornou niťou. Vzadu sa na pručlík obliekala zadná skladaná sukňa, ktorej sklady tvorili akúsi „harmoniku“. Po vyzlečení sa sklady museli z vnútornej strany zošit' niťou, aby sa neporušili. Na vrchu sa nosila fertucha – zástera, zvyčajne plisovaná. Zástery sa šili z kupovaného plátna, niekedy aj z hodvábu. Farba záster bola čierna alebo tmavomodrá. Výšivka bola rozličná, so štylizovanými rastlinnými motívami. Zástery aj skladané sukne boli rovnakej dĺžky a siahali do polovice lýtok. Ani zástery, ani sukne neboli uzavreté, preto sa v páse uväzovali úzkymi šnúrkami. Predná zástera, pod ktorú sa dávalo niekoľko spodničiek, prekrývala zadnú sukňu. Slobodné dievky si obliekali päť až šesť spodničiek, staršie ženy pomenej. Vpredu bola na zásteru pripnutá vyšívaná mašľa. Všetky ženy i dievčatá nosili vlasy zapletené do korníc – vrkočov. Na sviatok nosili dievčatá vo vlasoch červenú stuhu, ktorá vytvárala na hlave akýsi čepček prichytený špendlíkmi. Konce stuhy s prišitými zlatými strapcami viseli až po pás.

Pre mňa známe časti zažltnutého kroja sa pre mojich spolužiakov, ale aj pre profesorku slovenčiny zdali právom relikviou histórie, ktorá na nás na hodine dýchala. Dobovosť podčiarkla aj ošúchaná krabica. Ja som dostala jednotku. Bola som v tej chvíli pyšná a hrdá. Svoju krabicu s duchom mojej starej mamy nikdy nikomu nedám. Je mojou najväčšou hodnotou života.

Daša Hlavatá

Náramok

Aké veci patria k najväčším hodnotám ľudského života? Pre niekoho je to mobil, počítač, auto, iní povedia, že je to láska, rodina, priatelia... Rôznorodé tvrdenia, ktoré väčšinou závisia od okolností, v ktorých sa človek nachádza. Ak by niekto položil podobnú otázku mne určite by som mu nedokázala odpovedať jednoznačne. Nie je to preto, že som mladá a moje myšlienky sú rozlietané kade-tade. Moja odpoveď by bola rovnaká nielen v desiatich, sedemnástich, ale aj v päťdesiatich rokoch. Zažila som situáciu, ktorá ma poznačila na celý život a aj mi ho výrazne zmenila.

Pre mňa má najväčšiu hodnotu života náramok, ktorý zhmotňuje previazanosť troch generácií – starej mamy – mojej mamy – a mňa. Hodnota, ktorá nezmení, nestratí prvenstvo v rebríčku mojich hodnôt. Pri pohľade naň si vždy uvedomujem krehkosť a pominuteľnosť života. Bola streda, mama akási divná. Nebola to chrípka alebo podobný vírus. Vedela som, že mamina je dlhšie chorá. Nepýtala som sa na nič. Videla som na nej, že veľmi trpí a má výrazné bolesti. Stará mama mi dovolila pri nej sedieť na okraji postele a keď otvorila oči – zľakla som sa. Jej sklený pohľad ma strašne vydesil. Ukázala mi na ruku, ktorú som jej podala. Ani neviem ako omotala mi okolo zápästia náramok so zelených guliiek. Zelená – farba nádeje, nádeje, že sa uzdraví. Pre mňa od nej posledné posolstvo do môjho šťastného života – života bez nej. Moja mamička v ten večer zomrela. Nevedela som pochopiť a nechápem doteraz prečo mi Boh zobral to najdrahšie, čo som mala. Moja mamička bude vždy patriť v mojom živote na najvyšší stupienok hodnôt pre ktoré žije. Je to možno divné, ale verím, že nado mnou bdie a pozerá sa na mňa zhora, ako si žijem tu na tomto svete bez nej. Netuším, či cítila, že ma v ten večer opustí. Zostal mi iba náramok, ktorý denno- denne nosím na svojej ruke a ním som na ňu prepojená. Pri pohľade naň sa mi objaví mamino pohľadenie, bozk, vrúcne objatie alebo slová: „Milujem Ťa...“ Dala by som čokoľvek za to, aby som ju mohla aspoň raz objat', pobožkať. Bohužiaľ, nie je to možné. Viem však, že v podobe náramku je mamina stále so mnou. Za ním a za maminou stojí dnes 70 ročná stará mama, ktorá si ma zobrala do opatery ako 10 ročné dievčatko. Tá sa o mňa stará, objíme ma, pohľadí, povie: „Mám Ťa rada, bojím sa o Teba...“ Vždy vie zmazať smútok z môjho srdiečka a rozveseliť moju dušičku.

Hodnoty môjho života... Moja mamička, stará mama a niečo čo ma s nimi zväzuje – náramok zo zelených guličiek. Bude ich dosť pre môj šťastný život? Zvládnem zmaturovať a vyštudovať vysokú školu, aby som sa uplatnila v živote? Budem aj ja raz šťastná?

Mami – ja to dokážem!

Veronika Gogoláková

Najväčšia hodnota môjho života

Najväčšou hodnotou v mojom živote sú moji skutoční priatelia. Aj keď mám stovky známych, priateľov Veľa nemám. Poznám piatich ľudí, ktorých považujem za skutočných priateľov. Vážim si ich preto, lebo mi pomohli, keď som to najviac potreboval. Nešlo o žiadnu finančnú ani materiálnu výpomoc. Jednalo sa o psychickú podporu, ktorú som veľmi potreboval, keď mi bolo najhoršie. Bolo to pre mňa najťažšie obdobie v mojom živote. Nikdy som si nevedel predstaviť, že budem na tom až tak zle. Spôsobovali to problémy medzi rodičmi a celkovo v rodine. Za všetko mohol alkohol. Zo začiatku som sa to snažil zakryť ale po nejakom čase si priatelia začali všímať, že všetko nie je v poriadku. Vypytovali sa ma čo sa deje no ja som o tom nechcel hovoriť a radšej som im klamal. Uzatváral som sa do seba a tým som veľmi trpel. No nepomohlo ani to, že som im klamal. Netrvalo dlho a prišli na to čo sa zrejme deje. Jeden deň som nad tým dlho premýšľal a dospel som k záveru, že sú to ľudia, ktorí sú mi veľmi blízki sa trápia so mnou pokiaľ im nepovíme čo sa deje. A mal som pravdu. Hneď ako som sa s nimi o tom začal rozprávať pomohlo to aj mne a aj oni sa tak netrápili. Síce z toho boli veľmi smutní ale aspoň vedeli ako sa mi majú snažiť pomôcť. Ako čas ubieha trápia ma to čoraz menej no stále sa s nimi o tom rád porozprávam, lebo keď sa cítim zle, stačí aby som sa im vyrozprával a uľaví sa mi. Samozrejme, že priatelia mi pomohli v množstve podobných aj odlišných problémov, ktoré by som sám nezvládol. Ale tento prípad som chcel uviesť preto, lebo nebyť mojich priateľov, musel by som vyhľadať odbornú pomoc. Preto si ich tak veľmi vážim. To, čo pre mňa urobili sa im samozrejme snažím odplácať. Napríklad aj tým, že sa s nimi porozprávam, keď majú nejaké trápenie oni. Alebo keď potrebujú nejakú radu. Kupujem im rôzne darčeky na narodeniny alebo pri inej príležitosti. Ale aj tak sa im nikdy žiadnou pomocou plne odvdáčiť nedokážem. Avšak som hrdý na to, akých mám priateľov a čo všetko dokážu pre svoje okolie urobiť. Mnohí by mi ich mohli závidieť. Vďaka priateľom som šťastný človek.

Matej Močarník

Najväčšia hodnota môjho života

V mojej práci by som chcel venovať pozornosť niečomu, čo má pre mňa v mojom doterajšom a dúfam aj v budúcom živote prioritný, resp. dominantný význam. Tú, pre mňa tak nepredstaviteľnú hodnotu predstavuje symbol rodiny vo všetkých jeho podobách .

Podľa môjho skromného názoru kde inde, ak nie v prostredí najbližšej rodiny môže človek hľadať vlastné zázemie a podporu pri napĺňaní jeho životných ambícií a potrieb. V tejto súvislosti rodina v mojom rebríčku dominantných hodnôt predstavuje absolútnu prioritu. Dovoľujem si tvrdiť, že už od ranného detstva s veľkou perspektívou do budúcnosti budú našou výraznou oporou naši rodičia. Ved' spomeňme si, kto nás učil sadnúť na bicykel, kto nám ošetril prvé rany na kolenách ale predovšetkým aj na duši (lebo tie bolia určite viac), spomeňme si kto nás úspešne vedie pomedzi nástrahy života a učí nás základnej orientácii v jeho pravidlách a zákonitostiach, tak aby sme sa mohli v konečnom dôsledku v ňom úspešne a plnohodnotne realizovať. A ak máte to šťastie a máte súrodenca, s kým iným ak nie práve s ním môžete zdieľať neskutočné tajomstvá a zábavu. Som veľmi rád a nesmierne si vážim, že som členom rodiny, v ktorej prevláda dobro a láska, priam excelentné medziľudské vzťahy. V mojom prípade je rodina ten „správny policajt“, ktorý mi určuje pomyselné mantinely života, v ktorých by sa slušný, napredujúci človek mal v budúcnosti realizovať.

Zároveň by som chcel touto prácou vyjadriť poďakovanie celej mojej rodine, mojim blízkym, pri ktorých sa cítim bezpečne a keď to potrebujem, môžem v nich nájsť svoje útočisko. Koniec koncov dieťa a jeho správanie je presným obrazom jeho prostredia a rodiny, v ktorej vyrastá. Je faktom, že ako deti si rodinu nevyberáme, ale mali by sme sa snažiť v nej udržiavať čo najlepšie medziľudské vzťahy, čo vyjadruje aj citát : „Umenie žiť, nie je umenie hrať s dobrou kartou, ale umením je vyhrať so zlou kartou.“ (Stevenson, R.L.)

Ivan Kmet'

Najväčšia hodnota môjho života

Nedávno som počúval rádio. Práve prebiehala diskusia o životných hodnotách. Zamyslel som sa. Aké hodnoty sú pre mňa v mojom živote na prvých miestach? Ktorá je pre mňa najväčšia?

Hodnoty sa dajú rozdeliť do dvoch skupín. Prvá skupina sú materiálne hodnoty, ktoré v dnešnej modernej spoločnosti vystupujú do popredia a stávajú sa hlavnými určovateľmi pozícií pre ľudí. Ved' si stačí zapnúť televízor alebo prečítať noviny a hneď zistíme, že väčšinou tí, ktorí majú hmotné zabezpečenie, stúpajú nahor a ľudia ich uprednostňujú aj napriek tomu, že sa veľakrát na danú funkciu vôbec nehodia. V tomto čase platí viac ako kedykoľvek predtým stará známa fráza: „peniaze môžu všetko“. Aj dostať ľudí tam, kam chcú. Žiaľ, často aj na úkor kvality.

Druhá skupina sú duchovné hodnoty, na ktoré sa ako keby už nekládol taký dôraz, ako keby sa na ne zabudlo. A predsa sú to ony, čo z nás robia hodnotných ľudí. Keby nebolo na svete viery, lásky, porozumenia, ... , tak by sme tu dnes možno neboli ani my. Bez lásky by nevznikli rodiny, nerodili by sa deti. Ľudia by sa nestarali o tých, čo sú v núdzi, veľmi často bez nároku na akúkoľvek odmenu. Všetci by sme mysleli len na seba. Bez viery v Boha by sme často nevládali ďalej žiť. Lebo keď veríme, vieme, že nás Boh nikdy nenechá v „kaši“. Vieme, že sa o nás vždy stará, aj keď sme niekedy nie práve najlepší, On nám dáva vždy príležitosť zmeniť sa.

Myslím si, že ak by sme sa dokázali uspokojiť s tým, čo máme a vedeli by sme spojiť hodnoty materiálne s duchovnými, žilo by sa nám oveľa ľahšie a náš život by bol krajší.

Keby som sa mal zapojiť do diskusie v rádiu, odpovedal by som: „Na prvých miestach rebríčka hodnôt v mojom živote je rodina a priatelia, moji najbližší, bez ktorých si život neviem predstaviť. Sú vždy pri mne, vždy ma podržia aj v tých najťažších chvíľach“. Môžem sa na nich spoľahnúť a viem, že s nimi môžem vždy rátať. Bez nich by môj život nebol taký super, ako keď som s nimi. No a najväčšia hodnota môjho života? Pre mňa ako veriaceho človeka je to viera v Boha a hneď potom láska. Boh sa o mňa stará a deň čo deň mi cez mojich najbližších, či skrze krásny slnečný deň dokazuje, ako veľmi ma miluje.

Jánošík

Najväčšia hodnota môjho života

Každý človek vo svojom živote uznáva ľudské hodnoty.

Niektoré sú preňho menej cenné, iné viac. Niektoré posúva do popredia, iné neuznáva. Tak, o ktoré hodnoty vlastné ide? Je to zdravie, šťastie, majetok, dobré postavenie, usporiadaná rodina alebo niektoré iné? Všetky tieto vymenované hodnoty sú k životu potrebné a človek po nich túži. Ale ktorá je tá najdôležitejšia?

Po dlhom uvažovaní som zistil a viac krát som sa v mojom živote o tom presvedčil, že za najdôležitejšiu hodnotu v mojom živote pokladám vnútorný pokoj – „pokoj v duši“, ktorý nevyváži žiadna iná hodnota v živote. Ale ako nájsť túto hodnotu. To je otázka, pred ktorou stojí každý jeden z nás. Návod je jednoduchý, ale ťažko sa dodržiava, lebo si vyžaduje od človeka dennodenné zriekanie sa zla, závesti, neochoty, ohovárania, chamtivosti, sebeckta, násilia, ktoré by mali načisto vymiznúť z našich životov, a o to viac sa usilovať dodržiavať kresťanské, morálne a etické zásady.

S pokojom v duši neskĺzneš z pravej cesty, ktorá síce nie je vždy hladká, ale určite prúdeš k vytúženému cieľu.

Túžiš po zdraví a šťastí, ale zrazu zistíš, že ho strácaš. Neklesaj na duchu, nepadaj, ale znovu vstávaj a prijímaj túto nečakanú udalosť pokojne bez zbytočných výčitiek a sebaľútosti. Nedarí sa ti získať majetok, či dobré postavenie, netráp sa veď to nie je tragédia, a uveďom si, že nie každý je bohatý. Prečo by som to mal byť práve ja? Veď v živote človeka sú dôležitejšie hodnoty ako bohatstvo.

Si mladý človek, chceš si založiť rodinu, tak táto hodnota ti prinesie v živote najväčšie ovocie, pretože príde rôzne nepredvídané situácie, ťažkosti, problémy, no ty ich dokážeš prijať pokojne. Spoločne ich v rodine vyriešiš bez zbytočných hádok, stresových situácií, či zvýšenia hlasu.

Svojím pokojným prístupom ku každému v rodine vytváraš puto pevnej usporiadanej rodiny.

Nezabudni, aký veľký dar si dostal – „tvoj život“. Preto ďakuj každému ránu, že si sa mohol zobudiť a uzrieť slnko, vidieť svet, cítiť svojich blízkych, obdať ich dostatkom citu a lásky. Každý deň zatúž a nájdi si čas pre stretnutie sa s človekom, ktorý sa díva smelo a pokojne do budúcnosti a usiluje sa každý deň prežiť život, statočný človek.

Tomáš Očko

Najväčšia hodnota môjho života

V živote sa stretávame s rôznymi situáciami .Niektorými prejdeme bez povšimnutia, a iné sa nám zasa vryjú do pamäti tým „ najostrejším nožom “.

Väčšina životných situácií je ovplyvnená ľudskými vzťahmi .Klasickou dominantou ľudských vzťahov by mala byť láska .Nemyslí sa len láska medzi rodičom a dieťaťom .

Ako povedal Richard Ardilkton : „ lásku možno spoznať v dvanástich podobách “.

Napríklad : láska k súrodencom, k priateľom, k starým rodičom a dokonca i láska k Bohu .

No medzi najdôležitejšie patrí láska k partnerovi v manželstve .

Tento cit prechádza rôznymi skúškami a nástrahami. Človek postupne prekonáva svoj odpor, voči negatívnym vlastnostiam partnera a snaží sa prijať toho druhého i s chybami, ktoré má . Zabúda na seba a je schopný zriecť sa všetkého, len aby bol ten druhý šťastný .

Láska je silná zbraň, vďaka nej človek dokáže aj nemožné .

Je schopný sa zmeniť, ale je schopný zmeniť aj toho druhého .

„ Pravá láska je ,keď sa môžeš pozrieť do duše človeka a nebáť sa toho, čo je vnútri “.

Erik Laarson chcel týmto výrokom naznačiť to, že aby sa mohli dvaja ľudia naplno ľúbiť, musia toho druhého dokonale poznať .Nejde len o fyzické spoznávanie ,ale hlavne o to duševné, ktoré trvá oveľa dlhšie a je oveľa ťažšie .

Spoznať človeka sa nedá za deň či týždeň, ba dokonca ani za rok . Niektorí spoznávajú partnera aj celý Život .

Pravú lásku by sme mohli prirovnať k neziskovej organizácii, ktorá stále rozdáva a nič za to nepýta späť .

Sme schopní darovať všetko tomu, koho ľúbime a nič za to nečakať ? „Áno“ ! Takto by mala znieť odpoveď dvoch zaľúbených .Ak to tak však nie je, jedná sa o lásku plnú prázdnych slov, pretvárk a klamstiev.

V láske spočíva zmysel života, a preto by sme s ňou mali zaobchádzať opatrne, lebo ako môže byť láska krásna a naplňajúca, tak dokáže byť krutá a zničujúca .

Martin Petráš

Najväčšia hodnota môjho života

Letím na motorke, vlasy mi vejú vo vetre. Tachometer ukazuje nejakých 100 či koľko...a ved' to je jedno. Čo to ten predo mnou robí? Prečo brzdí?...Odrazu mi prebehol celý život pred očami a potom len tma... Otvorím oči. Kde to som? To sú snád' prístroje alebo hadičky? NEMOCNICA?!

Prečo som tu? Čo ak ostanem do konca života poznamenaná? Prečo som si na seba trošku nedávala pozor? Prečo som si takto znepríjemnila život, ohrozila zdravie? Dodnes som nevedela, čo to je, nevedela som ani, že som zdravá, brala som to ako samozrejmosť. A teraz, keď chcem ísť domov, tak by som zaň dala aj milión eur. Och, všetko ma tak bolí, nevládzem sa hýbať. Nemala som na tú motorku ani sadat'! Nechce sa mi ležať v neistote, bolestiach, lekárov vystrašili moje krvné testy... Zožiera ma jediná myšlienka: „Len nech som zdravá!“ Ak prežijem, budem cvičiť, jesť zdravo, žiadne bujaré zábavy, už nebudem riskovať... Postupne si uvedomujem hodnotu zdravia, ťaží ma ako kameň. Na vážkach mojich hodnôt zrazu tento balvan prevážil všetko. Pritom ľudia v mladom – a teda aj v mojom veku - si ešte veľmi neuvedomujú, aké je pre nich dôležité. Zdravie nadobúda svoju hodnotu u človeka postupne. Akoby som náhle zostarla...

Stmieva sa...Voda kvapká... Počuť hlasy – snád' doktor a sestrička? Spomenula som si na moje včerajšie narodeniny. „Veľa zdravia, šťastia...“ taká otrepaná fráza. Bola otrepaná...ešte včera. Vlastne mi všetci priali niečo naozaj dôležité. Šťastie je vrtkavé, kamaráti zradia, láska sa rozplynie, len zdravie nás sprevádza do konca života – ak sa pošťastí. Oplatí sa do neho investovať, lebo v budúcnosti nás môže (ne)milo prekvapiť.

Básnik by o ňom napísal knihu veršov, filozof celú štúdiu, matematik by vypočítal percento zdravej populácie na našom území, lekár by spísal stovky zdravotných kariet... Čo môžem urobiť ja? Aspoň toľko, že nebudem zbytočne pokúšať osud, už nikdy viac! Tok myšlienok mi prekazí prichádzajúci lekár. Niečo mi hovorí. Začínam ho počúvať. Krvné testy sú v poriadku. Len zlomeniny? To nie je také vážne? Za 2-3 týždne? Usmieva sa? Budem zdravá! Nezomriem!

Moje priority musela zmeniť nehoda. Teraz už viem, že nie je nič dôležitejšie ako zdravie. Bez neho nemáme nič. Každý by si to mal včas uvedomiť. Ja nad tým môžem rozmýšľať počas pobytu v nemocnici...

Ivana Dzurianiková

Predstavenie najväčšej hodnoty pre život súčasného mladého človeka

Každá ľudská bytosť má svoje hodnoty. My, mladí, považujeme za svoju prirodzenú hodnotu lásku, priateľstvo, zdravie a úctu. Na mieste je teda otázka: „Čo v súčasnosti patrí medzi najväčšie životné hodnoty mladého človeka?“ Každý z nás by si určite prial hlavne zdravie pre seba a svojich blízkych. No zaujímame sa aj o problémy, ktoré sa netýkajú nás, ale ľudí okolo?

Často riešime len zbytočné otázky typu - čo na seba do školy, kam večer vyrazím von a podobne. Zamysleli ste sa však nad tým, že niektorí ľudia bojujú s omnoho väčšími problémami - napríklad s chorobou AIDS? Keď sa stretneme s touto problematikou, často len mávneme rukou: „Veď mne sa nič také nemôže stať!“ Pravda je však iná. Tento problém sa vzťahuje na všetkých ľudí! Nezostaneme voči nemu ľahostajní.

Mnohí z nás ani len netušia, čo tie skratky znamenajú, ako sa choroba prejavuje, ako sa prenáša. Je to problém, ktorý sa netýka iba ľudí, ktorí už nakazení sú. Práve kvôli našej nevedomosti sa choroba rozmáha. Mnohí z nás si možno práve povedali : „Ja som mladý, môj organizmus sa dokáže proti tejto chorobe ubrániť.“ To je však prejav toho, koľko o tejto chorobe nevieme! Najčastejšie sú postihnuté osoby vo veku 15-24 rokov. Mnohí ani len netušia, že práve oni sú nositeľmi smrteľnej choroby AIDS. Možno si pomyslia: „Veď to je známy fakt, to dávali v telke. Určite do tejto skupiny nepatrím“. Je dôležité, aby sme si to uvedomili svoju zodpovednosť za zdravie, za to ako prežijeme svoj život, pretože sme v období hľadania toho správneho životného partnera – partnerky, zmyslu života.

Ale čo, ak sme nositeľmi tejto tichej a zákernej choroby stali práve my? Pandémiu AIDS sprevádza strach, ktorý však ako ochrana veľmi neúčinkuje. Bojíme sa odsudzenia a opovrhovania, preto sa okoliu nepriznáme. To však nie je žiadne riešenie. Práve preto vznikli mnohé organizácie a kampane, z ktorých sa ľudia môžu dozvedieť omnoho viac. Môžu sa tu stretnúť s problémami iných ľudí a získať informácie, ako sa dá ďalej žiť.

Je dôležité, aby sme práve my mladí venovali svoj čas problému, ktorý sužuje celý svet a aby sme sa snažili spoločne nájsť riešenie. Stojí to veľa úsilia, no svet potrebuje pomoc a vkladá nádej do našich rúk. Preto sa začnime venovať tomuto problému, aby nebolo neskoro a aby ľudia, ktorí budú žiť po nás mali budúcnosť, aby sme práve my pomohli ku krajšiemu, radostnejšiemu a hlavne k zdravšiemu životu.

Ľubica Klačmanová

Najväčšia hodnota môjho života

Život – obyčajné dvojslabičné slovo. Môžeme ho definovať ako čas strávený na Zemi. Mňa zaujíma skôr to, čo sa pod ním významovo skrýva. Všetky radosti, starosti i šťastné chvíle. Za tých 15 rokov som toho veľa nezažila, napriek tomu môžem povedať, že za najväčšiu hodnotu pokladám rodinu.

Samozrejme, nejde len o moju “skutočnú” rodinu. Toto pomenovanie zahŕňa všetkých ľudí, ktorí pre mňa veľa znamenajú. Prvý človek, ktorého som videla, keď som sa narodila bola moja mama. Osoba, ktorá pri mne stála, stojí a dúfam, že bude stáť ešte dlhú dobu. Sama by to však nezvládla. Ten, kto mi poradí s matematikou a vždy má pre mňa milý úsmev je môj otec. Bez rodičov by život nebol ani zďaleka taký krásny, ako je. Ako som už spomenula, pod pojmom rodina zahŕňam ľudí blízkych môjmu srdcu, nielen krvi. Čo by som robila bez dobrých priateľov, ktorí sú vždy ochotní pomôcť mi vyriešiť problémy? Bez nich by ani škola nebola školou. Je skvelé spomínať na krásne zážitky strávené s nimi a tešiť sa na ďalšie.

A prečo som si vybrala práve rodinu ako najväčšiu hodnotu života? Pretože bez nej by nemal cenu. Keď sú tieto dve slová v symbióze, je to to najkrajšie, čo si môže človek želať...

Petra Lašová

Góly z lásky

Začalo sa hrať. Rozhodca odštartoval veľký zápas. Spustila sa časomiera pre najočakávanejší zápas sezóny . Hrá sa finále Ligy majstrov. Fanúšikovia sú pripravení na chvíle napätia i prekvapení. Majster proti majstrovi sľubuje zápas, ktorý sa určite zapíše do dejín. Každý hráč je hrdý, že hrá Ligu víťazov. Brankár verí obrancom, obrancovia podporujú útočníkov. Každý je šampión v hre o všetko, o nepredvídateľný výsledok.

Hra ako život sám. Osud ti môže určiť výhru i prehru. Som hráč a hrám svoju životnú ligu. Bojujem proti rovnocenným súperom. A na koniec svojej deväťdesiatej minúty chcem odísť z ihriska ako majster s najväčším počtom gólov. Žijem, dýcham a milujem, hrám naplno. Raz hrám obranu, inokedy útočím. Hľadám bránu, do ktorej trafím a zabodujem. Priestor, kde môžem vykopnúť.

Hrám a vyhrávam vďaka tým, čo sú pri mne. A často si hovorím, že na nebi je množstvo hviezdíčiek. Moja je v súhvezdí s hviezdami, ktoré majú čestné miesto v mojom srdci. Život je láska, zápas prípravka. Ani mužstvo netvorí len jeden hráč, tak ako moju družinu tvoria priatelia. Chcem s nimi poraziť všetky tajomstvá života. Aké tajomstvá tvoria život ? Aké tajomstvá vytvoria tváre dvoch srdc ? Aké tajomstvá vytvorí pieseň dvoch hrudí ? Aké tajomstvá má zisk lásky. Chcem okúsiť všetko. Medzi úsmevom a slzami. Bolesťou a šťastím . Chcem sa báť v ružovom sade. I sen lietať znova. Dýcham s láskou, hrám s láskou. Všetko je rozdelené dvoma. Medzi víťazmi a porazenými netreba hľadať lásku. Ona musí byť skrytá v našom srdci. Naša výhra. Chcem svoje slzy výhry. Chcem slzy lásky plakať zo svojho srdca.

Mária Skaličanová

Mám rada svoju rodinu

Alica svojim spolužiakom najviac závidela dokonalú rodinu. Bola presvedčená, že všetci sú šťastní. Pretože ona...

Nikomu sa s tým nepriznala. Mamina pila. Ani nevie, kedy to začalo. Vôbec nevie ,koľko mala rokov, keď začala vnímať, že mamina býva akási divná. Že sa ľahko rozplače, rozháda s babkou. Treba však priznať, že častokrát to bola aj babkina vina. Býva podráždená a odrazu sa jej zlá nálada úplne zmení a rozosmeje sa . Len tak . Ničomu. Smiech je, vraj, korením života. Ale tento mamin smiech bol pre Alicu skôr utrpením. Neprinášal radosť ani uvoľnenie. Čím bola staršia, tým bola vnímavejšia. A zraniteľnejšia. Hlboko v nej sú skryté všetky hrubé slová, ktoré v hádkach padali nemilosrdne ako kyjaky. Zbavovali úcty toho, komu boli určené, aj toho , kto ich bez rozmyslu a bezohľadne vystreľoval ako otrávené šípy. Márne sa ich snaží vyhnúť, ako zlého ducha.

Alicu veľmi trápili hádky, mamine stavy. Nikomu sa k tomu nepriznala. Bolo pre ňu trápne priznať sa, že vie. Jedného dňa mamu vyhodili z roboty.

Sľubovala a sľubovala, že prestane.

Pár mesiacov to fungovalo. Mizerných pár mesiacov. Ale Alica už nedokázala mlčať. Výčitky sa z nej hrnuli ako láva zo sopky.

Uplynul rok. Bol to krásny rok . Alica si opäť našla k mame cestu. Výlety, večerné prechádzky, dôverné rozhovory... Alica by obetovala čokoľvek, len aby toto nádherné obdobie trvalo stále. Na dovolenke si mama zlomila ruku. Asi od bolesti, alebo...nevie, ale opäť začala piť...

Vtedy ona i otec, ktorý mamu i napriek všetkému má rád, to znovu skúsili. Po dobrom . S láskou . A mama pochopila. Pochopila, že sú hodnoty, kvôli ktorým sa oplatí bojovať sám so sebou. Najmä vtedy, keď pri nej stoja jej najbližší. Jej rodina. Zatiaľ to funguje. Zatiaľ. Alica nemusí nikomu závidieť šťastnú rodinu. A rokmi sa naučila byť vnímavejšia k svojmu okoliu a pochopila, že i ten, komu šťastie závidíme, musí častokrát o ne bojovať tak, ako ona..

Martina Davidová

Najväčšia hodnota môjho života

Pokúsiť sa nájsť práve tu najdôležitejšiu hodnotu môjho života je takmer nemožné, pretože každý z nás má veľa hodnôt, bez ktorých si nevie predstaviť život. Ale ja sa v tejto úvahe predsa len pokúsim vyzdvihnúť niektoré a možno zistím pre mňa pravú, skutočnú hodnotu života.

Možno sa pýtate, či je to vôbec možné a ihneď ma napadne myšlienka, že bez vôle a odhodlania ide život veľmi ťažko. A teraz pozor! Môže byť vlastnosť človeka jeho veľkou hodnotou? Či vlastne vôbec nejakou hodnotou? Nevymýšľam a nekomplikujem si svoju úvahu? Myslím, že nie je tomu tak, pretože vlastnosti človeka určujú akým spôsobom či smerom sa bude náš život vyvíjať. Možno by sa dalo povedať, že koľko máme vlastností, toľko máme aj hodnôt. Napríklad, ak bude pracovitý človek milovať svoju prácu, určite po nejakom čase zisti, že bez práce začne jeho život strácať na význame. Tu nastáva ďalší problém v hľadaní najdôležitejšej hodnoty života. Totiž moja otázka znie: Ktorá vlastnosť je tá najdôležitejšia? Je to láskavosť, dobroprajnosť či obetavosť? Tých vlastností je také veľké množstvo, že ťažko by som vybrala jednu a tu najdôležitejšiu, potrebnú pre život. Myslím že všetky sú potrebné...

Teraz sa asi pýtate či som si nepomýlila tému úvahy, či nie? Ja by som nepovedala, že áno, pretože o tom je úvaha a táto úvaha je naozaj veľmi ťažká. Asi by som mala jednoduchšie písať o hodnotách, ktoré má skoro každý z nás, ako sú rodina, zdravie, domov a veriaci ľudia, teda aj ja, by isto spomenuli Boha. Zámerne som použila slová „skoro každý, pretože sú ľudia čo nemajú domov a veľa ľudí nemá ani zdravie. A opäť je tu problém...Napríklad človek, čo nemá nohy alebo skrátka nemôže chodiť, bude mať určite iné hodnoty ako ja, čo ich mám v poriadku a vôbec sa teraz nezamýšľam, aké by to bolo bez nich. Taký je život, rozmyšľame nad tým čo nemáme, ale mali by sme skôr myslieť nad tým čo vlastne máme, a to stále aj keď to stratíme....Jedného dňa určite stratíme svojich blízkych, priateľov aj spomenuté zdravie a vtedy nás budú držať nad vodou už len naše vlastnosti,teda aspoň to si myslím. Alebo sa mýlim? Naše hodnoty sa menia od situácie v akej sa nachádzame, ale predsa na záver by som chcela byť konkrétnejšia.

Pokúsim sa to zhrnúť do pár viet, a to že moje hodnoty, ktoré víťazia sú také, o ktoré ma nikto nemôže pripraviť a to sú moje- tie lepšie vlastnosti. Či sú dobré, nemôžem ja posúdiť...Verím, že v ťažkých časoch ma dostanú z problémov, do ktorých sa určite dostanem. A úplne nakoniec je veta: Hlavne sa nikdy nebáť urobiť správnu vec aj keby ma to malo stať život....

Monika Majeriková

Láska

Taká krásna a zároveň zraňujúca. Také na pohľad obyčajné slovo. No pre tých, ktorí ju prežívajú je to slovo dokonalé, milé, krásne a pre nich stvorené tak ako ich milovaná osoba. Na láske je najkrajšie to, že ju nikto nedokáže vysvetliť, ale predsa ju každý tak nádherne chápe. Nesmrteľný cit , ktorý dokáže zabíjať. Definícia slova láska asi neexistuje. Každý ju chápe po svojom, ale aj tak je to stále krásne. Zamilovanému človeku zaplní srdce šťastím, radosťou a pocitom, že má niekoho, kto naňho celý deň myslí rovnako ako on naňho. Že má niekoho , kto o ňom po nociach sníva, miluje ho celým srdcom a teší sa na každú spoločnú chvíľu. Zamilovanému sa stačí pozrieť na milovanú osobu a je v siedmom nebi. Jediný pohľad v ňom vzbudí radosť. Avšak stačí jediný prešľap a všetko sa zmení. Všetko to krásne a tak dokonalé zmizne. Lásku nahradí bol esť, žiaľ, smútok a utrpenie. Niekedy sa z tohto nádherného citu zrodí až nenávisť. Tak protikladné, no stále blízke city. Spája ich to, čo ich aj rozdeľuje. Človek bez lásky je ako telo bez duše. Utrápené, choré, neschopné radosti a šťastia. Pre človeka akoby zomrel celý svet. Všetko okolo neho mu ju pripomína. Túži, aby sa mu láska vrátila, alebo aby stratil pamäť a zabudol na všetko to krásne a aj to zlé.

Miluješ, keď na neho stále myslíš, keď o ňom stále snívaš a predstavuješ, keď ti stále chýba a čakáš na spoločné chvíle, keď ti je s ním krásne, keď je v твоjich očiach dokonalý, keď mu veríš a keď tebou prejde krásny pocit, keď ste spolu. Láska je mocnejšia ako smrť. Láska dokáže oživiť smutné, zlomené srdce, ale dokáže tiež srdce človeka zraniť a zabiť. Zraniť na toľko, že človek stráca všetko. Preto by sme si vážili lásku, kým ju máme a nikomu neubližovať. Inak sami zistíme, čo znamená trpieť pre lásku.

Eva Čuláková

Najväčšia hodnota môjho života

Hodnota, to nie je len číslo. „Koľko si zaplatil v obchode?“ spýtala sa mama. Chytí do ruky pokladničný blok: Hodnota nákupu 6.7Eur.

No ja idem hovoriť o úplne inej hodnote. Najväčšej v mojom živote, možno i v živote vás a vašich blízkych. A nehovorme už o číslach, alebo skôr peniazoch.

Zamyslime sa. Čo v našom živote môže byť taká dôležitá, aby sme tomu pripisovali najväčšiu hodnotu? Pár sekúnd sedím zadumane nad počítačom, no už viem. Je to niečo, čo by mal každý dostať no nie vždy sa to stane, to o čo môžeme v okamihu sekundy prísť. Zdravie.

S úsmevom na perách vám prezradím, som šťastná, som zdravý človek. Relatívne. Hoci práve prekonávam angínu, nemusím každý týždeň sedieť v preplnenej čakárni, netrepezlivo čakať na výsledky, ktoré odhalia neraz smrteľné následky choroby. Kladiem si jednoduchú otázku: Prečo nemôžu byť všetci ľudia na Zemi aspoň takí zdraví ako ja? Veď je to tá najväčšia hodnota, to najdôležitejšie.

Moja sestra trpí zatiaľ nevyliciteľnou chorobou- cukrovkou. Aj jej bolo z mnou mnohokrát spomínanej najväčšej životnej hodnoty niečo vzaté. No neklesá na duchu. A o to sa snažíme všetci. Stačí obzrieť sa poriadne okolo seba. Možno smutné, ale vždy sa môžem utešiť tou nechutnou myšlienkou, že niekto sa má oveľa horšie trpí chorobou, pri ktorej môže byť cukrovka prirovnaná k banálnej nádche. Sestra sa od stanovenia diagnózy stretáva dennodenne s ďalšou hodnotou, hodnotou glykémie, u nás familiárne cukor. Opäť som pri číslach. V tomto prípade sú tie čísla dôležité, životne dôležité. Jej najväčšia hodnota „cukru“ v živote bola niečo cez 30. Dúfam, že väčšia už nikdy nebude. Človek si teda v živote musí strážiť svoje hodnoty. Tak ako ona má každý deň na pamäti tú svoju „cukrovú“ u niekoho je to možno tlak, či ktorékoľvek iné, dochádzajú mi príklady lekár zo mňa nikdy nebude.

A viete na čo som nakoniec prišla? Ak dosiahneme niekedy najväčšiu hodnotu, tentoraz v číslach bude to práve ona ktorá nám tú najväčšiu hodnotu života zoberie. Nechápate? Skúste si prečítať ešte raz.

Preto nakoniec len jedna výzva. Sestra je jedna z miliárd ľudí, ktorá pomaly najväčšiu hodnotu svojho života stráca. Kedykoľvek sa to môže stať aj nám. Vážme si to, čo práve držíme v rukách, lebo nie vždy vlastným pričinením o to prideme. Zdravie tu nie je naveky. No malú nádej žiť zdravo dostane každý. Preto ju nepremrhajme takou zbytočnou chorobou akou je i AIDS.

Liana Ružičková

Najväčšia hodnota môjho života

Veľmi presne si pamätám na zážitok z detstva. Mama sa na mňa milo usmiala a zavesila mi na krk kľúč od nášho domu. Vtedy som ešte nechápal, že je to prejav dôvery, znak mojej samostatnosti, zrelosti, ale cítil som sa šťastný a slobodný.

Ten kľúč mi otvoril dvierka do sveta dospelých, ten kľúč odomkol nespoznané. Zásluhou mojich rodičov som sa cítil vždy na tej správnej ceste a mal pri sebe ideálny kľúč, ktorým sa otvárajú srdcia ľudí. Vážim si ich jednoduchú logiku každodenného života, ktorá nám prináša sviatočné rodinné okamihy.

Poznanie v škole prekročilo pocit naivného sveta s ružovými okuliarmi a pochopil som, že každý z nás riadi svoj život určitou filozofiou. Zodpovednosť za seba, za svoje rozhodnutia, ktoré nám spôsobujú aj úzkosť, vrhnutie do sveta a naša sloboda – to sú moje najnovšie poznatky, ktoré ma oslovili zásluhou učiteľky slovenčiny.

Dospel som k záveru, že najväčšou hodnotou života je moja osobná sloboda. Rodičia ma naučili slobodne a zodpovedne si vybrať cestu správnych rozhodnutí, ktoré mi prinášajú vnútorné uspokojenie alebo pomáhajú prekonávať pocity bolesti či smútku.

Som slobodný a šťastný, získal som vzácny kľúč. Ten pocit prajem všetkým.

Matej Kloska

Najväčšia hodnota môjho života

Niektorí ľudia majú za svoju najväčšiu hodnotu peniaze, iní prácu, tretí partnera a ďalší zase priateľov. Pre mňa je najväčšou hodnotou a zároveň mojím najväčším šťastím moja mama. Od malička si budujeme k druhým ľuďom vzťah. Spoznávame, akí sú, ako sa ku mne správajú. S mnohými prežívam svoje každodenné chvíle. Od detstva až dodnes, od malička až po dospelosť je tu pre mňa moja mama.

Časté chvíle detskej radosti i okamihy plaču prežila so mnou. Prvé autíčko, prvý bicykel, prvé prechádzky lesom i prvá jazda kolotočom, to všetko sú nezabudnuteľné chvíle prežité s mojou mamou. Na prvé rany i prvé pády som veľmi rýchlo zabudol. I to vďaka mojej mame, ktorá hneď utišila bolesť a s ňou pominul aj plač. Choroby, bolesti i zlé sny, všetko zlé sa pominulo a stratilo v zabudnutí. Prvý deň v škôlke i v škole, medzi mnohými neznámymi tvármi vyčnievala usmievajúca sa moja mama. Náročné veci, ako prvé písmenká, prvé slová napísať, prvé príklady vyrábať, prvé riadky prečítať . . . nuž všetko išlo ľahšie, keď stála pri mne moja mama.

Človek urobí v živote množstvo chýb, tobôž malé dieťa. Za dobré veci sa nám dostaví niekedy aj vďaka a úspech. Či som spravil jedno alebo druhé, vždy tu bola so mnou moja mama. V nezdare ma uteší a povzbudí, úspech pochváli a raduje sa so mnou. V dospelosti, keď detské hry a starosti vystriedajú starosti nové, starosti a problémy sveta dospelých, stále je tu niekto, kto i keď je unavený prácou a zaťažený svojimi vlastnými problémami, si ma vždy rád vypočuje. Aj teraz, keď uvažujem nad svojou ďalšou cestou životom, vždy mi dobre poradí a podporí ma. Čím rýchlejšie pôjde čas, čím viac budú pribúdať roky, opäť si budem uvedomovať, čo pre mňa znamená mama.

V živote som stretol a ešte len stretnem veľa ľudí. Rôznych ľudí s rôznymi hodnotami, názormi či povahami. Či stretnem kohokoľvek, nenahradí mi moju mamu. Veď, ako znie v krásnej piesni, najkrajšia hviezdička z celého nebička je moja mamička, Mama je len jedna. A tá moja, je môj poklad, preto i to najväčšie moje pranie je, aby čo najdlhšie pri mne stála, ochraňovala ma a bdela nad mnou. Aby čo najdlhšie som mohol vidieť tú krásnu tvár a krásny úsmev, aby čo najdlhšie som mohol počuť jej krásny hlas, aby som sa s ňou mohol čo najdlhšie radovať a tešiť. Môj život je zásluhou nej plnohodnotným zázrakom.

František Matásek

Najväčšia hodnota môjho života

Pre každého človeka hodnota života znamená niečo iné. Mnohí ľudia hodnotu života vidia len v peniazoch, sláve alebo úspechu. Každý človek má svoje hodnoty postavené na odlišných princípoch.

Z môjho pohľadu najkrajšia hodnota života matky je, keď prvýkrát zbadá svoje dieťa a môže ho pohladiť, ved' predsa nosí v sebe deväť mesiacom svojho potomka. Povedzte mi, ktorá matka by sa netešila na svoje dieťa? A matky, ktoré čakajú nechcené dieťa, z môjho pohľadu nie sú matky! Mnoho ľudí pozerá na svet takto : narodil som sa, vyštudujem, zamestnám sa, možno si niekedy založím svoju vlastnú rodinu, užijem si dôchodok a v tichosti odídem! Veľké množstvo ľudí nevidí to krásne, čo ich denne obklopuje! Každý deň je niečím výnimočný, len sa treba pozerat' okolo seba, nie len sám na seba! Niekedy stačí minúta a spoznáte možno na ulici úplne úžasného človeka a hlavou vám prebehne ten krásny pocit, že možno aj ja raz budem mať pri sebe takú osobu, ako bola tá okoloidúca. Veľké množstvo ľudí vie potešiť i obyčajné slovo mám ťa rád, ľúbim ťa alebo dokonca milujem ťa, keď to človek začuje, očka sa mu rozžiaria ako malé hviezdičky a vtedy si uvedomí, tak toto je tá najkrajšia hodnota môjho života. Ved' povedzte, neboli by ste i vy radi, keby vám stále niekto pripomína ,ako vás ma rád a ako mu na vás záleží? Pochybujem, že sa nájde človek, ktorého by takéto slová nepotešili! Neexistuje na svete ani jeden človek, čo by nepoznal lásku, či už rodičovskú alebo lásku, ktorú mu dáva jeho partner. Preto si omnoho viac ľudí myslí, že najväčšie, ale zároveň i najkrajšie hodnoty v živote človeka sú : láska, cit, porozumenie, vzájomná dôvera a úcta jedného ku druhému. Ved' predstavte si, bol by vzťah vzťahom, keby existuje vzájomná dôvera? Z môjho pohľadu vôbec nie! Partner by obviňoval svoju partnerku z nevery a naopak, ale keďže si vzájomne dôverujú, nevznikajú v ich spoločnom živote žiadne zbytočné konflikty a hádky. Život každého dňa je veľmi nevyspytateľný, jedného dňa sme na vrchole šťastia a na druhý deň sa nám akoby zatočí hlava a sme na úplnom bode mrazu. Ja osobne si myslím, že sa nám to stáva, aby sa každý deň zobudili oveľa silnejší a aby sme boli pripravení na každodenné nástrahy nášho života.

A na záver už len citat' : Život je dar, daný iba raz , a preto si ho užívaj a nič v ňom nepokaz!!!!

STANKA SJEKLOVÁ

Najväčšia hodnota môjho života

Za najväčšiu hodnotu života považujem zdravie, porozumenie a rodinu. A to z nasledovného dôvodu: Pretože, keď nemám zdravie, tak som veľmi smutná a trápim sa. Poviem si, prečo práve ja?

To je otázka, na ktorú len ťažko nájdem odpoveď.

Keď som zdravá, tak vtedy si ani nedokážem uvedomiť, aký poklad vlastním. Zdravie je dar, ktorý má nevyčísliteľnú hodnotu. Nemôžem si ho kúpiť, ale môžem si ho chrániť, pokiaľ ho mám. Veľa ľudí si ho nevážia a za väčšiu hodnotu považujú veci, ktoré sú síce pekné, no nie až tak dôležité. Kladiem si otázku: Čo je lepšie? Mať značkové oblečenie za veľa peňazí a kopu drahocenných vecí, alebo mať len zdravie a žiť radšej bez týchto vecí, ale šťastne a skromne. Niektorí ľudia sú takí, že keď sú bohatí, myslia si, že im patrí celý svet. A vôbec nie sú vďační za zdravie. Myslím si, že títo ľudia ho berú ako samozrejmosť a v ich rebríčku hodnôt zaberajú popredné miesto skôr bohatstvo a sláva. Stretla som sa mnohokrát s ľuďmi, ktorí boli postihnutí a trpeli bolesťami a mnohokrát namiesto pomoci obdržali výsmech ľudí. Môj názor je taký, že ľudia, čo si zdravie vážili a prišli oň, musia denne sedieť u lekárov, chodiť na dôležité vyšetrenia, kde im napríklad často zistia zákernú chorobu, akou je napríklad rakovina či iné smrteľné choroby. Pýtam sa: Čo majú takíto ľudia zo života? A predsa sa dokážu tešiť z každej maličkosti. Sú šťastní, keď sa dožijú ďalšieho dňa a ľúče slnka im prežiarja tvár. Predstavujem si také Vianoce, že všetci, čo sme zdraví, sedíme si doma pri štedrej večeri a čakáme na rôzne darčeky. Nuž, ale ťažko chorým ľuďom, ktorí sú často i v nemocnici, to nie je dopriate. Trpia, ale snažia sa byť silní a bojujú niekedy i z posledných síl. Mojmým mottom je: Dožiť sa radosti kvitnúceho rána, je zázrak milosti, najkrajší dar od Pána. Vzhľadom na to, že chodím s mojou mamou spievať po rôznych ústavoch a nemocniciach, často ma srdce bolí, keď vidím, ako títo ľudia plačú, smútia a prosia Pána Boha o silu a pomoc. Moja mama sa drží hesla: Ani jeden deň neprežiť bez toho, aby nepomohla alebo nepotešila ľudí, ktorí to práve potrebujú. Ja osobne ju chcem v tom nasledovať a dúfam, že sa mi to bude viac a viac dariť. Chcela by som sa tešiť z každej maličkosti a vážiť si ten poklad, ktorým je zdravie. Mať rodinu je výborné, tá sa vždy snaží pomôcť a povzbudiť, pokiaľ je správna. Bolí ma, keď trpia dospelí, ale keď trpia deti a zistia im vážnu chorobu, je to ešte viacej bolestivé. Hlavne malé nevinné bábätko, ten malý anjelik, ktorý je šťastný, keď ho jeho mamička drží v svojom náručí a usmieva sa naň, ale v skutočnosti veľmi trpí. Raz keď som bola spievať v nemocnici, videla som, ako sa mamička prihovárala dieťaťu: „Dieťaťko moje, neboj sa, anjelik môj zlatý, ja ti pomôžem.“ Vtedy som pochopila koľko obety dokáže matka priniesť svojmu dieťaťu, nejedna by dala aj život za zdravie svojho dieťaťa. Bolo to pre mňa veľmi dojímavé a krásne. Často čítam v časopisoch a v novinách o hladujúcich deťoch, ktoré žijú v Afrike. Pre matky týchto detí to musí byť veľmi bolestivé, keď musia deň čo deň premýšľať, čím nakrmia svoje dieťa.

Myslím si, že zdravie si treba vážiť, lebo je to tá najväčšia hodnota každého človeka, ktorú asi vlastní, i keď si to často nedokáže uvedomiť. Môj názor je taký, že keď sa dokážeme tešiť z úspechov druhých ľudí, vtedy budeme cítiť pokoj na duši. Pretože, keď nedoprajeme druhému úspech a dokážeme nenávidieť, vtedy naše vnútro požiera závisť a od toho sa potom odvíja aj náš zdravotný stav, pre ktorý je vnútorný pokoj a pohoda na prvom mieste.

Gabika Bagínová

Najväčšia hodnota môjho života

Každý človek ma inú hodnotu života. Nemyslím si , že je iba jedna, určite je ich viac a ani si to neuvedomujeme. Pre mňa sú na prvom mieste rodina a zdravie.

Rodina je niečo neopísateľné a krásne.. Niektoré deti ani necítia pocit bezpečia, lásku, ktorú dáva prítomnosť rodiny. Pre mňa je rodina krásny a úžasný pocit. Občas viem , že sa nesprávam tak , ako by som sa mala , hnevám všetkých okolo seba. Obdivujem ich , že majú so mnou veľkú trpezlivosť, najmä mama , otec a nemôžem zabudnúť ani na moje sestry, bez ktorých by to nebolo ono. Nevedela by som si predstaviť , že by som ich nemala. Sú to najlepšie sestry, aké si človek môže priať. Milujem tie chvíľky , keď sme spolu. Zabudnem na starosti, stres a venujem sa im. Nikdy som im nepovedala slovo ľúbim, ani nemusím , pretože ony to vedia, stačia gestá, objatie, úsmev...

Chýba mi tu jedna vec zdravie.

Hodnota, ktorá je veľmi dôležitá. Občas si je nevážime. Mávneme rukou, však som zdravý/ zdravá. Ale čo ak príde deň, kedy nebudeme ? Príde ten okamih a zmení sa nám celý život. Napríklad rakovina, ktorá si berie nevinné životy malých detí, žien, mužov a stále sme nad ňou nevyhrali a možno ani nevyhráme. No veda pokročila, tak sa nechajme prekvapiť či porazí i tie najzákernejšie choroby. Mali sme jednu takú situáciou v rodine, to obdobie bolo strašné a nikdy by som ho nechcela znova prežiť. Všetci veríme , že všetko sa vráti do starých koľají a nikoho už nič zlé nestretne. A čo tie rodiny, ktoré majú postihnuté a ochrnuté deti ? Myslíte, že prežívajú pocity ako my? Hrať sa ? Nič také nemôžu a pritom sú to silní ľudia a my ani o tom nevieme. Berieme ich za „spodinu“ alebo odpad spoločnosti . Hrozné! Pritom určite dokázali viac toho ako my . Neľutujú sa, berú život taký, aký je. Osobne, keď vidím takých ľudí, je mi do plaču. Je mi ľúto a pritom oni sú šťastní. Je úžasne, ako ťa dôkažu naladiť dobrou náladou, pomôcť ti a vypočuť si ťa a poradiť. Títo ľudia majú v sebe toľko sily, že by sme si z nich mali zobrať príklad a uvedomiť si , čo je pre nás v živote najdôležitejšie.

Áno, rodina a zdravie , to sú pre mňa tie najväčšie hodnoty v živote. Samozrejme, je ich viac, ale tieto považujem za najzákladnejšie na celom svete.

Lenka Poláková

Najväčšia hodnota môjho života

V živote každého človeka majú hodnoty dôležité a nezastupiteľné miesto. Každý z vás si iste aspoň raz za život položil otázku : „Aké hodnoty vo svojom živote vyznávam?“. Sú mojimi hodnotami priatelia, rodina zdravie či dokonca aj peniaze? A tak ako aj vy, aj ja som si položila tú istú otázku s cieľom, že možno práve mne sa podarí na ňu odpovedať.

Postupom času, ako sa neustále vyvíjam, sú hodnoty v mojom živote odlišné. V čase môjho detstva to bola hlavne rodina, pretože len ona mi dávala pocit bezpečia, istotu, lásku a porozumenie, ktoré sa mi od nikoho iného nedostávalo, ale to bolo detstvo. Ako som dospievala a prišla na rad puberta, zrazu moje hodnoty nabrali iný smer. Už to nebola rodina, v ktorej som sa až doteraz cítila ako nejaký výnimočný človek, to nie, teraz to boli zrazu priatelia, aj keď občas nie skutoční, ale o tom potom. Len s nimi som sa cítila voľne, miestami aj bezpečne a len oni mi dodávali ten krásny a dlho vytúžený pocit slobody. Doteraz nechápem, ako som mohla byť taká zaslepená a myslieť si, že moje konania a zmýšľania boli správne, ale vďaka bohu, sa moje oči rýchlo otvorili a ten pohľad , ktorý sa mi naskytl, bol hrozný. V priebehu pár sekúnd som chcela vrátiť čas a napraviť to, čo som pokazila, ale nedalo sa a trvalo to oveľa dlhšie ,ako som predpokladala. No nakoniec sa všetko na dobré obrátilo a som opäť tam, kde som aj byť chcela. Dospela som a uvedomujem si, že bez mojej rodiny by som nebola tam, kde som a za to jej vdáčim. Rodina je mojou najväčšou a najdôležitejšou hodnotou života a dúfam,že to tak aj ostane. Nepotrebujem tučné bankové konto a ani hŕbu falošných priateľov, nie, to nie je to po čom túžim. Jediné na čom mi v živote najviac záleží ,je nestratiť to najdôležitejšie – rodinu.

Viem, že ma v živote čaká veľa ťažkých aj ľahkých chvíľ a som šťastná, že za mojím chrbtom stoja ľudia, ktorí mi veria, podporujú ma a nesúdia. Nebojím sa a do sveta dospelých vstúpim s úsmevom na tvári a s radosťou.

Sonja Krivokuča

Najväčšia hodnota môjho života

Čo je najväčšia hodnota života pre človeka? Čo robí jeho život naozaj šťastným?

Pre každého z nás, všetkých ľudí, ktorí žijú na planéte, je najväčšou hodnotou ich života niečo iné.

Mojou najväčšou hodnotou je môj život. To, že mi moji rodičia dali život je pre mňa to najcennejšie. Je to to najcennejšie a najdrahšie, čo sme dostali. No nie každý z nás si ho vie vážiť!

Ľudia si zbytočne kazia svoj život drogami, alkoholom alebo niečím iným a tým ubližujú nielen sebe, ale aj svojim najbližším, ktorí ho majú radi a záleží im na ňom, na jeho šťastí a zdraví zároveň.

Človek, ktorý si nevie vážiť svoj život, si nevie vážiť život ani iného človeka. Ani iného človeka nevie spraviť šťastným. Mnoho z nich ani nepozná čo je to láska, či sladké slová od najbližších, ktoré vedia tak krásne zahriať srdce a pozdvihnúť sebavedomie každého z nás, ktorí si to vedľa vážiť. Nevedia, čo je to pohladenie od rodičov, úprimný pohľad plný lásky alebo nežný bozk od milovanej osoby. Títo ľudia bývajú často zlomyseľní, sebeckí, uzavretí a neuvedomujú si, aký vzácny dar dostali.

Je to dar života. Dar, ktorý sa nedá kúpiť ani za všetky peniaze sveta, rovnako ako aj zdravie. Zdravie je to, čo si praje asi každý z nás, no nie všetci máme to šťastie, že sme zdraví. Veľký počet zo všetkých obyvateľov našej planéty je však chorých. Stále viac z nich je chorých smrteľne. Tieto choroby sa nedajú liečiť a neexistujú na ne ani žiadne lieky. Mnohí z ťažko chorých ľudí si vedľa chvíľky svojho života naozaj užiť. Užívajú si každý deň, každé ráno, západ slnka, či letný dážď tak, ako keby to malo byť naposledy. Naposledy, čo by uvideli svoju rodinu, priateľov, svoju lásku, alebo pocítili objatie či teplo domova.

Viem, že každý z nich by si prial to, aby mohol žiť čo najdlhšie a tešiť sa zo života viac ako my ostatní. A preto som si vybrala to, že najväčšou hodnotou v mojom živote je môj život. Život so všetkým, čo k tomu patrí. Teda život šťastný, plný lásky, priateľov, svojej rodiny a ja vždy budem dúfať, že to všetko čo chcem v živote dokázať a to, aké sny si chcem splniť, uskutočním vďaka pevnému zdraviu.

A mojím životným krédom je: „Ži tak, ako keby bol každý deň tvojím posledným a užívaj si každú chvíľku svojho života tak, ako keby to malo byť naposledy!“

Patrícia Szviteková

Najväčšia hodnota môjho života

Najväčšiu hodnotu môjho života predstavuje mamkina láska. Nie je nič krajšie, ako keď ťa má niekto rád.

Na svete existujú deti, ktoré nemajú mamu. Ony vlastne majú mamu, lenže ona ich nechce. Tie deti nikdy nepocítili matkinu lásku. Nevedia, čo to je, keď ich má niekto rád. Nemá ich kto pohladiť. Sú vďačné za každý cit, za každú nehu.

Mamkina láska sa nedá kúpiť. Tú musíte mať, zažiť ju. Matkina láska je nekonečná. Aj keby som neviem aká zlá bola, mamka ma stále ľúbi.

Viackrát som videla v televízii, ako napríklad nejaký muž vykradol banku. Chytili ho. Redaktori sa pýtali matky toho muža, čo si o tom myslí. Ona povedala, že aj keby neviem čo urobil, je a zostane jej syn.

Matka toho muža si podľa mňa uvedomila, čo spravil, ale dala mu život a musela to prijať. Nechcem povedať, že to bolo správne, čo urobil, ale matkou mu je a zostane.

Pre mňa nemá cenu žiadny diamantový prsteň. Keby som si mala vybrať medzi matkinou láskou a obrovským domom, určite by som si vybrala to, čo má pre mňa väčšiu hodnotu. Mamkinu lásku. Čo mám z obrovského domu, keď mi chýba to najdrahšie?

Mamku aj zlostím, hnevá sa na mňa, ale vždy viem, že ma ľúbi ako nikto iný. Môžem sa jej so všetkým zveriť, pochopí, pomôže, poradí.

Keby sa ma niekto spýtal, čo je najväčšia hodnota môjho života, určite odpoviem mamka a mamkina láska. Nie je to vec, to mi je jedno. Mamka v mojom srdci bola, je a navždy bude.

Dominika Hanková

Najväčšia hodnota môjho života

Hodnota? Môjho života? Hm... Určite viem, že nie je len jedna, ale je ich hromada. Určite mi dáte za pravdu, že je ťažké si vybrať spomedzi toľkých vecí. Možno som veľmi vyberavý.

Ako ste na tom Vy? Je to ťažké, však? Ktorá vec Ti ako prvá napadne? Je to tvoj kamarát, priateľka či rodina? Ako som už spomenul je ich viac a jedna z hodnôt je najbližšia rodina. Moju rodinu tvoria tí moji naj, na ktorých sa môžem spoľahnúť a s dôverou sa na nich obrátiť. Je to môj otec, sestra a mama. Mama? Je jedna z tých, bez ktorých by mi bolo fakt strašne. Je to silná energia či cit, čo to robí? Je to tá materinská, rodičovská láska? Trochu mi to robí problém, písať také fakty. Prečo? No som v najlepších 15. rokoch, čiže taký čerstvý pubertiak a sám viem, aké je to ťažké (trápne) písať o mamičke. Ale niet nad matkin dotyk, objatie, úsmev, bozk.

Mladí ľudia si nevedia uvedomiť podstatu, zmysel a hodnotu života. „Život nie je gombička“. To znamená, že život nie je až taký jednoduchý ako si ho „mladí“ predstavujú. Ďalšia hodnota môjho a možno aj Tvojho života je sám život. Odkiaľ sa tu nabral? Ja zaň ďakujem Bohu. So životom je spojené aj zdravie. Bez zdravia by život nebol OK. Zdravie. Nie chrípka? Nie bolesť a choroba? To je zdravie? V zmysle tohto slova asi áno. Zdravie je unikátne a hlavne kvôli tomu by sme sa oň mali starať. Žiadne drogy, alkohol či cigarety. Prečo práve toto? Snáď preto, že je to jeden z najväznejších globálnych problémov dnešnej doby. Stále viac detí, mladých ľudí má s tým skúsenosti. Mnohokrát ani rodičia netušia, čo ich dieťa robilo včera večer. Chcú byť modernými rodičmi a pustia ich von. Ale koniec zlého poďme na dobré. Ďalšia hodnota môjho života sú moji kamaráti, kamarátky. V živote s nimi je veľa zábavných vecí. Super opekačky, noci po chatách, ohováranie frajerok, hromadné schádzanie sa na diskotékach či samé výlety do sveta a iné hlúposti. Len sa vyblázniť, veď čo budem robiť keď budem mať 100 rokov?

Toto boli moje predstavy o hodnotách môjho zábavného, láskavého, niekedy však aj trpkého života. Život si užívam a som si toho vedomý, že nebyť života nemám ani najväčšie hodnoty môjho života. Je fakt namáhavé si vybrať spomedzi toľkých zaujímavých vecí, osôb.

Tomáš Jadlovský

Najväčšia hodnota môjho života

Hodnota? Môjho života? Hm... Určite viem, že nie je len jedna, ale je ich hromada. Určite mi dáte za pravdu, že je ťažké si vybrať spomedzi toľkých vecí. Možno som veľmi vyberavý.

Ako ste na tom Vy? Je to ťažké, však? Ktorá vec Ti ako prvá napadne? Je to tvoj kamarát, priateľka či rodina? Ako som už spomenul je ich viac a jedna z hodnôt je najbližšia rodina. Moju rodinu tvoria tí moji naj, na ktorých sa môžem spoľahnúť a s dôverou sa na nich obrátiť. Je to môj otec, sestra a mama. Mama? Je jedna z tých, bez ktorých by mi bolo fakt strašne. Je to silná energia či cit, čo to robí? Je to tá materinská, rodičovská láska? Trochu mi to robí problém, písať také fakty. Prečo? No som v najlepších 15.rokoch, čiže taký čerstvý pubertiak a sám viem, aké je to ťažké (trápne) písať o mamičke. Ale niet nad matkin dotyk, objatie, úsmev, bozk.

Mladí ľudia si nevedia uvedomiť podstatu, zmysel a hodnotu života. „Život nie je gombička“. To znamená, že život nie je až taký jednoduchý ako si ho „mladí“ predstavujú. Ďalšia hodnota môjho a možno aj Tvojho života je sám život. Odkiaľ sa tu nabral? Ja zaň ďakujem Bohu. So životom je spojené aj zdravie. Bez zdravia by život nebol OK. Zdravie. Nie chrípka? Nie bolesť a choroba? To je zdravie? V zmysle tohto slova asi áno. Zdravie je unikátne a hlavne kvôli tomu by sme sa oň mali starať. Žiadne drogy, alkohol či cigarety. Prečo práve toto? Snáď preto, že je to jeden z najväznejších globálnych problémov dnešnej doby. Stále viac detí, mladých ľudí má s tým skúsenosti. Mnohokrát ani rodičia netušia, čo ich dieťa robilo včera večer. Chcú byť modernými rodičmi a pustia ich von. Ale koniec zlého poďme na dobré. Ďalšia hodnota môjho života sú moji kamaráti, kamarátky. V živote s nimi je veľa zábavných vecí. Super opekačky, noci po chatách, ohováranie frajerok, hromadné schádzanie sa na diskotékach či samé výlety do sveta a iné hlúposti. Len sa vyblázniť, veď čo budem robiť keď budem mať 100 rokov?

Toto boli moje predstavy o hodnotách môjho zábavného, láskavého, niekedy však aj trpkého života. Život si užívam a som si toho vedomý, že nebyť života nemám ani najväčšie hodnoty môjho života. Je fakt namáhavé si vybrať spomedzi toľkých zaujímavých vecí, osôb.

Tomáš Jadlovský

Najväčšia hodnota môjho života

Každý človek má svoje hodnoty života. Niektorí ich majú viac, iní nemajú žiadne hodnoty. Pre mňa osobne bolo ťažké rozhodnúť sa, ktorá hodnota je pre mňa tá najväčšia.

Myslím si, že väčšina ľudí by napísala, že najväčšou hodnotou ich života je rodina a kamaráti. Je to síce pravda, ale ja som si vybrala niečo iné. Strašne rada sa učím nové veci a milujem aj matematiku, takže ja som si vybrala možnosť. Možnosť, že môžem svojvoľne študovať, vzdelávať sa a robiť veci, ktoré ma zaujímajú. Pred niekoľkými stovkami rokov, ženy a dievčatá nemohli nič robiť, nemali na nič právo. Mám šťastie, že som sa narodila v tejto dnešnej dobe. Vážim si aj svojich profesorov aj učiteľov, ktorí sa snažia o to, aby som sa neučila iba priemerne, ale aby som išla za svojím cieľom. Keby nebolo ich, nebola by ani škola a ani možnosť vzdelávať sa. Ale našťastie sú tu a pomáhajú nielen mne, ale aj ostatným žiakom na škole. Nechcela by som skončiť iba s maturitou v ruke, ale chcem viac. Po dokončení strednej školy by som chcela vyštudovať minimálne dve vysoké školy. Neviem, ako sa budem cítiť po ich ukončení, ale asi dve mi nestačia. Chcem vedieť viac a chcem ukázať, čo je vo mne. Ale to všetko by nešlo bez tej možnosti. Je pravda, že študovanie na vysokej škole nie je lacné a nie každý si to môže dovoliť, ale aspoň základné a stredné školy sú v podstate zadarmo. Takže aj ostatní ľudia, ktorí sú vo finančne slabšej rodine sa môžu vzdelávať a aspoň sa naučia základy.

Vážim si túto školu, do ktorej chodím, ale hlavne vážim si tú možnosť, ktorá mi umožňuje, aby sa zo mňa, obyčajného dievčaťa stal niekto.

Tímea Harsányiová

NAJVÄČŠIA HODNOTA MÔJHO ŽIVOTA

Najväčšími hodnotami v mojom živote sú moji priatelia, no najväčšou hodnotou je moja rodina.

Rodina je pre mňa to najvzácnejšie. A keďže si mám vybrať len jednu hodnotu, budú ňou moji rodičia. Ako začať? Rodičia mi dali život, vychovávajú ma, obdarúvajú ma láskou, no to najhlavnejšie je, že ma v ťažkých chvíľach podržali, postavili ma na nohy, stáli pri mne. Dali mi všetko, čo som si v živote priať. A tak je to aj doteraz. Keby nebolo rodičov, život každého dieťaťa by bol na nič. Existujú na svete aj také deti, ktoré rodičov nemajú. Nepoznajú, čo je to láska a šťastie. Nemajú možnosť sa k niekomu pritúliť, keď im je ťažko. No ja tú možnosť, to šťastie mám. Niektoré deti majú skvelých rodičov, zniesli by im aj „modré z neba“, a i napriek všetkému, si ich nevážia. Toto ja nikdy nepochopím. Priznám sa, že sú obdobia, kedy by som chcela byť najradšej sama, no vždy si spomeniem, že tu mám svojich rodičov. Preto si ich vážim nadovšetko, najviac na svete. Pociť, že Vás niekto ľúbi z celého srdca, je ten najkrajší na celom svete. V ťažkých chvíľach sú tu rodičia vždy pre mňa. Nikdy v živote sa mi neotočili chrbtom.

Preto som si ich vždy vážila, vážim, a navždy aj vážiť budem! Sú tým najcennejším v mojom živote – mojou najväčšou hodnotou.

Petra Hudáková

Najväčšia hodnota môjho života

Ja mám viaceré hodnoty života, ktoré sú pre mňa naozaj dôležité. Sú to láska, rodina a priatelia.

Na prvom mieste je u mňa láska. Áno zdá sa to byť dosť čudné. Prečo práve láska? Mnohý si položia túto otázku. Naozaj, ani ja to neviem. No mám pocit, že asi preto, že v láske vidia zmysel života. Pre mňa je láska ako drahokam, ktorý treba obdivovať, no zároveň chrániť pred zlodejmi ako oko v hlave. Niektí si pomyslí: „Och, to je hlúpe mať ako hodnotu života lásku, to nie je dôležité. Radšej treba mať peniaze a autá a budem naozaj šťastný.“ Lenže títo ľudia si neuvedomujú, že peniaze rodine nie vždy prinesú krásne chvíle. Je jedno akú lásku pociťujeme či k rodičom, k svojim deťom alebo k svojmu milému. Hlavné je, že láska všade dokáže rozžiarit tisícky tvári v priebehu niekoľko minút. Občas stačí len úsmev, jemné pohladenie, aby sme dali tomu druhému najavo našu lásku, aby pocítil, že ho naozaj máme radi. Podľa mňa, sa za peniaze dá kúpiť všetko, no lásku nikdy. Láska sa nedá nahradiť žiadnym iným predmetom, nedá sa vymeniť ako pokazená súčiastka. Pestujeme ju v našom vnútri, v srdiečku. Ako sa aj vraví, že čím viac lásky rozdáme, tým viac sa nám vráti. Možno je to pravda, možno nie, ale je úplne zbytočné sa nad tým zamýšľať, keď máme vôkol seba lásku, nechýba nám nič viac. Sme úplne šťastní bez ohľadu na to, či máme v banke milióny alebo nejaké drobné.

Ďakujem ľuďom okolo mňa, ktorí ma podporujú v každej maličkosti, ktorú si zaumienim a že ma obdarúvajú každý deň neopísateľným množstvom lásky.

Filčáková Veronika

Najväčšia hodnota môjho života

„Čo si ráno oblečiem? ... Kam pôjdeme v piatok?...Nájdem si frajera?... Zvládnem ten test?...“
Toľko výber z každodenných myšlienok mladého človeka. Len z času na čas medzi ne zabľúdi otázka ako: „Čo je pre mňa dôležité?“

Nemám v pláne touto cestou moralizovať, vypisovať citáky či hrať sa na „ja-mám-vo veciach a hodnotách-jasno-človeka“.

Pojmime týchto pár riadkov radšej ako istý druh skupinovej terapie. „Dobrý deň! Otázka na dnes znie: „Ako vyzerá váš rebríček hodnôt?“

Toto slovné spojenie spustí takmer u každého automatickú lavínu odpovedí, z ktorých by sme mohli zostaviť „top trojku“:

- 1)Na jeho čele je rodina!
- 2)Momentálne je vrcholom mojej pyramídy škola!
- 3)Za najvyššiu hodnotu považujem Boha!

OK! OK! Skúsme to ešte raz! „Čo je tvojou najvyššou hodnotou, ktorou aj riadiš život? Tu polovica skupiny zisťuje, akí sú schizofrenici. Jedno naše JA píše do kolónky „motto“ múdre vety o zmysle jeho života.

To druhé, aktívnejšie JA, žijúc zo dňa na deň a zaoberajúc sa povrchnosťami, láme šteblík za šteblíkom na svojom rebríčku.

Pár šťastlivcov sa teraz rozhodne z tejto svojej rozdvojenosti osobnosti liečiť. Zamyslia sa. Určia si skutočné priority a víziu. Objavia bloky, ktoré im v ich naplnení bránia. Prelomia ich. A potom už celkom vyliečení vyraňujú na cestu hodnôt.

Tí bežní smrteľníci však vyjdú z tohto sedenia s otázkami: „Čo si ráno oblečiem? Kam pôjdeme v piatok?...Nájdem si frajera?... Zvládnem ten test?...“

„Prepáčte dnešnú terapiu musím pomaly ukončiť. Idem si vybrať „lieky“ na schizofréniu...“

Veronika Kultánová

Najväčšia hodnota môjho života

Určiť si najväčšiu hodnotu môjho života nie je ľahká úloha. Pre to, aby som si určila, čo má pre mňa najväčší význam musím brať v úvahu všetky aspekty môjho doterajšieho bytia. Ale čo je to vlastne hodnota? Z ekonomického hľadiska je hodnota pre človeka to, čo má pre neho cenu. Za čo je ochotný dať vklad, čo si chce kúpiť, to, čo je užitočné a potrebné. Z filozofického hľadiska môžem vnímať hodnotu ako cnosť. A tu sa mi vynára z pamäti poučka: „Cnosť je návyk, ktorý naše vedomie orientuje na isté hodnotné činnosti.“ Ale čo je to hodnota? Aký je význam tohto slova pre mňa? Je to len prázdne slovo, či mám pre neho vysvetlenie? Hodnota pre mňa znamená niečo, čo je dôležité. Pre čo žijem. To, na čo vkladám úsilie. To, čo uprednostňujem pred vykonávaním iných činností.

Lenže určiť si jednu najväčšiu hodnotu by pre mňa bolo neetické, lebo keď sa už pre niečo rozhodujem, snažím sa pozrieť na vec nielen z jednej stránky, ale zo všetkých, ktoré mám k dispozícii. Hodnota je pre mňa rodina, vzdelanie, láska, priateľstvo, domov. Nemôžem si určiť len jednu. Každá z týchto vecí, každý z týchto pojmov sa z času na čas stane mojou najväčšou hodnotou. Ide len o to, v akej situácii. Myslím si, že napríklad v čase skúškového obdobia je pre každého študenta hodnotou nájsť si čo najviac času na vzdelávanie sa. Nebude predsa mrhať časom na obľúbený program, aj keď je pre neho dôležitý, keď sa jedná o jeho budúcnosť.

Pre mňa je nemožné vybrať si len jednu hodnotu. Už len slovo hodnota znamená všetko, všetkých, na ktorých mi záleží. Sú to udalosti, na ktoré sa chcem sústrediť, je to moja budúcnosť, v ktorú verím. Teraz, s odstupom času, keď sa snažím vybaviť si, čo je pre mňa skutočne dôležité, dostávam sa k tomu, že každý deň je odlišný. Všetko, čo sa mi prihodí má istý vplyv na rebríček mojich hodnôt. V tomto zmysle je čas pre mňa istým regulátorom preferencií. Veď napríklad pred takými pätnástimi rokmi bolo pre mňa hodnotou akurát tak to, aby som našla svoju obľúbenú bábiku. Neskôr, na základnej škole som sa chcela včleniť do správneho kolektívu. Tým, ako rastiem, dospievam, objavujem nové veci, ktoré pre mňa nadobúdajú význam. Je ich veľa, ale sama si musím určiť, ktoré z nich povýšim na najvyšší význam slova hodnota. Veci sú menné, no práve teraz, keď mi v mysli behajú momenty života si uvedomujem, že sú veci, sú ľudia, ktorí majú pre mňa stále hodnotu každý deň. Odvtedy, kým sa ráno zobudím, po moment, kedy sa ponorím do pohodlnej periny a začnem blúdiť vo svete snov.

Chcem len povedať, že najväčšiu hodnotu, ten súhrn hodnôt u mňa tvoria tie veci, ľudia, činnosti, bez ktorých by život ďalej nemalo zmysel. Znie to trochu zvláštne a vtipne, keď poviem, že bez vzdelania by som nemohla žiť. Mohla, ale istá časť mňa by nebola uspokojená. Otázky, ktoré sa mi vynárajú z hlavy by nedostávali svoje odpovede a tie potrebujem, aby som vedela fungovať, zaradiť sa do života, nájsť cestu, ktorou chcem ísť.

Preto cnosťou, pre mňa najväčšou je sám život. Od prvého dňa, kedy som uzrela svet aj s horšími aj s lepšími stránkami spoločnosti. Od tmavých úzkych uličiek, po rozkvitnuté záhrady. Každý deň mi prináša niečo nové. Priateľstvá, lásky a prehlbuje vzťahy v rodine. Čas mi dáva priestor prehodnocovať a utriedť si znalosti, no najmä priestor, aby som jednotlivé hodnoty vedela v reálnom svete zosúladiť a všetko dostalo dokonalý zmysel.

Miroslava Rakytová

Najväčšia hodnota života

Nikdy som s nezastavila nad tým, čo pokladám za najväčšiu hodnotu môjho života.

No dnes si myslím, že je to život. Pretože to, že tu žijem, si vážim. Možno nie vždy najvhodnejším spôsobom. Ale vždy nejako. To, že nám Boh sprostredkoval živo cez rodičov, máme brat' ako najlepšie gesto.

Aj keď ľudia, možno aj ja, to neberieme ako dar. No musíme si priznať, je to zázrak. Siahnutie si na život nič nevyrieši. Skôr všetko zničí, všetkých tým skutkom sklame. Vždy je prečo žiť. Pre priateľov, rodinu, hudbu, pre Boha.

Keď sme sa narodili, všetci sa tešili. Prečo? Pretože na svet prišlo malé bábätko, ktoré po čase vyrastie. S ním príde mnoho radostí, ale i trápenia. Tí ľudia, no skôr ženy, ktoré si nechajú dobrovoľne vziať dieťa, si asi nevážia život. To je od nich dôkaz toho, že sú iba zvery v ľudských telách. Možno si neuvedomili to, čo stratia, keď podstúpia interrupciu. Možno ich dieťa by ich zachránilo pred skorou smrťou. Nechceli darovať život a možno oni samy budú oň ukrátení.

Cením si aj preto môj život, lebo viem, že moje skutky, slová ovplyvňujú myšlienky, činy mnohých ľudí. Už len to, že ma niekto uvidí, mu spôsobí zdvihnutie nálady. Viem, že každý človek na tomto čudesnom svete má svoj zmysel. Nik tu nie je len hodení z neba. Nik nám nepovedal: „Chod' a zatrat' sa.“ My sme tu a držíme sa nad vodou.

Život som si začala ceniť, keď som stratila blízkeho človeka. Vtedy som pochopila, že nebolo dôležité to, čo hovorí to, čo robí, ale to, že dýcha, že je pri mne, že sa usmieva,...

Ľudia si niekedy necenia život, správajú sa, ako keby sme boli bezcenné veci. Koľko premárnených životov už bolo na svete. Niekedy len pre šťastie iných, pre bohatstvo. Čo z toho mali? Nič!

Tak pre mňa, dúfam, že život bude najväčšou hodnotou až do konca mojich dní. Dúfam, že všetci ľudia pochopia to pravé orechové. Dúfam, že čoskoro pochopíme, že máme ďakovať za to, že žijeme a že môžeme žiť s týmito ľuďmi. Aj to, že každý človek, už len dvojdnový, má právo žiť.

Krivačková Barbora

Človek

Najväčšia hodnota môjho života? Pre študenta strednej školy v 21. storočí je to zložitá otázka.

Naozaj som premýšľala nad všetkým. Nad materiálnymi, ale aj duchovnými hodnotami. Samozrejme, ako prvé ma napadli tie materiálne, pretože v dnešnom konzumnom svete vládne zhon za peniazmi a úspechom a rýchlosť životného štýlu určuje heslo: „Kto má peniaze má moc!“. Potom som rozmýšľala o viere, zdraví, láske... stále som premýšľala čo je najväčšou hodnotou môjho života a vtedy mi zavolała mama. „Ako sa máš?“ zaznelo v telefóne a ja som si uvedomila, že nehľadám čo, ale kto je najväčšou hodnotou života. Oстане pri mne aj keby ma opustilo zdravie, šťastie, láska...

Človek je tvor spoločenský, potrebuje niekoho ďalšieho aby mohol dýchať, premýšľať.

Takže ak to mám celé zhrnúť, tak na mojom piedestály nad láskou, vierou, zdravím, peniazmi... stojí človek.

Pretože, ak sme chorí, pomôže nám lekár – človek.

Ak veríme v niečo vyššie, káže nám o viere kazateľ – človek.

Ak je nám smutno, príde priateľ – človek.

Ak nemáme peniaze, zamestná nás – človek.

Ak chceme dom, navrhne nám ho architekt – človek.

...a takto by som mohla pokračovať, ale ja už viem, že človek je ten, koho človek potrebuje najviac.

Nad'a Zajacová

Najväčšia hodnota môjho života

Keď tak niekedy uvažujem, čo sa nachádza na prvom mieste môjho rebríčka hodnôt, napadá mi sláva, bohatstvo, obdiv. Všetko to, čo dokáže človeka neuveriteľne zmeniť.

Poznám mnoho známych ľudí, ktorí slávu nevedeli zvládnuť. A preto si uvedomujem, že nie je všetko zlato, čo sa blyští. Som rada, že môžem žiť svoj neobyčajne obyčajný život so svojou rodinou a priateľmi. Užívať si mladosť v školských laviciach, v kinách, v reštauráciách. Vždy skúšať niečo nové, veď máme toľko neobmedzených možností. Zároveň mať určitú zodpovednosť, ale nebyť celkom dospelá. Viem, že život sa s nikým nemazná, a preto sa aj trochu bojím vstúpiť na pôdu dospelých a starať sa sama o seba. Po skončení jednej etapy života vždy nasleduje druhá, pričom sa nám stále budú meniť hodnoty života, tak ako sa meníme aj my sami. Keď si predstavím, že o chvíľu nastane ten čas, keď skončím strednú, po nej vysokú školu, nájdem si prácu, vybudujem kariéru. A keď spoznám človeka, o ktorom budem vedieť, že je mojou chýbajúcou polovičkou, urobím všetko preto, aby som ho nestratila. Založíme si rodinu a budem sa snažiť byť tou najlepšou matkou a manželkou na svete.

Ako som spomínala, určité hodnoty sa u mňa meniť budú, ale myslím si, že na prvých miestach ostane, láska, zdravie, rodina a priatelia. To je podľa mňa najdôležitejšie k šťastiu. Keď si teraz položím otázku čo je najväčšia hodnota môjho života? Dostanem jednoznačnú odpoveď. Život.. Som víťaz už len tým, že som sa narodila a mojím cieľom je v živote niečo dokázať.

Michaela Jacková

Najväčšia hodnota môjho života

Čo pokladám v svojom živote za najdôležitejšie? Čo sú moje hodnoty? Keby sa ma to niekto opýtal pred pár rokmi, nemala by som ani páru, čo tak asi chce. Vtedy to bolo proste asi tak dovolenka, bábika Baby Anabela, nové šaty, či dobré jedlo.

No teraz sa už na život dívam inými očami... Vážim si v prvom rade to, že žijem. Každú chvíľku, ktorú mám. To, že mi moji rodičia dali život. Proste to, že som tam, kde som. V mojej rodine. Že mám oboch rodičov a mojich súrodencov. V rodine, kde dostávam lásku, aj keď si to neuvedomujem, ignorujem a vzdorujem. Som vďačná za všetky chvíle, ktoré prežijem v kruhu svojich najbližších. Za chvíle radostné i smutné. Aj keď to zaškrípe, ponapíname sa, keď sa nezhodneme v názoroch, lezieme si na nervy, no vždy nájdeme cestu k sebe. Veď bez toho, by to nebolo ono.

Druhú polovičku chcem venovať mojím priateľom. Chápavým, obetavým, veselým. No najviac, čo si na nich vážim je to, že sú úprimní. Povedia mi do očí, čo si o mne myslia. „Počuj, toto nerobíš dobre. To si fakt nemusela.“ Nie vždy mi to ľahko padne, ale viem, že mi chcú to najlepšie. Vedia si nájsť na mňa čas, aj keď majú dosť svojich starostí. Keď som v kaši a na dne, povzbudia ma, podržia. A to ma núti, aby som nemyslela iba na seba, ale na druhých. Rozdávala sa. Stala sa pre druhých darom.

Najkrajšia a najväčšia hodnota pre mňa je láska. Bez lásky nič nemá zmysel. Ani moje námahy a obety. Keď do toho dám lásku i z malých vecí sa môžu stať veľké. Túto lásku sa snažím čerpať z mojej viery. Z viery v Boha, ktorá dala zmysel môjmu životu, a ktorá ma učí v každom človeku vidieť niečo pekné a vedieť sa tešiť i z maličkostí. Nežiť pre seba, ale robiť druhých ľuďí šťastnými.

Anna Gagová

Najväčšia hodnota môjho života

Každý si váži niečo iné. Pre niekoho sú dôležité peniaze, pre iného zdravie, ďalší si váži svoje šťastie.

Ja si vážim veľa vecí. Najviac, moje malinké sestričky, rodinu, priateľa, zdravie a lásku. Mohla by som byť šťastná, ak by som bola bohatá, zdravá a mala všetko čo by som chcela? Asi nie! Môžem mať všetko, ale lásku si za peniaze nekúpim. A práve láska, je to najkrajšie na svete. Môžem byť chudobná a šťastná? Môžem. Nie je nič krajšie ako milovať a byť milovaný. Lásku si môžeme získať tým, akým sme človekom, ako sa správam k iným ľuďom. A tým dostanem to, čo si zaslúžim.

Neviem či som taká dobrá alebo to je len náhoda. Ale som šťastná! Napriek tomu že nemám všetko čo chcem, ale mám to, za čo som vďačná. Mám všetko čo potrebujem k životu. Mám kde bývať, mám čo jesť, mám to, čo potrebujem a som zdravá. Občas ma prepadne dajaká chrípka, ale tá ma vždy rýchlo prejde, keď sa zapotím pri bláznení so sestrami. Moje malinké sestričky mi každé ráno vyčaria úsmev na tvári, počas dňa sa o môj úsmev stará môj priateľ, ktorého veľmi ľúbim. Aj keď je občas veľmi ťažké ráno vstať a vedieť, že ma čaká náročný deň, že nebudem stíhať to čo mám a že budem nahnevaná, ak sa mi niečo nevydarí, tak ako som si želala. Budem vedieť, že mám svojich kamarátov, ktorý budú vždy stáť pri mne, ak ich budem potrebovať. Stále je pri mne moja rodina, ktorá ma podporuje v mojich snoch, aj keď občas nedosiahnuteľných.

Ak sa mi niečo nevydarí a som z toho smutná, vždy sa obrátim k môjmu priateľovi, ktorý ma povzbudí a pomôže mi začať odznova snívať. Vážim si ho pre veľa vecí. Lúbi ma a ja jeho tiež. Neviem si predstaviť ku komu by som utiekala s mojimi malými – veľkými problémami, neviem či by bol vôbec niekto ochotný stále počúvať moje sťažovanie. Asi ani nie. Chápe ma a miluje ma presne takú, aká som.

Mám rada svoj život, aj keď mám v ňom občas veľa trápenia, napriek tomu som šťastná. Vážim si veľa vecí, za ktoré by som rada niekomu poďakovala, ale neviem komu. No viem, že ďakujem mojej rodine za to, ako ma vychovala, akého so mňa spravila človeka, vďaka nim som taká, aká som. Ďakujem svojim kamarátom, ktorí vždy stáli pri mne, v dobrom aj v zlom. Ďakujem svojmu priateľovi, ktorý ma miluje.

Katarína Šulková

Váhy

„ Päť rožtekov po šesť centov. To je tridsať centov, “ povedala veľká predavačka spoza kasy. Rýchlo otváram v peňaženke priehradku s mincami a hľadám päťdesiatcentovú mincu. Položím ju na plastovú vyvýšeninu a čakám. Predavačka k nej natiahne tučnú ruku s výraznými červenými nechtami, otvorí kasu a hodí mi výdavok. Samozrejme, že som od nej toľkú akciu nečakala a minca ma trafila rovno do nosa. „ Prepáč srdiečko, nič sa ti nestalo,“ opýtala sa, keď zistila, čo sa mi stalo? „ Nie, nič,“ odpovedala som jej. Vycerila na mňa veveričie zuby a našťastie začala blokovat' ďalšieho zákazníka. Rýchlo som zbalila pečivo do tašky a ponáhľala sa von z obchodu. Na čerstvom vzduchu som tašku s pečivom napchala do môjho ruksaku a šla som domov.

Zrazu mi napadlo, či je ten rožok vôbec hodný šiestich centov. V hlave sa mi však vyrojili obrazy pekárov, mlynárov, šoférov. Tí všetci majú podiel na tom, že ho kúpim v každom obchode s potravinami. V jednom rožku sa skrýva múka, ktorú musí namlieť mlyn. Namelie ju zo pšenice, ktorú dopestovali poľnohospodári. Pestujú aj cukrovú repu, z ktorej sa v cukrovaroch vyrába cukor. Aj ten sa skrýva v jednom rožku spolu s ďalšími ingredienciami, o ktorých ani nevieme. Za šiestimi centami ja práca toľkých ľudí! Šesť centov je hodnota ich práce, ich produktu.

A keď má jeden obyčajný rožok toľko hodnôt, koľko ich má život? Zdravie, šťastie, spokojnosť, lásku, život sám a tisíce ďalších. Tak ako sa dá vybrať najdôležitejšia? Pre žitie je predsa potrebné zdravie, ale načo nám je zdravie, ak zahynieme pri autonehode? Načo nám je šťastie ak nie sme spokojní? Na všetky takéto otázky pozná odpoveď jedine múdrosť. Nie je ale múdrosťou vedieť vzorce z fyziky, nie je múdrosťou vedieť hlavné mestá všetkých štátov sveta. Múdrosť je duševná vyspelosť, je to schopnosť s tým čo máme, ak nemôžeme mať viac. Je to jeden z najzriedkavejších javov na celej planéte a možno preto, je pre mňa najdôležitejšia práve ona. Dostaví sa časom a netrvá naveky. Podeje sa so životom.

Život. Čo je to život? Dočasný dar, ktorý dostane dieťa od rodičov. Dar na niekoľko desiatok rokov, o ktorom často ani nevieme. Neuvedomujeme si, že každá sekunda sa odčítava a už nikdy nepríde. Každý deň, minútu, či týždeň prežijeme len raz. A keď dopadne posledné zrníčko piesku do dolnej polovice hodín, všetko sa skončí. Už sa čas nedá vrátiť späť, hodiny sa druhýkrát neotočia. Chceli by sme zmeniť toľko vecí. Ospravedlniť sa, posledný raz vyznať lásku, povedať všetko, čo bolo zamlčané. Nedá sa. Odchádza duša v bielom rúchu, kýva svojmu domčeku. Zostalo po nej iba telo. Hmota bez života. Múdrosť teda aj preto, aby sme ľutovali na konci našej cesty čo najmenej vecí.

Barbora Stencláková

Najväčšia hodnota môjho života

Mnoho ľudí si kladie otázku, v čom vidia hodnotu života. Niektorí v peniazoch, iní v rodine, v láske, pre niektorých je dôležité zdravie. To je všetko pravda, sú to dôležité hodnoty. Ale ešte okrem nich je pre mňa významnou hodnotou moja dedina, rodisko, miesto, v ktorom žijem a do ktorého sa rada vraciam.

Dedinka menom Čierne. Leží medzi Svrčinovcom a Skalitým. Je to malá dedina, ale svojou rozlohou sa považuje za omnoho väčšiu, ako v skutočnosti je. Ráno, keď všetci spia, príroda otvorí svoju náruč a pustí sa do práce. Okúzli rannou rosou vysoké stromy a obklopí ich belasou hmlou. Zďiaľky, počuť ako voda v miestnej riečke Čerňanke, kričí od radosti.

Kopce, posiate ihličnatými stromami, chránia dedinu a poskytujú oddych v zime i v lete. Vyrástli na nich lyžiarke strediská a cykloturistické chodníčky.

V dedine je priestranná základná škola, v ktorej som získala mnoho vedomostí a zručností. Nielen ja, ale aj každý občan tejto dedinky, je hrdý na veľký Boží chrám, ktorý práve tento rok otvoril svoje dvere veriaci. Ľudia si ho postavili svojpomocne.

Obyvatelia sú pyšní aj na známe Trojmedzie. Stretávajú sa tu tri štáty- Slovensko, Česko a Poľsko. Miesto je vyhľadávané hlavne turistami z okolitých miest.

Poobede starí ľudia vychádzajú z blízkeho Domova dôchodcov. Sú tam šťastní, lebo je o nich dobre postarané.

Mladí ľudia s deťmi sa ponáhľajú do novopostavených bytoviek.

Blížiaci sa večer značí, že dedina sa pripravuje na oddych.

Kvietky sa ukladajú na spánok, rieka pokojne žblnkoce, vtáci stíchnu, stromy menia farbu na čoraz tmavšiu. Na oblohe sa objaví ligotavé hviezdy a zlatistý mesiačik, ktorý zašveľí ľudom rozprávku na dobrú noc.

Toto je moja milá dedinka. Tu som sa narodila a ak pôjdem do sveta študovať či pracovať, rada sa budem do nej vracieť. Nájdem tu všetko, čo potrebujem k životu.

Eva Jašúrková

Najväčšia hodnota môjho života

Žijeme vo svete plnom nástrah. Striehnu na nás zo všetkých strán. Kde hľadať útočisko?

Kde nájsť ľudí, ktorí nám pomôžu?

Som vyrovnaná pokojná osoba. Našla som ľudí, ktorých si veľmi vážim, ktorí mi pomôžu, keď to potrebujem. Sú to ľudia z mojej rodiny.

Najviac si vážim moju mamu, ktorá mi pomohla uzrieť svetlo sveta, ktorá chce pre mňa to najlepšie, ktorá vždy videla, že mi niečo je, že ma niečo trápi. Mama je len mama a nikdy sa nedá povedať slovami, napísať vetami ani dať najavo svojimi skutkami, čo naozaj cítim k nej.

Druhý človek, ktorý mi zohrieva srdiečko, keď mi je ťažko, je môj otec. Volám ho tatíčko.

Tatíčko, ktorý pre mňa robí nemožné, nie je vždy pri mne, pretože pracuje v zahraničí. Ako vyzerá? Je vyššej postavy, s pekným, ešte trošku nenápadným, bruškom. Má hnedé vlasy, plešinku a sem- tam mu vykukajú aj šediny. Má pekné modré oči, trošku zakryté okuliarmi, menší nos a penke vykrojené pery. Cez leto sa vždy opáli. Má veľmi rád celú svoju rodinu. Nadovšetko miluje hlavne mňa. Ešte som sa ani nenarodila, stále dúfal, že bude mať syna. Dúfal aj napriek tomu, že genetické testy predpokladali narodenie dievčaťa. Asi tá túžba po synovi mala za následok, že ma často brával do garáže, pracovala som sním, pomáhala mu, skrutkovala, montovala, stokrát som sa buchla kladivom, ale nikdy som neplakala. Len sa mi nahnuli slzy do očí, tatíčko ma poľutoval a bolo všetko v poriadku. Ved' som bola nebojácna, vytrvalá a energická... Bola som ako jeho syn a ešte stále som. Vždy sa na mňa teší a hovorí mi „ Moja Sia „ Už od ranného detstva nebol stále pri nás, pracoval v zahraničí, no keď prišiel, tešili sme sa a hrávali s ním dlho do noci. Moja mama spomína, že raz prišiel domov, mal fúzy vzal si ma na ruky a ja som ho nepoznala. Rozplakala som sa. Vtedy určite ľutoval, že tu nie je snami. Po šesnástich rokoch sme si na to odlúčenie postupne zvykli a keď príde domov, tak sme vždy všetci radi a užívame si chvíle sním.

Je veľký pedant vo svojej práci a keď sa mu nedarí, je schopný pracovať deň i noc. Na svojich pracovníkoch je prísny, vyžaduje vysoké nasadenie a spoľahlivosť. Na druhej strane však dokáže ich motivovať a zabaviť sa s nimi. To isté robí aj s nami. Určite vo svojom živote viackrát myslel nato, že by nemal odchádzať od rodiny na dlhú dobu, ale vedel o tom, že necháva doma moju mamu, ktorá sa o mňa postará. Veľmi ho láka spoznávať nové krajiny, nových ľudí a prostredie. Najviac sa mi páči, keď nasadne na bicykel a ide spoznávať svet. Náš TAT. Aj tak ho niekedy volám.

Niekedy ma napadne, či nepodľahnem negatívnym stránkam života. Možno, neviem. Život mám pred sebou. Ale určite viem, že môj tatíčko by ma podržal.

Silvia Mihaldová

Najväčšia hodnota môjho života

Tak často používané slovo ako zdravie berieme pravdu povediac už ako samozrejmosť, nedoceňujeme však jeho hodnotu. Toto slovo z našich úst často môže vyznieť ako fráza, no v skutočnosti má nevyčísľiteľnú hodnotu. Nejednen z nás pocítil jeho nedostatky na vlastnej koži, veď nie na darmo si ho želáme pri každej príležitosti.

Vždy, keď prechádzam chodbou rádiológie v nemocnici Sv. Alžbety a vidím bezmocných a vychudnutých, ubolených ľudí bez energie so sklúčeným pohľadom volajúcim o pomoc, ako čakajú na ďalšie ožiarenie, hmýria sa mi v hlave rôzne myšlienky. Prežívam veľmi zvláštne pocity, možno ľútosti alebo smútku. Sama to neviem popísať. Toto sú prípady kedy si poviem že som naozaj šťastná a bezstarostná osoba. No zároveň tam vidím sedieť cieľavedomých hrdinov, ktorí sa vzopreli svojmu osudu a bojujú zo všetkých síl až do konca. Avšak vždy na konci tejto chodby sa môj žalúdok zmrští na tenisovú loptičku a zmocní sa ma nepopísateľný strach. Strach z toho čo bude, pretože človek nikdy nemôže vedieť čo ho ešte čaká. Osudu nevieme bohužiaľ rozkázať ani zakázať. Mnohí ľudia len bezprizorne preletia okolo ako vietor, no ja vždy vychádzam bledá a ustarostená, nie len z „mojej chodby“ ale aj zo všetkých ostatných zdravotných zariadení keď vidím ako sa osud s nami hrá na „človeče nezlob se“. Ironiou je, že iná cesta k môjmu lekárovi nevedie.

Často, keď čakám v čakárni u doktorky a počujem ozývajúci sa plač malých bábätiak pri v pichu očkovacej látky, len sa usmejem a pomyslím si, že naše deti i deti z centralizovaných krajín majú naozaj šťastie. Veľa detí takúto možnosť ani len nedostane a nie to aby ju ešte využilo.

Afrika, Sudán, Pakistan, Bangladéš a mnoho ďalších rozvojových krajín sú odstrašujúcim prípadom pre nás „zdravých ľudí“.

Sudán a neľudský zvyk vykonávania ženskej obriezky, čo je čisto náboženský omyl. Dôvodom páchania týchto ohavností na malých a nevinných dievčatkách má byť redukcia sexuálnej túžby u žien. Ročne sa jej podrobia až tri milióny žien či dievčat a nie, len z Afriky. Málomktorá to prežije.

Alebo napríklad taký Afganistan. Pri tomto zemepisnom názve si vždy spomeniem na príbeh malej Gulparai, ktorá žije v Kábule v hlavnom meste Afganistanu. Každý deň sa v ich chalúpke opakuje dookola ten istý scenár. Dievčatko a jej brat ležia na holej zemi a bezprizorne sledujú steny chatrče. Vedľa ich tiel sa povalujú alobalové štvorce s hnedou tekutinou. Áno sú to nástroje, ktoré vedú k ich záhube. Ich matka je v rauši už od skorého rána, sedí v rohu miestnosti. Niet si čo nahovárať. Afganistan je svetovou jednotkou v pestovaní ópia (90% svetovej produkcie) a pašovaní drog. Heroín sa tu podáva na všetko. Doslova a do písmena. Od skorého ranného veku detí namiesto jedla či liekov. Lieky a potraviny sú nedostatkovým tovarom, heroín však dostať kúpiť na každom rohu. Toto nie sú len príbehy dvoch alebo troch trpiacich chorých detí ale na svete sú ich miliardy.

Každý z nás má svoje trápenia a bolesti preto by sme sa mali s nimi čím skôr stotožniť, nebrať ich hlavne na ľahkú váhu a poriadne sa s nimi vysporiadať aby nám toho nepripudlo ešte viac.

Možno si po niekoľkých varovaniach uvedomíme jeho správnu hodnotu. Sú tu i takí, ktorí tú možnosť nemajú alebo už nikdy nedostanú.

Kristína Šilleová

Najväčšia hodnota môjho života

Najväčšia hodnota môjho života je ...

Často si kladiem túto otázku, uvažujem, život mám pred sebou ... Ako ďalej ?

Niekedy ma pochyť obrovská túžba dokázať niečo, čo ostatní nedokázali. Túžba získať slávu, obrovské bohatstvo a veľké množstvo obdivovateľov.

Ale po čase ma to prejde.

Uvedomím si, že tieto „super veci“ mi môžu byť nanič, keď nebudem mať priateľov, zdravie, lásku a vieru.

Práve viera hrá v mojom živote veľkú úlohu. Moja viera ma posilňuje každý deň.

Každý deň dúfam, že sa začne a aj skončí dobre, že dopadne pre mňa čo najlepšie či v škole, či doma.

Moja viera je viera v Boha. Je to niečo nadpozemské a má to neuveriteľnú silu.

A túto silu mi dáva každý deň a vďaka tejto sile sa netrápim, ale užívam si život taký, aký je.

Najväčšou hodnotou môjho života je jednoznačne viera. Verím v to, že Boh stvoril tento svet a stvoril človeka na svoj obraz.

Štefan Mikolajčík

Najväčšia hodnota môjho života

Čo je najväčšia hodnota môjho života? To je ako otázka byť či nebyť. Málokto sa zamyslí nad tým, čo je pre neho to najdôležitejšie. Niektorí snívajú o majetku, niektorí by neprežili deň bez lásky, niektorí si želajú na Vianoce zdravie. Nevieť si predstaviť človeka, ktorého by nemal nikto rád. Rovnako si neviem predstaviť človeka bez peňazí, veď v dnešnej dobe to ani nejde. A čo človek bez zdravia? Čo už má on zo života...

Každý potrebuje aj lásku, aj peniaze a samozrejme v prvom rade zdravie. Myslím, že odpoveď na otázku, čo je najväčšia hodnota môjho života je sám život. Nejde len o jednu alebo dve veci. Ide o súhrn maličkostí, z ktorých pozostáva celý náš život. Aj keď sú v živote zlé chvíle, na ktoré by sme najradšej zabudli, musí to tak byť. Človeka drží pri živote túžba, či skôr viera v dobré veci, ktoré nás môžu postretnúť. Sny sú akýmsi hnacím motorom, ktorý nám dáva nádej, že život nie je vždy len ťažký a smutný. Bez smutných chvíľ by sme si nevedeli vážiť tie veselé. Berieme ako úplnú samozrejmosť, že keď slnko zapadá, na druhý deň vyjde. Preto by sme s rovnakou vierou mali čakať, že po zlom dni príde lepší. O čo viac sa o to zaslúžime sami, o čo viac reálne budú naše sny, o to viac jednoduchšie bude svoje sny uskutočniť a o to viac krajších vecí nás v živote postretne, keď sa dokážeme tešiť aj z maličkostí.

Ak sú ľudia v priamom ohrození života, každý sa snaží zachrániť ten svoj, málokto pomôže ostatným. V tej chvíli človek myslí výhradne na seba a na to, aby prežil. Koná inštinktívne, ako zvieratá. Sme tak predprogramovaní. Tak čo je teda najväčšia hodnota života?

Michaela Muchová

Najväčšia hodnota môjho života.

Život je čas, priestor a život sú ľudia. Ľudia ,ktorí nám menia dej nášho sveta. Ovplyvňujú ho..... Či si to prajeme alebo nie. Súčasťou sú priatelia , susedia, smiech ,radosť, no i plač, úzkosť ,nepriatelia. Všetci už zistili, že život nie je len rozkvitnutá lúka . Avšak aj v tmavom lese nálad sa nájde aké, také svetielko .Každý má rád chvíle šťastia. Byť šťastný je nenahraditeľný pocit. Mat' rád? Lúbiť? Tých ,čo majú radi nás? Tých ,čo máme radi my? Hoci lásku rozdávame, nie každý sa dokáže pre ňu otvoriť. Lásku rozlievame vôkol seba. Ale či tým správnym ľuďom?!

Hodnoty života dokážeme stále meniť . Žijeme pre priateľov, peniaze, či dokonca pre blahobyť. No najväčšia hodnota je niečo, prečo sme ochotní zmeniť sa . Je to to ,prečo by sme vypustili dušu k nebeským bránam. Žiť pre peniaze? Bolo by to ako hádzať hráškom o stenu, pretože my by sme dali lásku peniazom, no peniaze nám ju nevrátia. Načo peňaží ,keď nieto zdravia. Zdravie je veľmi dôležité, no s ním alebo bez neho , aj tak sa žiť musí. Život nám dal priateľov, ale kto daroval život nám? Rodičia! Úžasné, že sa dokážeme smiať, prežívať slnko v našich životoch a to všetko nám bolo darované. Mládež dnešnej doby má mnohé nezhody s rodinami , a tak to v ich rodinnom vzťahu iskrí. Ak by som necítila rodinné slnko ,bola by som ako potok bez prameňa, bola by som ako mŕtva . Rodina sú ľudia ,pre ktorých by som obetovala svoj život. Je to preto , že ich poznám najdlhšie zo všetkých ľudí na Zemi , a že už nikdy nebudem nikoho takto poznať. Krízy i radosti každodenného života sú veci, ktoré nás spájajú. A nielen to . Nespája nás len to ,že žijeme pod jednou strechou ,že máme spoločné číslo domu ,ale aj naše tajomstvá ,naše vzájomné pochopenie a hlavne ,čo nás spája, je láska .Láska ,ktorá nepominie tá, ktorá sa nikdy nestratí. No láska niekedy boli. Ostré nože lásky niekedy zasiahne srdce ..prebodne ho a ono krváca. No rodina tak ako urobí ranu, tak ju aj napraví. Ona je tá, ktorá hojí rany zázračným liekom. Rodina je tá ktorá ti podá ruku keď padáš do priepasti. Je tá, čo kráča s tebou ďalej. Oni sú môj čas a priestor, kde dýcham v čerstvý vzduch z lesa, kde sa nebojím toho ,že ma niečo stiahne na dno. Členovia mojej rodiny sú anjeli ,ktorý prišli z neba. Anjeli s krídlami mojej duše. Držia ma za ruku, či je dobre, či je zle. Pevné stisky ruky cítim keď viem, že sú pri mne ,keď to potrebujem . Osušia mi slaný potok smútku čo mi stekáva po lícach .Nemusím sa smiať, aby vedeli, že som šťastná. Nemusím plakať, aby vedeli ,že smútim ,lebo ja vtedy zavieram dvere na izbe svojej duše, kde tlačí ma úzkosť . No oni majú ten kľúč, ktorým znova a znova otvoria tieto dvere. Oni nezrádzajú ,oni vchádzajú a pomáhajú tomu čo je zle .

Pomoc zo strany rodinnej lásky sa niekedy vyšmykne z cestičky správnosti . No vtedy zostávajú slzy na líci neutreté.... Aj napriek tomu je ich láska taká..... skutočná..... a nekonečná . A za to im ďakujem.

Juliana Slovíková

Najväčšia hodnota môjho života

Jeden múdry raz povedal: „Bez rodiny sa človek trasie od zimy v nekonečnom vesmíre.“ Bol to André Maurois, ktorý tiež považoval rodinu na najdôležitejšiu hodnotu života.

Rodina. Toto slovo je vlastne celkom jednoduché: šesť písmen, tri slabiky. V každodennom zhone si ani neuvedomujeme, koľko má tento pojem obsahov a čo všetko v sebe skrýva. Možno si to uvedomujeme tak na Vianoce, alebo keď sa niečo s našimi najbližšími deje. Prečo asi iba vtedy? Možno preto, lebo vtedy sa čas akoby spomalí a vtedy asi viacej spomíname a uvažujeme. Ako vlastne možno definovať rodinu? Kam siahajú jej korene? Je to základná bunka spoločnosti. Podľa môjho názoru sa začína, keď si pár povie svoje „Áno.“

Najlepšie to vystihuje básnik J.Frátrik, ktorý o tejto chvíli napísal: „Už nie ty a ja -ale my. Taký je zákon lásky na zemi... Taká je cesta, ktorú zákon do prsteňov zviaže. A navždy v jednom. Aj cez moje tiaže... Posledky zamyslenia, ohník lásky do kvetov. Spoločná cesta plná rozletov.“

Postupne sa táto dvojčlenná rodina rozrastá, prichádzajú na svet deti. V živote je pre mňa najdôležitejšia moja rodina. Prečo? Pretože sa mám na koho obrátiť a rodičia sú pre mňa oporou. Matka a otec sú hlavnými členmi rodiny. Matka sa vo väčšine rodín stará a vychováva svoje deti, vytvára rodinnú atmosféru, teplo domova a otec je živiteľom rodiny. No čo ak je to naopak? V mnohých rodinách matky opúšťajú svoje deti a tak túto funkciu zohráva otec. Čo ak to dieťa nechce ani jeden rodič? Veď tie deti nemôžu za nič. Ani zato, že prišli na tento svet. A tak sa dostávajú do detských domovov alebo do náhradných rodín, ktoré ich príjmu mnohokrát s radosťou láskou ako tá vlastná.

Som veľmi rada, že som sa narodila do rodiny, v ktorej teraz žijem a že mám takých rodičov, na ktorých sa dá spoľahnúť. Rodinný život teda rodina, je hodnota, ktorá je v dnešnom uponáhľanom svete oveľa cennejšia než si občas myslíme, preto si ju chráňme a ctíme.

Diana Oravcová

Najväčšia hodnota – ŽIVOT ČLOVEKA

Život je niekedy ako hudba, ktorú máme radi, niekedy ako búrka, ktorej sa bojíme, niekedy ako uháňajúci vlak, do ktorého sme nestihli naskočiť. Tak sa zastavíme s otvorenými ústami čakáme – čo bude ďalej. Prídu chvíle bežné, obyčajné, nič pekné v nich nevidíme a myslíme si, že ich musíme prežiť. Je umením objaviť poéziu každodenného života. Čakáme, že nás stretnú veľké veci a maličkosti si nevšímame. Neuvedomujeme si, že veľké veci vznikajú pospájaním malých do určitej mozaiky. Stane sa to tak rýchlo - behom sekundy sa nám zmení celý život a potom sa sami seba pýtame: „Prečo sa to stalo práve mne ?“

„Postretne ma niekedy šťastie ?“

„Nájdem svoju životnú lásku ?“

„Budem prospešný pre túto spoločnosť ?“

Otázky takéhoto typu si často dávame v tých najťažších životných situáciách. Každý z nás sa ocitne v slepej uličke – či už sú to problémy v rodine, v škole, či sú to rodičia, ktorí krížia meče so svojimi deťmi alebo je to vtedy, keď sa nám stane niečo neočakávané. Nuž áno, vlastne o tom je tento život a keby sme vedeli, aká je naša budúcnosť – bolo by to na niečo dobré ? Asi nie – každý z nás musí v živote čeliť prekážkam. Aj keď máme strach, musíme sa vzoprieť ľuďom, ktorí nám ublížili, musíme si dávať pozor na to, čo komu povieme, musíme čeliť závislostiam, do ktorých sme spadli. Mali by sme sa vo svojom živote dostatočne ubrániť pred ľuďmi a hrozbami, ktoré na nás číhajú, ktoré nám nedajú pokoj. Ale sú tu aj ľudia, ktorí to nedokážu a ich jediným východiskom je zutekať. Nájdú svoje šťastie, svoje miesto kam patria, pretože platí, že každý k niekomu a niekde patrí.

Keď spadneme na úplné dno v našom živote, keď si už myslíme, že už sa z toho dna neodrazíme nastane to, čo by sme nikdy nemali dopustiť – nikdy by sme nemali podľahnúť zúfalstvu. Mali by sme nájsť silu, ktorá by nám pomohla sa postaviť na nohy a mali by sme nájsť novú cestu v našom živote, ktorú by sme zdolávali od samého začiatku.

Každý máme svoje hodnoty života postavené na princípoch, na tom čo sme prežili a na tom ako nás rodičia vychovali. Niektorí považujú za najväčšie hodnoty života peniaze a veci. Ja osobne považujem za najväčšie hodnoty života zdravie, rodinu, priateľstvo, lásku, dôveru a všedné radosti každodenného života. Ľudia by sa mali pozerieť do budúcnosti, ktorá nie je vždy jednoduchá, v ktorej sú pekné chvíle no i chvíle, ktoré budú pre nás zložité a veľmi ťažké. Áno, mali by sme sa pozerieť len do budúcnosti, ale ľudia, ktorí majú hriechu a smutnú minulosť, ľudia, ktorí sa sklamaní to nedokážu, pretože fantómovia minulosti vždy budú v tieni číhať, aby nám pripomenuli naše voľby a naše rozhodnutia, ktoré sme kedysi spravili a na ktoré nie sme až tak veľmi hrdí.

„Chod' cestou, a nezablúď, i keď cesta tá
raz bude priama a raz kľukatá,
raz pôjde slncom a raz cez víchricu.

Život neplynie ako sladký sen,
má víry, blesky ako Beethoven.

Len majster zvládne jeho klávesnicu. “

Július Lenko

Jozef Melich

Najväčšia hodnota môjho života

Túto otázku si položí veľa ľudí ,ale málokto z nich si vie aj na ňu odpovedať bez toho, aby pomyslel na materiálne veci.

Myslím si, že najväčšia hodnota by nemal byť počítač alebo podobné veci, lebo takéto hodnoty sú pominuteľné. Mali by sme sa zamyslieť nad tým , čo je pre nás najcennejšie. V účasnosti je pre mňa najväčšou hodnotou láska, zdravie, rodina a priatelia. Vymenovala som ich viac , pretože sú u mňa všetky na vrchole. Na každom jednom mi záleží rovnako. Tak začneme s láskou. Láska mi dáva pocit šťastia ,istoty. Láska pomôže každému dostať sa z toho najťažšieho. Zdravie? Možno si niekto pomyslí : „Ako môže byť zdravie najväčšou hodnotou života? “ Ak je človek chorý , tak to hneď pochopí , lebo zdravie len tak nerastie na stromoch a ani a nedá kúpiť v obchode. Každý by sa mal starať o svoje zdravie a vážiť si ho nadovšetko . Rodinu a priateľov by som mohla spojiť do jednej veľkej skupiny ľudí , ktorí ma vedľa zasypať láskou , humornými situáciami a občas aj výčitkami , a preto si ich tak vážim. Svojim rodičom som vďačná , že mi dali život, aj keď s otcom nežijem. Rolu otca aj matky prevzala moja mamička , ktorá ma vychovala tak, aby som sa nemusela hanbiť sama za seba .

Dúfam , že každý jeden človek, starý alebo mladý, si bude tú svoju hodnotu vážiť nadovšetko.

Petra Pačanská

NAJVÄČŠIA HODNOTA MÔJHO ŽIVOTA

Čo je najväčšou hodnotou môjho života? Ak by túto otázku našli v ankete pätnásťročný respondenti, myslím si, že málokto z nich by si vybral z ponuky slovo zdravie. V tomto veku sú pre nás dôležité úplne iné hodnoty. Pre niekoho bohatí rodičia, značkové oblečenie, pre iných zábava, dobrá partia a pre určité typy výberová škola, úspech alebo super vysvedčenie. Samozrejme, každá z týchto priorít je niečím výnimočná, no ani jedna nedokáže zatieniť tú hlavnú, ktorou je jedinečne zdravie.

Na túto pravdu často prichádzame až vtedy, keď ho strácame. Niektorí oň prídu nie vlastným pričinením, iní úplne zámerne. Tú druhú skupinu ľudí mnohí nevieme pochopiť. Prečo si ľudia nevážia zdravie? Prečo si ubližujú? Prečo nemajú radi svoj život? Možno z hazardu, možno z nerozvážnosti, možno z frajeriny, možno z pocitu nepotrebnosti alebo dokonca z nudy. Pritom by stačil rozhovor z rodičmi, podpora priateľov, dobrý pocit zo zažitého úspechu, záľuba, čo ťa pohltí, či radosť z každodenných maličkostí. Toto všetko si však vie vychutnať iba zdravý človek. Bez zdravia je každý moment neúplný.

Vždy, keď zahliadnem v televízií zábery detí bez vlasov na oddelení onkológie, stretnem na ulici mladého chlapca na vozíčku alebo čítam o osudoch afrických detí nakazených nie vlastnou vinou vírusom HIV, rastie môj rešpekt voči zdraviu. Vedy si najviac uvedomím jeho postavenie v mojom rebríčku hodnôt. Naopak, ak zaregistrujem, že sa niekto egoisticky pokúsil zahodiť svoj život, cítim hroznú zlosť a nespravodlivosť a ak sa upíšu drogám, nadviažu kontakt s alkoholom, skamarátia s cigaretou, mám chuť postaviť sa im do cesty a opýtať sa ich: „Čo na to tvoje zdravie?“

Mojím najväčším želaním je, aby si ľudia začali uvedomovať vzácnosť svojho zdravia, aby si vybrali správny spôsob bytia, pretože všetci máme len jednu šancu.

Zuzana Straková

Najväčšia hodnota môjho života

„Parara-pam-pam...“ veselo si pospevuje cestou z kostola a rozmýšľa, aká je šťastná. Doma ju čaká už len navariť obed a má celý deň len a len pre seba, bez učenia, bez úloh, skrátka krásne chvíle, ktoré rada strávi hraním na gitare, či skladaním piesní. Zrazu jej nekonečný sled myšlienok zastaví tenučký hlások: „Natalik! Čakaj!!!“ Otočí sa a jej suseda už stojí popri jej ľavici. „Máš dnes čas?“ Lia sa len zasmieje a zľahka odvetí: „Funkcie?“ „Presne tak. O tretej som u teba. Vyhovuje?“ Nestihne ani odpovedať a Ketrin už natešená vbehla do obchodu nakúpiť Orbitky, ktoré sú súčasťou jej života. „Ako málo jej treba k šťastiu,“ pomyslí si, zľahka sa usmeje a sama si uvedomí, že to platí aj pre ňu. Všetko čo viac potrebujem? Nestačí mi jej len pomôcť a vidieť jej úsmev a žiarivé oči, keď funkciám konečne pochopí? Prečo som na zistenie, že nielen svet, ale aj potreby každého sú stavané len na maličkostiach, neprišla skôr? Možno je to strednou, možno spoločnosťou, no cítim, že konečne nachádzam tú pravú hodnotu života pre mňa. Dobežne domov, poumýva zeleninu, nakrája ju na šalát a s pocitom blaženosti, že konečne je doma, sama sa usadí na gauči, zapne telku a nechá sa vtiahnuť do deja komédie, ktorý jej pripomenie, prečo je taká rada na tomto svete.... Krásne chvíle strávené so spolužiakmi, veľká rodina, ktorá sa o necelý mesiac rozrastie o ďalšieho člena, samé jednotky, úspechy v škole, množstvo ponúk na ďalšie koncerty... „Mám ja ale šťastie!“ opäť sa pousmeje, zahľadí sa na fotku Ketrin na stole a už aj započuje dupot jej podpätkov....

Barbora Ovsáková

Najvyššia hodnota v mojom živote

Najvyššou hodnotou v mojom živote je láska. Dostali sme sa k tej naj téme, ktorú mám veľmi rada. Pre niektorých je obľúbená pre iných nie.

Lásku chce určite každý normálny človek zažiť, dokonca aj deti, ktoré majú 10-12 rokov taktiež túžia po láske, ale oni tú lásku ináč vnímajú ako dospelí ľudia alebo mládež. Ale tie deti to neberú tak vážne ako my a každý ich vysmieva a hovoria im, že o akú lásku tam ide, keď sú tak veľmi mladí a majú na to čas. Ale láska predsa nepozná hranice. Láska je niečo čo ... Čo sa nedá vysvetliť alebo povedať slovami, pretože tí, ktorí lásku zažili alebo zažívajú vedia, že láska sa nedá vysvetliť NIČÍM !!! Ale predsa o tej láske porozmýšľame. Láska nemá presnú definíciu, i keď sa ju pokúšali vysloviť už viacerí múdri ľudia. Každý človek má na lásku iný názor. Niektorí dokonca rozdeľujú a rozlišujú zaľúbenosť od lásky, i keď oboje po sebe nasledujú, jedno i druhé je plynulým prechodom. Láska je vzácny a najkrajší cit, ktorého je schopná len ľudská bytosť. Láska je mnohotvárna, každý ju ináč prežíva a vníma. Láska má rôzne podoby (láska k rodičom, súrodenecká láska, láska k niečomu, ale najznámejšia je láska mladých ľudí, mladých párov, ktorý sa večer prechádzajú mestom ruka v ruku). Je to túžba po trvalom splynutí s milovanou bytosťou, s ktorou partner chce zdieľať všetko dobré i zlé v živote, od ktorej chce rovnako prijímať ako dávať, chce sa pre ňu obetovať. Dnes, keď do manželstva vstupujú dvaja rovnocenní partneri, je táto črta neobyčajne dôležitá. Bez lásky by som ja osobne do manželstva určite nevstupovala. Pre mňa osobne znamená láska dosť veľa, je to jeden z krásnych citov v živote. Škoda, že pre tých druhých to neznamena až tak veľa alebo vôbec nič. Láska je podľa mňa to čo spája muža i ženu, i keď sa predtým nepoznali. Láska existuje aj medzi dvoma ženami, ale aj mužmi, to je každého súkromná vec do koho sa zamiluje. Ja som veľmi šťastná, že som sa zamilovala do toho, koho som chcela. Dlhý čas som po ňom túžila až do chvíle, kým som ho nemala a teraz mi už k životu nechýba nič. Ja keď ľúbim nejakého chalana, nevidím jeho chyby, ja vidím len to, čo chcem vidieť. Nezáleží mi na tom, ako vyzerá, je mi to jedno, lebo ja nechcem jeho krásu, ja chcem jeho lásku. A on nie je môj majetok, preto ho nemôžem ovládať. Keď ja niekoho ľúbim, tak mám akoby ružové okuliare, cez ktoré vidím len to dobré na ňom. Ale keď ma ten človek sklame a veľmi, tak ružové okuliare padnú a ja som nešťastná, že som bola taká naivná. Tak to býva a človek sa s tým musí zmieriť a uvedomiť si, že príde tie dobré chvíle nečakane, tak nečakane ako príde aj láska. Aj keď chcem tým, ktorí tento cit nezažili aspoň napísať, aké to je, nedá sa to! Človek potrebuje lásku k životu. Keby nebola, nežili by sme ani my, ani naši starí rodičia, ani ich prarodičia. Nežil by nik ani nič. Svet by bol jedna veľká jednotvárna púšť bez oáz. Stačí však len kúsok lásky a rozkvitne kvet, z kvetu záhrada, zo záhrady les. Najkrajšia je láska ku konkrétnemu človeku, ale najťažšie je toho človeka nájsť.

Lucia Cviková

Najväčšia hodnota môjho života

V dnešnom uponáhľanom svete nie každý vie, čo je skutočnou hodnotou v živote. Pre niekoho sú to väčšinou peniaze, dobre platená práca, drahé auto. To všetko sú materiálne hodnoty, ktoré vládnu na prvom rebríčku hodnôt u ľudí. Na najväčšiu hodnotu sa však zabúda. Na čo myslím? Čo je najväčšou hodnotou pre mňa?

Najväčšou hodnotou v mojom živote je LÁSKA, ktorú si človek nevie kúpiť za žiadne peniaze na svete. Je to láska, ktorú vie človek preukázať v každodennom živote v maličkostiach.

Bez lásky by som ani nemohla byť na tomto svete. Veď moji rodičia sa museli mať radi a výsledkom ich lásky som bola ja.

Práve láska inšpirovala mnohých básnikov, umelcov, spevákov aj filozofov, a predsa nie každý pozná tento pocit. Koľko ľudí je na svete, ktorí aj keď majú všetko po čom túžia, ale chýba im láska.

Je to zvláštne, že práve láska medzi mužom a ženou spôsobuje smrteľnú chorobu AIDS. A preto si myslím, že muž alebo žena by si mali dávať pozor pri rozdávaní lásky jeden druhému. Dôsledkom ich nedbanlivosti môže byť choré aj ich dieťa, ktoré za nič nemôže a je odsúdené z lásky „neláskavej“ na smrť. Je to strašné, keď na túto chorobu trpia novonarodené bábätká.

Ja len verím a dúfam, že sa v budúcnosti vynájde zázračný liek, ktorý bude liečiť AIDS, aby už nezomierali deti, matky i otcovia týchto detí.

Renáta Tosecká

OBSAH:

	Strana
Úvodník	1
Krisztina Mériová	2
Pavol Baláž	3
Kristína Káčerová	4
Tomáš Garaj	5
Lucia Urbančíková	6
Rudolf Kán	7
Silvia Weissová	8
Veronika Trusková	10
Terezka Motyková	12
Róbert Zacharovský	13
Ľudmila Cibulová	14
Natália Fodorová	15
Petra Stolaríková	16
Dominika Kuchárová	17
Veronika Šípková	18
Andrea Bartošová	19
Andrea Valovčanová	20
Erika Johanidesová	21
Romana Priehodová	22
Nikoleta Salanciová	23
Zuzana Tužinská	24
Dominika Káposztássová	25
Pitlaničová Zuzana	26
Marianna Štofirová	27
Gabriela Gaňová	28
Lučanová Veronika	29
Veronika Lukášová	30
Ľubica Medvecová	31
Barienčíková Katarína	32
Marianna Kawaschová	33
J. Bartošová	35
Eva Krakovská	36
Martina Zemanová	37
Karolína Volková	38
Katarína Mitterková	39
Paulína Masaryková	40
Dominika Bachratá	41
Simona Häckelová	42
Mariana Janočková	43
Gabriela Hrušková	44
Jozef Lelič	45
Pavel Mikita	46
Miloš Jurčíšin	47
Michal Lapšanský	48
Erika Turcsányiová	49
Nikola Lobová	50
Monika Šarmírová	51

Veronika Kubaščíková	52
Veronika Kováčová	53
Mária Seková	54
Tatiana Morvayová	55
Mária Seková	56
Pavel Šustek	57
Petronela Kunšteková	58
Lenka Landgrafová	59
Jozef Kanaloš	60
Bariová Nikoleta	61
Andrea Sliacka	62
Silvia Šildeková	63
Katarína Paulusová	64
Zuzana Babušiaková	65
Michaela Vojteková	66
Anna Spišáková	67
Hyková Nikola	69
David Horváth	71
Betka Zemančíková	72
Daniela Peszekiová	73
Juraj Kapsa	74
Tibor Páczner	75
Karolína Zvolenská	76
Silvia Simonová	77
Róbert Voško	78
Martin Dolák	79
Miroslava Kampczyková	80
Martin Mlynár	81
Magdalénka Košťalová	82
Martina Jagnešáková	83
Janka Makúchová	84
Andrea Kuklová	85
Zuzana Balúnová	86
Grofčíková Simona	87
Slávka Fajčáková	88
Zuzana Turacová	89
Lenka Sitáriková	90
Monika Protušová	91
Mária Murínová	92
Michal Klimčí	93
Veronika Medešiová	94
Anna Ovsáková	95
Renáta Krupinská	96
Martina Laššanová	97
Zuzana Nehajová	98
Filip Volárik	99
Lucia Sirotová	100
Monika Malá	101
Júlia Fričová	102

Veronika Pisarčíková	103
Alena Vrábl'ová	104
Klaudia Štefaňáková	105
Monika Jašicová	106
Mária Hvol'ková	107
Janka Berešíková	108
Krišicová	109
Darina Bocková	110
Eva Dlugopolská	111
Matúš Vavrek	112
Veronika Hrindová	113
Róbert Illeš	114
Ivana Kováčová	115
Bodgana Micovčinová	116
Róbert Hil'ovský	117
Ladislav Kučera	118
Pavol Kababik	119
Miroslav Hunyor	120
Daša Hlavatá	121
Veronika Gogoláková	122
Matej Močarník	123
Ivan Kmeť	124
Jánošík	125
Tomáš Očko	126
Martin Petráš	127
Ivana Dzurianiková	128
Ľubica Klačmanová	129
Petra Lašová	130
Mária Skaličanová	131
Martina Davidová	132
Monika Majeríková	133
Eva Čuláková	134
Liana Ružičková	135
Matej Kloska	136
František Mat'ašek	137
Stanka Sjeklová	138
Gabika Bagínová	139
Lenka Poláková	140
Sonja Krivokuča	141
Patrícia Szviteková	142
Dominika Hanková	143
Tomáš Jadlovský	144
Tímea Harsányiová	146
Petra Hudáková	147
Filčáková Veronika	148
Veronika Kultanová	149
Miroslava Rakytová	150
Krivačková Barbora	151
Nad'a Zajacová	152

Michaela Jacková	153
Anna Gagová	154
Katarína Šulková	155
Barbora Stencláková	156
Eva Jašúrková	157
Silvia Mihaldová	158
Kristína Šilleová	159
Štefan Mikolajčík	160
Michaela Muchová	161
Juliana Slovíková	162
Diana Oravcová	163
Jozef Melich	164
Petra Pačanská	165
Zuzana Straková	166
Barbora Ovsáková	167
Lucia Cviková	168
Renáta Tosecká	169
Obsah	170